

Skamstøtte på vej fra Næsby til Brasilien

1014
 Brasiliens parlament får inden længe en dansk gave, som for tiden er ved at blive samlet på Jens Galschiøt nyopbyggede værksted i Næsby.

Den kontroversielle danske billedhugger har doneret en af sine berømte/bergtede Skamstøtte-skulpturer til de brasilianske parlamentarikere.

Når Skamstøtten er færdig, bliver den 8 meter høj og har en vægt på to ton. Hvis parlamentet tager velvilligt imod gaven, er det hensigten, at den skal opstilles den 17. april 2000, den internationale dag mod straffrihed.

- Skulpturen opstilles i Brasilien for at markere massakren i Eldorado de Carajás den 17. april 1996, fortæller Jens Galschiøt. - Her blev 19 jordløse landarbejdere skudt på klods hold eller mejet ned med deres egne landbrugsredskaber. Det er netop denne blodige begivenhed, der har givet anledning til Den

Internationale Dag Mod Straffrihed, og derfor skal Skamstøtten rejse på denne dato.

Galschiøt har doneret lignende skulpturer til Kina i 1997, og til Mexico i 1999. Meningen er, at der ca. en gang om året skal opstilles en sådan skulptur, for at sætte focus på en skændselsgerning.

Hvis parlamentarikerne i Brasilien beslutter at modtage Skamstøtten, og opstiller den på en central plads i hovedstaden, udsender de et signal til omverdenen om, at de tager den enkelte borgers retssikkerhed alvorligt.

Så selv om tildelingen af en Skamstøtte ikke ligefrem kan betragtes som et skulderklap, så kan også modtagerne sende et budskab ved simpelthen at sige ja tak.

Skamstøtten er ikke en stillingtagen til skyldspørgsmålet. Men skulpturen udtrykker krav om, at de skyldige på alle niveauer drages til ansvar: Dem der udførte mas-

sakren, dem der gav ordren, og dem som på forskellige niveauer dækker over de skyldige.

Skamstøtten leveres og opstilles uden omkostninger for det pågældende land. På skulpturen monteres to plader, en hvor kunstneren giver begrundelsen for opstillingen, og en anden, hvor regeringen fortæller, hvorfor de har accepteret skulpturen.

Den høje og mørke obeliskformede skulptur består af mere end 50 forvredne menneskekroppe.

Skamstøtte nummer fire vil i efteråret 2000 blive opstillet i Berlin, til minde om ofrene for det nazistiske regimes masseudryddelser i 1933 - 1945.

De politiske partier i det tyske parlament har allerede modtaget ideen positivt.

For Skamstøtten er ikke en løftet pegefinger. Den er en påmindelse om en udåd, som aldrig må ske igen.

Pia

Den 17. april 2000 rejser Jens Galschiøt en Skamstøtte i Brasilien. Hvis ellers parlamentet siger ja tak.

A' Jour Klip

Ravnsborggade 12-14
 2200 København N

Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

OTTERUP AVIS

4 JAN. 2000

Hvem ejer danskheden?

1014
 Det danske... hvad er det? Kunstneren Jens Galschiøt satte fokus på det ved en af de sidste lågeåbninger i kommunens nytårskalender, som foregik på hjørnet mellem Vestergade og Jernbanegade. Danskheden er lighed, hvor alle mennesker har lige rettigheder, lighed hvor det er lige meget om man er kvinde, mand, jøde, vendelbo eller neger, fordi det vigtigste er, om man er et menneske og at alle mennesker har lige rettigheder. Danskheden er muligvis plat, sentimental og naiv, men også det er danskheden, sagde han blandt andet.

Å JOUR KLIP
 Ravnsborggade 12-14
 2200 København N
 Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Ugeavisen Odense
 Onsdag

Skamstøtte til Brasilien

Den opsigtsvækkende odenseanske kunstner Jens Galschiøt gør sig igen bemærket. Det drejer sig om en af hans verdenskendte Skamstøtter, som han tidligere har uddelt til demokratibevægelsen i Kina og til mexicanske indianere. Denne gang vil han have opstillet den to tons tunge og otte meter høje skulptur på en central plads i hovedstaden på fireårsdagen for massakren på 19 jordløse bønder i Eldorado de Carajás i Brasilien den 17. april 1996. Jens Galschiøt donerer Skamstøtten til det brasilianske parlament "for at give de demokratiske

À JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Det blev læst i

B.T.

18 JAN. 2000

1014

Pia Kjærsgaards budskab er ANGST

SAMFUND Kære Pia Kjærsgaard. Tillykke med, at du nu har rundet de 5.000 medlemmer i dit parti. Jeg går ud fra, at en væsentlig del af disse er folkepensionister, som jeg selv. Jeg, der er 80 år, er meget meget flov over, at så mange i min egen aldersklasse har ladet sig skræmme ind i din hønsegård. Det tyder ikke på, at visdom følger alderen, hvad jeg gerne ville bryste mig af.

Dit budskab er angst. Angst for udviklingen i samfundet, angst for muslimer, angst for dit og dat.

Så længe jeg kan huske tilbage, har der været udviklinger i samfundet, som kunne virke skræmmende. Og der var altid nogen, der råbte »Ulven kommer«. Men det var ikke dem, der blæste retræte, der udviklede samfundet til det, vi har i dag. Nej, det var dem, der troede på egen og befolkningens evne til at vende vanskeligheder til fordele.

Det var dem, der havde visioner og ville fremad og ikke lod sig afskrække af nogle øjeblikkelige skævheder. Dem rettede man hen ad vejen, uden at tabe målet af syne.

Dansk Folkeparti har åbenbart kun øje for skævhederne og ser farer og trusler i alt, der ikke er som i går. Det er et visionsløst parti. Jeg har aldrig hørt om, hvilke visioner dette parti har for de kommende 25, 50 eller 100 år.

Vi har i dag et godt samfund, skabt af fremsynede, uforfærdede mennesker (Danmarks befolkning). Det skal vi ikke sætte et uigennemtrængeligt hegn op om. Det skal videreudvikles, til gavn for såvel danskere som alle andre, vi kommer i forbindelse med.

De nordiske lande har vist, at de har kunnet udforme samfund, der på eksemplarisk vis omfattede alle borgere i vore lande.

Nu skal vi vise, at vi også evner at udstrække det til et samfund, der går langt ud over vores egen køkkentrappe.

Dertil kræves bl.a. modige, ærlige og fremsynede politikere.

IVAR SØRENSEN,
VÆGTERPARKEN 270, KASTRUP

Grov kritik

■ Det er utroligt, så fri tonen er, når det gælder om at nedgøre Dansk Folkeparti fra talerstolen på Christiansborg, men jeg håber bare, at der sker det samme, som da Ny-rup kom med den udtalelse, at Dansk Folkeparti ikke er stuerene.

Hans og mange andre medlemmer stormer over til pianisterne.

HANNE NIELSEN,
JOHAN-KELLERSVEJ 44,
KØBENHAVN SV

Lær dansk!

■ Nu tilbydes elever i nogle folkeskoler undervisning i fremmede sprog. Hvad gavner 21 modersmålskurser på integrationen?

Det er og må være dansk-undervisning, der skal bruges i skolen. Det andet må far og mor selv klare, men måske er det os, der om 20 år skal

■ Susanne Arends (Enhedslisten) udtaler, at danskerne fodrer den indre svinehund med urigtige oplysninger om de fremmede (flygtningene).

Anstændighed, ansvarlighed, viden, omtanke og menneskelige hensyn, samt overtrædelse af lovgivning, konventioner og traktater er åbenbart, efter Susanne Arends' mening, alle områder, den danske indre svinehund overser, når talen er om disse fremmede.

Hvordan Susanne Arends kan komme med sådanne udtalelser, er for alle os svinehund en gåde. Hun er nemlig helt galt på den.

Det er konstateret, at flere kommuner snart har flere fremmede end danskere. An-

kere, som offentliggør sådanne uheldige situationer i de danske kommuner.

Samfundet har dermed mulighed for at rette på forholdene, inden det giver problemer mellem danskerne og de fremmede.

Det er netop af menneskelige hensyn, at vi må sige stop for bekvemmelighedsflygtninge og familiesammenføringer, hvor hele familier flyttes fra deres daglige omgivelser, og til et land med en anden kultur og religion.

På nuværende tidspunkt har den danske lovgivning langtfra overtrådt love, konventioner og traktater.

For mig at se må den danske indre svinehund være personer, der med omtanke vil

»De indre svinehund« legemliggjort i 1994 af billedhuggeren Jens Galschiøet Christophersen. Foto: Kim Rune

Arends' påstande en gåde for alle os svinehund

1014 En måned på indiansk majssuppe

ULANDSARBEJDE: Andebølle Ungdomshøjskole skal studere barfodslæger i Bolivia.

Af Per Jensen

ANDEBØLLE: 18 unge elever på Andebølle Ungdomshøjskole er på vej mod det helt store eventyr, der samtidig er et stykke meget konkret og praktisk ulandsarbejde.

I slutningen af marts drager de med fire lærere til Bolivia for i en måned at leve sammen med Jallqua-indianere i skyggen af Andesbjergene i et af de økonomisk mest fattige hjørner af verden.

Kostplanen er kendt på forhånd, og den er let at huske. Den består af en majssuppe med kogte kartofler om morgenen, det samme om middagen, og så en gang til om aftenen.

Formålet med at udsætte sig selv for den slags er at studere et stykke dansk ulandsarbejde, nemlig ulandsforeningen Dialogos' arbejde med uddannelse af barfodslæger for at højne sundhedstilstanden i et område, hvor den forventede levealder er under 50 år og hvor over 50 procent af børnene er under-ernærede.

Andebølle Ungdomshøjskole har foreløbig for en fireårig periode påtaget sig at informere intenst om Dialogos-projektet, der også om-

fatter rådgivning i at få gang i et mere proteinrigt landbrug.

Hver elev har kontakt til to eller tre skoler over hele landet, som skal fodres med informationer, og der venter en omfattende foredrags- og publiceringsvirksomhed, når holdet er tilbage i Andebølle i april.

Rejs med via Internet

Men så længe venter de for resten slet ikke, for via Internettet vil man gå i gang med oplysningsarbejdet allerede mens man befinder sig i Bolivia.

- Vi laver en hjemmeside med tekst og billeder, og det er meningen at alle skal kunne følge med i vores oplevelser, også mens de står på - ligesom med Kronprinsen, forklarer Tom Olsen fra Boliviaholdet.

- Man vil også kunne komme i kontakt med os hele tiden, så vi får muligheder for in-

put hjemmefra. For eksempel kan det være, at nogle vil have os til at undersøge noget, mens vi står på stedet, og så er det helt fint.

Risiko for højdesyge

Forberedelserne til turen omfatter blandt andet intensiv undervisning i spansk, og

● Andebølle Ungdomshøjskole skal besøge Chucisaca-provinsen i Bolivia fra uge 12 til 16.

● Deres oplevelser bliver hver dag beskrevet i ord og billeder på web-siden: www.andebolle.dk

● Information om Dialogos-projektet: www.dialogos.dk

● Yderligere oplysning om området: www.dr.dk/bolivia

FAKTA

Tom Olsen i forgrunden prøver, hvordan macheten ligger i hånden og glæder sig til mødet med Bolivia sammen med fra venstre lærer Birger Larsen, Regitze Mittag og Marie Rasmussen.

FOTO: ANDERS BROHUS

man prøver også at forberede sig på livet i godt 3500 meter højde over vandet.

- Vi slipper næppe uden om højdesyge, men det er vigtigt at være i fysisk god træning på forhånd. Den store højde kombineret med den ensidige kost vil uvægerligt give me-

gen træthed, blodet bliver simpelthen tykkere, siger lærer Birger Larsen, der i efteråret var i Jallqua-indianernes område.

På jagt efter sponsorer

Boliviaholdet må betale 500 kroner ekstra om ugen for

højskoleopholdet på grund af de omfattende udgifter, der er forbundet med rejsen. I alt lyder rejseudgifterne for hver enkelt på små 6000 kroner plus vaccinationsudgifter. For at holde udgifterne nede hjem søger eleverne en række potentielle sponsorer, men

det er ikke gode tider for den slags, har Boliviaholdet erfaret.

De 18 unge bliver pionerer for projektet, for ungdomshøjskolens vil i de kommende år starte et nyt Boliviahold hvert halve år med fire ugers feltarbejde blandt Jallqua-in-

dianerne på programmet. Ud over spansk undervises der på holdet i forholdet mellem u- og ilande, Bolivia og Jallqua-indianernes historie og kultur, og journalistik og mediekundskab.

À JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

17 JAN. 2000

BLÆKSPRUTTEKJOLEN

Tøjets magi transformeret
til skulpturel skønhed

Jens Galschiotts hyldest til modeskaberer Erik Mortensen afsløret som skulptur ved Beklædningsfagskolen i Odense i oktober 1999. Skolen havde skaffet sig tilladelse fra Erik Mortensen og rejst den nødvendige kapital fra lokale fonde.

Erik Mortensen (1926-1998) havde selv udvalgt den pågældende kjole kort før sin død. Den er fra hans tid hos modehuset Scherrer i Paris i 1992/93. At omskabe en mønstret og broderet kjole til skulpturform er ikke så lige til. Galschiott har måtte gennem flere prøver inden den 90 kg tunge bronzeskulptur kunne godkendes fra hans side. To støbninger samt æstninger i overfladen skulle der til så mønstringen kunne træde frem som struktur i formen. For at forvandlingen fra en elegant haute couture kjole til en dynamisk og 'levende' skulptur skulle lykkes var der nødvendigt for Galschiott yderligere at indtolke en levende person i kjolens rammer. De kvindelige former blev forstærket og rundet, bevægelse blev indlagt gennem en fornemmelse af stoffets fald i bevægelige folder i en let fremadskridende positur.

Den dybe forståelse og tolkning af forholdet mellem krop, beklædningens form, stoffets draperingsspil i tekstilens mønstring og struktur samt personens elegante bevægelsesmåde har Jens Galschiott til fælles med Erik Mortensen. Resultatet er blevet en fastholdt tovende graciøsitet, der folder sig ud i det store udendørs rum, hvor skulpturen hele tiden vil ændre karakter med lyset og vejrets forandring.

For at forstærke det bevægelige er skulpturen anbragt på en stor klippeblok, der gennem sin ujævnt stigende form transformerer en stærk understrøm af rå energi fra underlaget op til bronzen, så den næsten opleves som en galionsfigur på et skib, der bruser frem gennem havet. Dette indtryk forstærkes ved, at blokken i forvejen står på en stor plads af stenfliser, der breder sig ud til siden og bagved skulpturen. Den rå granitblok opleves desuden som en naturens afbalancering af kjolens kulturelle formfuldendte skønhed.

Foto og tekst: Erik Meistrup

Kjolen som arbejdskopi i fuld størrelse sammen med en prøve på et forslag til støbemodet i halv størrelse

Blækspruttekjolen som skulptur i fuld størrelse

Å JOUR KLIP
Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Det blev læst i

B.T.

20 JAN. 2000

Her får vi 1014 hele svinet, der letter ben op ad anderledes tænkende

SÅDAN SAGT Det var da noget af en breddside, Peter Bay fik skudt af i fredagens »Sådan Sagt«. Her er der ikke kun tale om en indre svinehund, det letter ben op ad anderledes tænkende. Her bliver man præsenteret for hele svinet.

Det mærkes tydeligt af tekstens ordlyd, at der her er tale om en progressiv meningsdanner, der føler sit territorium truet, ser sit apartheidsystem få løse grænser. Et apartheidsystem der ikke drejer sig om adskillelse mellem sort og hvid, tværtimod, men hvor de velstillede lever i high society uden personlige relationer til den gruppe i samfundet, der betaler for »de kloges« dispositioner. Dispositioner der har til formål at få endnu flere udlændinge til landet.

Det er egentlig mærkeligt, at overklassen i mere end tyve år har kunnet holde befolkningen nede i en sag som indvandring, så meningsløs og beko-stelig som den er. Der har tilsyneladende været en umættelig trang til at høre til i de rigtige meningers loge. Her hvor både hel- og halvstuderede hellere vil tilhøre det rette selskab end tænke sig om og føle ansvar for sit samfund.

Og prisen betales af de grupper, der nu gør oprør. Her finder vi årsagen til, at befolkningen ikke mere vil finde sig i, at ydelser på alle områder, der kalder på omsorg og vedligeholdelse, drosles ned på et niveau, der fortjener en skamstøtte.

Så efter at have hørt alt det vrøvl fra både Peter Bay og Hans Skov Christensen nærer man ønske om at klappe en hund, smile til en abe og tage hatten af for en elefant.

JUDITH NIELSEN,
NYBORGVEJ 299,
ODENSE SØ

»Den indre svinehund«
skulptur fra 1994 af Jens
Galschiødt Christophersen.
Foto: Kim Rune

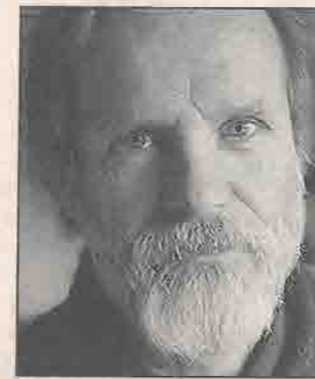

46

Poul Karmdal - kandidat.

Ulrik Dige - kandidat.

Poul Syberg - kandidat.

Anders Enevig - kandidat.

Kresten Drejergaard - kandidat.

kandidater dystet om årets hæderstitel

Af Anders Mose Poulsen

Ikke færre end 46 kandidater er med i løbet, når Stiftstidendes dommerkomite i morgen mødes for at afgøre, hvem der skal være Årets Fynbo 1999.

Så mange navne dukkede frem af de flere hundrede indstillinger, som vi har modtaget i årets første tre uger fra læserne.

Nogle kandidater har fået mange indstillinger, en enkelt over hundrede, og nogle kun en enkelt.

Men vigtigt er det at understrege, at det ikke er antallet af indstillinger, der er afgørende for komiteens valg.

Årets Fynbo er nemlig ikke en læserafstemning i traditionel forstand, og det er således ikke antallet af stemmer, der er afgørende.

Det er derimod vægten af de argumenter, der er fremført for den enkelte kandidat.

En eneste indstilling kan med andre veje lige så meget som flere hundrede i dommerkomiteens vægtskål.

Demokratisk regel

Reglen er nemlig, at man ikke skal kunne "købe" sig til sin titel, og derfor er det en dommerkomite, som på grundlag af læser-

indstillinger på en udsat post, og han er altid parat til at forsvare alle elever på skolen, også selv om 80 procent af dem er to-sprogede."

Else Marie Vejhe Sørensen, Odensevej 98, Hjaltevej, indstiller speciallæge i neuromedicin Anne Gerdorff Korsgaard, Odense, som kandidat.

"Min begrundelse er," hedder det, "at hun i forbindelse med sit arbejde som speciallæge yder langt mere, end hun fagligt er forpligtiget til, når hun kommer i kontakt med børn og forældre, hvor der er konstateret en eller anden form for afgivelse fra det "normale".

"Jeg ved," skriver indstilleren, "at Anne Korsgaard har hjulpet mange børnefamilier igennem svære perioder."

"John er et menneske med begge ben på jorden og altid parat til at give en hjælpende hånd, og han er kendt for at respektere menneskers ligeværd på trods af forskellighed."

Sådan hedder det i en indstilling fra Dorte Larsen, Fredensgade 16, Odense.

Hun mener, at prisen bør gå til John Jensen, Seden Birkevej 18, Odense, for hans "store engagement i frivilligt, socialt arbejde i Netværkskontakten."

"John yder nu på ottende år en

"Carsten Rose har gjort, hvad enhver borger burde gøre, nemlig at få de forkerte ting frem på trods af kollegiale hensyn. På grund af Janteloven er endnu en af vore dygtigste læger blevet gået," hedder det.

Fynsk musikelsker

En del læsere mener, at årets pris skal gå til informationschef for Odense Symfoniorkester Marianne Granvig, Odense.

Arne Fredens, Munkevænget 6 b, Odense, skriver:

"Gennem en mangeårig, utrættelig og ihærdig indsats for succesrige gennemførelser af flere internationalt besøgte solistkonkurrencer i Odense med Carl Nielsens musik sikrede Marianne Granvig sidste efterår en international violinkoncert i New York. Endnu engang skaffede den Fyn og den store komponist international bevågenhed og medvirkede til at forstærke kendskabet til Carl Nielsens musikalske verden."

De russiske arkivar

Kirsten Hansen, Kallehavegård, Brændekilde, indstiller professor Bent Jensen, Syddansk Universitet, Odense, som kandidat.

"Han har igennem forskning i russiske og østeuropæiske arki-

Lene Simonsen, Sandkæret 16, Odense, indstiller Margot Cervantes, Blangstedgårdsalle 102, Odense, som kandidat.

"Hun er verdens bedste pædagog," hedder det i indstillingen.

"Sammen med en mindre forældrekræds har hun opstartet en ny skovbørnehave uden økonomisk sikkerhed, med store barrierer og trusler fra andre sider og usikkerhed og tvivl om fremtiden."

Og videre:

"Hun er så god ved vore børn og skaber fantasifulde, glade og velfungerende sociale børn, som kan fungere sammen med andre, og hun hjælper gerne familier, der har behov for hjælp."

Aldrig den samme

Harriet Fabrin, Fællesvej 7, Odense, indstiller speciallæge Ulf Schönfeld Madsen, Odense.

"Han er altid den samme, enten det er morgen, middag eller aften," hedder det. "Der er ingen tvivl fra min side, om at han bør blive Årets Fynbo."

Citychefen

Bente Malle, Morelvej 241, Odense, mener, at årets pris skal gå til citychef Thomas Jensen, Odense.

"Da Odense er hovedstad på

Gudme, indstiller lærer Poul Syberg, Gudbjerg, fordi "ingen som han har været med til at skabe noget stort, nemlig GOG, for 25 år siden."

"Utallige er de navne, der har floreret på EM- og VM hold i dansk håndbold, og klubben har vundet mange titler. Han er stadig aktiv og brænder for klubben," hedder det i indstillingen.

Hanne Aaby Nielsen, Åsumvej 487, Odense, indstiller kræftlægen Ulrik Dige, Vester Skerninge, som kandidat.

"At en kræftlæge efter 20 års virke tør sige sin stilling op, fordi han ikke længere tror et hundrede procent på det, han gør, det er modigt. Og endnu mere modigt er det, at han laver et forskningsprojekt om helbredelse af kræftpatienter ved hjælp af alternativ behandling," hedder det i indstillingen.

Odense By

Birte Landorph, Bergendalsalle 14, Odense, indstiller Poul Karmdal, Langelinie 179, Odense, for "hans utrættelige arbejde og indsats for at præge bymiljøet i Odense til gavn for borgerne."

"Som formand for Byforeningen for Odense støttes han af flere end tre hundrede medlemmer, som bakker op om den sto-

Thomas Jensen - kandidat.

Bent Jensen - kandidat.

ÅRETS FYNBO

● Tidligere er indstillet følgende kandidater:

● Helge Pasfall, Fjordager - for hans store arbejde for den lokale idrætsforening.

● Jan Sjønov, Heslevevej 17, Assens - for hans indsats under orkanen i december.

● Arne Wahl, Stenstrup - for at have opsat de symbolske hvide kors langs A9.

● Jens Galschiøtt-Christoffersen, Odense - for med sine hopenings at gøre opmærksom på "den indre svinehund" i os alle.

● Anni Jørgensen, Glamsbjerg - for sin fine, frivillige og ulønnede indsats på De gamles Hjem i Glamsbjerg.

● Anni Birthe Holleufer, Odense - for hendes store arbejde for Børnehjælpsdagen i Odense.

DOMMERNE OG PRISEN

● Som sidste år består Stiftstidendes dommerkomite af direktør Karsten Ohrt, Kunsthallen på Brandt Klædefabrik, professor Mogens N. Pedersen, Syddansk Universitet, Odense, og erhvervschef Anne Mette Wandsøe fra Ærøskøbing.

FAKTA

● Prisen til Årets Fynbo er sædvanen tro en "fynbo" skabt til lejligheden af den kendte fynske keramikker Peter Tybjerg, Assens.

● Poul Andersen, Otterup - for hans store arbejde for den lokale afdeling af Kræftens Bekæmpelse.

● Overlæge Arne Skipper, Odense - for hans utrættelige kamp for at få et odenseansk hospice op at stå.

● Skuespilleren Torben Iversen, Odense - for hans årlige engagement i H.C. Andersen-spillene.

● Børge Larsen, Hårdrup - for hans tolkning af Sigfred Pedersens viser.

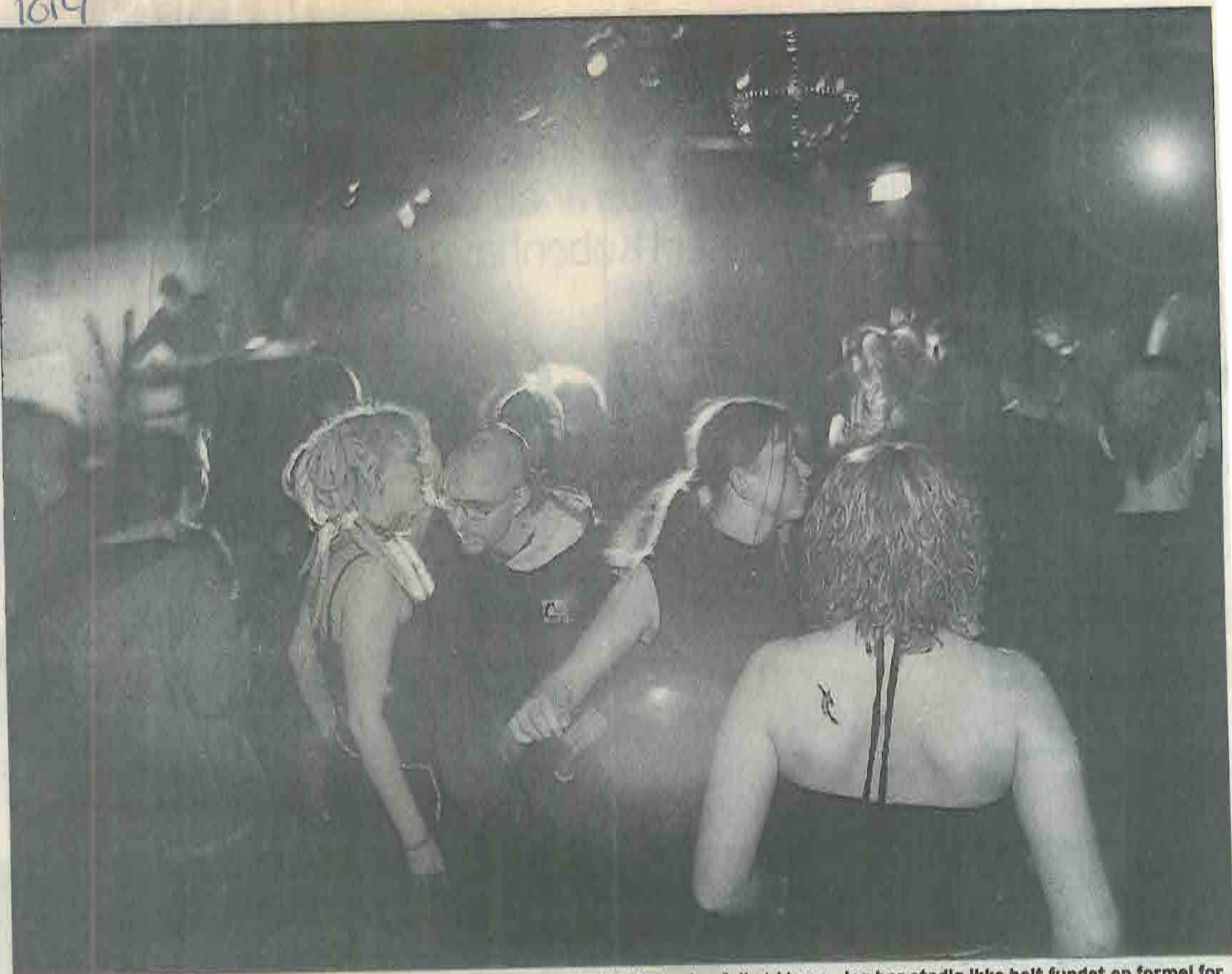
● Anette Hage, Odense - for hendes entusiasme med hensyn til Tidens Samling i Brandts Passage i Odense.

● Kunstmaleren og arkitekten Hans Krog, Glamsbjerg - fordi han tager vare på kulturarven og gør Fyn mere spændende og attraktiv.

● Overlæge Jørgen Pless, Svendborg - fordi han forsøger at ruske op i amtsrådet og fordi han ønsker en bedre sygehusbehandling til alle fynboer.

● Jan Aaskov, Odense - for hans arbejde for det fynske mu-

- Jeg gør utrolig meget ud af udsmykningen, for der skal noget til at lokke technofolket i byen. Jeg har stadig ikke helt fundet en formel for det, men udsmykningen skal helst være noget nyt hver gang, siger arrangøren af Rocket Club, Peter Lundgreen.

Raketdanserne

DANS: Odenses technoflagskib trækker folk til fra hele landet.

Af Susan Grønbech Larsen
Foto:
Benny Ahlmann-Jensen

De dunkende techno-rytmer kunne som så ofte før høres langt ned af Jernbanegade lørdag nat.

Rocket Club fejrede i sidste uge sin to års fødselsdag på toppen af den odenseanske technoscene, og reporteren kan allerede nu afsløre, at det ikke var en stille fest.

Indenfor på Rytmeposten pumpede de mekaniske rytmer for 22. gang, så stofspindelvævene i loftet sitrede over de mange ekstatiske technofreaks, der skal lede længe efter alternativer til Odenses månedlige technofest i Rytmepostens lavloftede lokale.

Rocket Club er lig med Odenses technoscene, og Peter Lundgreen, der er ideemanden og hovedansvarlig for det månedlige arrangement, beklager sig ikke over de monopollignende tilstande.

- Det er selvfølgelig dejligt, at der ikke er nogen konkurrenter, men udviklingen går langsomt på denne måde. Midt i 90'erne var her en meget livlig technoscene med en masse små raves, men det er, som om de folk har stillet techno-skoene, siger Peter Lundgreen med lidt beklagelse i stemmen.

I øjeblikket er det suverænt op til Odenses Hr. Techno at stille kvalitetskrav til sig selv.

- Jeg gør utrolig meget ud af udsmykningen, for der skal noget til at lokke technofolket i byen. Jeg har stadig ikke helt fundet en formel for det, men udsmykningen skal helst være noget nyt hver gang, siger Peter Lundgreen.

Klædt på til techno

Denne lørdag hang blinkende stofrør i overmenneskelig størrelse ned fra loftet i technohulen. Sammen med tæt disco-røg og et lysshow i en del af regnbuens farver klædte det Rytmeposten på til fødselsdagsfesten.

Klædt på til techno var også veninderne Salie Jensen fra Sorø, Marie Laugensen fra Svendborg og Kimberley Bateman fra Grenå.

I skrigende neongule bukser og benvarmere så plyssede som et velnæret får besøgte de Rocket Club for første gang efter anbefaling fra andre technofreaks.

- Til techno skal tøjet være i lyse farver, så det lyser op, når man danser, og så skal der noget glimmer til, forklarede Kimberley Bateman med et bestemt udtryk bag de skriggrønne kontaktlenser med rød kant, som hun har taget på i aftenens anledning.

Luffugtigheden stiger

Det var en blandet flok af høj, lav, sortklædte og folk med håret stilet ala den blåhuede diva fra "Det Femte Element", der kom sivede ind på

TECHNO I ODENSE

● Midten af 90'erne: Forskellige små foreninger konkurrerer om at arrangere de bedste raves på byens spillesteder. Ofte et arrangement hver uge.

● September 1996: Technoarrangement med kunst af Jens Galschiet i parkeringskælderen på Vesterport trækker 1100 mennesker.

● November 1996: Cornflake Club, Odenses første technodiskotek, åbner.

● Juni 1997: Peter Lundgreen og foreningen Happy Event arrangerer det andet technoarrangement under parkeringstøtten på Vesterport

● September 1997: Cornflake Club lukker igen. Techno-interessen i Odense er ikke stor nok til en klub, som har åbent tre gange om ugen, konstaterer medejler Morten Trøst.

● Peter Lundgreen indgår i løbet af efteråret aftale med Rytmeposten om en månedlig Rocket Club.

● Februar 1998: Første Rocket Club.

Rytmeposten ved midnatstid. Deres ankomst fik luftfugtigheden og aktiviteten på dansergulvet til at stige til nye højder.

Badet i et kaleidoskopisk lys- og lydshow, der med kyndig hånd blev styret via computere fra scenen, blev vi snart én svingende masse af henført monotone bevægelser og hujende tilråb, mens de skiftende DJ's sendte en dansevenlig lydcollage af melodiske house og pumpende techno på rundtur i rummet.

Techno for alle

Det er Peter Lundgreens erklærede mål for Rocket Club, at klubben skal hente de nye store navne til Odense, inden de spiller i København.

På to års dagen havde Thomas Madvig, det svenske technoband Trunk Funk Brothers og lokale såvel som svenske DJ's til opgave at få de mange technofreaks på gulvet. Og de galopperende rytmer holdt bevægelse i dansergulvet, indtil den tidligere MTV-vært Thomas Madvig kunne lukke ballet, mens det spæde lys tittede frem tidligt søndag morgen.

Andreas Boas fra Odense, der jævnligt kommer på Rocket Club, har en god forklaring på sin techno-begejstring.

- Techno er fedt, fordi der ikke er nogen krav eller fordomme, bare der er gang i den. Du kan danse med dig

"Techno er fedt, fordi der ikke er nogen krav eller fordomme, bare der er gang i den. Du kan danse med dig selv eller ham ved siden af. Der er ingen forskrifter. Hvis man bare kan ramme rytmerne, så danser man techno. Man skal være svært handicappet for ikke at kunne det."

Andreas Boas,
odenseansk technofreak

selv eller ham ved siden af. Der er ingen forskrifter. Hvis man bare kan ramme rytmerne, så danser man techno. Man skal være svært handicappet for ikke at kunne det, siger han højt, mens breakbeats dunker i baggrunden, og hans ven fra Kolding slet ikke kan stå stille.

Selvom den gode techno sagtens kan danses uden stoffer, lægger den odenseanske technofreak ikke skjul på, at de flourer i miljøet.

25 FEB. 2000

1014

Modvin
Af Jens Galschiøt

Min Indre Dansker

— en skabsdanskers bekendelser

Denne lille tekst blev fremført ved en performance på gågaden i Odense af skuespilleren Lars Andreasson, sminket i en kaba-ret-agtig androgyn figur med hvidmalet ansigt i smoking. Lars Andreasson blev flankeret af to unge danskere, der holdt det danske flag. Imens drøede en opera af Emma Shaplin ud over gågaden.

Danskheden

Hvem ejer danskheden?

Danskheden er den danske selvforståelse og drømmen om hvem vi er og hvad vi er og hvad vi står for.

Danskheden er grundloven og det danske flag.

Danskheden er at tro på begreber som frihed, lighed og broderskab.

Danskheden er humanismen, troen på at mennesker har pligt til at opføre sig anderledes end dyrene, for at bevare retten til at kalde sig mennesker.

Danskheden er »hver mand og kvinde sin stemme«.

Danskheden er sange hvor vi synger om at »det haver så nye-ligen regnet« og at der står nye stammer parat til at tage over for de gamle som faldt, og hvor det »ugræs der er føjet over hegnet« er symbolet på stærke maskingeværbevæbnede soldater

med skræm og blanke støvler og ikke svage fattige kvinder, mænd og børn der er flygtet fra umulige levevilkår i deres hjemlande.

Danskheden er lighed, hvor alle mennesker har lige rettigheder, lighed hvor det er lige meget om man er kvinde, mand, jøde, vendelbo eller neger, fordi det vigtigste er, om man er et menneske og at alle mennesker har lige rettigheder.

Danskheden er frihed til at sige hvad man vil, frihed til at tænke små og store tanker, frihed til at være menneske på godt og ondt.

Danskheden er broderskab hvor vi tager vare på hinanden, når nogle får en social deroute tager vi os af dem. Når nogle blive syge behandler vi dem. Et broderskab der tager sig af de gamle og sørger for at børnene kommer i skole for at lære bl.a. om danskheden.

Danskheden er frihed, lighed og broderskab.

Danskheden er ikke socialdemokratiet, venstre, konservative eller kommunister.

Danskheden er både socialdemokratiet, venstre, konservative og kommunister.

Danskheden er et retfærdigt retssystem og et politi der passer på os, et politi der stopper trafikken for at lade en lille andefamilie komme sikkert over vejen. Ikke et politi der jagter hættelædte unge danskere.

Danskheden er muligvis plat, sentimental og naiv men også det er danskheden.

Danskheden er bølgende kornmarker og glade landmænd der kører traktor og høster fuldmodent korn og når »marken er mejet« laves der godt dansk rugbrød ud af det.

Danskheden er høns i en høsegård der spiser korn og lægger æg i reder — ikke tusindvis af afpillede fugle i salmonel-labefangte kz-lejre for dyr.

Danskheden er røde malkekøer der kommer på græs og muh-er imens de bliver malket, ikke tremmedyr der lever af piller og pumpes med penicillin.

Danskheden er fængsler hvor vi behandler kriminelle som mennesker der har begået et fejltrin, og ikke som dyr der spærres inde i små kummerlige celler og fornedres indtil de tænker som dyr.

Danskheden er en moral i et system hvor det er umuligt at bestikke en embedsmand.

Danskheden er et system der giver den største ulandshjælp i verden og hjælper mennesker der sulter, ikke et folk der snakker om at andre mennesker formerer sig som rotter og at muslimske piger skal samles i bundter og sælges til højstbydende.

Danskheden er ved at blive overtaget af folk der snakker om stærke mænd, at nogle danskere er mere lige end andre, at broderskabet kun gælder for nogle og ikke for andre, af folk der er lidt for nærige og hvis barmhjertighed kan ligge på et meget lille sted.

Danskheden er ved at blive overtaget af folk der er uvenlige og forstokkede, der går ind for en fast og ikke kærlig hånd og som er mere til takt end til tone.

Måske er danskheden en drøm der udvikler sig til et mareridt.

Hvem ejer danskheden? Drømmen eller mareridtet?

Jens Galschiøt er billedhugger, der bl.a. har lavet happeningerne »Min indre svinehund« (93), »Den stille død« — dukkelig under socialt topmøde (95) og opstillet otte meter »skamstøtter« i Hongkong og Mexico samt internetværket »Art In Defense of Humanism«. (www.aidoh.dk)

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

26 FEB. 2000

1014

POLITISK AKTION

Galschiøt på spil igen

■ HAPPENING: Odense-kunstneren Jens Galschiøt er på spil igen med en politisk aktion, der denne gang plæderer for det budskab, at de rige lande skal frigive u-landenes gæld på 243 milliarder dollars.

Budbringeren er en fire og en halv meter høj bronzeskulptur, forestillende en arketypisk, masai-agtig kvinde med kappe og vandrestav. Figuren er opstillet på Kongens Nytorv i København, hvor den indvies på tirsdag.

På soklen kan forbigående sætte en underskrift, der protesterer mod det store misforhold mellem de rige og de fattige lande. (abra)

Udklip af:

Aktuelt

29 FEB. 2000

Mod 1014 ulands-gæld

En 4 1/2 meter høj bronzeskulptur er fra i dag opsat på Kongens Nytorv i København for at sætte fokus på ulandenes krav om at frigive deres gæld.

Skulpturen er lavet af kunstneren Jens Galschiøt og indgår i koalitionen Jubilee 2000's aktiviteter. På et display på skulpturen kan tilskuerne læse hvor mange penge, der siden nytår er overført fra de fattige lande til de rige lande. På soklen kan forbigående sætte deres underskrift på kravet om at slette ulandenes gæld.

Der er indvielse kl. 12 i dag.

À JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 31 39 13 00

Udklip af:

Kolding Ugeavis

6 FEB. 2000

- Svinehund er ikke kun for pæne piger. Også mange mænd kan have den, påstår Helle Grindersen, Anna K. Andreasen, Mette Nielsen og Dorthe Christiane Iversen, studerende og undervisere på Kolding Pædagogseminarium.

Af Carl Riisgaard
Foto Gert Blume

Hvordan er min indre svinehund egentlig, kan jeg spørge mig selv om, når jeg står foran spejlet.

Det spørgsmål siger en af kvinderne på Kolding Pædagogseminarium højt, mens hun sammen med sine medstuderende sidder og forklarer, hvorfor de udenfor seminariet har sat en skulptur op, der hedder Den indre Svinehund.

Sidste år etablerede vi her på seminariet en gruppe, der hedder Lykkeridderne. Formålet med den gruppe var hver fredag at forsøge at sprede hygge, når de stude-

rende kom om morgenen, hvor de så fik snegle, knus og sentenser om Lykkens ti Bud delt ud, siger alle kvinder som en, nemlig Helle Grindersen, Anna K. Andreasen, Mette Nielsen og Dorthe Christine Iversen, der samlet er en sirlig blanding af studerende og undervisere.

Den happening var bl. a. for at komme en del af dagligdagens brokkeri til livs, og da vi i år ville gentage det, fandt vi ud af, at lykken altså også har en lige så stor bagside. På den måde opstod ideen om at bygge skulpturen Den indre Svinehund, som vi stillede udenfor, så det var den, de studerende først så. - For da vi

29 FEB. 2000

Aktionsdag 1014

■ København: Kampagnen Jubilee 2000 markerer sin aktionsdag ved på Kongens Nytorv, at præsenterer en skulptur af Jens Galschiøt.

Pædagoger tager fat på "svinehunden"

er en institution, der skal uddanne andre til at drage omhu, er det vigtigt, at vi selv er bevidste om begge sider.

-Er der da for lidt indre svinehund i hverdagen?

-Ja, det kan man godt sige, indrømmes der bordet rundt. - Især på sådant et pædagogseminarium, hvor der er så mange kvinder, eksisterer svinehunden, der igen har med nogle etiske og moralske begreber at gøre. -Umiddelbart kan det at drage omsorg for andre se rigtig godt ud, men der er altså også studerende, der ligefrem kvæler andre med deres omsorg, fordi der er andre motiver, der så kommer frem.

pel med en studerende, der kom tilbage, efter hun havde været indlagt på psykiatrisk afdeling, og hvor ingen i begyndelsen turde henvende sig til hende. - Og skal vi tage samfundet generelt, så er vores allesammens holdning til indvandrene vel også et udtryk for, at vi luffer vores svinehund? Eller hvad med debatten om de pædofile, hvor vi tror, at nogen af dem, der råber højest, måske selv engang har været udsatte for overgreb? - Jamen, der findes jo også så mange svindelsager i samfundet, det er vel også en form for svinehund, der da bliver luftet, falder en ind. -Men kan det som pædagog ikke træffe at blive et problem for en i det senere arbejde, hvis man ikke er afklaret om sin svinehund?

Hverdagens svinehund

-Er det især hos pæne piger, at man finder en indre svinehund?

-Jeg tror nu også, at mange mænd kan have den, siger kvinderne grinende i kor.

-Så skal man have fat i den, må man først erkende, at den er der, før man evt. kan bearbejde den, forklarer en af kvinderne, som en anden supplerer med: - Ofte er der for meget negativt omkring nogle studerendes indlevelsessevne. Det kan forekomme, hvis man har svært ved at komme ind i en gruppe og arbejde, hvor der ikke er nogen til at trække en ind. Men vi har også et eksem-

29 FEB. 2000

Kunst mod 1014 gælds-fælde

Kunstneren Jens Galschiøt stiller i dag en ny skulptur op i København. Denne gang vil han gøre opmærksom på u-landenes gældsproblemer.

Som et led i en større kampagne for at gøre opmærksom på udviklingslandenes gældsproblemer afsløres i dag kl. 12 på Kgs. Nytorv i København en skulptur af billedhuggeren Jens Galschiøt.

Jens Galschiøt er manden bag skulpturen »Den indre Svinehund«, der i 1994 blev opstillet i en snes europæiske byer, og året efter markerede han FN's sociale topmøde i København ved at placere 750 figurer forestillende barnelig i det indre af hovedstaden. Figurerne skulle symbolisere de 13 mio. børn, der alene i 1995 forventedes at dø af sult.

Skulpturen, der bliver sat op i dag, er en fire en halv meter høj bronzeskulptur med titlen »Budbringeren«. Værket skal ifølge Bo Tovby Jørgensen fra Jubilee 2000-kampagnen fortælle, at »de fattige lande sender 12 gange så mange penge til de rige lande end omvendt. Ifølge tal fra Verdensbanken går der 23 mia. dollars fra de rige til de fattige lande, 296 mia. dollars går fra de fattige til de rige lande om året». Tallet vil fremgå af en lystavle på skulpturen, og på soklen kan forbigående sætte deres underskrift som en protest.

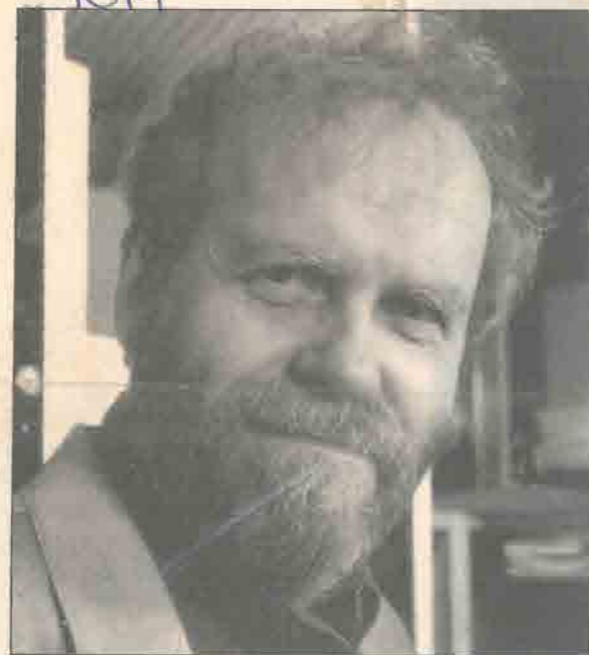
Det er målet, fortæller Bo Tovby Jørgensen, at »Budbringeren« skal til Japan til G8-landenes topmøde i juli, hvor Jubilee 2000-kampagnen også vil aflevere millioner af underskrifter fra de 132 lande, hvor kampagnen har været ført. Skulpturen skal dog først stå på Kongens Nytorv i marts måned, hvorefter den skal på turné til bl.a. Århus og Viborg.

Ved afsløringen taler bl.a. Lone Hertz og kunstneren selv, og kl. 16.30 taler Johannes Møllehave over gældstemaet i Vor Frue Kirke. Jubilee er en international kampagne for frigivelse af u-landenes gældsbyrder. I Danmark står bl.a. Mellempolitisk Samvirke og Folkekirkens Nødhjælp bag. TW

Å JOUR KLIP
Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:
Kristeligt Dagblad

29 FEB. 2000

Johs. Møllehave prædiker ved gælds-gudstjenesten. (Arkivfoto)

Skulptur med budskab

KØBENHAVN: Budbringeren, en 4 1/2 meter høj bronzeskulptur, vil i dag blive rejst på Kongens Nytorv i København. Skulpturen skal gøre opmærksom på, at de fattige lande sender 12 gange så mange penge til de rige lande end omvendt. Jann Sjursen, Lone Hertz, Johannes Møllehave, Ole M. Nielsen og Christian Balslev-Olesen vil indvie Budbringeren, der forestiller en afrikansk kvinde med kappe og vandrestav. På soklen kan forbigående sætte en underskrift som en protest mod det store misforhold, der er mellem fattige og rige lande. Det er den internationale gældskampagne, Jubilee 2000, der står bag indvielsen. Efterfølgende vil Johannes Møllehave holde en gudstjeneste i Vor Frue Kirke om emnet. Gudstjenesten er i dag kl. 16.30.

Å JOUR KLIP
Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:
Information

26 FEB. 2000

Galschiøt på Kgs. Nytorv 1014

■ En stor bronzeskulptur, *Budbringeren*, af Jens Galschiøt vil fra på tirsdag stå på Kgs. Nytorv i København. Med værket vil kunstneren slå et slag for, at de rige lande eftergiver de fattige landes gæld. Jann Sjursen, Lone Hertz og Johannes Møllehave vil være med til at indvie skulpturen, der senere skal til bl.a. Århus og Viborg.

Å JOUR KLIP
Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:
Information

29 FEB. 2000

Jens Galschiøt 1014

■ Kampagnen Jubilee 2000, som arbejder for gældseftergivelse for u-landene, markerer i dag en aktionsdag ved at præsentere en skulptur af Galschiøt på Kongens Nytorv i København.

29 FEB. 2000

En politisk skulptur

Jens Galschiøt er politisk kunstner, og han har også tidligere udstillet i Aalborg.

FOTO: GRETE DAHL

Af Max Melgaard

I eftermiddag slår kunstneren Jens Galschiøt Christophersen til igen og placerer en skulptur på Kongens Nytorv i København.

En politisk skulptur vel at mærke.

Jens Galschiøt er i forvejen herostratisk berømt for sin såkaldte skamstøtte, en skulptur han hvert halve år placerer et eller andet sted på Jordkloden for at minde om myndighedernes overgreb på civilbefolkningen.

Det var også ham, der ved en storstilet happening for flere år siden placerede skulpturen »Den indre Svi-

nehund» på pladser overalt i Europa.

Når slår han til igen med skulpturen »Budbringeren».

Denne gang har han allieret sig med Jann Sjursen, Lone Hertz, Johannes Møllehave, Ole M. Nielsen og Christian Balslev-Olesen.

Meningen med »Budbringeren» er at sætte fokus på, at hver gang de rige lande støtter de fattige med én krone, ryger der 12 kroner den anden vej. Altså fra de fattige til de rige.

Jens Galschiøt og hans meningsfæller mener derfor, at ulandsgælden bør eftergives.

»Budbringeren» skal stå hele marts på Kongens Nytorv i København. Den skal siden på turné til Århus og Viborg, og når der til sommer bliver sæson for musikfestivaler, kommer den med rundt.

I soklen til statuen kan tilskuerne skrive under på en protest mod misforholdet mellem de rige og fattige lande.

Bagfolket regner med at omkring 500.000 danskere ser skulpturen, inden den til juli fragtes til Japan til G8-landenes topmøde, hvor de mange underskrifter vil blive afleveret.

Der vil blive samlet underskrifter ind i 132 lande verden over, og det ventes, at mange, mange millioner vil skrive under på erklæringen. Statuen afsløres klokken 12 i dag, og det sker med taler af Jann Sjursen fra Kristeligt Folkeparti, skuespiller Lone Hertz og kunstneren Jens Galschiøt.

Klokken 16.30 holder Johannes Møllehave gælds-gudstjeneste i Vor Frue Kirke i København.

»Budbringeren» er fire en halv meter høj og forestiller en kvinde i masai-agtig tøj. Hun er placeret på en cylinder, hvor der dels er hulemaleri-agtige indgraveringer og dels et display, der viser hvor mange penge der går henholdsvis til og fra ulandene.

29 FEB. 2000

1014
DANSK KUNSTVÆRK PÅ VERDENSTURNE

Skulptur for samvittigheden

Billedkunstneren Jens Galschiøt leverer endnu engang kunstnerisk stof til eftertanke med sin skulptur »Budbringeren«, der skal på verdensturné for Jubilee 2000 kampagnen

Af Mikala Rørbech

Bill Clinton er med. Paven er med. David Bowie, Tony Blair og rocksangeren Bono fra U2 er også med.

Og nu er turen så kommet til, at vi danskere, kendte som ukendte, kan træde frem og vise vores sympati for Jubilee 2000 – det store millenniumprojekt, som går ud på at eftergive ulandene den enorme gæld, de med tiden har opbygget til verdens rige lande gennem lån i Verdensbanken og den internationale Valutafond.

Som symbol på at der er noget helt forrykt i, at verdens fattigste lande betaler 12 gange så meget i afdrag på gælden til de rige lande, som de får igen fra os, bliver Jens Galschiøts skulptur »Budbringeren« i dag klokken 12 stillet op på Kgs. Nytorv.

Styrker moralen

»Det vil være godt for vores moral, hvis vi begynder at føle os medansvarlige for u-landenes gæld,« mener billedkunstneren, som nærmest har gjort det til sin levevej at lave kunst med mening i.

Meningen denne gang er, at man skal gå forbi og sætte sin underskrift på foden af den fire en halv meter høje statue.

Senere på året er det meningen, at »Budbringeren« skal stilles op i forbindelse med G8-landenes topmøde i Japan i juli, hvor også de mange indsamlede underskrifter vil blive overbragt til de ansvarlige politikere.

Indtil da skal skulpturen stå på Kgs. Nytorv resten af marts og derefter på turné i Danmark – blandt andet til Århus og Viborg – samt på sommerens festivaler.

Overalt, hvor den kommer frem, bliver der holdt nøje øje

med, hvor meget der snakkes og skrives om den i medierne.

Målet for Jens Galschiøt som kunstner er nemlig at opnå så meget omtale og debat som muligt. På samme måde som det blandt andet er lykkedes med de ti tonstunge statuer af »Den indre svinehund« og »Skamstøtten«.

Derfor sprang han også straks til, da den verdensomspændende Jubilee 2000 organisation henvendte sig til ham.

»I virkeligheden kan man sige, at når man laver kunst, så arbejder man med sin frustration et langt stykke hen ad vejen.

Det her handler om min samfundsmæssige frustration over at være del af verden, der ser ud som den gør. Det er det, der er drivkraften,« forklarer Jens Galschiøt.

Ikke fordi han bilder sig ind at have svaret på, hvordan man skal ændre tingenes tilstand, men fordi han tror på, at kunsten kan skabe en debat, som sætter spor dybere i hver enkelt menneske, end almindelig kommunikation kan gøre det.

Men personligt har Jens Galschiøt, der oprindeligt er udlært klejnsmed, det blandet med at være sådan en kunstner, man ringer til, hvis man har en god, politisk korrekt sag, der skal have opmærksomhed.

»Man får måske nok en masse omtale og mange artikler i aviserne, men der er hverken penge eller kunstnerisk prestige i det for mig. Det er jo sådan lidt mærkeligt, men det er der faktisk ikke,« siger han nøgternt og mindes »gamle dage«, hvor det var mere velset, at kunsterne tog stilling til samfundsdebatten.

»Dali kunne jo for eksempel ikke være med blandt surrealisterne, fordi han ikke var medlem af kommunistpartiet. Men nu er det omvendt. Nu har de vundet over os, hvem det så end er, der har vundet. En rigtig kunstner i dag er en, som får støtte af staten og bliver taget med til biennalen og repræsenterer landets kultur, og står og drikker vin med de rige. Så er man en rigtig kunstner,« siger Jens Galschiøt.

Trods den internationale opmærksomhed, hans værker får, karakteriserer han sig selv

Kunstneren Jens Galschiøt foran sin skulptur »Budbringeren«, der fra i morgen kan ses på Kgs. Nytorv i København

som en, der hænger håbløst fast i en social tradition, hvor folk hele tiden stiller spørgsmål ved, om det nu er kunst eller kommunikation, han går og laver.

Budskab i billeder

Målet med »Budbringeren« er da også først og fremmest at kommunikere budskabet effektivt ud til folk, så billedet af kvinden med de ulige tal i hånden vil dukke op på folks netinde, hvor end den kommer frem. Jubilee 2000, som

står for arrangementet i morgen på Kgs. Nytorv, har foruden Jens Galschiøt, allieret sig med en række humanitære og socialt bevidste organisationer for at skabe opmærksomhed om sagen. Blandt andre KFUM og KFUK, Ungdomshuset på Jagtvej, Operation Dagsværk og Folkekirkens Nødhjælp.

Blandt de kendte ansigter er skuespilleren Lone Hertz og Jann Sjursen fra Kristeligt Folkeparti samt præsten og forfatteren Johannes Møllehave, som holder en prædiken

klokken 16.30 i Vor Frue Kirke med udgangspunkt i bønnen: »Forlad os vor skyld, som også vi forlader vores skyldnere...«

I morgen vil der også være happenings andre steder på kloden. Ved en japanske Obon ceremoni i Wales, vil man eksempelvis lægge et tændt lys i vandet for hver af de 1,1 millioner mennesker, der skønnes døde alene i år 2000 på grund af at ulandenes dårlige økonomi.

31 MRS. 2000

Elly Dam interesserer sig for kunst og maler selv, men Jens Galchiøts skulptur og de andre kunstværker var lige en tand for moderne til hende. Men ideen med kunst i genbrugsbutikken er god, mener hun.
Foto: Palle Peter Skov

Fynsk kunst til kamp mod kræft

En række fynske kunstnere støtter Kræftens Bekæmpelse ved at donere kunstværker til Kræftens Bekæmpelse. 13 af kunstværkerne kan nu købes i foreningens genbrugsbutik.

ting, der bliver solgt fra Kræftens Bekæmpelses genbrugsbutik i Olaf Ryes Gade. Og næsten alt brugt mellem himmel og jord kan købes. Lige fra møbler, bøger og sølvbestik over undertøj til tasker og pelse.

Men i går sneg 13 nye kunstværker sig ind i den store lyse butik. De står lige indenfor hovedindgangen og falder godt ind i lokalet, selv om de er en hel del mere moderne end de fleste andre varer i butikken.

En række fynske kunstnere

har doneret egne kunstværker til Kræftens Bekæmpelses afdeling i Otterup på Fyn, og fynboerne har givet 13 af værkerne videre til butikken i Kolding, som nu sælger dem. Alle pengene fra salget går direkte til Kræftens Bekæmpelse.

– Jeg tror, at der er salg i kunstværkerne, og flere har allerede spurgt til dem. Jeg synes, at det er allertidst at kunne sælge dem her, og det kan være med til at give butikken et løft, at vi også sælger bedre og dyrere ting. Vi

vil jo gerne sammenlignes med antikbutikker, siger regionsleder for Kræftens Bekæmpelse Søren Petersen.

Elly Dam var en af de kunder i genbrugsbutikken i går, som brugte lidt tid på at studere de 13 malerier, skulpturer, gipsrelieffer, akvareller og oliekriddtegninger.

– Jeg maler selv og laver figurer af gips, og jeg havde hørt lidt om det her kunst. Men det er ikke lige mig. Det er for moderne. Men jeg synes, at det er en fantastisk idé, og kunstnerne har allige-

vel givet foreningen for mange penge, siger 77-årige Elly Dam.

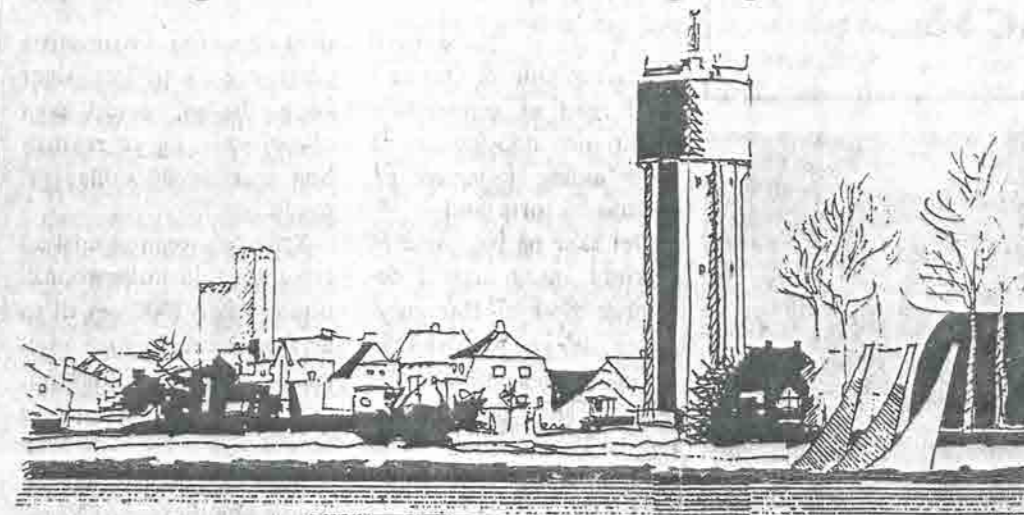
Priserne for de 13 fynske kunstværker svinger fra cirka 500 kroner til 9500 kroner for Jens Galchiøts skulptur. Udover Jens Galchiøt er de gavmilde kunstnere Mette Agerbæk, Alfio Bonano, Knud Søgaard, Evin Kuchta og Dan Gjøde.

Søren Petersen forventer, at kunstværkerne bliver solgt i løbet af de næste 14 dage.

7 - MRS. 2000

Fyns største 1014 kunstudstilling

Lions Club Kerteminde kan i år præsentere mere end 60 kunstnere ved udstillingen i Kertemindehallen den 8. og 9. april

Dan Frøjlund, Martofte, har tegnet denne fine tegning af udstillingsstedet specielt til Lions Club til brug bl.a. i annoncer for kunstudstillingen.

Lions Clubs årlige kunstudstilling er blevet en god og solid Kerteminde-tradition. I år bliver det med ikke færre end 60 kunstnere, heraf 22 med adresse indenfor kommunegrænsen.

Der kunne have været endnu flere udstillere med, hvis ikke det havde været for pladsen. Lions Clubs årlige udstilling er blevet så anerkendt, at kunstnere selv ringer og beder om at måtte være med. Og i år har man måttet sige nej til en del, fordi der ganske enkelt ikke er plads til flere.

Hovedattraktionen bliver igen i år leveret af Odensebilledhuggeren Jens Galschiøt Christoffersen, der nærmest er blevet udstillingens »huskunstner« igennem årene. Jens Galschiøt Christoffersen kommer igen i år med en »Danmarks-premiere«. Denne gang viser han et forstudie til en bronzeskulptur forestillende er kjole. Et værk der skabes efter samarbejde med den verdensberømte modeskaber Erik Mortensen. Skulpturen er ca. 2½ meter høj og vises for publikum for første

gang, når udstillingen finder sted i Kertemindehallen den 8. og 9. april.

Udstillingen åbnes lørdag eftermiddag den 8. april af borgmester Jacob Dauerhøj, hvorefter der er underholdning med Anton Østergaards orkester.

Entrebilletten vil igen i år give adgang også til Johannes Larsen Museet, og som altid fungerer den desuden som lodseddel, så man er med i lodtrækningen om de mange værker, de deltagende kunstnere velvilligt donerer til den gode sag.

Billedhuggeren Jens Galschiøt gør studier til en skulptur af en såkaldt blækspruttekjole af Erik Mortensen. På udstillingen i Kerteminde kan man se to af hans store skulpturer, inspireret af den danske modeskabers kjoler.

Fyns største udstilling

KUNST: 60 billedhuggere, malere og grafikere viser flaget

Af **Aksel Brahe**

Foto:
Nils Mogensen Svalebøg

60 kunstnere på en udstilling, repræsenterende ca. 400 værker – det må berettigt til betegnelsen "Fyns største", og resultatet kan ses i weekenden den 8. og 9. april i Den gamle Kertemindehal.

Lions Club Kerteminde står bag den store manifestation, der har en halv snes år på bagen, men som i starten, hvor det foregik i Skovpavillonen, kun havde ca. 30 udstillere. Overskuddet går til humanitært arbejde.

Det er ikke for meget sagt, at alt hvad der kan krybe og gå inden for fynsk kunsthåndværk er repræsenteret i den pågældende

weekend. En af udstillerne, Svend Saabye, har tegnet plakaten, og at en af udstillingens hovedattraktioner bliver Jens Galschiøts to forstudier til bronzeskulpturer af kjoler, to og en halv meter høje, forestillende kjoler af modeskaberne Erik Mortensen.

Tidligere har Kerteminde-udstillingen omfattet kunstnere fra hele landet – i år er det udelukkende fynboer, der udstiller inden for maleri, skulptur, grafik m.m., og de har alle selv måttet vælge, hvad de vil repræsenteres med. Arrangørerne har desuden indbudt ca. 130 fynske kunstforeninger til at kigge med og få lejlighed til at få kontakt med de forskellige kunstnere.

Udstillingen, der er en blanding af en salgsudstilling og en humanitær indsats, åbnes lørdag den 8. april kl. 13 af Kertemindes borgmester, Jacob Dauerhøj, og fra kl. 13 er der underholdning af Anton Østergaards Orkester.

À JOUR KLIP
Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

30 MRS. 2000

À JOUR KLIP
Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

22 MRS. 2000

GALSCHIØT OM KUNST 1014

■ **MUNKEBO:** I morgen aften arrangerer Munkebo Kunst & Kultur foredrag med den verdenskendte fynske kunstner Jens Galschiøt, skaber af Skamstøtten over menneskelig uret, i mødelokalet på Munkebo Bibliotek.

Den store Skamstøtte blev i torsdags pakket i en skibscontainer på Jens Galschiøts værksted i Næsby. Forventet ankomst til Rio er den 9. april.

Kunst-missil fra Næsby til Brasilien

I torsdags sendte kunstner Jens Galschiøt endnu en Skamstøtte af sted fra sit værksted i Næsby. Denne gang med kurs mod Rio i Brasilien.

Den 8 meter høje kontroversielle skulptur, som er bygget op af forvredne menneskekroppe, er ofte blevet kaldt et kunstmissil, fordi den overalt ansporer til en ophedet debat om menneskerettigheder og ytringsfrihed.

Netop lige nøjagtig det, der er meningen med skulpturen.

Skamstøtten afskibes den 23. marts fra Hamburg, og forventes at ankomme til Rio den 9. april. Her skal den opstilles for at markere den internationale dag mod straffrihed. Et problem, som det unge demokrati efter et kvart århundrede har svært ved at få bugt med.

- Straffriheden er et stort problem på grund af den kolossale magt og modstand, som de lokale "konger", godsejerne udøver. De ejer kæmpe landområder, som ligger uopdyrkede hen, og de skyr ingen midler for at hindre landarbejderne i at gennemføre jordreformer til fordel for den fattige del af befolkningen, lyder det fra Jens Galschiøt. - Godsejerne har stor indflydelse på de lokale domstole, politi og militær, som ofte giver dem næsten frie hænder til at eliminere landarbejdere og andre, som kæmper for en rimelig fordeling af jorden. Det koster omkring 1.000 dollars at få en korrupt politimand til at udføre et mord!

Parlamentet skal tage stilling
Allerede i december done-

rede Galschiøt skulpturen til det brasilianske parlament. Ved at give skulpturen til parlamentet, tvinger kunstneren hver enkelt af de 700 parlamentarikere i hovedstaden til at markere sig i forhold til retssikkerheden.

Allerede nu har Skamstøtten modaget støtte fra det store arbejderparti PT. Derudover har en lang række NGO'er, biskopper og fagforeninger besluttet at støtte opstillingen af skulpturen.

Focus på rettigheder

Skamstøtten indgår i et internationalt netværk af 10 skulpturer, der skal opstilles forskellige steder på kloden for at sætte focus på krænkelse af menneskerettighederne. Den første blev opstillet i Hong Kong i 1997. Den næste blev opstillet i Mexico i 1999. Her kvitterede regeringen med at smide den danske kunstner ud.

Efter Brasilien kommer turen til Berlin, hvor Skamstøtten opstilles den 9. november i år i samarbejde med tusindvis af tidligere KZ-fanger.

Å JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

17 MRS. 2000

Ny furore over Galschiøt

I går sendte den fynske billedhugger Jens Galschiøt en af sine berømte skamstøtter af sted med kurs mod Rio de Janeiro. Og også i Brasilien har den otte meter høje skulptur vakt furore.

Galschiøt bruger bevidst skamstøtten til at sætte gang i debatten om menneskerettigheder og ytringsfrihed i de lande, hvor den er blevet opstillet.

I december donerede Jens Galschiøt skulpturen til det brasilianske parlament, men det har senere skabt megen turbulens blandt landets politiske partier. Arbejderpartiet PT, græsrodsorganisationer, biskopper og fagforeninger har imidlertid givet tilsagn

om at støtte opstillingen af skulpturen, uanset hvad parlamentet måtte beslutte.

Det er uvist, hvad der skal ske med skamstøtten, når den ankommer til det store land, men borgmesteren i millionbyen Belem i det nordlige Brasilien har lovet at stille en plads til rådighed for skulpturen, hvis parlamentet skulle sige nej til den.

Skamstøtten indgår i et internationalt netværk af 10 skulpturer fra Jens Galschiøts hånd, der er opstillet eller skal opstilles forskellige steder på kloden. Den første fik plads i Hongkong til minde om massakren på den Himmelske Freds Plads i Beijing, og næste stop bliver Berlin. (ritzau)

Å JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Kjerteminde Avis

16 MRS. 2000

Galschiøts »kunstmissil« vækker furore i Brasilien

Torsdag sender den fynske billedhugger Jens Galschiøt endnu en af sine berømte skamstøtter af sted, denne gang med kurs mod Rio de Janeiro. Og også i Brasilien har den otte meter høje skulptur vakt furore.

Skamstøtten har tidligere fået betegnelsen »kunstmissil«, fordi den bevidst bruges til at sætte gang i debatten om menneskerettigheder og ytringsfrihed i de lande, hvor den er blevet opstillet.

I december donerede Jens Galschiøt skulpturen til det brasilianske parla-

ment, men det har senere skabt megen turbulens blandt landets politiske partier.

Arbejderpartiet PT, græsrodsorganisationer, biskopper og fagforeninger har imidlertid givet tilsagn om at støtte opstillingen af skulpturen, uanset hvad parlamentet måtte beslutte.

Det er uvist, hvad der skal ske med skamstøtten, når den ankommer til det store land, men borgmesteren i millionbyen Belem i det nordlige Brasilien har lovet at stille en plads til rådighed for skulpturen, hvis parlamentet skulle sige nej til

den.

Skamstøtten indgår i et internationalt netværk af 10 skulpturer fra Jens Galschiøts hånd, der er opstillet eller skal opstilles forskellige steder på kloden. Den første fandt sin plads i Hongkong til minde om massakren på den Himmelske Freds Plads i Beijing, og næste stop efter Brasilien bliver Berlin.

Her sættes skulpturen op til november i samarbejde med tusindvis af tidligere kz-fanger, der hermed skaber et monument for nazismens masseudryddelse. /ritzau/

A Jour Klip

Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

OTTERUP AVIS

21 MRS. 2000

Å JOUR KLIP
Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:
Holbæk Amts
Venstreblad

17 MRS. 2000

Dansk »kunstmissil« vækker furore i Brasilien

Den fynske billedhugger Jens Galschiøt har netop sendt endnu en af sine berømte skamstøtter af sted, denne gang med kurs mod Rio de Janeiro. Og også i Brasilien har den otte meter høje skulptur vakt furore. Skamstøtten har tidligere fået betegnelsen »kunstmissil«, fordi den bevidst bruges til at sætte gang i debatten om menneskerettigheder og ytringsfrihed i de

lande, hvor den er blevet opstillet. I december donerede Jens Galschiøt skulpturen til det brasilianske parlament, men det har senere skabt megen turbulens blandt landets politiske partier.

Arbejderpartiet PT, græsrødsorganisationer, biskopper og fagforeninger har imidlertid givet tilsagn om at støtte opstillingen af skulpturen, uanset hvad

parlamentet måtte beslutte.

Det er uvist, hvad der skal ske med skamstøtten, når den ankommer til det store land, men borgmesteren i millionbyen Belem i det nordlige Brasilien har lovet at stille en plads til rådighed for skulpturen, hvis parlamentet skulle sige nej til den. Skamstøtten indgår i et internationalt netværk af 10 skulpturer fra Jens Galschiøts hånd, der er opstillet

eller skal opstilles forskellige steder på kloden. Den første fandt sin plads i Hongkong til minde om massakren på den Himmelske Freds Plads i Beijing, og næste stop efter Brasilien bliver Berlin.

Her sættes skulpturen op til november i samarbejde med tusindvis af tidligere kz-fanger, der hermed skaber et monument for nazismens masseudryddelse.

Å JOUR KLIP
Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:
Kalundborg Folkeblad

17 MRS. 2000

Dansk »kunstmissil« vækker furore i Brasilien

Den fynske billedhugger Jens Galschiøt har netop sendt endnu en af sine berømte skamstøtter af sted, denne gang med kurs mod Rio de Janeiro. Og også i Brasilien har den otte meter høje skulptur vakt furore.

Skamstøtten har tidligere fået betegnelsen »kunstmissil«, fordi den bevidst bruges til at sætte gang i debatten om menneskerettigheder og ytringsfrihed i de

lande, hvor den er blevet opstillet. I december donerede Jens Galschiøt skulpturen til det brasilianske parlament, men det har senere skabt megen turbulens blandt landets politiske partier.

Arbejderpartiet PT, græsrødsorganisationer, biskopper og fagforeninger har imidlertid givet tilsagn om at støtte opstillingen af skulpturen, uanset hvad

parlamentet måtte beslutte.

Det er uvist, hvad der skal ske med skamstøtten, når den ankommer til det store land, men borgmesteren i millionbyen Belem i det nordlige Brasilien har lovet at stille en plads til rådighed for skulpturen, hvis parlamentet skulle sige nej til den. Skamstøtten indgår i et internationalt netværk af 10 skulpturer fra Jens Galschiøts hånd, der er opstillet

eller skal opstilles forskellige steder på kloden. Den første fandt sin plads i Hongkong til minde om massakren på den Himmelske Freds Plads i Beijing, og næste stop efter Brasilien bliver Berlin.

Her sættes skulpturen op til november i samarbejde med tusindvis af tidligere kz-fanger, der hermed skaber et monument for nazismens masseudryddelse.

Å JOUR KLIP
Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 31 39 13 00

Udklip af:
Socialisten
Weekend

23 MRS. 2000

Skamstøtten i Acteal, Mexico rejstes mens militæret kører forbi. Paramilitære styrker massakrerede i december 1997 over 40 civile fra landsbyen.

Kunstmissil mod Brasilien

Kunstneren Jens Galschiøt, der tidligere har fået opstillet skamstøtter i Acteal i Chiapas og Hong Kong, sendte torsdag i sidste uge endnu en af sine skulpturer til Rio i Brasilien.

Kunstværket er tidligere blevet kaldt et kunstmissil, fordi den har ansporet til oplyst debat om menneskerettigheder og ytringsfrihed i de lande, hvor den hidtil er blevet sat op.

Opsættelsen af skamstøtten sker i anledning af Den Internationale Dag mod Straffrihed. Straffrihed er, når magthavere be-

nytter deres privilegier til at begå forbrydelser, som de ikke efterfølgende dømmes for. Ifølge Galschiøt et stort problem i Brasilien, der har været et militærdiktatur i store dele af det sidste århundrede.

Skamstøtten, der opstilles i samarbejde med de jordløse landarbejderes bevægelse, skal indgå i et netværk på i alt 10 skulpturer verden over. I november dette år bliver den næste skulptur opstillet i Berlin i samarbejde med tusindvis af tidligere KZ-fanger.

Morgenduelig svinehund

HAPPENING: Antifascister protesterede mod Pia Kjærsgaard og Dansk Folkeparti

Af Morten Viltsbæk
Foto: Birgitte Carol Heiberg

CENTRUM: En solsort synger et sted oppe under den grå himmel, regnen siler ned over de tomme gader. Klokken er 7.30, og på hjørnet af Jernbanegade og Vindegade i Odense står en kameramand fra den lokale tv-station og filmer løs.

Fire unge med alternative frisurer og Doktor Martens-look stiger ud af en personbil på parkeringspladsen overfor, og snart efter knurrer dieselen fra en kranvogn.

– Hvor vil I ha' den, spørger den lokale vognmand med henvisning til de to svinehunde på ladet.

Tryk på slangerne

Manden sætter tryk på hydraulik-slangerne og manøvrerer med håndtagene for at lempe den et ton tunge beton-figur ned på fortovet foran Grand Hotel. Inde i varmen kikker receptionisten ud mellem gardinerne og griber efter telefonen for at ringe til direktøren.

Fynske Antifascister er på spil i ledtog med Enhedslistens Ungdomsudvalg, og planen er at tage imod Pia Kjærsgaard og Dansk Folkepartis Ungdom med en protest mod partiets flygtningepolitik. Pia og partifællerne ankommer inden for et par timer til årsmøde på byens fornemme hotel.

Hak i trynen

De to eksemplarer af Den Indre Svinehund har antifascisterne lånt hos kunstneren Jens Galschiøt i Næsby, og ikke alle har været begejstrede for menneskedyrene med de strittende ører, blottede huggtænder og lange, uhyggelige frakker.

I hvert fald har skulpturen, som nu står solidt på fortovet foran Grand Hotel, fået tæsk i en grad, så trynen helt mangler, og ørerne hænger i laser.

Ole Poulsen fra Fynske Antifascister er godt klar over, at skulpturerne provokerer. Han er en fredelig ung mand med sporadisk skægvekst, klædt i store kondisko, Kansas-bukser og en gammel uniformsjakke, hvor epauletterne forlængst er væk.

Akvitivisten regner ikke med at blive meldt til politiet.

– Jeg ved ikke, hvilken paragraf, der forbyder, at man sætter statuer op. Og vi fjerner dem igen i morgen, konstaterer ugersvenden.

Om ikke før, så ved han nu, at politik har omkostninger. Han fryser, så tænderne klapper. Vognmanden har læstet den sidste skulptur af foran Fyns Kunstmuseum og takker af:

– Hvis der er noget, kan I ringe til mig privat.

– Tak skal du ha'. Det kunne jo ikke

"Inde i varmen kikker receptionisten ud mellem gardinerne og griber efter telefonen for at ringe til direktøren."

gå meget mere smertefrit, konstaterer aktivisterne.

Kaffe i krusene

Et dusin unge står nu samlet foran kunstmuseet, hvor de styrker sig på termokaffe fra farvede plastkrus. De sidste aktivister kom dryssende, da den første skulptur var på plads og un-

derstreger det faktum, at en revolution i Danmark kommer til at foregå mellem spisetiderne.

De unge er godt tilfredse med aktionen og har taget de små kameraer frem for at forevige Galschiøts figurer foran hotellet.

Inde i varmen har receptionisten fået fat i direktøren. Han er steget ud af sengen og har sat kursen mod byen for at tage kunsten nærmere i øjesyn. RB

Aktivisterne regner ikke med at blive retsfulgt på grund af aktionen. Hvilken paragraf forbyder, at man sætter statuer op, spørger de.

Jens Galschiøts indre svinehunde provokerer, og det har kostet trynen på det ene af de to eksemplarer foran Grand Hotel.

Udklip af:

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

26 MRS. 2000

Udklip af:

Randers Amts Avis

25 MRS. 2000

SKULPTUR 1014
Dansk Folkeparti
modtaget af "Den
Indre Svinehund"

■ ODENSE: Da Dansk Folkepartis Ungdom i går indledte sit landsmøde i Odense, blev deltagerne budt velkommen af billedhuggeren Jens Galschiøts skulptur "Den Indre Svinehund."

Partileder Pia Kjærsgaard er gæstetaler på landsmødet, og ifølge en pressemeddelelse fra Fynske Antifascister og Enhedslistens Ungdomsudvalg gav det grobund for, at svinehunden kunne blive fodret med sine livretter, "angst, mistro og had til andre befolkningsgrupper."

Galschiøtt har ved en lang række tidligere lejligheder opstillet sin svinehund som et indlæg i debatten om medmenneskelighed og tolerance. Han anmoder indtrængende om, at hunden ikke fodres, og når det politiske møde i Odense slutter søndag, stikker hunden halen mellem benene, fordi den ikke vil kunne finde mere næring på stedet. RB

À JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 31 39 13 00

Udklip af:

Socialisten
Weekend

31 MRS. 2000

1014 Svinehund i Odense

■ Skulpturen »Den Indre Svinehund« af kunstneren Jens Galschiøt blev luftet i Odense den 25. marts i forbindelse med landsmødet i Dansk Folkepartis Ungdom. Det var gruppen Fynske Antifascister der sammen med Enhedslistens Ungdomsudvalg markerede DFU's tilstedeværelse i byen med den landskendte svinehund, som forlod byen igen, da landsmødet var ovre.

»Dog vil den fortsat flakke omkring på jagt efter mere føde. Dette vil ikke være forgæves, da der overalt i Danmark og Europa er mennesker, der bruger uvidenhed og intolerance til at vinde politisk magt,« skriver antifascisterne i en pressemeddelelse.

Udklip af:
Næstved Tidende

18 MRS. 2000

1014
• ODENSE - Fredag sendte den fynske billedhugger **Jens Galschiøt** endnu en af sine berømte skamstøtter af sted, denne gang med kurs mod Rio de Janeiro. Og også i Brasilien har den otte meter høje skulptur vakt furore. Skamstøtten har tidligere fået betegnelsen »kunstmissil«, fordi den bevidst bruges til at sætte gang i debatten om menneskerettigheder og ytringsfrihed i de lande, hvor den er blevet opstillet.

Udklip af:
Jydske Vestkysten
Esbjerg

17 MRS. 2000

Dansk kunstmissil til Brasilien

I går sendte billedhugger Jens Galschiøt endnu en af sine berømte skamstøtter af sted, denne gang til Rio de Janeiro. Støtten har tidligere fået betegnelsen »kunstmissil«, fordi den bruges til at sætte gang i debatten om menneskerettigheder og ytringsfrihed. I december donerede Galschiøt skulpturen til det brasilianske parlament, men det har senere skabt megen politisk turbulens. Arbejderpartiet PT, græsrodder, biskopper og fagforeninger har dog givet tilsagn om at støtte opstillingen, uanset hvad parlamentet mener. Det er uvist, hvad der skal ske med skamstøtten, men borgmesteren i millionbyen Belem har lovet at stille en plads til rådighed for den. Skamstøtten indgår i et netværk af 10 skulpturer af Galschiøts. Den første står i Hongkong til minde om massakren på den Himmelske Freds Plads i Beijing.

RB

Udklip af:
Ugeavisen Odense
Onsdag

22 MRS. 2000

1014
ET MISSIL MOD BRASILIEN er hvad den odenseanske kunstner Jens Galschiøt siger at han har afsendt. Det drejer sig om en af hans skamstøtter - en otte meter høj skulptur, som afskives fra Hamburg i morgen.

Udklip af:
Sjællands Tidende

18 MRS. 2000

1014
• ODENSE - Fredag sendte den fynske billedhugger **Jens Galschiøt** endnu en af sine berømte skamstøtter af sted, denne gang med kurs mod Rio de Janeiro. Og også i Brasilien har den otte meter høje skulptur vakt furore. Skamstøtten har tidligere fået betegnelsen »kunstmissil«, fordi den bevidst bruges til at sætte gang i debatten om menneskerettigheder og ytringsfrihed i de lande, hvor den er blevet opstillet.

Udklip af:
Midtjyllands Avis

17 MRS. 2000

Kunstmissil vækker furore

Billedhuggeren **Jens Galschiøt** skaber debat i Brasilien

I går sendte den fynske billedhugger Jens Galschiøt endnu en af sine berømte skamstøtter af sted, denne gang med kurs mod Rio de Janeiro. Og også i Brasilien har den otte meter høje skulptur vakt furore.

Skamstøtten har tidligere fået betegnelsen »kunstmissil«, fordi den bevidst bruges til at sætte gang i debatten om menneskerettigheder og ytringsfrihed i de lande, hvor den er opstillet.

I december donerede Jens Galschiøt skulpturen til det brasilianske parlament, men det har senere skabt megen turbulens blandt landets politiske partier.

Arbejderpartiet PT, græsrodsorganisationer, biskopper og fagforeninger har imidlertid givet

tilsagn om at støtte opstillingen af skulpturen, uanset hvad parlamentet måtte beslutte.

Det er uvist, hvad der skal ske med skamstøtten, når den ankommer til det store land, men borgmesteren i millionbyen Belem i det nordlige Brasilien har lovet at stille en plads til rådighed for skulpturen, hvis parlamentet skulle sige nej til den.

Skamstøtten indgår i et internationalt netværk af 10 skulpturer fra Jens Galschiøts hånd, der er opstillet eller skal opstilles forskellige steder på kloden. Den første fandt sin plads i Hongkong til minde om massakren på den Himmelske Freds Plads i Beijing, og næste stop efter Brasilien bliver Berlin.

Her sættes skulpturen op til november i samarbejde med tusindvis af tidligere kz-fanger, der hermed skaber et monument for nazismens masseudryddelse.

Udklip af:
Berlingske Tidende

16 MRS. 2000

Kunstmissil vækker opsigt

I dag sender billedhuggeren Jens Galschiøt endnu en af sine berømte skamstøtter af sted, denne gang med kurs mod Rio de Janeiro. Og også i Brasilien har den otte meter høje skulptur vakt furore. Skamstøtten har tidligere fået betegnelsen »kunstmissil«, fordi den bruges til at sætte gang i debatten om menneskerettigheder og ytringsfrihed i de lande, hvor den er blevet opstillet.

I december donerede Jens Galschiøt skulpturen til det brasilianske parlament, men det har senere skabt megen turbulens blandt landets politiske partier. Det er uvist, hvad der skal ske med skamstøtten, når den ankommer til det store land.

Ritzau

Udklip af:
Søndagsavisen/5
Vest

19 MRS. 2000

Dansk missil mod Rio

BRASILIEN - Et otte meter højt »kulturmissil« blev i torsdags afsendt fra Danmark mod Brasiliens hovedstad Rio. Der er tale om en skamstøtte, som den danske kunstner Jens Galschiøt har skabt furore med overalt, hvor skamstøtten er opstillet. Internationale medier bruger skamstøtten i reportager om brud på menneskerettighederne. I Brasilien handler det om straffrihed for landets godsejere og korrupte domstole.

Udklip af:
Morgenavisen
Jyllands-Posten

17 MRS. 2000

Galschiøts kunstmissil

SKAMSTØTTE Torsdag sendte den fynske billedhugger Jens Galschiøt endnu en af sine berømte skamstøtter af sted, denne gang med kurs mod Rio de Janeiro. Og også i Brasilien har den otte meter høje skulptur vakt furore. Skamstøtten har tidligere fået betegnelsen »kunstmissil«, fordi den bevidst bruges til at sætte gang i debatten om menneskerettigheder og ytringsfrihed i de lande, hvor den er blevet opstillet. Det er uvist, hvad der skal ske med skamstøtten, når den ankommer til det store land, men borgmesteren i millionbyen Belem i det nordlige Brasilien har lovet at stille en plads til rådighed for skulpturen, hvis parlamentet skulle sige nej til den.

/ritzau/

Aktuelt

17 MRS. 2000

Skamstøtte til Brasilien

I går sendte Jens Galschiøt endnu en af sine Skamstøtter af sted, denne gang med kurs mod Rio i Brasilien. Den otte meter høje kontroversielle skulptur er ofte i verdenspressen er blevet kaldt et »kunstmissil«, fordi den har ansporet til en opvækket debat om menneskerettighederne og ytringsfriheden i de lande, hvor den er blevet opstillet. Skulpturen forventes til Rio 9. april og skal opstilles for at markere Den Internationale Dag mod Straffrihed. Et problem som det unge demokrati efter et kvart århundredes militærdiktatur har svært ved at bugt med.

14 MRS. 2000

1014 MYTER OG FORDOMME SKAL VÆK

Inge for Etnisk Ligestilling vil tage til genmæle på skernes vegne. De vil myter og fordomme om indvandrere og flygtninge til livs, og inviterer derfor til demonstrationsmøde på torsdag klokken 16.30 på Flak-
en.

På mødet vil der være taler fra Morten Skovsby, LO-Ungdom Fyns Amt, Søren Kolstrup, folketingsmedlem fra Enhedslisten, Bruno Langdal, landssekretær i Kristeligt Folkepartis Ungdom, kunstneren Jens Galschiøt og Ali Imran fra Muslim Youth League i Odense.

Politiken

26 MRS. 2000

Svinehund mødte unge 1014

Da Dansk Folkepartis Ungdom i går indledte sit landsmøde i Odense, blev deltagerne budt velkommen af billedhuggeren Jens Galschiøts skulptur 'Den Indre Svinehund'. Partileder Pia Kjærsgaard er gæstetaler på landsmødet, og ifølge en pressemeddelelse fra Fynske Antifascister og Enhedslistens Ungdomsudvalg gav det grobund for, at svinehunden kunne blive fodret med sine livretter, »angst, mistro og had til andre befolkningsgrupper«. (Ritzau)

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

26 MRS. 2000

Udklip af:

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

28 MRS. 2000

Den indre svinehund placeres foran Grand Hotel

FOTO: BIRGITTE CAROL HEIBERG

Ikke så naive

Verner Hansen
Brammingevej 10, Bolbro

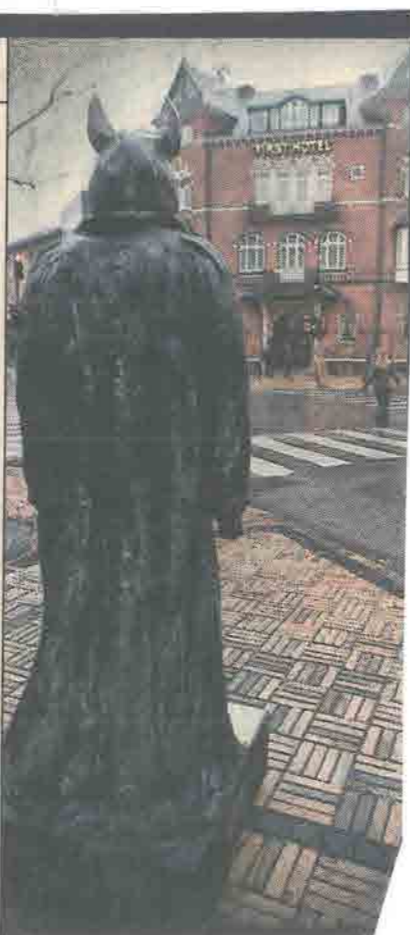
MONSTRATION: Forureningen på torvet foran Grand Hotel i Odense på grund af opstillingen af den såkaldte indre svinehund i forbindelse med Dansk Folkepartis møde weekenden den 25.-26. Derfor vil det i lighed med statsministerens dumsmarte bemærkninger om "ikke stuerene" blot medføre endnu flere DF-tilhængere. Danskerne er nemlig slet ikke så naive, som både statsministeren og hans allierede, rebellerne, vurderer dem til.

og samfundsfjendske rødgardist-rebeller end om DF. Derfor vil det i lighed med statsministerens dumsmarte bemærkninger om "ikke stuerene" blot medføre endnu flere DF-tilhængere. Danskerne er nemlig slet ikke så naive, som både statsministeren og hans allierede, rebellerne, vurderer dem til.

Svinehunde mødte Pia

To af kunstneren Jens Galschiøts svinehunde bød velkommen, da Pia Kjærsgaard mødte op til Dansk Folkepartis Ungdoms landsmøde i Odense.
Odense side 5

FOTO: BIRGITTE CAROL HEIBERG

Udklip af:

Nordjyske Stiftstidende

26 MRS. 2000

DANSK FOLKEPARTI

Svinehund modtog unge politikere 1014

ODENSE: Da Dansk Folkepartis Ungdom i går indledte sit landsmøde i Odense, blev deltagerne budt velkommen af billedhuggeren Jens Galschiøts skulptur "Den Indre Svinehund."

Partileder Pia Kjærsgaard var gæstetaler på landsmødet, og ifølge en pressemeddelelse fra Fynske Antifascister og Enhedslistens Ungdomsudvalg gav det grobund for, at svinehunden kunne blive fodret med sine livretter, "angst, mistro og had til andre befolkningsgrupper."

Galschiøt har ved en lang række tidligere lejligheder opstillet sin svinehund som et indlæg i debatten om medmenneskelighed og tolerance.
/ritzau/

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

26 MRS. 2000

HAPPENING

Kunst på visit 1014

CENTRUM: Fynske Antifascister og Enhedslistens Ungdomsudvalg flyttede i går morges to ton kunst til centrum, da de i protest mod Pia Kjærsgaard og Dansk Folkeparti anbragte to af Jens Galschiøts skulpturer Den Indre Svinehund foran Grand Hotel, hvor partiet holdt møde. I dag fjerner de dog skulpturerne igen.
Side 5

Århus Stiftstidende

26 MRS. 2000

SKULPTUR 1014

Dansk Folkeparti modtaget af "Den Indre Svinehund"

ODENSE: Da Dansk Folkepartis Ungdom i går indledte sit landsmøde i Odense, blev deltagerne budt velkommen af billedhuggeren Jens Galschiøts skulptur "Den Indre Svinehund."

Partileder Pia Kjærsgaard er gæstetaler på landsmødet, og ifølge en pressemeddelelse fra Fynske Antifascister og Enhedslistens Ungdomsudvalg gav det grobund for, at svinehunden kunne blive fodret med sine livretter, "angst, mistro og had til andre befolkningsgrupper."

Galschiøt har ved en lang række tidligere lejligheder opstillet sin svinehund som et indlæg i debatten om medmenneskelighed og tolerance. Han anmoder indtrængende om, at hunden ikke fodres, og når det politiske møde i Odense slutter søndag, stikker hunden halen mellem benene, fordi den ikke vil kunne finde mere næring på stedet.
RB

Demonstration for etnisk ligestilling

"Unge for Etnisk Ligestilling" er en sammenslutning af bl.a. Kristeligt Folkepartis Ungdom, LO-Ungdom, Rebel, Internationale Socialister, SF-Ungdom, Fynske Antifascister og unge fra Enhedslisten. "Bunden er nået - myter og fordomme præger debatten om de nye dan-

skere" udtaler Unge for Etnisk Ligestilling og kalder til folkedemonstrationsmøde torsdag kl. 16.30 på Flakhaven. Blandt talerne er Morten Skovsby fra LO-Ungdom, Jens Galschiøt (Den Indre Svinehund) samt en repræsentant fra Muslim Youth League i Odense.

Odense, 15/3 - 2000

B.T.

27 MRS. 2000

Taler for sig selv

Opstillingen af den såkaldte indre svinehund i Odense i forbindelse med Dansk Folkepartis møde siger langt mere om arrangørerne, de revolutionære og samfundsfjendske rødgardist-rebeller, end om Dansk Folkeparti. Derfor vil det blot medføre endnu flere Dansk Folkeparti-tilhængere. Danskerne er nemlig slet ikke så naive, som statsministeren og rebellerne vurderer dem til.

VERNER HANSEN,
BRAMMINGVEJ 10,
ODENSE V.

B.T.

26 MRS. 2000

Svinehund 1014 tager mod Pia

Godt nok går det rimelig godt for Pia Kjærsgaard i de politiske meningsmålinger, men hun er bestemt ikke populær i venstreorienterede kredse. Det er baggrunden for, at hun, når hun i dag skal holde tale ved Dansk Folkeparti Ungdoms landsmøde, kommer til at møde skulpturen "Min indre Svinehund".

Det er Fynske Antifascister og Enhedslistens Ungdomsudvalg, som har kørt skulpturen op foran Grand Hotel i Odense, hvor landsmødet foregår i weekenden. De venstredrejede ungdomspolitikere mener, at det er vigtigt at bekæmpe den indre svinehund, som de mener, Dansk Folkeparti appellerer til.
E-g./

foto: Lars K. Mikkelsen

Revser og forarger

Jens Galschiøt Christophersen har beskrevet sig selv som den lille dreng i Keiserens Nye Klæder, der peger på de store vestlige lande og siger "I har jo ikke noget på".

Det var tilbage i 1995 - under det sociale FN-topmøde i København, hvor Jens Galschiøt fremstillede over 700 slaskedukker og låste dem fast til bænke og lygtepæle rundt om i byen. Til påmindelse om nødens omfang.

Nu er den 45-årige tidligere kleinsmed fra Lindøværftet på færde igen. I et nedlagt Skoda-værksted ved Odense har han skabt den 4,4 meter høje "Budbringer fra Syd", der i forrige uge blev sat op på Kongens Nytorv. Den masai-agtige figur, som snart turnerer landet rundt, er blikfang i Jubilee 2000's kampagne for at eftergive u-landenes gæld.

Galschiøt, far til tre, har efter manges mening bevaret u-landsengagementet fra dengang, han var hashglad, hippieagtig globetrotter. En provokatør for provokationens skyld, er han også blevet kaldt. Og ses sjældent til femiserings-cocktails i det etablerede miljø. Her er den selvudlærte skulptør og sølvsmed nemlig ikke anerkendt. Måske fordi han selv mener, at

størstedelen af den danske kunstverden ikke har noget at byde på.

Galschiøt er glad for happenings, der kan ske i nattens mørke. Som dengang han med frivilliges hjælp placerede "indre svinehund" rundt om i europæiske storbyer. Som billede på fremmedhadet. Men til myndighedernes store forargelse.

Heldigvis, ifølge Galschiøt. For kunst skal revse og forarge. Og han ser reaktionen på kunstværkerne som en del af selve værket.

Jens Galschiøt Christophersen er blandt andet kendt for sine "indre svinehund".

Som for eksempel studenterbevægelsens positive udvikling i Hong Kong, efter "Skamstøtten"s rejsning i 1997. Støtten med dens forvredne menneskekroppe symboliserede studentermassakren på Den Himmelske Freds Plads i Beijing.

Udklip af:
Fagbladet SID

10 MRS. 2000

Udklip af:
EKSTRA BLADET

27 MRS. 2000

FORURENING 1014

Forureningen af fortovet foran Grand Hotel i Odense med opstillingen af den såkaldt 'Indre Svinehund' ved Dansk Folkepartis møde siger langt mere om de revolutionære og samfundsfjendske rødgardist-rebeller end om Dansk Folkeparti. Derfor vil det i lighed med statsministerens dumsmarte bemærkning om 'ikke stuerne' blot medføre endnu flere DF-tilhængere. Danskerne er nemlig ikke så naive.

Verner Hansen
Brammingevej 10
Odense

Udklip af:
Ugeavisen Odense
Onsdag

22 MRS. 2000

over antallet 1014
STOP FOR FREMMEHED var omkring 150 unge demonstrerede sidste uge på Flakshaven. "Unge for etnisk ligestilling", som favner såvel det Folkepartis Ungdom og Røde Ungdom som Rebel og Tyske Anticister, stod bag den vellykkede demonstration, hvor bl.a. Jens Galschiøt og kongresmedlem Søren Kolstrup (Ekte),

Udklip af:

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

17 MRS. 2000

Unge flove over fremmedhad

CENTRUM: Cirka 150 fortrinsvis unge af dansk, men også udenlandsk oprindelse mødte i går op til demonstration på Flakshaven for at tilkendegive deres modstand mod fremmedhad.

David Arbirk, formand for Socialistisk Folkepartis Ungdom i Odense, sagde, at han er sur og flov over det "grimme billede", andre mennesker får af Danmark, når de kommer her i den tro, at vi er fri-sindede og imødekommende.

Kunstneren og provokatøren Jens Galschiøt smed, hvad han havde i hænderne og kom for deltage blandt talerne under demonstrationen.

Han har som bekendt opstillet "Svinehunden" 27 forskellige steder i Europa for at advare mod racisme.

- Svinehunden er en mærkelig psykose, der griber os, uden vi véd, hvorfor det sker. Det er det, der er ved at ske

igen. Derfor står jeg her i dag, selv om jeg normalt ikke beskæftiger mig med demonstrationer, men laver skulpturer, sagde Jens Galschiøt.

Selvrespekt

- Det handler om grådighed, og det er et spørgsmål om, at vi ikke vil dele noget med den tredje verden. De kommende flygtningestrømme vil koste afsavn for os alle sammen, og det valg kommer vi til at tage. Enten bevarer vi vores rigdom, eller også bevarer vi vores selvrespekt, sagde han.

Bag demonstrationen stod "Unge for etnisk ligestilling", som er et tværpolitisk initiativ mellem forskellige politiske ungdomsorganisationer. Blandt andre LO-Ungdom.

Stiftstidende spurgte et par af tilhørerne i randen af de fremmødte, hvad de mener om de unges indsats. Heriblandt en midaldrende norsk erhvervsdrivende, der arbej-

der for et dansk firma.

- Jeg kom tilfældigt forbi, men det er absolut rigtigt af de unge, at gøre det her. Det er flot, at de engagerer sig i den slags. Vi ser en opblomstring af nynazismen i Skandinavien, og det er vigtigt, at man markerer, at man ikke er imod mennesker på grund af deres etniske ophav, sagde Torgrim Olsen.

Naem Saleem havde denne kommentar:

- Det er godt, at de unge forsøger at komme ind i folks tanker. Men spørgsmålet er, om det hjælper så meget. Man kan måske godt påvirke dem, der står midt imellem, men de fanatiske er ikke til at nå. Der er massevis af gode unge danskere, og jeg tror, det er de ældre, der ser anderledes på os fremmede. De unge vil gerne vise respekt. De vil have forholdene mellem mennesker i orden, fordi vi skal leve sammen, sagde han. (pst)

SVINEHUNDEN ER EN LØGN

1014
Opættningen af 'Svinehunden' foran Dansk Folkepartis Ungdoms Landsmøde i Odense i weekenden er den største løgn, der er fremsat. Skulpturen af 'Svinehunden' blev opsat for at bevise, at Dansk Folkeparti er hadefuld over for 'de fremmede'. Men vi er ikke racist.

Vi rejser udenlands og nyder de fremmede kulturer. Vi beundrer de indfødte for deres troskab over for deres land. Men vi beundrer ikke bekvemmelighedsflygtninge, der kun lander i Danmark, fordi de har hørt om den danske sociallov.

Kom til Danmark og få lejlighed og flere penge, end du nogensinde har haft. Du skal kun nyde, ikke yde. Du kan kræve din kone herop, og lykkes det ikke første

gang, kan du bare klage.

Jeg er træt af at høre om racisme i Dansk Folkeparti. For den findes ikke. Hvis det var rigtigt, havde jeg aldrig meldt mig ind.

Det drejer sig om at hjælpe de mennesker, der virkelig er i nød. Men de når aldrig herop og sidder stadig i flygtningelejre uden penge til at betale menneskesmulere.

De arbejdsduelige bør rejse tilbage til deres land, når forholdene er forbedret og hjælpe med genopbygning i stedet for at fortsætte med at nyde godt af den danske velfærd.

Jeg er harm over påstanden om racisme. Dansk Folkeparti er det mest ærlige og menneskelige parti, du i dag kan støtte dig til. Vi er 6000 betalende medlemmer

som vil stå ved DF og endnu flere vil sætte kryds ved listen.

Jytte Christensen
Ågden 11
Eggerup

Fynske Antifascister demonstrerede lørdag foran Dansk Folkepartis Ungdoms landsmøde med en midlertidig opstilling af kunstneren Jens Galschiøts 'Indre Svinehund'. Det er en løgn, mener parti-medlem. DF ønsker at hjælpe mennesker i nød. (Foto: Finn Frandsen)

Udklip af:

EKSTRA BLADET

27 MRS. 2000

Bud efter Vestens rige

1014
AF CLAUS VINCENTS

Budbringeren på Kongens Nytorv i København er kommet fra Odense, men budskabet er formuleret meget længere fra. Skulpturen af billedhugger Jens Galschiøt skal fortælle danskerne, at Vestens velfærd bygger på de fattige landes afbetaling på deres gældsbyrde til os. En afbetaling, som langt overstiger det, den rige verden betaler i u-landshjælp. Skulpturen »Budbringeren« blev opstillet i går på det fornemme københavnske torv med udsigt til bl.a. Magasin og Det Kongelige Teater. Som protest mod, at de fattige lande betaler 12 gange mere til os, end vi giver retur i u-landsbistand, gik en gruppe kirker i England sammen om en verdensomspændende kampagne, der skulle sætte fokus på det urimelige problem og foranstalte verdens største underskriftsindsamling, Jubilee 2000. Målet er at samle 22 millioner underskrifter. Den verdensomspændende kampagne har fået støtte af blandt andre pave Johannes Paul II og den amerikanske præsident, Bill Clinton. Som de eneste lande i verden har Storbritannien og USA eftergivet hele deres gæld til de fattige. Titlen på kampagnen henviser til den bibelske tanke om, at der hvert 50. år skal holdes særlige jubelår, hvor fanger frigives og gæld eftergives. (Foto: Nordfoto)

Å JOUR KLIP
Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Kristeligt Dagblad

1 - MRS. 2000

Lad de fattige lande slippe for tilbagebetaling

Kai Host, hovedbestyrelsesmedlem i Kristeligt Folkeparti, Syrenvej 8, Gråsten, skriver blandt andet:

1014
Forleden blev der i København afsløret en statue, Budbringeren, af billedhuggeren Jens Galschiøt. Statuen forestiller en masaikvinde, der bringer bud om, at vestens rigdom bygger på et fundament, der består af tilbagebetaling af gæld fra verdens allerfattigste lande. Disse må hvert år optage nye lån for at betale ren-

terne. Desuden dør der hvert år 19.000 børn af mangelsygdomme på grund af gældsbyrden.

I Mocambique i det sydlige Afrika sidder, mens dette skrives, i titusindvis af nødstedte mennesker i træer og på hustage og venter på hjælp (redning) fra kolossale oversvømmelser. Er vi ikke et (lidt) kristent land, der sagtens kunne få råd til at eftergive den gæld, som disse allerfattigste lande er i blandt andet til Danmark. Vi er ofte blevet omtalt som

verdens rigeste land. Skulle vi ikke gerne gå foran med at eftergive den fattige skyldner sin gæld? Det er ikke penge, vi skal »ryste op med«. Det er penge, som gennem en årrække er lånt ud, så det drejer sig blot om at slå en streg over denne gældsbyrde, 12 milliarder. Vær med til at lægge pres på regeringen i Danmark. Den må virkelig føle et sociale medansvar for disse verdens allerfattigste mennesker.

Å JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 31 39 13 00

Udklip af:

Metal

MRS. 2000

Å JOUR KLIP

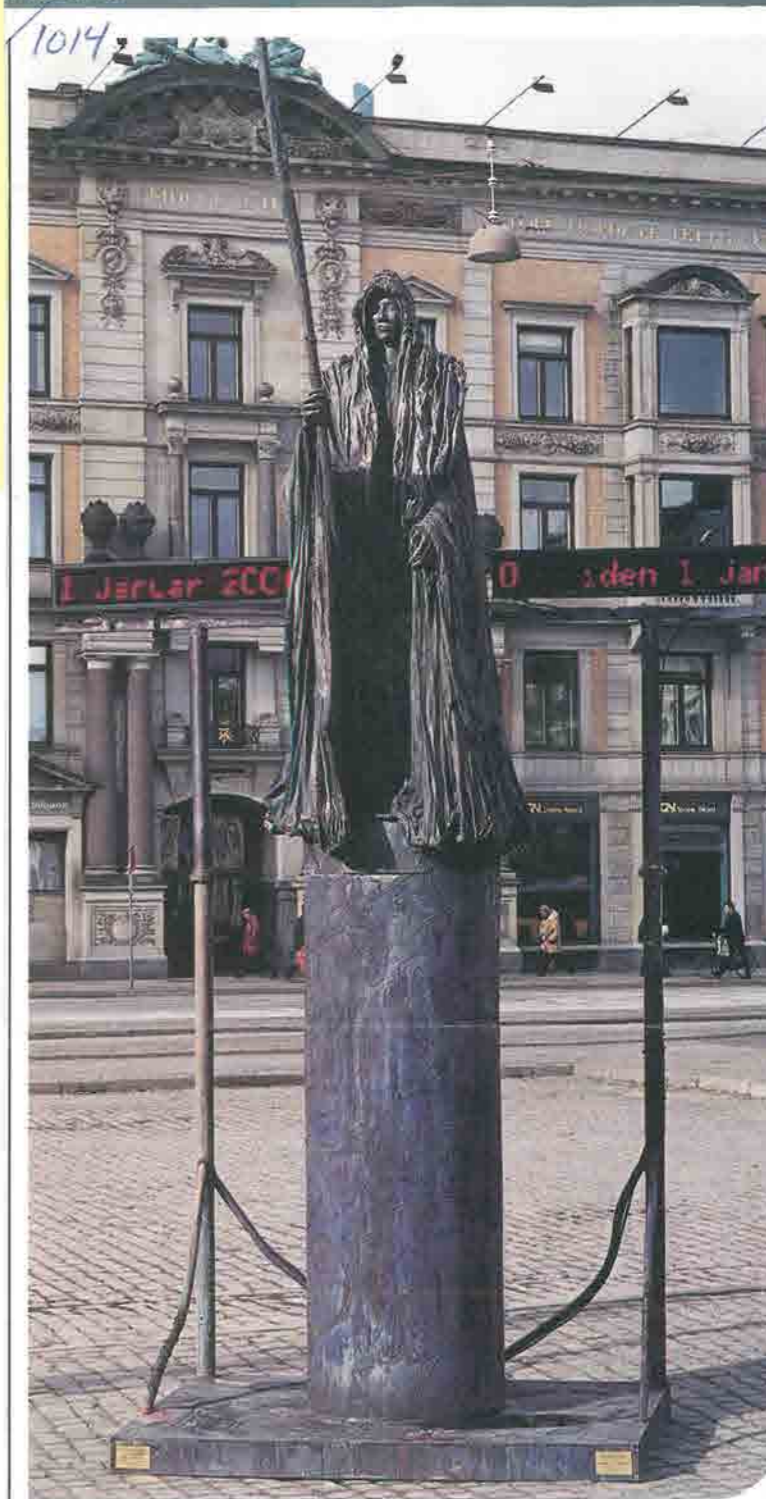
Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Jydske Vestkysten
Esbjerg

10 MRS. 2000

I METAL

Klejnsmedens budbringer

● Kunstneren Jens Galschiøt, der er udlært klejnsmed på Lindø, præger i denne tid Kgs. Nytorv i København med skulpturen »Budbringeren«. Budbringeren er 5 meter høj og fremstillet af stål og kobber. Budskabet: De fattige lande giver de rige lande 12 gange så meget som de rige lande giver de fattige. På skulpturens sokkel, hvor der er ridset kopier af hulermalerier, er der mulighed for at skrive en

hilsen, inden Budbringeren skal videre til andre byer i Danmark og rundt om i verden. Budbringeren er led i den verdensomspændende kampagne »Jubilee 2000«, hvis mål er at få de vestlige lande til at eftergive de fattige landes gæld. Kampagnen støttes af en lang række danske organisationer og virksomheder. På internetadressen www.jubilee2000.dk er der yderligere oplysninger. Plac.

1014

Fra skabelsen af Budbringeren i Galschiøts værksted. Man ser grundfiguren inden den sidste omgang i syrebadet og uden det selvstændige hovedtejl.

Budbringeren fra Syd

En skulptur og en happening af Jens Galschiøt på Kongens Nytorv, Kbh.

Galschiøt har gjort det igen - det som ikke er god latin i det forenede kunstkræds her i landet - skabt et værk, der er direkte politisk-humanistisk i sit budskab. Her i andedammen hylder de kunstbestemmende kun de kunstnere der er personligt-politisk a la Carstensen & co. Man skal ikke snarves til med det globale perspektivs krav om moralsk stillingtagen. Katastrofen i Mozambique blev en meget direkte hilse til skulpturens opstilling. Vi har alle et medansvar for verden.

Galschiøts 'Budbringer', en 4 m. høj bronzestatue, er udformet

som en arketyrisk kvinde, der minder om en stolt masaj-kvinde i tunge gevandter og støttende sig til en lang stav. Hun står på en cylindrisk sokkel med indgrave-rede hulemalerier for at minde os om vores fælles fortid. Hun er omkranset af 2 stager med digitale displays, der oplyser om, hvor mange penge, der er gået fra den riges verden til de fattiges siden nytår og den anden vej. På soklen kan man sætte sin signatur som protest mod forarmelsen af Den tredje Verden. Det er meningen af skulpturen efter at have samlet underskrifter i København i marts måned skal

videre til bl.a. Århus og sommerens festivaler. I juli er det så planen at opstille skulpturen i Japan, hvor de 8 økonomisk stærkeste lande skal mødes. Budbringeren skal altså fortsætte sin vandring for at skaffe opmærksomhed om et fortsat problem, at økonomisk ulighed betyder markant dårligere levevilkår for de fattige i de lande, det går ud over. Derfor er budskabet om en gældfristart for en milliard mennesker også udformet af Jubilee 2000, som er dekoration for kirkelige og andre hjælpeorganisationer, der ønsker at sætte fokus på det forhold, at rige lande som Danmark kunne hjælpe meget effektivt ved at eftergive den gæld u-landene har til os under forudsætning, at denne eftergivelse bruges til sundhedsarbejde og uddannelse.

Ingen anden dansk kunstner har demonstreret et så stærkt

vedholdende humanistiske grundlag samtidig med, at han fortsætter med at skabe kunstværker af høj karakter. Det bør finde både folkelig og politisk støtte. Samtidig må det være definitivt fastslået, at det er en skandale af stort kunstnerisk omfang, at de etablerede kunstinstitutioner forsat lader som ingen ting. Hvor er Statens Museum for Kunst henne...? Men der er man jo mere optaget af racerbil-kørsel for selvoptagede drenge-røve uden noget at sige omverden. Fattigdommen i udtryksformer synes at være lig med kanoniseringen til kunstens himmel. Man kan altså også som kunstbruger demonstrere sin utilfredshed med denne situation ved at støtte Galschiøts projekt.

Erik Meistrup

Å JOUR KLIP
Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:
Arbejderen

16 MRS. 2000

Budbringer for u-lande

1014

»Jubilee 2000« har opsat en bronze-skulptur som protest mod u-landenes gæld

Kongens Nytorv i København vil hele marts måned være ramme for den fire og en halv meter høje bronzeskulptur af Jens Galschiøt, som arrangørerne venter at mere end 500.000 danskere vil få at se.

Skulpturen er et led i kampagnen Jubilee 2000, som via forskellige aktionsformer arbejder for at u-landenes gæld slettes.

Skulpturen forestiller en kvinde udstyret med kappe og vandrestav. Hun er placeret på en cylinder, hvorpå hulemalerier er indgraveret og omkranset af to stager.

Budskabet, der er formuleret på skulpturen, er, at de penge, som er gået fra de rige lande til u-landene siden nytår, har u-landene givet cirka tolv gange tilbage. Beregningerne er baseret på tal fra Verdensbanken.

På soklen kan forbigående sætte en underskrift, som en protest mod det store misforhold, der er mellem de fattige og de rige lande.

Efter marts måned skal skulpturen på turné i blandt andet Århus, Viborg og på sommerens festivaler.

Jubilee 2000 - kampagnen er aktiv i over 130 lande, hvor man forventer at indsamle millioner af underskrifter, som vil blive overrakt ved G8-landenes topmøde i Japan til juli. NBN

Interesserede kan rekvirere ark til underskriftsindsamling på telefon 35432943 eller via internettet på www.jubilee2000.dk

Kongens Nytorv i København vil hele marts måned være ramme for denne fire og en halv meter høje bronzeskulptur af Jens Galschiøt, som forestiller en kvinde udstyret med kappe og vandrestav.

Foto: Jette Jacobsen

Udklip af:

KUNSTAVISEN

- MRS. 2000

»Budbringeren« på Kgs. Nytorv anklager de vestlige lande for at skabe ubalance på kloden.

Foto:
Jens Nørgaard Larsen

nem underskriftsindsamlinger – er at få de vestlige lande til at eftergive de fattige lande deres gæld. De fattige lande giver nemlig de rige lande 12 gange så meget, som de rige lande giver de fattige.

»Jeg forestiller mig, at det er en mytisk figur fra en anden verden, som kommer med et budskab. Hun skal vise verdens sande tilstand,« forklarer kunstner Jens Galschiøt.

»Hulemalerierne er meget gamle – helt fra menneskehedens fødsel – og understreger, at vi allesammen stammer fra de samme forfædre. Derfor har vi også en forpligtelse over for hinanden,« fortsætter kunstneren.

»Budbringeren« kan ses på Kgs. Nytorv måneden ud. Derefter er det meningen, at den skal turnere rundt til byer i Danmark og resten af verden.

Figuren står på en cylinder, hvor der er ridset kopier af alverdens hulemalerier, og hvor tilskueren selv kan skrive et budskab eller sit navn. På hver side af figurens vinger er der et display, der hele tiden viser forholdet mellem de penge, i-landene sender til u-landene, og den gæld, u-landene har til i-landene.

Skulpturen er nemlig et led i den verdensomspændende kampagne, »Jubilee 2000«, hvis mål – bl.a. gen-

på Kgs. Nytorv i København. Titlen på skulpturen er »Budbringeren«, og den forestiller en kvindeskikkelse i en kutte med en stor stav.

AF JESPER EISING

En næsten fem meter høj skulptur af rustfrit stål og kobber blev i går stillet op

À JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Berlingske Tidende

1 - MRS. 2000

À JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Helsingør Dagblad

- 1 MRS. 2000

Bronzeskulptur på Kgs. Nytorv

KØBENHAVN: Kampagnen Jubilee 2000 markerede sin aktionsdag i går ved at præsentere en 4,5 meter høj bronze-skulptur på Kgs. Nytorv i København. Skulpturen, kaldet »Budbringeren«, er skabt af kunstneren Jens Galschiøt, som her ses ved præsentationen sammen med Lone Hertz og Jann Sjørnsen. Jubilee 2000 er en organisation der har til formål at få frigivet U-landenes gæld til de rige lande. (Foto: Jens Nørgaard Larsen/Nordfoto).

À JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Morgenavisen
Jyllands-Posten
København

1 - MRS. 2000

PROVO-KUNST

Den kontroversielle kunstner Jens Galschiøt slår til igen. Denne gang kæmper han med en makaber skulptur på Kgs. Nytorv for, at ulandene får slettet deres gæld

KAMPAGNE Armod i luften

Gældens sorte gudinde

Godt 150 mennesker mødte op, da Jubilee 2000 i går afslørede en monumental skulptur på Kgs. Nytorv som led i en kampagne for at få eftergivet ulandenes gæld til Danmark.

Af ASGER WESTH

Med hovedet halvt gemt under en mørk kappe, og den stålsatte krop støttet til en stok, stirrede en slank figur ud i luften.

Kvinde, dommer, anklager, døden eller gældens sorte gudinde? Symbolikken var til at få øje på, da Jens Galschiøts 4,4 m høje skulptur "Budbringer fra Syd" i går blev afsløret på Kgs. Nytorv.

Den masaj-agtige figur er det tankevækkende blikfang i Jubilee 2000's kampagne for "en gældsfri start for en milliard mennesker."

Jubilee 2000, der dækker over en lang række kirkelige og humanitære organisationer som Folkekirkens Nødhjælp, Red Barnet, Verdensnaturfonden, Mellemfolkeligt Samvirke og Afrika In Touch, arbejder for, at Danmark skal eftergive ulandenes gæld.

»Det drejer sig om 12 mia. kr., hvoraf de 4-6 mia. er fra de fattigste lande. Det er et meget beskedent beløb og en lille brik i det store puslespil, og det er uforståeligt, at Danmark ikke vil være et foregangsland,« sagde generalsekretær Christian Balslev-Olesen, Folkekirkens Nødhjælp.

»Vi skal selvfølgelig ikke eftergive luksus Mercedes'er til korrupte ledere. Der bliver stillet strenge betingelser. Pengene skal gå til klinikker, sundhedsarbejde og skoler,« sagde han.

Skruen uden ende

To digitale display på hver sin side af skulpturen viste med alarmerende røde tal, hvad det hele drejede sig om:

De for almindelige mennesker astronomiske dollars-beløb, ulandene har lånt i Vesten, skal med renters rente betales tilbage ni gange.

Tallene havde Jubilee 2000 hentet fra FN, og beløbene er umulige for ulandene at betale

tilbage, mente forhenværende minister Jann Sjursen (KRF).

»Derfor skal vi eftergive den del af gælden, ulandene ikke kan betale tilbage, men det har man svært ved at tage alvorligt i det politiske bagland,« sagde Jann Sjursen.

Kun omkring 150 mennesker var mødt op til arrangementet.

»Solidaritet med de fattigste lande har svært ved at få folk på gaderne,« sagde Jann Sjursen.

Han gjorde opmærksom på, at politikere og personligheder som USA's præsident Bill Clinton, paven og rockstjerner som David Bowie og Bono fra U2 havde sluttet sig til sagen på internationalt plan, og Storbritannien, USA og Norge allerede er i gang med at eftergive gæld til en række lande.

»Er vi blevet så fattige i Danmark, at vi ikke formår at dele ud af vores rigdom?« spurgte Jann Sjursen, og ytrede håb om, at skulpturen ikke endte som en skamstøtte over dansk bistandspolitik.

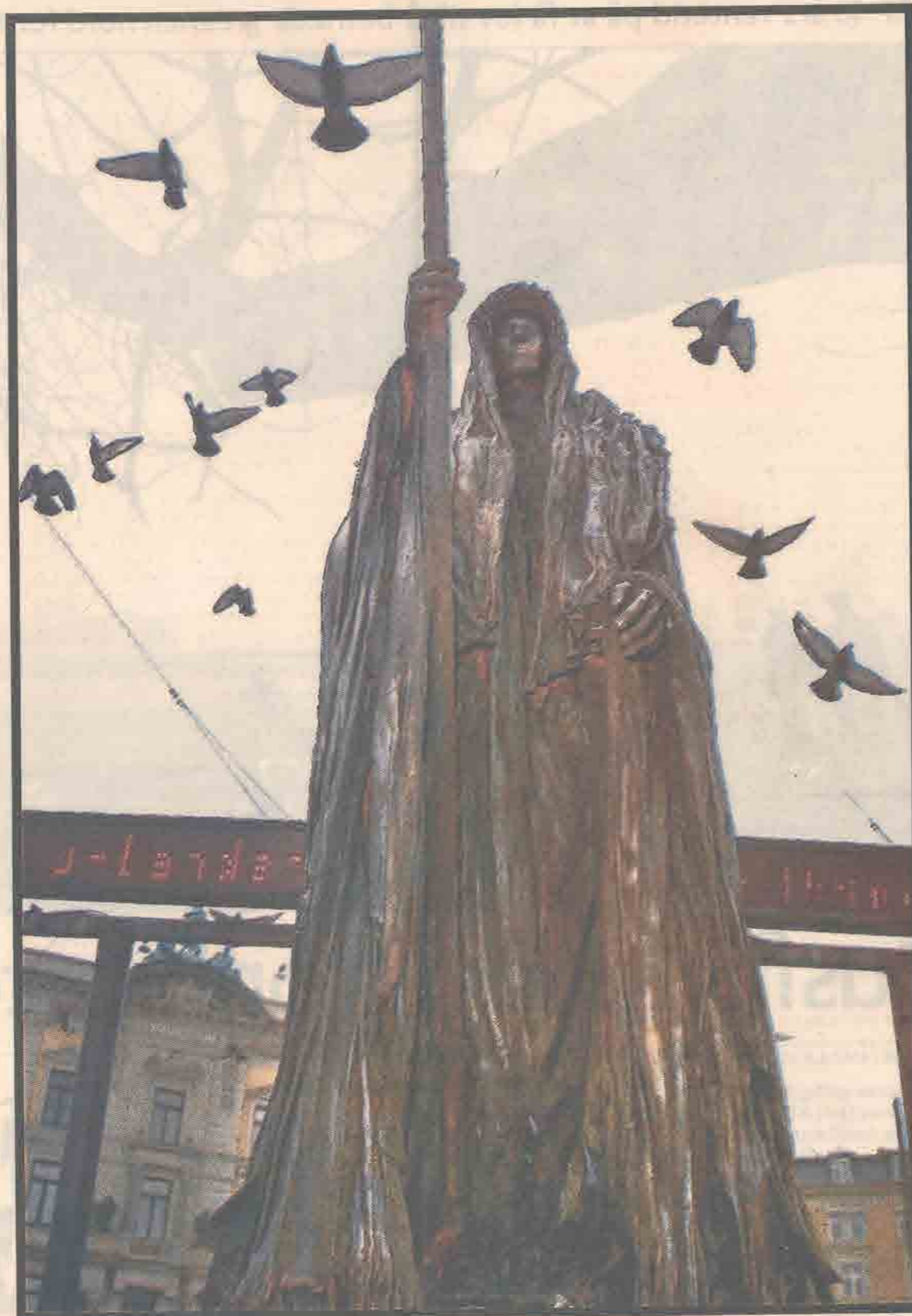
Sandhedsapostel

Skamstøtter har ophavsmanden til "Budbringer fra Syd", Jens Galschiøt, en vis erfaring i. For nogle år siden rejste han en af slagsen i Hong Kong, lige som hans 20 skulpturer af "den indre svinehund" under stor opmærksomhed dukkede op på centrale pladser i europæiske storbyer.

»Men denne gang har vi faktisk fået tilladelser til at sætte skulpturen op,« sagde han.

Jens Galschiøt betragter selv sin skulptur som et opråb og en sandhedsapostel, der skal få folk til at se, hvordan verden hænger sammen og forholdet mellem syd og nord.

»Skulpturen er en urkraft og en arketype, som man ikke skal forstå, men kunne mærke,« sagde han og slog derefter et

Jens Galschiøt betragter sin skulptur som et opråb og en sandhedsapostel, der skal få folk til at se, hvordan verden hænger sammen. Foto: Sten Wrem

slag for den politiske kunst.

»Kunstnerens rolle er den samme narrens, der underholder, driller og taler autoriteterne imod. Det er en sandhed, de fleste kunstnere i dag har glemt,« sagde han.

Underskriftsindsamling

Budbringeren skal ikke bare se ud. Den skal også bruges.

Mellem soklens urtids-tegn satte skuespilleren Lone Hertz, Jann Sjursen og adskillige af de fremmødte deres autograf, og forbigående, der sympatiserer med ideen, kan gøre det samme.

En rigtig underskriftsindsamlingen er også i gang. Målet er 100.000 underskrifter.

Seancen på Kgs. Nytorv blev senere på dagen fulgt op af en

"gældsgudstjeneste" med Johannes Møllehave i Vor Frue Kirke. "Budbringer fra Syd" vil stå på Kgs. Nytorv i hele marts, hvor efter skulpturen efter planen skal rundt til en række danske byer, det sociale topmøde i Geneve, Roskilde Festival og G8 mødet i Japan.

asger.westh@jp.dk

À JOUR KLIP
Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:
Horsens Folkeblad

- 1 MRS. 2000

BUDBRINGEREN - Kampagnen Jubilee 2000 præsenterede i går en 4,5 meter høj bronze-skulptur paa Kgs. Nytorv i København. Skulpturen, kaldet „Budbringeren“, er skabt af kunstneren Jens Galschiøt, som her ses sammen med skuespilleren Lone Hertz og politiker Jann Sjursen. Jubilee 2000 er en organisation, der arbejder for at få frigivet U-landenes gæld til de rige lande. (Foto: Jens Nørgaard Larsen)

À JOUR KLIP
Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:
Morgenavisen
Jyllands-Posten
København

1 - MRS. 2000

Å JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Kristeligt Dagblad

1 - MRS. 2000

1014
Budbringeren, hedder billedhugger Jens Galschiøts skulptur. Den kommer ikke med noget glædesbud, men med besked om, at gældsfælden i de fattige lande koster liv. Her ses kunstneren (th.) sammen med Lone Hertz og Jann Sjursen ved afsløringen i går. (Foto: Nordfoto)

En umoralsk gæld

Leder af Sydafrikas Jubilee 2000-kampagne, Molefe Tsele, opfordrer danskerne til at gå aktivt ind i gældseftergivelse

AF CLAUDS VINCENTS

Det er ved at være sidste udkald, hvis danskerne skal nå at redde æren og give deres bidrag til den verdensomspændende kampagne, Jubilee 2000, som opfordrer de rige lande i Vesten til at slette den gæld, som de fattige lande i Den tredje Verden sli-der på at betale tilbage.

I går fandt endnu en begivenhed sted, som skal få yderligere 50.000 danskere til at skrive under på, at gælden skal slettes, da billedhuggeren Jens Galschiøts statue, Budbringeren, blev opstillet på Kongens Ny-torv i København.

En masai-lignende kvinde bringer fra en to meter høj piedestal bud om, at Vestens rigdom bygger på et funda-ment af tilbagebetaling af gæld fra nogle af verdens allerfattigste lande i en grad, så disse lande hvert år er nødt til at optage nye lån bare for at holde renterne fra døren. Samtidig er statuen også en påmindelse om dø- den. Hver dag dør 19.000 børn af mangel på omsorg og sundhed som direkte udløber af gældsbyrden. Man har ikke råd til at give børnene den rette pleje, fordi pengene bruges til at betale renter.

Lederen af Sydafrikas Jubilee 2000-kampagne, Molefe Tsele, opfordrede de omkring 100 knag-frysende danskere, som var mødt frem til indvielsen af statuen, om aktiv handling, så de kan berette for efterfølgende generationer, at de gjor-

de noget ved gældskonflikten, som han betegnede som en »umoralsk gæld«.

Også Kristeligt Folkepartis for- mand, Jann Sjursen, og generalsekre- tær i Folekirkens Nødhjælp, Christian Balslev-Olesen, finder gælden for- kastelig.

- Den danske regering og udvik- lingsminister Jan Trøjborg mener, at vi allerede gør det godt nok, og derfor skal vi ikke eftergive vores bilaterale gæld på 12 milliarder kroner. Det skuffer mig enormt. Godt nok er gæl- den en lille brik i det store globale spil, men hvis ikke Danmark som et af verdens rigeste lande har råd og vilje til det, hvem har så, spurgte Jann Sjursen.

Skæv verdensorden

- Vi har et ansvar for at give også de fattigste mennesker i verden et ret- færdigt og værdigt liv. Der hersker en skæv økonomisk verdensorden i dag, og kløften mellem rig og fattig bliver bare større og større, sagde Christian Balslev-Olesen, som pegede på, at de 111 milliarder, der efter pres fra Ju- bilee 2000-kampagnen er eftergivet i 1999, svarer til en reduktion af de 60 fattigste landes gæld på i gennemsnit kun 30 pct.

Inden alle fik lejlighed til at gå i aktion på denne første ekstra dag i det nye årtusinde med deres underskrift imod gælden på statuen, læste skue- spiller Lone Hertz de berømte Pau- lus-ord fra Korintherbrevet - »men størst af alt er kærligheden«.

Senere i går blev der holdt gælds- gudstjeneste i Domkirken i Køben- havn med præsten og forfatteren Johannes Møllehave som prædikant, og en af hans pointer for gældsefter- givelse finder han i Fadervor: Forlad

os hvor skyld, som vi også forlader vore skyldnere.

Kunstner Jens Galschiøts skulptur har ikke været gratis.

- Jeg anslår, at den har kostet 600- 700.000 kroner i materialer og ar- bejdstimer. Men det løber rundt. Pen- ge interesserer mig ikke. Budbringer- en er et af mine bidrag til at få folks øjne op for, hvordan denne verden hænger uretfærdigt sammen. Det bruger jeg stort set al min tid og ikke mindst penge på, for det er næsten al- tid fattigrøve, jeg arbejder sammen med, siger Jens Galschiøt, som dog ikke lægger skjul på, at vil han sælge kunst, så kan han sagtens, og at en del af pengene til de mere idealistiske projekter rent faktisk kommer fra kommercielle salg.

Folkekirkens Nødhjælp har givet et mindre beløb til figuren, og nu vil den danske Jubilee 2000-kampagne søge fonde om tilskud til skulpturen - men den halve million kroner kom- mer aldrig i hus.

En medvirkende årsag til, at Jens Galschiøt kan gennemføre sine mere og mere opsigtsvækkende happenin- ger over hele verden er, at hver gang han går i gang, så stiller der så mange frivillige hjælpere, at der ikke er plads til alle i værkstedet.

Det var Jens Galschiøt, som i 1994 opstillede en gris i mennesketøj med titlen Den Indre Svinehund. En kom- mentar til racismen, som blev opstil- let i en række europæiske byer. Ved det sociale topmøde i København havde han spredt 700 dukker rundt i byen, som skulle forestille barnelig. En kommentar til de mange millioner børn, der hvert år ventes at dø af sult. I Hongkong, Mexico og Rom har han opstillet Skamstøtten, ligesom en lang række andre kommenterende værker rundt om i verden.

A' Jour Klip

Ravnsborggade 12-14
2200 København N

Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

PÅ GADEN, UGEAVIS
FOR INDRE NØRREBRO

2 MRS. 2000

En 4 1/2 meter høj skulptur af en budbringer vil fra den 29. februar til den 1. april stå på Kongens Ny- torv med et budskab om, at pengestrømmen fra de fattige til de rige lande er 12 gange større end om- vendt

Budbringeren

Budbringeren, som er et led i Ju- bilee 2000-kampagnen, er lavet af kunstneren Jens Galschiøt, der også er ophavsmand til skulptu- ren *Min Indre Svinehund*, som står på Den Røde Plads ved soci- alcenteret i Korsgade.

Skulpturen forestiller en kvinde med en tung kappe og en vandrestav, der står på en 2 1/2 meter høj sokkel. To stænger, hver med et digitalt display, vil omkranse hende. Displayene for- tæller om misforholdene i penge- strømmene og er baseret på FN- tal.

Folk kan sætte deres under- skrift på soklen for at vise, at de har mærket budskabet.

Jens Galschiøt og Jubilee 2000

- Den grundlæggende idé er, at al kommunikation skal renses for snavs, så budskabet om penge- strømmene kommer til at træde klart frem. Det er meningen at skabe et *flashback*-billede inde i folks hoveder af kvinden og de to tal, hver gang tanken falder på u- landene, siger Jens Galschiøt.

- Jubilee 2000-kampagnen er et virkelig godt konkret projekt, der kan skaffe u-landene af med deres gæld. Det vil også være godt for vores moral at komme til

Foto: Jens Galschiøt

1014

Billedkunstner Jens Galschiøt stillede i går sin skulptur 'Budbringeren' op på Kgs. Nytorv som en påmindelse til politikere og borgere om den gældsbyrde de fattige lande skal bære i forhold til Danmark.

Han opfordrer sammen med Jubilee 2000 forbigående til at skrive under på, at gælden - som lystavlen viser i tal - skal eftergives.

- Foto: Jakob Carlsen

Budbringer af dårlig samvittighed

Billedkunstneren Jens Galschiøt vil med sin nye skulptur på Kgs. Nytorv opfordre regeringen til at droppe de sidste gældspenge, som udviklingslandene skylder Danmark.

Af Jeanette Ringkøbing

Paven og David Bowie. Bill Clinton og Tony Blair. Alle støtter de den internationale Jubilee 2000-kampagne for total eftergivelse af de fattige landes gæld til Vesten.

Men Danmark er ikke helt med endnu, mener den danske kampagneafdeling, og det skal der gøres noget ved.

Derfor opstillede billedkunstneren Jens Galschiøt og Jubilee 2000 i går skulpturen 'Budbringeren' på Kgs. Nytorv, der skal give danskerne - ikke mindst regeringen - dårlig samvittighed.

'Budbringeren' er en 4,5 meter høj grå-lilla kvinde med dødskeppe og stav, som forbigående i den kommende måned kan sætte deres underskrift på, hvis de følger med de udviklingslande, der lammes af gæld til Vesten.

På hver side af skulpturen viser røde tal på en elektronisk lystavle, at de fattige lande betaler 12 gange så meget i afdrag på gælden til de rige lande, som de får igen i bistand.

Galschiøt er tidligere kommet i mediernes søgelys med de ti tonstunge

statuer af 'Den indre svinehund' og 'Skamstøtten'.

»Danmark har gjort et godt stykke arbejde for at arbejde for gældslettelse, men er nu blevet overhalet af Storbritannien og USA, der har eftergivet deres tilgodehavender 100 procent. Gældsfølden koster dagligt 19.000 børn livet, fordi landene bruger langt flere penge på at afbetale gæld end på at investere i sundhed og uddannelse«, sagde generalsekretæren for Folkekirkens Nødhjælp, Christian Balslev-Olesen, mens den lille flok rødnæsedede pensionister, gymnasieelever og andre forbigående hankede klappende op i indkøbsposer og Fjällräv.

Også Jann Sjørnsen fra Kristeligt Folkeparti, skuespilleren Lone Hertz og præsten

Johannes Møllehave tog del i Jubilee 2000s kampagne - ledsaget af aktivister fra blandt andet Økologiske Igangsættere, Operation Dagsværk og Ungdomshuset Jagtvej.

Uenighed om regning

Ifølge Jubilee 2000 skylder udviklingslandene Danmark cirka 13 milliarder kroner i statslån, der er gået til udviklingsprojekter og eksportkreditter. Heraf står de fattigste og mest forgældede lande i verden for mellem fire og seks milliarder kroner.

De tal kan udviklingsminister Jan Trøjborg (S) dog ikke genkende. Han mener, at Jubilee 2000s opgørelse også medregner de tilgodehavender, som Danmark har i udviklingslande, der er 'for rige' til at være i gruppen af de

allerfattigste.

»Når Danmark eftergiver gæld, finansieres det af de penge, vi har afsat til udviklingsbistand. Derfor ville det være helt vanvittigt og uforvarligt at eftergive gælden til dem, der godt kan betale, for det vil så ske på bekostning af de fattigste, der har brug for danske bistandsmidler«, siger Jan Trøjborg.

Siden det Sociale Topmøde i København i 1995 har Danmark eftergivet fem milliarder kroner og 4,5 milliarder ekstra er på vej.

Det er sket samtidig med, at de rigeste G7-lande, den Internationale Valutafond IMF og Jubilee 2000 har sat gældsproblemet på dagsordenen.

Udviklingslandene skylder i alt 16.000.000.000.000 kroner til Vesten.

Å JOUR KLIP
Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udclip af:
Ugeavisen Odense
Onsdag

1 MRS. 2000

1014

Hørt og set

Af
Ib Roslund

Galschiøt: - Frigiv u-landenes gæld!

Den odenseanske kunstner Jens Galschiøt, der farer verden rundt med sine skulpturer i gode sagers tjeneste, har nu været på Kongens Nytorv i København og opstillet en over fire meter høj bronze-skulptur. Denne gang gør han det i forbindelse med en kampagne for frigivelse af u-landenes tyrnende gældsbyrde. 'Budbringeren', som den nye skulptur hedder, indvies af bl.a. Jan Sjørnsen, Lone Hertz og Johannes Møllehave. På skulpturens sokkel står et budskab om, at de fattige lande sender 12 gange så mange penge til de rige lande end omvendt. Målet er, at skulpturen skal til Japan til juli, hvor de rige landes G8-forum skal mødes. (Foto: Steffen Hansen)

Å JOUR KLIP
Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udclip af:
Politiken

1 - MRS. 2000

A JOUR KIIP

Ravnsborggade 12-14
2200 København N

Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:
THE COPENHAGEN

POST
TO MRS. 2000

The messenger of bad conscience

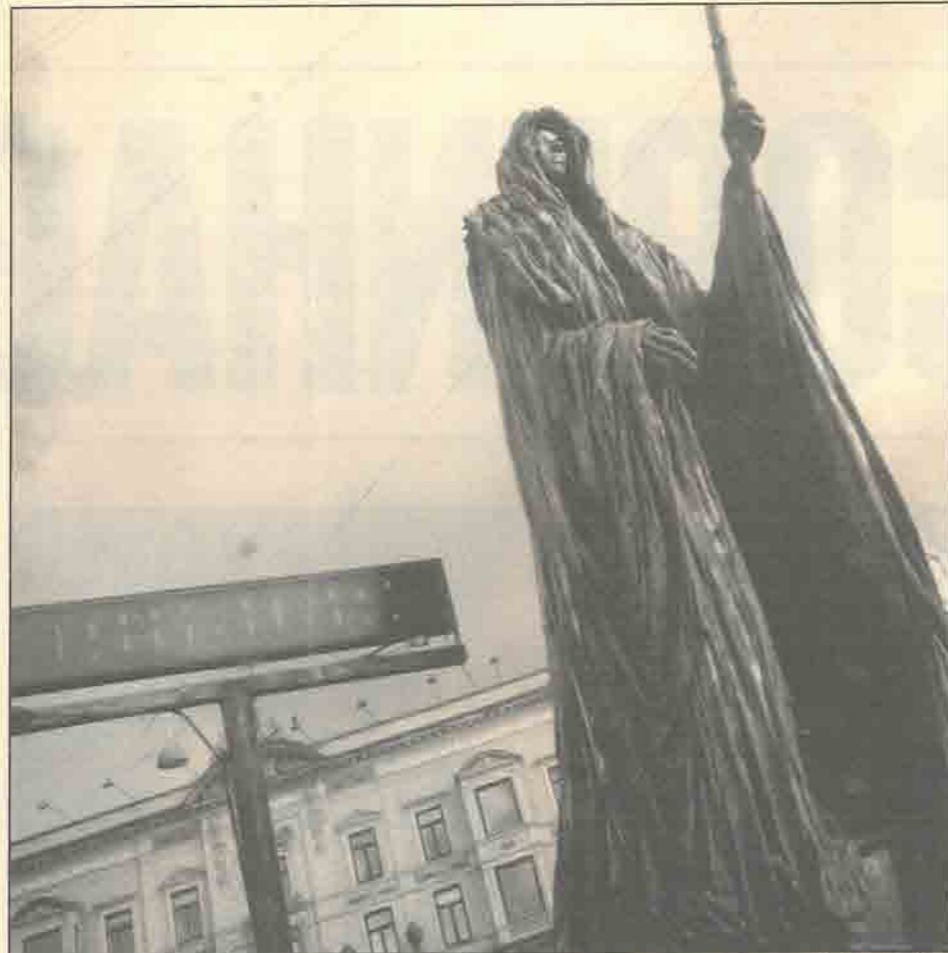
By Andrew Miller

A newly erected statue in Copenhagen is meant to get people thinking about Third World debt.

THIS WEEK a new statue was erected in Kongens Nytorv square in the centre of Copenhagen. Entitled The Messenger of Bad Conscience (Budbringer af Dårlig Samvittighed), the statue is the latest piece by sculptor Jens Galschiot and has been erected in co-operation with Jubilee 2000 - the international effort to eradicate Third World debt.

This year Jubilee 2000 has requested several Western nations to cancel all debts owed them by developing countries. The movement hopes to assist the developing countries of the world in freeing themselves of the crippling costs of their high-interest loans. Some Third World countries are paying back loans that, due to exorbitant interest rates, are up to sixteen times greater than the amount originally borrowed.

It is estimated that daily all over the world these debts cost the lives of 19,000 children because the countries where these children live dedicate enormous amount of their yearly budgets to repaying these debts. Freed of repayment, these developing nations could begin to focus their attentions on health and sanitation systems, schools and other civic works projects.

The digital display incorporated in Galschiot's sculpture calculates interest payments due on Third World debt.

Already the United States and the United Kingdom have canceled 100 percent of their loans to developing nations, but Denmark has been hesitant to do the same.

Although Denmark has cancelled DKK 5 billion in loans and donated DKK 4.5 billion in world relief, the government is still reluctant to cancel the remaining debts. "It seems

crazy to cancel everything," says Minister of Overseas Development Jan Trøjborg. "Some of the countries that owe money are rich enough to pay the loans back and still take care of their people. It must be remembered that if we cancel all the debts, the money we lose has to come out of Denmark's fund for the assistance of developing countries,

so there would be less to help those who might really need it."

Still, Jubilee 2000's effort has made an impact, and with growing support coming from such powerful politicians as Bill Clinton and Tony Blair, the pressure seems on for the government to put the issue at the top of its agenda for discussion.

PRESSE-CLEARING

Client: THE PILLAR
OF SHAME

Publication: HONG KONG
MAGAZINE (HK)

Date: 18 FEB 2000

Circulation: 24,536

Clipping supplied by
**NEWSCLIP MEDIA
MONITOR SERVICE**
(A member of Ketchum-Newscon Public Relations Ltd.)
18TH FLOOR, SUP TOWER,
75-83 KING'S ROAD,

LAST WEEK

I N R E A L I T Y

JANUARY

29 The government announces it is considering putting "mini-libraries" into MTR stations in an effort to boost the profile of the Leisure and Cultural Services Department. The department is also setting up a committee to advise on its operations, though legislators have said that the group would not have to deal with any sensitive political issues, such as whether or not to display the Pillar of Shame statue in Victoria Park.

30 The driver of a remote-controlled car with no steering wheel hits a snag in his around-the-world trip when SAR officials refuse to issue a release permit for his vehicle. "They asked me which side the steering wheel is located—left or right—and what can I tell them?" inventor Fernando Lopez asks. His car, the Fingo, is steered through finger pressure on a flat panel sensor.

31 The minimum monthly wage for foreign domestic helpers is frozen at \$3,670 for the year 2000, government officials announce. A representative says the freeze was based on economic conditions. Advocates for foreign domestic helpers brand the freeze as unfair: "They cut and freeze their wages quickly, but their wages never catch up with inflation in times of economic boom," says Wendy Miu Sze-man, organizing secretary of the Confederation of Trade Unions.

FEBRUARY

1 A gang of crooks involved in what police are calling "tree extortion" is arrested. The trio allegedly left a large tree outside a shopping center in Tuen Mun and told the owner he should have \$650 ready when they returned. Police said the group had made similar demands at other shopping centers.

2 Emigration numbers hit a record low, the government reports. Roughly 12,900 citizens left the SAR in 1999, and that statistic is 33 percent lower than the numbers recorded in 1998. The record high was in 1992, when 66,200 residents left Hong Kong for other shores.

3 The SAR announces plans to build a Shaolin Temple in Hong Kong to boost tourism and establish a martial arts-based culture. "It will be bigger than Disneyland," says Carl Ching Man-kay, executive director of the United World Chinese Association. The temple will be a duplicate of the one in Shaolin, China, and it would be built in Tung Chung, North Lantau or Tong Yan Sun Tseun.

4 A private contractor retained by the government to clean up the sites of the Lunar New Year Flower Festivals in Victoria Park and Shamshulpo reports he was overwhelmed by the amount of rubbish left behind. More than 150 metric tons of trash is picked up from the two sites, and the contractor has to request 31 extra garbage trucks from the Food and Environmental Hygiene Department to complete the job.

RPESSE-CLEARING

Client: THE PILLAR
OF SHAME

Publication: HK STANDARD
(HK)

Date: 3 DEC 1999

Circulation: 50,000

Clipping supplied by
**NEWSCLIP MEDIA
MONITOR SERVICE**
(A member of Ketchum-Newscon Public Relations Ltd.)
18TH FLOOR, SUP TOWER,
75-83 KING'S ROAD,

Winners and losers in law amendments

MAJOR amendments to the Provision of Municipal Services (Reorganisation) Bill

Amendments that were vetoed:

■ It should be stated in the law to reduce 30 per cent of the market rental on the basis of its market rate.

■ Museums should be open on public holidays except Tuesdays, the first and second day of the Lunar New Year.

■ Government staff should take legal liability for the loss of properties owned by the public put in or near cemeteries.

■ Change the name of "Hygiene" in the "Department of Food and Environmental Hygiene" to "Health".

■ Selected District Council members should sit on the Liquor Licensing Board instead of members being appointed by the Chief Executive. (all by Democrat Lee Wing-tat).

Amendments that were passed:

■ Complaints about the adjustment of market rental could be taken to the Municipal Services Appeal Board.

■ Public could appeal to the Municipal Services Appeal Board opposing building of facilities in crematoriums. (both by Democrat Fred Li Wah-ming).

■ Legislative Council to exercise the power of negative vetting on the increase of certain types of fees and charges on sports, recreation, arts and culture facilities. — Government

■ Abolishing the existing provision prohibiting the erection of sculptures inside playgrounds. — Government. Amendment agreed after the Democrats criticised original amendment made by the administration to ban sculptures aimed at disallowing the display of the "Pillar of Shame" sculpture.

Udklip af:

Kjerteminde Avis

10 APR. 2000

Skamstøtte opstilles i Brasilien

København

Kunstneren Jens Galschiøt kommer søndag til Rio de Janeiro i Brasilien for at overvære opstillingen af sin otte meter høje skamstøtte i søen foran parlamentet.

Det var endnu søndag morgen ikke klart om de brasilianske myndigheder vil tilladelse til opstillingen af skamstøtten, der er inspireret af mordet på 19 jordløse landarbejde i Eldorado de Carajás i Pará 17. april 1996.

Nationalforsamlingens oppositionsleder, senator Helofsa Helena gav sin støtte til opstillingen. I en tale i parlamentet sagde senatoren bl.a., at Nationalforsamlingen ved at modtage og opstille kunstværket bevidner, at parlamentet ikke er i ledtog med straffriheden. /ritzau/

Udklip af:

Fyns Amts Avis

10 APR. 2000

Skamstøtte opstilles i Brasilien

ODENSE: Kunstneren Jens Galschiøt kommer søndag til Rio de Janeiro i Brasilien for at overvære opstillingen af sin otte meter høje skamstøtte i søen foran parlamentet. Det var endnu søndag morgen ikke klart om de brasilianske myndigheder vil tilladelse til opstillingen af skamstøtten, der er inspireret af mordet på 19 jordløse landarbejde i Eldorado de Carajás i Pará 17. april 1996. Nationalforsamlingens oppositionsleder, senator Helofsa Helena gav sin støtte til opstillingen. I en tale i parlamentet sagde senatoren bl.a., at Nationalforsamlingen ved at modtage og opstille kunstværket bevidner, at parlamentet ikke er i ledtog med straffriheden.

Udklip af:

Information

10 APR. 2000

Skamstøtte opstilles i Brasilien

Kunstneren Jens Galschiøt kommer søndag til Rio de Janeiro i Brasilien for at overvære opstillingen af sin otte meter høje skamstøtte i søen foran parlamentet. Det var endnu søndag morgen ikke klart om de brasilianske myndigheder vil tilladelse til opstillingen af skamstøtten, der er inspireret af mordet på 19 jordløse landarbejde i Eldorado de Carajás i Pará 17. april 1996. Nationalforsamlingens oppositionsleder, senator Helofsa Helena gav sin støtte til opstillingen. I en tale sagde senatoren bl.a., at Nationalforsamlingen ved at modtage og opstille kunstværket bevidner, at parlamentet ikke er i ledtog med straffriheden. /ritzau/

Udklip af:

Nordjyske Stiftstidende

11 APR. 2000

SKAMSTØTTE Dansk kunstner slår til i Brasilien

Kunstneren Jens Galschiøt er kommet til Rio de Janeiro i Brasilien for at overvære opstillingen af sin otte meter høje skamstøtte i søen foran parlamentet.

Den er inspireret af mordet på 19 jordløse landarbejdere i Eldorado de Carajás i Pará 17. april 1996.

Nationalforsamlingens oppositionsleder, senator Helofsa Helena gav sin støtte til opstillingen.

I en tale i parlamentet sagde senatoren bl.a., at Nationalforsamlingen ved at modtage og opstille kunstværket bevidner, at parlamentet ikke er i ledtog med straffriheden. /ritzau/

Udklip af:

Politiken

20 APR. 2000

Dansk 'kunstmissil' på plads i Brasilien

Ritzau

Under stort postyr og efter voldsomme politiske tilkendegivelser er det endelig lykkedes for den fynske billedhugger Jens Galschiøt at få opstillet en af sine otte meter høje skamstøtter i Brasiliens hovedstad, Brasilia.

Skamstøtten har også fået betegnelsen 'kunstmissil', fordi den bevidst bruges til at sætte gang i debatten om menneskerettigheder og ytringsfrihed i de lande, hvor den er blevet placeret.

I december donerede Galschiøt skulpturen til det brasilianske parlament, hvilket vakte alt andet end begejstring i regeringspartierne og på højrefløjen. Til gengæld har initiativet fået opbak-

ning fra blandt andre græsrodsorganisationer, biskopper og fagforeninger, og i mandags kunne befolkningen i Brasilia tage det ejendommelige kunstværk i syne på Tre Magters Plads.

»Her skal den stå som et opråb om, at der endnu ikke er retfærdighed og lighed for loven i dette land. Det sker til minde om de 19 jordløse landarbejdere, der blev dræbt af militærpolitiet i det nordlige Brasilien for fire år siden. En handling, som endnu ikke har fået konsekvenser for de politisk ansvarlige«, sagde Jens Galschiøt ved 'afsløringen'.

I dag flytter skamstøtten til Belem i det nordlige Brasilien, hvor borgmesteren har reserveret en plads til den.

Udklip af:

Berlingske Tidende

10 APR. 2000

Skamstøtte opstilles

Kunstneren Jens Galschiøt kom i går til Rio de Janeiro i Brasilien for at overvære opstillingen af sin otte meter høje skamstøtte i søen foran parlamentet. Det var endnu søndag ikke klart, om de brasilianske myndigheder vil tillade opstillingen af skamstøtten, der er inspireret af mordet på 19 jordløse landarbejde i Eldorado de Carajás i Pará 17. april 1996. Nationalforsamlingens oppositionsleder, senator Helofsa Helena, gav sin støtte til opstillingen. I en tale i parlamentet sagde senatoren bl.a., at Nationalforsamlingen ved at modtage og opstille kunstværket bevidner, at parlamentet ikke er i ledtog med straffriheden. /ritzau/

Udklip af:

Morgenavisen Jyllands-Posten

27 APR. 2000

Dansk "kunstmissil" på plads

SKAMSTØTTE Under stort postyr og efter voldsomme politiske tilkendegivelser er det endelig lykkedes for den fynske billedhugger Jens Galschiøt at få opstillet en af sine otte meter høje skamstøtter i Brasiliens hovedstad, Brasilia. Skamstøtten har også fået betegnelsen "kunstmissil," fordi den bevidst bruges til at sætte gang i debatten om menneskerettigheder og ytringsfrihed i de lande, hvor den er blevet placeret. Senere flyttes skamstøtten til Belem i det nordlige Brasilien, hvor borgmesteren har reserveret en plads til den. /ritzau/

- 4 APR. 2000

Fynsk kunst samles i weekenden i Kerteminde

Med 60 udstillere er Lions Clubs årlige Kunststudstilling blevet en imponerende samling af fynsk kunst

Vil man vide, hvad der rører sig i det fynske kunstnerliv, så kan man ikke komme udenom et besøg på Lions Clubs Kunststudstilling i Kertemindehallen i weekenden. Ikke færre end 60 udstillere kommer med værker, og det er alt fra lokale, der kun er kendt indenfor kommunegrænsen, til Jens Galschiøt Christoffersen, der er blevet berømt i hele verden.

Netop Jens Galschiøt Christoffersen har Lions fået en tæt og god kontakt til. Det har betydet, at både Svinehunden og Skamstøtten har været i Kerteminde sidstnævnte endda med Danmarkspremiere. Det var således et billede af Skamstøtten opstillet i Kerteminde, der blev benyttet i Hong Kong forud for opstillingen der.

I år byder den Odenseanske kunstner igen på en Danmarkspremiere. Det er denne gang med en stor bronzeskulptur af Erik Mortensens »Blæksprutekjolen«.

- Jeg lavede i samarbejde med Erik Mortensen en skulptur af kjolen, der nu er opstillet på Beklædningsfagskolen i Odense. Men undervejs lavede jeg flere skitser i fuld størrelse i voks. En af dem fandt jeg selv meget spændende, og det er den, jeg nu har lavet som færdig skulptur specielt til dette års Lions-udstilling, fortæller Jens Galschiøt Christoffersen.

Jens Galschiøt Christoffersen bidrager til dette års Lions Clubs Kunststudstilling med en »abstraktion« over skulpturen Blæksprutekjolen, der her ses.

Den skulptur, der opstilles i Kerteminde på fredag, er meget forskellig fra den, der står på Beklædningsfagskolen. Det er ifølge kunstneren nærmest en abstraktion, der fremstår »forrevet«, fordi han har ladet alt mønster på kjolen erstatte af huller.

At Lions Club år efter år kan præsentere nogle af kunstnerens mest berømte værker - flere af dem som Danmarkspremierer, har Jens Galschiøt Christoffersen selv et par forklaringer på.

- Lions sender altid sådan nogle søde folk, som jeg ikke kan sige nej til, og så er jeg også meget positiv overfor folk, der som Lions gør noget for andre. Desuden spørger de altid i så god tid, at jeg kan få noget færdigt eller hentet hjem til dem.

Og så har han i øvrigt ikke selv tid til at deltage så meget i Lions-udstillingen, da han er på vej til Brasilien, for at være klar, når Skamstøtten ankommer til Rio den 9. april. Her vil den blive modtaget af de jordløse

landarbejders bevægelse.

Lions Clubs Kunststudstilling er åben lørdag og søndag. Ud over at beundre de udstillede værker, kan man deltage i et lotteri om en lang række værker skænket af de deltagende kunstnere.

2 APR. 2000

Kunststudstilling

Værker af 60 kunstnere vises i den største kunststudstilling i weekenden i den gamle Kertemindehal i Engbøl. Hovedattraktionerne er en bronzeskulptur udført af Jens Galschiøt - ham med Svinehunden og Skamstøtten. Lions Club Kerteminde står som arrangør, og overskuddet går til klubbens humanitære arbejde.

- 8 APR. 2000

NORDØSTFYN

60 kunstnere udstiller

Uden for Kerteminde-hallerne står en ny 2,5 meter Galschiøt-skulptur, og indenfor kan 60 fynske kunstnere i alt 400 værker opleves. Side 8

- 9 APR. 2000

SKAMSTØTTE I BRASILIEN

Forbrydelsernes Nobelpris

■ Fredag 7. april anløb Jens Galschiøts skulptur "Skamstøtten" havnen i Rio de Janeiro. Kunstneren selv kommer til Rio mandag morgen sammen med et filmhold som skal dække opstillingen af denne "Forbrydelsens Nobelpris" i Brasilien.

Onsdag holdt lederen af oppositionen, senator Heloísa Helena, en tale i parlamentet, hvor hun opfordrede samtlige demokratiske kræfter til at støtte opstillingen af den kontroversielle skulptur midt i søen foran parlamentet.

Jens Galschiøt har skabt Skamstøtten, en otte meter høj skulptur, som fungerer som en anklage mod straffriheden.

Kunstværket er inspireret af mordet på 19 jordløse landarbejdere i Eldorado de Carajás i Pará den 17. april 1996.

Det er endnu ikke afklaret om der bliver givet tilladelse til at opstille skulpturen foran parlamentet.

Ud klip af:
**Socialisten
Weekend**

28 JAN. 2000

Brasiliansk Skamstøtte

Kunstneren Jens Galschiøt har valgt Brasilien som mål for sin tredje Skamstøtte. Skamstøtten er en skulptur, der stilles op forskellige steder i verden »til forsvar for det humanistiske grundlag for vor civilisation«, som kunstneren formulerer det.

Den brasilianske skulptur skal markere en massakre i Eldorado de Carajás den 17. april 1996, hvor 19 jordløse bønder blev myrdet. Ifølge Jens Galschiøt tildeles skamstøtten den brasilianske stat for at understrege statens rolle som garant for borgernes retssikkerhed og menneskerettighedernes ukrænkelighed.

Skamstøtten skal opstilles i Brasiliens hovedstad den 17. april 2000 på fire-års dagen for Eldorado-massakren.

Tidligere har Jens Galschiøt opstillet skamstøtter i Kina til minde om studenteroprøret på Den Himmelske Freds Plads og i Mexico til minde om massakren på bønderne i landsbyen Acteal i provinsen Chiapas.

mi

Ud klip af:
Fyns Amts Avis

29 APR. 2000

Fynbo rejser ny skamstøtte 1014

KØBENHAVN: På mandag, den 1. maj, rejses en af den danske billedhugger Jens Galschiøts skamstøtter i Belem i det nordøstlige Brasilien. Galschiøt har skænket bystyret den otte meter høje betonskulptur, som placeres på en central plads som et mindesmærke over 19 ubevæbnede, jordløse landarbejdere, der for fire år siden blev dræbt af militærpolitiet under en jordbesættelse.

Ud klip af:

**Dagbladet
Ringsted**

29 APR. 2000

1014 »Kunst- missil« rejses til minde om dræbte arbejdere

På mandag, den 1. maj, rejses en af den danske billedhugger Jens Galschiøts skamstøtter i Belem i det nordøstlige Brasilien.

Galschiøt har skænket bystyret den otte meter høje betonskulptur, som placeres på en central plads som et mindesmærke over 19 ubevæbnede, jordløse landarbejdere, der for fire år siden blev dræbt af militærpolitiet under en jordbesættelse i denne del af det store land.

Skamstøtten har også fået betegnelsen »kunstmissil«, fordi den bevidst bruges til at sætte gang i debatten om menneskerettigheder og yttingsfrihed i de lande, hvor den er blevet placeret.

På vej til Belem blev skulpturen under stort postyr og efter voldsomme politiske tilkendegivelser opstillet i Brasiliens hovedstad, Brasilia.

Belem er den tredje by, hvor et eksemplar af skamstøtten får en blivende placering.

Det er tidligere sket i Hongkong og i den mexicanske landsby Acteal.

Det fjerde sted bliver i Berlin, hvor initiativet finder sted i november i samarbejde med overlevende fanger fra Nazitysklands kz-lejre.

/ritzau/

Ud klip af:
**Morgenposten
Fyens Stiftstidende**

29 APR. 2000

GADEKUNST

Kunst- og 1014 kultur dage

ODENSE: Kunst vil præge Odense i perioden 6.-18. maj. Da finder »De fynske Kunst- og Kulturdage« sted, og det betyder, at der bliver skulpturer og billeder at se på i gadebilledet og på rådhuset. Blandt udstillerne er Harvey Martin og Jens Galschiøt Christophersen, der stiller en netop færdiggjort stor skulptur, »Budbringeren« op på hjørnet af Jernbanegade og Vestergade. Side 4

Ud klip af:
**Morgenavisen
Jyllands-Posten**

30 APR. 2000

1014 Skamstøtte som mindesmærke

KØBENHAVN Mandag 1. maj rejses en af den danske billedhugger Jens Galschiøts skamstøtter i Belem i det nordøstlige Brasilien. Galschiøt har skænket bystyret den otte meter høje betonskulptur, som placeres på en central plads som et mindesmærke over 19 ubevæbnede, jordløse landarbejdere, der for fire år siden blev dræbt af militærpolitiet under en jordbesættelse. /ritzau/

1014 Skamstøtten til Brasilien

Den fynske kunstner Jens Galschiøt er en travl mand med et effektivt værksted. Han havde netop overstået opsætningen af »Budbringer fra Syd«, der skulle fortælle noget om den økonomiske ulighed mellem den rige og den fattige verden, så skulle den næste udgave af den 8 m. høje og 2 tons tunge »Skamstøtte« udskibes til et nyt sted. Det skete den 16. marts i år, hvor den blev sendt til Hamburg for derfra med skib at nå Rio i Brasilien den 9. april.

Af Erik Meistrup

Skamstøtten er et projekt på 10 skulpturer, der opsættes forskellige steder på kloden for at påpege krænkelse af menneskerettigheder det pågældende sted. Den første skulptur blev opstillet i Hong Kong i 1997, hvor den udløste diskussion og uroligheder op til Kina overtagelse af den tidl. engelske kronkoloni. Studenterbevægelsen sørgede for at skulpturen fik en anden placering, da myn-

dighederne ville fjerne det alt for synlige symbol.

Den næste skulptur blev opstillet i Mexico By i 1999 for at drage opmærksomheden mod de vilkår og overgreb den indianske befolkning har været udsat for i mange år. En af konsekvenserne blev at Galschiøt selv blev udvist af landet. Den tredje bliver så i Brasilien og en fjerde er planlagt til opstilling i Berlin i november i år for at mindes nazismens ofre for systematisk og industriel masseudryddelse i 1940'erne.

Skulpturen til Brasilien er doneret til det brasilianske parlamentet for at prøve at overtale hver eneste af de 700 valgte politikere til at tage stilling til retssikkerheden i landet. Diskussionen er alle-

rede startet inden gaven er ankommet og mange alternative foreninger, enkeltpersoner (også medlemmer af parlamentet) og andre har udtrykt støtte til opstillingen. Hvis Skamstøtten nægtes opstilling foran Parlamentet har borgmesteren i byen Belem i det nordlige Brasilien meddelt at byen gerne vil huse skulpturen. Det er meningen at opstillingen skal finde sted på Den Internationale Dag mod Straffrihed. Straffrihed er et stort problem i Brasilien, hvor en modernisering og demokratisering af ejerforholdet til jorden aldrig er blevet gennemført. Landet er en mærkelig blanding af et feudalistisk herremandsamfund på landet som i Europa for 250 år siden og så et

moderne industrisamfund i de store byer. Godsejerne på landet er lokale konger med magt over enorme landområder og store grupper af retsløse landarbejdere. Overgreb af enhver slags inklusive mord er almindeligt og de ansvarlige kan unddrage sig ansvaret gennem magtmissbrug og korruption. Det er denne virkelighed, at Galschiøts skulptur skal være et symbol og en påmindelse om at ingen lande i verden kan stå uden for den universelle menneskerettigheder.

Skulpturen består af en utal af menneskeskikkelser der snor og vrider sig mellem hinanden mens de kæmper for at overleve både bogstaveligt og i symbolsk forstand. De enkelte figurer er hver især utrolig stærke udsagn om lidelse og kamp, der helt konkret vokser ud af søjlens fod, som det ses på billedet. Skikkelserne vokser så at sige ud af hinanden og stiger til vejrs i et forsøg på at komme oven på, at blive fri af umenneskelige levevilkår. Det er lykkedes for Galschiøt at forene en såvel stærk kunstnerisk beskrivelse med et konkret budskab om humanisme og

retten til frihed. Han har ikke gået på kompromis med den kunstneriske udformning, hvor man aner påvirkning fra såvel en Rodin som en Wiig Hansen.

Skamstøtten - udsnit af bunden

À JOUR KLIP
Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:
Morgenposten
Fyens Stiftstidende

29 APR. 2000

1014 Så stiger kunsten

Det var i sin tid citychef *Frede Hyldeborg*, der sammen med kunstens græsrodder tog initiativ til en slags kunstuge i hjertet af Odense. City-butikkerne gav plads til skilderierne i udstillingsvinduerne og stolte fritidskunstnere fik lov at udstille i byens hus.

Siden da er standarden steget betydeligt og "De fynske Kunst- og Kulturdage", som næste lørdag åbnes af byens kunstinteresserede borgmester *Anker Boye (S)* på rådhuset, er den hidtil mest attraktive.

Kunsten stiger bogstaveligt talt rundt om i byen fra den 6. til 18. maj, hvor skulpturer og andre kunstværker formentlig vil sætte et forfriskende præg på gader og stræder – samt Flakhaven, i Kongens Have og på Rådhuset.

– Det er lykkedes os at få flere af det fynske kunstmiljø mest anerkendte udøvere til at være med i kunst- og kulturugen, fortæller citychef *Johannes Lollesgaard*.

Det gælder blandt andre *Harvey Martin*, kendt for sine

store jernskulpturer, grafiker og maleren *Hans Krull*, der senest gjorde sig bemærket med sine Grammy-statuetter samt ikke mindst den måske mest internationalt berømte af dem alle, sølvsmiden og billedhuggeren *Jens Galschiøt Christophersen*, elsket og hadet for sine samfundskritiske skulpturer.

Galschiøt, der p.t. er i Sydamerika med en af sine skamstøtter, har netop færdiggjort den store skulptur "Budbringeren", der en halv snes dage placeres ved springvandet på Stiftstidendes hjørne. Og dér skal den nok gi anledning til diskussion mand og mand imellem.

Harvey Martins skulpturer placeres i Kongens Have og i Vestergade ud for Klaregade.

Blandt kunst- og kulturugens 40 kunstnere er desuden *Inger Krebs*, *Leif Mikkelsen*, *Anne Clausen* samt *Hjørdis Plato*, der i denne avis' spalter især gør sig bemærket med en særdeles satirisk streg fra blandt andet værtshusmiljøet.

Udklip af:
Morgenavisen
Jyllands-Posten

12 APR. 2000

Skamstøtten i Rio 1014

KUNST Kunstneren Jens Galschiøts skamstøtte er nået til Rio de Janeiro, hvor kunstneren med et filmhold skal dække opstillingen af denne "Forbrydelsens Nobelpris" i Brasilien. larso.

Jens Galschiøts kikker sin nyeste provokerende skulptur "Budbringeren" efter i sømmene - den skal i øvrigt videre fra Vestergade til Japan.

FOTO: MARTIN KRÆKS

À JOUR KLIP
Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:
Kjertemind Avis

8 APR. 2000

Vartegnet på plads 1014

Falck bragte i går Jens Galschiøt Christoffersens smukke skulptur til Kertemind, hvor den står som vartegn for Lions Clubs Kunstudstilling i dag og i morgen

Indenfor i den gamle Kertemindehal kan man i dag og i morgen beundre et imponerende stort udbud af fynsk kunst. Lions Clubs kunstudstilling byder på ikke færre end 60 udstillende kunstnere, der præsenterer stort set hele spektret fra skulpturer og guldsmedekunst over grafiske værker og akvareller til store og små oliemalerier.

Allerede på plænen foran hallen kan man se, at her er der kunst i farvandet. I går eftermiddags blev dette års vartegn leveret og opstillet af Falck, der som altid villigt stillede sig til rådighed.

Vartegnet er igen i år leveret af den odenseanske billedhugger Jens Galschiøt Christoffersen. Det er ikke så stort i år, men til gengæld meget smukt: En »forrevet« bronzeportolkning af modeskaberens Erik Mortensens berømte »Blækspruttekjole«.

Man kan nøjes med at se på de udstillede kunstværker, eller man kan investere i et eller flere af dem. Man kan også foretage en mere

Jens Galschiøt Christoffersens skulptur til Lions Clubs Kunstudstilling i år er ikke så stor, men meget smuk. Den blev leveret i går eftermiddags af Falck. Det er redder Claus Prinds fra Falck i Dalum, der i baggrunden er ved at pakke sammen efter at have læstet skulpturen af.

beskeden investering i Lions Kunstlotteri og være med i lodttækningen om en stribe smukke kunstværker gavmildt givet af de deltagende udstillere.

Udklip af:

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

31 MAJ 2000

På besøg hos ensomheden

LEJLIGHEDS-KUNST: Billedkunstner Birgitta Steen har bygget ungarlehybel

Af
Bente Dalgaard
Foto:
Robert Wengler

Sengen er uredt, askebægret er fuld af skodder, og ude i entreen står ni Netto-poser med affald, som ikke er blevet smidt ud.

- Der er flere, der tror, at jeg bor her, så de undskylder mange gange og skynder sig ud igen, griner billedhugger Jens Galschiøt, der ejer Galleri Galschiøt.

Men den nussede, deprimerede lejlighed er kunst.

Billedkunstner Birgitta Steen har bygget ungarlehyblen i et hjørne af galleriet i Næsby, og lejligheden består af både køkken, soveværelse og stue. Helt ned i detaljerne - Treo på natbordet, en pose frikadellepulver på køkkenbordet og tomme papvine i et hjørne - har hun skabt et signalement af en ensom verden.

Birgitta Steen har lavet en fotobog "Ungkarlehybel - en skjult verden", og mens hun arbejdede på bogen, opstod ideen om at skabe en installation ud fra de mange indtryk. Resultatet er lejligheds-kunsten, som kan ses i Næsby-galleriet.

Ungkarlehyblen stinker af ensomhed, og man kan let forestille sig den enlige, midaldrende mand, som trisser rundt i rodet, mens han kvæler den ene smøg efter hinanden.

Eneste lyd er fjernsynet, der kværner løs.

Det føles skræmmende at gå rundt inde i lejligheden. Som om man trænger sig ind og belurer et sårbart menneske i dets meste private øjeblikke - og ungarlehyblen lægger da også en mistrøstig stemning over hele udstillingen "Metro-Kroppe."

Håbløshedens rum

Billedkunstner Peder Stougaard's malerier med grå ansigter virker som symboler på forladthed og isolation.

Erik Meistrup har fotograferet forfald i storbyen: En udbrændt bil, betonrester med rustne armeringer, en hærgnet mur. I andre sammenhænge ville det ikke være svært at fortabe sig i den særprægede skønhed, i både farve og komposition, som billederne også udstråler. På Metro-kroppe forstærker de følelsen af håbløshed.

De to unge kunstnere, Inez Mortensen og Thomas Pe-

Smøgerne, zapperen, kapslerne... I baggrunden kører fjernsynet: Her bor en ensom mand.

tersen, har arbejdet sammen om deres bidrag.

Mest bemærkelsesværdigt er et kæmpestort billede - syv-otte meter langt og omkring tre meter højt - der på afstand ser ud til hovedsageligt at bestå af sort plastic. Men de har klistret flere hundrede fotos, mange af dem helt sorte og blanke, op på en flade og så har de - også med fotos - placeret en hudfarvet figur, der består af udsnit af

menneskekroppe, midt i det sorte.

Flere af udsnittene er lette at identificere, en fod, en behåret armhule eller en brystvorte, mens andre bare er uidentificerbar foldet hud og hår.

Selvom der ikke er belæg for det i de enkelte udsnit, virker helhedsindtrykket med de kødfarvede, slørede close ups af legemsdele og den sorte, skinnende plasticoverflade

nærmest pornografisk.

At de to unge kunstnere desuden har stukket adskillige tusinde knappenåle ind på billedet, understreger den følelseskolde og smertebetonede lyst.

Den alt andet end opmuntrende, men ret stærke udstilling er skabt af fem kunstnere fra Århus og kan ses i Galleri Galschiøt i Næsby frem til 6. juni.

1014

"Den store væver" af Harvey Martin har plantet sine mange ben i Kongens Have.

Kæmpekryb i Kongens Have

KUNSTDAGE: Nye skulpturer på Odenses pladser og kunst i butiksvinduer

Af **Bente Dalgaard**
Foto: **Robert Wengler**

En kæmpe-edderkop er flyttet ind i Kongens Have i Odense, men der er ingen grund til at lade sig gribe af kriblende fobi.

For den edderkop kravler ingen steder. Den skulle tværtimod have hjælp fra en kranvogn for overhovedet at komme ud i den grønne bynatur, hvor den med stålhård vilje vil forsøge at lokke sit bytte nærmere.

Byttet er byens befolkning, som under De Fynske Kunst- og Kulturdage vil støde på skulpturer og billedkunst rundt omkring i den indre by.

"Den store væver", som edderkoppen hedder, er et af billedhugger Harvey Martins bidrag, og selv om den er både stor og opsigtsvækkende er hans intention ikke at skabe et hurtigt blikfang.

Skæbens tråde

Edderkoppen skal trække tråde til selve kernen i vores eksistens: nemlig den kraft, der væver menneskeskæbner ind

i hinanden og former et liv.

Harvey Martin betegner selv kraften som kosmisk, og han lader derfor edderkoppen bære en klode på spinkle ben.

Kloden består af menneskekroppe, der slynges rundt mellem det gode og det onde.

– Det er en tænksom skulptur, og jeg har arbejdet med den siden 1993, fortæller Harvey Martin, der i går for første gang så sin skulptur stillet op, så den kunne betragtes fra alle vinkler og afstande.

Han har tidligere arbejdet med et minimalistisk, abstrakt udtryk, men i de senere år er hans skulpturer blevet figurative, og de fortæller ofte en historie med et religiøst eller moralsk sigte.

– I "Den store væver" kan man sige, at giften er fornedden og det guddommelig foroven, siger Harvey Martin, som også har vævet et slags livstræ ind i skulpturen.

I forvejen står et af hans værker permanent i Kongens Have. Det er "Vognen" – i folkemunde kaldet Tors ham-

mer, og den er placeret ud mod Jernbanegade. Ligesom "Den store væver" og Harvey Martins andre skulpturer er den udført i cortenstål og har en karakteristisk rødbrun overflade.

Pige i bronze

Edderkoppen og de øvrige udendørs skulpturer, der befolker byen under kunst dagene, kom alle på plads i går.

Der er tale om værker af billedhugger Jens Galschiøt, som netop nu er på vej hjem fra Brasilien, hvor han har opstillet en af sine kendte skamstøtter samt en bronzepige af Robert Lund Jensen.

Billedhuggeren, der fylder 85 år i juni, er især kendt for sin Amanda i Kerteminde, og han har også lavet Frihedsmonumentet i Ansgar Anlæg.

Hans bronzepige kan ses på det lille torv i Vintapperstræde.

Mere billedkunst

I de kommende dage begynder billedkunsten at dukke op. Borgmester Anker Boye

DE FYNske KUNST- OG KULTURDAGE

● Varer fra 6. til 18. maj.

FAKTA

47 fynske kunstnere deltager. Der er opstillet skulpturer på Flak-haven, i Kongens Have, i Vintapperstræde og i Vestergade.

Stor samlet udstilling på Odense Rådhus.

Desuden udstiller flere kunstnere i byens forretninger.

Arrangør: Odense Cityforening.

åbner lørdag kl. 11 en stor udstilling på rådhuset, og rundt om i forretningsvinduene kan ses værker af nogle af de 47 kunstnere, som deltager.

I år har Odense Cityforening, der står bag De Fynske Kunst- og Kulturdage satset på at få flere kendte kunstnere med, blandt andet deltager Hans Krull, som bor i Århus – men han er skam født i Svendborg og kan derfor med lidt god vilje betegnes som fynsk.

– Vi vil gerne have arrangementet til at vokse, og vi har allerede mundtligt tilsagn om at billedkunstner Peter Brandes vil deltage næste år, fortæller Bente Malle, som er med til at arrangere kunst dagene, men hun udstiller også selv i en af forretningerne.

– Vi vil have de kendte med, men det betyder ikke, at vi fravælger de mindre kendte. Vores princip er, at alle skal kunne tåle hinanden. De gode og kendte kunstnere har jo også været begyndere engang, siger Bente Malle.

Nu savner de bare et kulturhus

Bernice Lara-Laursen (siddende), der er mexicansk født, men dansk gift, er glad for, at der sker noget i Morud.

FOTO: PETER LETH-LARSEN

KULTURWEEKEND: Morud Kunstdage for fulde sejl i weekenden

Af **Anne-Lise Lindharth**
Foto: **Peter Leth-Larsen**

MORUD: På parkeringspladsen ved Langesøhallen voksede et stort træ ud af asfalten. Fyldt med blomster, fantasifigurer og sommerfugle.

Med tungen lige i munden arbejdede store og ikke mindst små på at gøre træet levende.

– Det er fantastisk, vi kan gøre sådan noget her i Morud. Hjemme i Mexico har vi meget mere af den slags. Vi

dekorerer både gader og kirker med malerier og blomster. Jeg savner sådan noget – også karnevallerne – og jeg er så glad for, vi har kunnet blive enige om at lave det her, siger mexicansk fødte Bernice Lara-Laursen, der sammen med børnene Itzel og Janik er i gang med penslerne.

Parcelhuskvarter

Det var i går omkring middag. Senere på dagen var der fernisering på en udstilling

med maleri, grafik og skulptur på Tværskov Mølle.

Udstillingen kan ses i dag med – i tidsrummet 10 til 14.

– Det er jo lidt for dårligt, at vi ikke engang kan finde et sted at udstille kunst her i selve Morud by. Vi mangler et kulturhus, og som Sønderø Kommunes næststørste by, må vi forsøge at overbevise politikerne om, at det er nødvendigt, siger Eric Ammundsen, der er udøvende kunstner og også er med i arran-

gørgruppen omkring Morud Kunstdage i går og i dag.

– Vi trænger til, at der sker noget i sådan et parcelhuskvarter, som egnen her har udviklet sig til, mener han.

Lys-event

Og så haster han videre. For han skal være med til at arrangere lørdag aftenens store clou: Lys-event på Langesø Søen efter koncert med jazzduoen Morten Øberg og Bent Lundgaard i Langesø

Kapel.

I dag fortsætter kunstarangementet med foredrag i Tværskov Mølle med kunstneren og provokatøren Jens Galchiøt. Efter foredraget synger Langesøkoret, og så er der lagt op til stiftelsen af Kunstforeningen Morud Kunstdage.

En skulptur af Jens Galchiøt er sat på højkant til bortlodning blandt dem, der straks melder sig ind i den nye kunstforening.

Med Galschiøt på café

■ Kunstneren bag de opsigtsvækkende skulpturer "Skamstøtten" og "Den Indre svinehund", Jens Galschiøt, er atter aktuell med "Budbringeren", som skal henlede vores opmærksomhed på forholdet til den tredje verden.

I morgen kan Galschiøt opleves ved et arrangement på Studenterhuset i Munkemøllestræde 20 i Odense.

Her vil den omdiskuterede kunstner fortælle om sit liv, sine værker og igangværende pro-

jekter, som led i sit utrættelige og entusiastiske arbejde for menneskerettighederne.

Amnesty Internationals Studentergruppe i Odense står bag arrangementet, der begynder klokken 19.

Udklip af:

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

8 - MAJ 2000

Udklip af:

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

15 MAJ 2000

SOS 1014 fynsk kunst

AUKTION: For 30.000 kroner fynsk kunst til børnene i SOS-byerne

Af **Svend Erik Sørensen**
Foto: **Hans Østergaard**

ODENSE: SOS Børnebyernes store kunstauktion i Kunsthallen på Brandts Klædefabrik søndag eftermiddag blev antagelig mere eller mindre offer for det fantastiske søndagsvejr.

Der var mødt cirka 75 mennesker op til auktionen - inklusiv kunstnere, sponsorer, arrangører - og der blev i alt kun solgt 12 arbejder til en samlet værdi af omkring 30.000 kroner ved selve auktionen.

Imidlertid lader hverken besøgstallet på auktionen eller salget sig bedømme, for det var første gang, at SOS Børnebyerne har forsøgt sig med et sådant arrangement.

I alt 48 fynske kunstnere udstillede deres værker, som de havde sponsoreret. Der var tale om oliemalerier, grafik, keramik, skulpturer og et enkelt smykke. Hvert af værkerne havde en salgspris og prisen var samtidig auktionens mindstebud.

Det dyreste kunstværk, en skulptur af kobber og glas af Ivan Boytler, kostede 18.000 kroner, og selv om også andre værker krøb op på et femcifret beløb, lå hovedparten af priserne fra et par tusind til fem-seks tusind kroner.

Et af de meget få værker, der sneg sig op over salgsprisen var en bronzeskulptur af Jens C. Galschiøt. Den kostede 2700 kroner og gik for 3000.

Auktionarius var skuespil-

SOS BØRNEBYER

● SOS Børnebyerne er en upolitisk organisation, der opfører såkaldte børnebyer rundt om i verden.

● En børneby består af 12-14 familier og i hvert hus bor 6-10 børn af forskellig køn og alder, som lærer at tage hånd om hinanden.

● Desuden er der "mor" i hvert hus, det vil sige en voksen.

● I Danmark er der 16.000 faddere, 130.000 bidragydere og 40 lokalgrupper.

FAKTA

En af de få kunstnere, som fik hævet sin udsalgs pris på auktionen var Jens C. Galschiøt. Han er her (til venstre) i samtale med direktør for SOS Børnebyerne Niels Yde (til højre), mens auktionarius Arne Lundemann står i midten.

leren og komikeren Arne Lundemann, som ydede en indsats helt ud over det, han hidtil har præsteret. Han var nemlig saglig indtil det tørre. Han nævnte kunstværkets ti-

tel og kunstneren navn. Hverken mere eller mindre. Da auktionen var færdig først på eftermiddagen fortsatte udstillingen, og de værker, der ikke var solgt, kunne

erhverves til udsalgsprisen resten af søndagen.

Det var direktør Niels Yde fra SOS Børnebyerne i København, der åbnede auktionen.

Lørdag var det amtsborgmester Karen Nøhr, der åbnede selve udstillingen. I går var der også koncert med sangeren Hanne Lyng.

Det var Fyn-afdelingen af

SOS Børnebyerne, som stod for arrangementet. Alle de 48 kunstnere var fra Fyn og udvalget af kunstnere er sket på den måde, at man har fået en række navne fra Kunstakade-

miet i København, hvoraf man så har holdt sig til dem, der boede på Fyn.

- 9 MAJ 2000

Endnu et bud fra Galschiøt

Af Knud Raasthøj

CENTRUM: Hun står i starten af Jernbanegade med vandrestaven i hånden og iklædt en stor kutte. Navnet på skulpturen er Budbringeren, og budskabet er, at den rige verden skal eftergive gælden til verdens fattige lande.

Budbringeren er lavet af Odense-kunstneren Jens Galschiøt på opfordring af Jubilee 2000, der er en international kampagne, der kæmper for u-landenes gældssanering, og kunst med et politisk budskab er ikke noget nyt for Galschiøt.

I 1993 lavede Galschiøt **Min Indre Svinehund** som kommentar til stigende vold, intolerance og fremmedhad. I samarbejde med 100 frivillige fik han den opstillet i 20 forskellige europæiske byer i løbet af to og et halvt døgn.

Under FN's sociale topmøde i København i 1995 fik Galschiøt og hans frivillige hjælpere placeret 750 **slaske-dukke** i lygtepæle, plankeværker, skulpturer m.m. som symbol på de mange tusinde børn, der hver dag dør af sult

Jens Galschiøt ved sin seneste provokation, Budbringeren, i Jernbanegade.

FOTO: ANDERS BROHUS

og mangel på medicin.

Skamstøtten er og bliver placeret forskellige steder i verden, hvor der er sket en forbrydelse mod den huma-

nistiske menneskeopfattelse. Galschiøt er lige vendt hjem fra Brasilien, hvor den nu med møje og besvær er placeret. Den har også under stor

mediebevågenhed været opstillet i Kina og næste gang skal den opstilles i Berlin.

I '97 blev der opstillet 2500 **trækors** på Engen i Fruens

Bøge. De var fremstillet sammen med 500 gymnasieelever fra Tornby Gymnasium, som en slags kirkegård for miljøet.

Budbringeren bliver ståen-

de på gågaden endnu en uge, hvorefter den skal på Danmarksturne. Til juli skal den til Japan, hvor verdens otte rigeste lande holder topmøde.

BUDBRINGER
SIDE 3

Udklip af:

Socialisten
Weekend

- 5 MAJ 2000

Ny Skamstøtte rejst i Brasilien

1014

1. maj blev den danske skulptur Skamstøtten rejst på Placa da Leitura, en central plads i byen Belem i det nordøstlige Brasilien. Skamstøtten rejses som et minde om 19 ubevæbnede jordløse landarbejdere, der den 17. april 1996, blev dræbt af militærpolitiet under en jordbesættelse i delstaten Para, hvor Belem er hovedstad

Den 17. april er siden er blevet den internationale mærkedag imod straffrihed. En dag der markerer de utallige mord på politiske modstandere og fattige som militær, politi og politiske magthavere gang på gang slipper godt fra, ved at sætte sig selv over de love, som gælder for almindelige mennesker.

Belem har netop været centrum for omfattende uroligheder omkring straffrihed. Da de jordløse landarbejderes organisationen MST (Movimento Sem Terra - »Uden jord«) ville mindes massakren den 17. april, brugte politiet tåregas og skød med skarpt for at sprede demonstrationen.

Politisk chikane

Jens Galschiøts 8 meter høje Skamstøtte ankom til havnen i Rio de Janeiro allerede 7. april, og blev efter en række bureaukratiske og politiske chikanerier rejst foran Parlamentet i hovedstaden Brasilia 17. april.

Inden da havde medlemmer fra højrepartier i parlamentet anmeldt Jens Galschiøt for indsmugling af ulovligt elektronisk udstyr, og selve justitsministeren havde forsøgt at tale pressen i Brasilia fra at omtale Skamstøtten, med udtalelser om at »denne skændsel vil aldrig blive rejst foran Parlamentet«.

Skamstøtten i Belem er den tredje ud af ti ens skulpturer, der

skal stilles rundt om på kloden for at markere en sammenhæng mellem forbrydelser begået af politiske magthavere, der bruger mord og anden vold for at opnå deres mål.

Den første Skamstøtte blev rejst i Hong Kong 1997, for at mindes ofrene for den kinesiske regerings massakre på »Den Himmelske Freds Plads« i 1989.

Den anden Skamstøtte blev sat i den mexicanske landsby Acteal, hvor paramilitære dræbte 45 ubevæbnede indianske børn, kvinder og mænd den 22. december 1997.

Den fjerde Skamstøtte skal opstilles i november 2000 i Berlin i samarbejde med overlevende fanger fra Nazitysklands KZ-lejre.

For yderligere information se internettet www.aidoh.dk

ml

10 MAJ 2000

Base i det lokale

SPIDSEN

TO PERSONER fik i gårsdagens avis en placering, så det kunne se ud, som om de stod over for hinanden, nærmest som et modstykke – Odense-sektionens side 2 og 3.

Det er der måske umiddelbart noget om – og alligevel har de det tilfælles, at de har base i lokalmiljøet i Odense.

DEN ENE, denne uges Frit ord-skrivent Holger Madsen, har sin base tæt på den indre by med gamle gader og mange småbutikker.

Netop nærmiljøets mange små forretninger og den indbyrdes kontakt, folk i sådan et område lever og har det godt med, har Holger Madsen valgt at skrive om ud fra

sine egne oplevelser.

De fleste af os, unge såvel som ældre, kan nok, når vi nu skal være ærlige, nikke genkendende til nogle af disse detaljerede små beretninger fra dagligdagen, ja, måske ligefrem længes efter dem. Og det er jo ikke sådan, at vores skribent er en ren hjemmefødning, han er ganske berrejst og har arbejdet som rejseleder.

DEN ANDEN, ildsjælen og kunstneren Jens Galschiøt Christophersen, har også sin base i byen og værksted i Næsby.

Ham er der mange, der efterhånden kender. Det er ham med de forskellige skulpturer, der frem for at skulle betragtes som kunstværker i gængs forstand med deres provokerende udtryk rammer lige i øjet, når det gælder global uret.

Galschiøts skamstøtter, skulpturer og slaskedukker er næppe stor kunst, men sådan skal de heller ikke vurderes. Det er kunst med et politisk budskab.

GALSCHIØT, der er langt yngre end den pensionerede Holger Madsen, giver med sin seneste skulptur Budbringeren, der lige nu står i gågadedelen af Jernbanegade i Odense, sit bidrag til den internationale kampagne Jubilee 2000, der arbejder

for ulandenes gældssanering med det budskab, at de rige lande skal eftergive den gæld, verdens fattige lande har.

Men det er ikke første gang, Galschiøt har været på færde i Odense.

Det var han med Min Indre Svinehund, den første rigtigt opsigtsvækkende skulptur, og siden Skamstøtten og de 2500 trækors på Engen i Fruens Bøge.

"Hvem kunne ikke tænke sig et sundt nærmiljø - og hvem kunne ikke tænke sig sunde internationale forhold."

SÅDAN KAN man arbejde så vidt forskelligt ud fra den lokale base.

Derfor kan vi alle alligevel godt være interesseret i og have sympatier for begge dele. For hvem kunne ikke tænke sig et sundt og blomstrende nærmiljø – og hvem kunne ikke tænke

sig sunde internationale forhold, økonomisk, miljømæssigt og menneskeligt.

● Claus Søholm er Journalist på Fyens Stiftstidendes Odense-redaktion.

CLAUS SØHOLM

-5 MAJ 2000

Morud satser på kulturen

Af Bente Dalgaard 1014

Morud vil have sin egen kunstforening, og den skal byen nu nok få i gang.

For selv om der endnu ikke har været holdt stiftende generalforsamling i foreningen, byder den allerede i weekenden på en stribe plukkeklare kultur-tilbud.

De lanceres under navnet *Morud Kunst dage*, og der lægges ud med billedkunst skabt af byens egne borgere.

Hvilke talenter de besidder,

kommer først for dagen i løbet af i morgen, hvor børn og voksne fra klokken 11 går i gang med at kreative asfalmalerier på pladsen foran Vigerslev Idrætshal.

Klokken 15 åbner en udstilling med malerier, grafik og skulpturer i Tværskov Mølle. Ni kunstnere deltager, nemlig Berenice Lara-Laursen, Suzanne Drenck, Jens Galschiøt, P.O. Hansen, Niels Himmelstrup, Marianne Lindberg Jepsen, Helge Larsen, Peter Mandrup og Anne-

Morten Øberg og Bent Lundgaard gør døren høj i Langesø Kapel.

Birgitte Bjerre. Om aftenen klokken 20.30 får byen besøg af den odenseanske jazzduo Morten Øberg & Bent Lundgaard, som med udgangspunkt i deres seneste cd "Gør døren høj" diskner op med danske salmer og sange i nye arrangementer.

Koncerten foregår i Langesø Kapel, og når den er slut klokken 21.30 er der lys-event udenfor.

Søndag dukker billedkunstner Jens Galschiøt op i Tværskov Mølle. Han vil

klokken 14 holde foredrag om "Kunst og politik", og mon ikke han har en del at fortælle fra Brasilien, hvor hans seneste skamstøtte-aktion har fundet sted?

Efter foredraget synger Langesø-koret viser af Benny Andersen. Og til sidst klokken 16 er det tid for stiftende generalforsamling i den forening, som skal sørge for, at der bliver flere lignende kultur-begivenheder i Morud.

Galschiøt i modvind

1014
ILDSJÆL: Liv og død er krumtappen
for Odense-kunstneren
Jens Galschiøt

Af Knud Raasthøj
Foto: Anders Brohus

ODENSE: Racisme, undertrykkelse, forurening og skævvridningen mellem rige og fattige lande - eller som Jens Galschiøt udtrykker det: Svinehunden, Skamstøtten, 2500 trækors og Budbringeren. Alle udtryk der har bragt sindene i kog og debatten i gang

både herhjemme og internationalt.

- Men det passer mig fint, for jeg fungerer bedst i modvind. Ellers ville mine skulpture jo bare blive rent Robert Jacobsen. Den dag magthaverne står og nyder min kunst, så er jeg blevet for fed, siger Jens Galschiøt, der med udgangspunkt i sit værksted på Banevænget i Næsby

"Måske er det ikke så tosset at arbejde lidt, som kunstnere gjorde førhen, med ryggen mod muren"

Jens Galschiøt

sætter gang i debatten kloden rundt.

Og krumtappen i alle de kendte skulpturer er liv og død. Gør vi ikke noget ved verdens store problemer, så går det galt.

- Det er jo også helt grotesk, at folk kan stå på det fine Trapholt Kunstmuseum og gyse over guldfisk i en blender, når det ude i verden flyder med lig.

Betaler selv

Men ind imellem bliver der også tid til andre kunstværker, der kan sælges for gode penge.

- Det er jeg jo nødt til. Jeg skal jo leve, og det koster fornuft at lave de andre skulpture. Det er noget dyrt stads, jeg arbejder med, så man kan sige, at jeg sælger til de rige

for at få råd til de større projekter.

Galschiøt har tidligere søgt forskellige fonde og organisationer, men det kom der ikke meget ud af.

- Og det var for bittert med de mange afslag, så nu er jeg helt holdt op med at søge økonomisk støtte, og jeg betaler det hele selv.

Ryggen mod muren

- Men det giver også respekt, når folk hører, at jeg selv finansierer projekterne.

- Måske er det heller ikke så tosset at arbejde lidt, som kunstnere gjorde førhen, med ryggen mod muren, mener Jens Galschiøt.

Berlin næste stop

Galschiøt er lige landet i Odense igen efter en drøj

- Frigiv gælden, er Budbringerens budskab.

men succesfuld tur med Skamstøtten i Brasilien. Hjemkomsten blev to uger forsinket på grund af besvær med falske politianmeldelser og bureaukratisk bøvl.

Næste stop for Skamstøtten er Berlin, hvor opsætningen er planlagt til Krystalnatten i november i år.

- Men det er et stort plan-

lægningsarbejde, så måske bliver jeg nødt til at udskyde det til maj næste år. Jeg ved det ikke helt endnu, siger Galschiøt.

- Og efter Berlin så holder jeg en pause med projekterne. Det er jeg nødt til blandt andet for at få genetableret min økonomi.

"Det er jo helt grotesk, at folk kan stå på det fine Trapholt Kunstmuseum og gyse over guldfisk i en blender, når det ude i verden flyder med lig."

Jens Galschiøt

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

15 MAJ 2000

KUNST I GADERNE 1014

De fynske kunst og kulturdage breder sig på gaderne i Odense City. Skulpturen Budbringeren, hvis budskab er at de rige i lande skal eftergive u-landenes gæld, tiltrækker sig dagligt megen opmærksomhed. Budbringeren står i bunden af Jernbanegade. FOTO: ANDERS BROHUS

Rockscenen holder flyttedag

1014
FESTIVAL: Foruden 100 grupper kommer også Budbringeren til Midtfyns Festival

Af Erik Grove

RINGE: Nu skal det være. Der er 25 års-jubilæum på Midtfyns Festivalen i år, og det skal markeres på mange måder.

En af dem er, at den ca. 500 kvadratmeter store rock-scene bliver flyttet, og det skulle der opnås flere fordele ved.

- Vi har faktisk i flere år været bange for at skulle lukke scenen, når en kraftig vestenvind eller slagregn stod direkte ind på scenen, fortæller Nina Færgemann. Scenen har hidtil stået på den store plads med bagsiden mod øst

og fronten mod vest. Vi har monteret vindmålere og i 1998 var det meget tæt på, at vi måtte lukke ned af frygt for, at vestenvinden skulle blæse taget af scenen.

Rockscenen flyttes nu til den østlige del af den store plads, og det betyder, at der i nogen omfang lukkes af ned mod handeleggaderne.

- Og det tror jeg ikke, der er de store problemer med, siger Nina Færgemann. Til gengæld bliver adgangen fra rytmescenen og de øvrige scener meget mere naturlig.

- Jeg tror desuden, at flytningen vil virke støjdæmpen-

de i forhold til selve byen, fordi lyden går mod øst.

I forbindelse med snakken om handeleggaderne understreger Nina Færgemann, at det ikke kræver betaling for at komme ind i handeleggaderne.

- Den misforståelse har desværre eksisteret, men den er altså forkert. Hvis man gerne vil ind og mærke stemningen her, men ikke ind på selve festivalpladsen, så gør man bare det.

Farvel til techno

Jubilæums-festivalen bliver også et farvel til det technotelt, som man satte op sidste

år.

Interessen var ikke så stor som forventet, men til gengæld får man her en jubilæums-scene, hvor Lasse og Mathilde vil guide gæsterne gennem både gamle kendinge fra de 25 år, men også præsentere nye musikere, beskrevet som "2. generationsmusikere", der er børn af kendte folk fra musikbranchen.

Alpetoppen bliver døbt om til Truck-Stop-Toppen, hvor der serveres koft kaffe og fastfood, som man formoder, at truckere på landevejene vil have det.

Da Midtfyns Festivalen så

dagens lys den 11. september 1976, var det så som så med saniteten for de første 1500 deltagere.

Men den top-grænse på 35.000 gæster, som man nu har lagt sig fast på, har helt andre moderne faciliteter.

På det 126 tønderlands store festival-område vil der i de fem dage være ikke færre end 650 toiletter samt tre store bade-områder.

Budbringeren kommer

Der har i stigende grad også været sociale indslag i festivalen, og i år er der to.

Fem kroner for hver solgt t-

shirt eller sweatshirt, går til Læger uden Grænser.

Og foruden de ca. 100 grupper, som skal spille, kommer også Jens Galschiøts omtalte "Budbringeren".

Det er en stolt Mazai-kvinde, som skal minde Verden om klodens økonomiske skævvridning, og opfordre festival-gæsterne til at skrive under på Jubilee 2000-opfordring til at eftergive de fattigste lande den gæld, de har til den rige verden.

Å JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14

2200 København N

Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

17 MAJ 2000

Å JOUR KLIP
Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:
Morgenposten
Fyens Stiftstidende

- 9 MAJ 2000

Eftergiv dog den gæld

1017
- Så eftergiv dog udviklingslandene deres gæld. Så kort og præcist er budskabet i den internationale kampagne, Jubilee 2000, der kører frem til G8-mødet i Japan i juli, hvor I-landene skal diskutere netop ulandsstøtte.

Går man en tur forbi Husset i Aalborg, kan man se billedkunstneren Jens Galschiøts skulptur "Budbringeren", der har til formål at få tilskueren til at fundere lidt over ulandenes gæld til de rige lande. Skulpturen er opsat i forbindelse med den internationale kampagne, Jubilee 2000, som netop vil have de rige lande til at eftergive verdens fattige lande deres gæld.

Kampagnen kører som en underskriftsindsamling,

hvor listen rummer så prominente navne som Bill Clinton, paven, Toni Blair m.fl.

Skulpturen er en 4,5 meter høj kvinde med døds-kappe og stav, der er omgivet af to elektroniske lystavler, der viser ulandenes gæld - og hvad de får for pengene.

Foreløbig er der på verdensplan indsamlet 17 mio. underskrifter.

Udklip af:

LØRDAGSAVISEN
- NORDJYLLAND
6 - MAJ 2000

Ny skulptur bringer et bud

1014
ODENSE - 'Budbringeren' er navnet på kunstneren Jens Galschiøts nye skulptur, der er opstillet på det sted, hvor Jernbanegade udmunder i Vestergade. Ligesom med hans andre skulpturer som 'Svinehunden' og 'Skamstøtten', bringer også 'Budbringeren' et bud, nemlig det forkerte i, at de fattige lande sender mange gange flere penge til de rige lande end omvendt, og på statuens sokkel kan forbipasserende sætte deres underskrift som protest mod det store misforhold mellem de fattige og de rige lande.

Udklip af:

Søndagsavisen
Fyn

14 MAJ 2000

Belinda og Budbringeren

Af Knud Raasthøj 1014

CENTRUM: - Kunne du tænke dig at skrive under her, spørger Belinda alle, hun kommer i nærheden af.

Belinda Rasmussen er blot en af de mange frivillige, som man i den kommende tid kan møde på gågaden i Odense, hvor hun beder om en underskrift. Det, du eventuelt skriver under på, er at Danmark og resten af den rige verden skal eftergive gælden til verdens fattige lande, så de i stedet for renter og afdrag kan bruge pengene til uddannelse, sundhed og fødevarerproduktion.

Belinda er gået med i den internationale kampagne Jubilee 2000, fordi hun synes det er en god sag at støtte, og så har hun blandt andet været med til at lave Galschiøts skulptur Budbringeren på værkstedet i Næsby sammen med flere andre frivillige.

Skulpturen Budbringeren er blevet skabt, fordi den danske afdeling af den internationale kampagne henvendte sig til Odense-kunstneren Jens Galschiøt og spurgte, om han ikke ville støtte kampagnen, og det ville han meget gerne.

- Jubilee 2000 er en herlig

kampagne, der internationalt samler alle fra kirkelige foreninger til autonome. Den bliver støttet af så forskellige som Bonno fra U2, David Bowie og Paven, fortæller Galschiøt.

Kvindeskikkelsen

Nogen har sagt, at der næsten er noget religiøst over Budbringeren, andre at den ligner døden.

Sikkert er det, at den forestiller en kvinde.

- Det gør den, fordi det ofte er kvinder i den tredje verden der bærer de største byrder, siger Galschiøt.

Budbringeren bliver stående i gågaden lige i starten af Jernbanegade i endnu en uge som en del af De Fynske Kunst- og Kulturdage. Bagefter skal den på Danmarksturne til blandt andet Haderslev, Århus, Midtlynfestivalen og Roskilde Festivalen, for til sidst at blive transporteret til Japan i juli, hvor verdens rigeste og mest magtfulde lande - de såkaldte G8-lande - holder topmøde.

● Vil du vide mere om Jubilee 2000, kan du finde oplysninger på hjemmesiden www.jubilee2000.dk

Belinda Rasmussen (tv) er frivillig i Jubilee 2000-kampagnen, og hun har været med til at lave skulpturen Budbringeren. FOTO: ANDERS BROHUS.

Å JOUR KLIP
Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:
Morgenposten
Fyens Stiftstidende

30 MAJ 2000

CENTRUM 1014 Debat-aften om ulandenes gæld

■ Vi har pengene, og det har de ikke. I aften er der debataften på Studenterhuset i Munkemøllestræde om u-landenes gæld, som er umulig at komme af med.

I forbindelse med Jens Galschiøts kunsthappening "Budbringeren", der i et par uger havde hjem i Jernbanegade samlede Unge for etnisk ligestilling underskrifter for eftergivelse af ulandenes gæld.

På debatmødet vil både kunstneren selv og de unge mennesker være at finde. Det vil Bo Tovby Jørgensen fra gældskampagnen Jubilee 2000, Søren Friis Larsen fra Venstres Ungdom og Peter With fra Folkekirkens Nødhjælp ligeledes.

Debataftenen begynder klokken 19.00

Udklip af:

Jydske Vestkysten
Haderslev

23 MAJ 2000

Jens Galschiøts skulptur hedder »Budbringeren« og er med sine fire og en halv meter svær at overse. Den står på Gammelting frem til den 13. juni. Foto: Jonas Ahlstrøm

Budbringerer kom på plads

Den kontroversielle kunstner Jens Galschiøt udstiller igen i Haderslev. I går ankom hans Budbringerer, der nu troner på Gammelting.

AF MICHAEL MOGENSEN
TELEFON 7353 2620

Den kontroversielle kunstner Jens Galschiøt er igen på spil i Haderslev. I

går ankom hans nye skulptur »Budbringeren« til byen. Den skal stå på Gammelting til den 13. juni.

Jens Galschiøt udstillede i sensommeren 1998 en makaber skulptur i gågaden i anledning af 50-året for FN's menneskerettighedserklæring. Skulpturen bestod af en kuppel med 1000 liter vand og en bagbundet kvindefigur nedsænket i vandet.

Kort efter opstillingen stjal ukendte gerningsmænd hovedet fra kvinden, men efter nogle dages furor dukkede det op igen – svømmende rundt i

kuplen ved siden af dukken. Kunstneren kom selv til Haderslev for at anbringe hovedet på rette sted og tog afæren ganske roligt. Jens Galschiøt er vant til hærværk mod sine ofte provokerende udstillinger.

I Haderslev har han endvidere udstillet »Skamstøtten« i Damparken.

Den nye skulptur er også dramatisk, men mindre provokerende end kvinden i kuplen. Budbringeren beder om støtte til Jubilee 2000-kampagnen, der er en international opfordring til den rige verden om at efter-

give u-landenes gæld. Kampagnen har kørt i en årrække og fået støtte fra kendte personer som sangeren Bono fra rockgruppen U2, ligesom Paven har givet kampagnen sin vel-signelse.

Det er Haderslev Kommune og den sønderjyske afdeling af Mellempolitiet Samvirke, der har fået skulpturen til byen. »Budbringeren« har tidligere stået på Kongens Nytorv og kom i går til Haderslev direkte fra Kristeligt Folkepartis landsmøde i Kolding.

Odense gør kunster

1014

HØRT PÅ GADEN

Af Klaus Hansen
Foto: Robert Wengler

CENTRUM: Odense Cityforening står bag »De Fynske

Kunst- og Kulturdage», som afvikles over de næste 12 dage og omfatter maleriudstillinger i rådhuset og i forskellige forretninger, men også en række skulpturer opstillet på byens pladser.

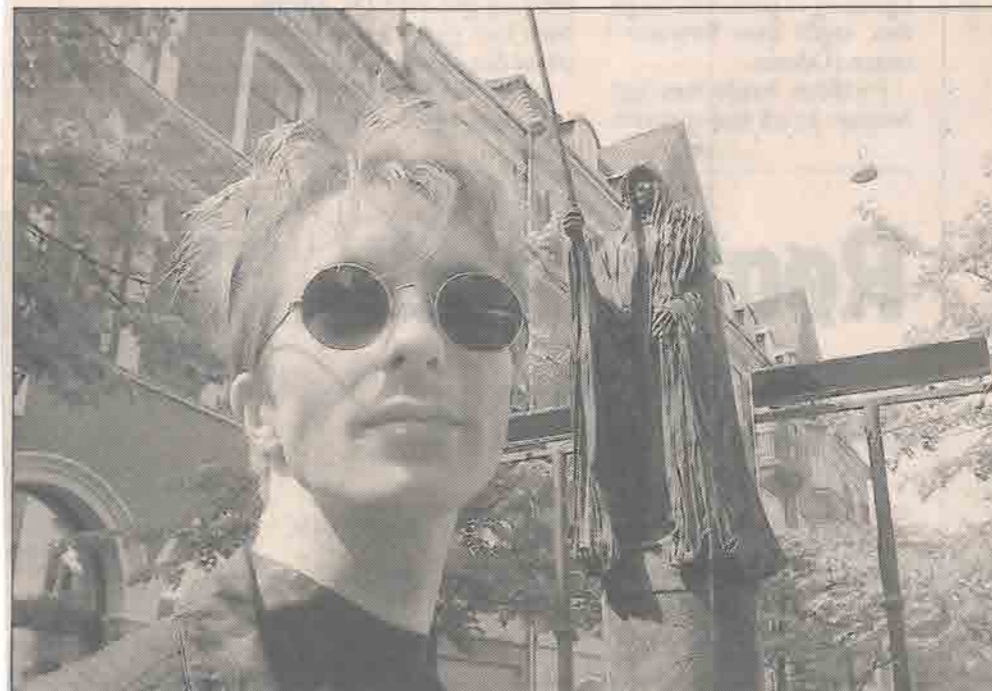
I krydset Vestergade og

Jernbanegade har »Svinehundens« far, den omdiskuterede odenseanske billedhugger Jens Galschiøt, opsat endnu en af sine provokerende skulpturer, »Budbringeren«.

Galschiøts mission er at rette vores opmærksomhed

mod forholdet til de fattige lande i den tredje verden.

Men hvad synes folk på gaden om den slags kunst og byens kunstneriske image generelt?

Ras Bolding, 26, cand.mag. fra Odense C.:

– Som skulptur kan jeg godt lide det mørke og dystre, og selv om jeg er enig i budskabet, så bryder jeg mig ikke om kunst brugt i propagandaens tjeneste.

Men det står ikke godt til med kunst- og kulturlivet i Odense. Vi er alt for provinsielle. Jeg savner flere, gerne surrealistiske, skulpturer i gadebilledet.

Helle Yde, 37, lægesekretær fra Morud:

– Fantastisk! Jeg er vild med Galschiøts skulpturer. De har et og andet, der rører ved noget, udfordrer vores moral. Jeg er

ellers ikke specielt kunstinteresset, men Galschiøts kunst har udstråling. Odense trænger i øvrigt til den slags. Jeg er fra København og synes, det er rart med et storby-pust.

Stenar Finnbogason, 31, bygningsmaler fra Odense S.:

– Det er en god idé at få os til at tænke på den tredje verden. Det her er en smart måde, der har langt større gennemslagskraft end mange avisartikler.

Jeg synes i øvrigt, Odense er en smuk by i kunstnerisk og kulturel forstand. Byen har mange tilbud, som jeg bruger af og til.

Søren Aalestrup, 26, ergoterapeutstuderende fra Odense C.:

– Alle initiativer på den kunstneriske, musiske front er velkomne, og hvis de er gratis, er det et ekstra plus. »Budbringeren« er lidt uhyggelig, men den sætter unægtelig tanker i gang. Som tilflytter fra Sønderjylland synes jeg, Odense gør meget på det kunstneriske og kulturelle plan. Jeg er godt tilfreds og bruger eksempelvis Brandts Klædefabrik en del.

10 JUNI 2000

Ulandsgæster fortæller selv

Når Budbringeren rejser videre på tirsdag, vil Mellempfolkeligt Samvirke have hadersleverne til at diskutere solidaritet.

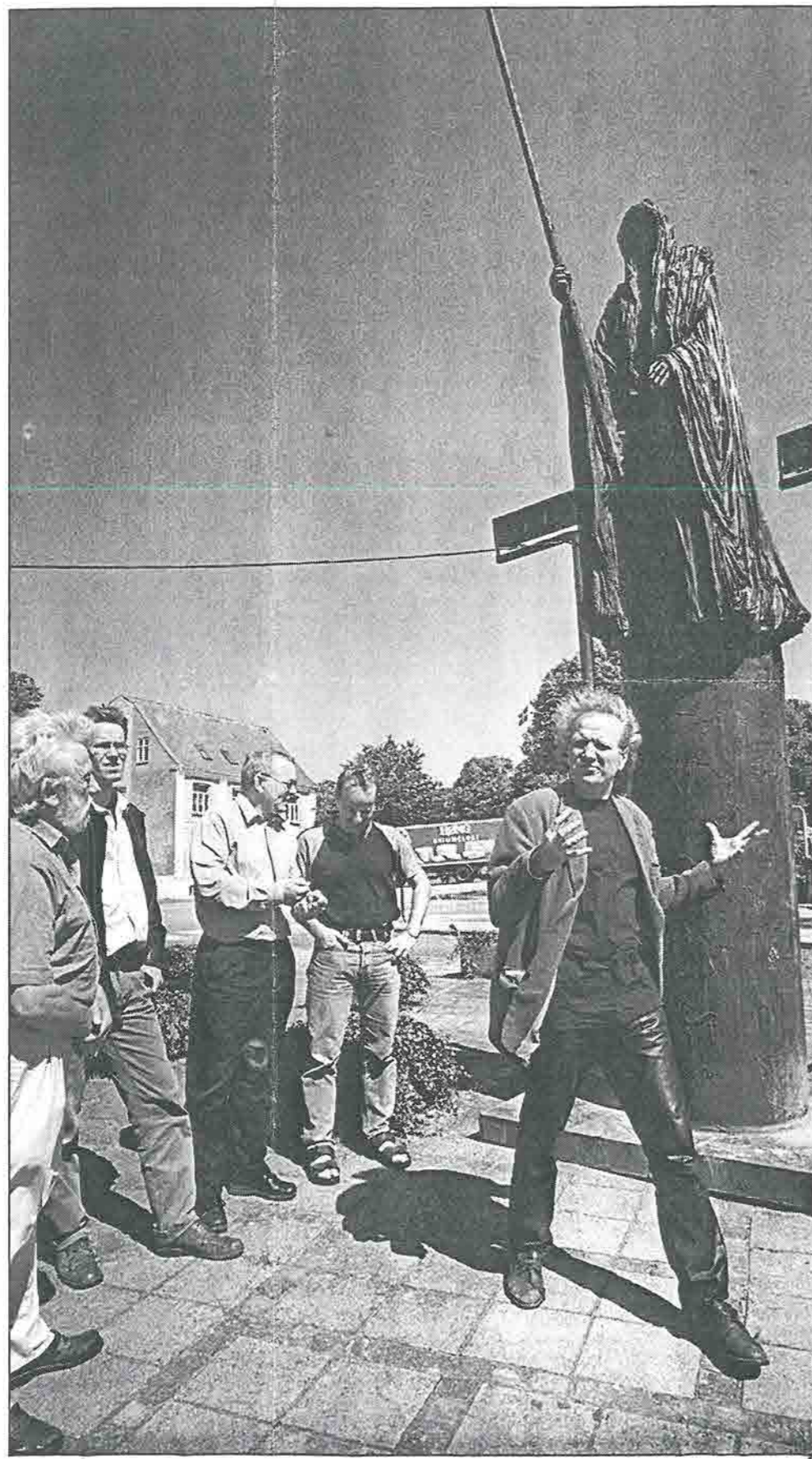
AF MICHAEL MOGENSEN
TELEFON 7353 2620

På tirsdag rejser Budbringeren fra Haderslev. Den fire meter høje skulptur på Gammelting skal videre rundt på sin kampagnerejse, hvor den skal opfordre danskerne til at bede regeringen afskrive gælden hos verdens fattige lande.

Samme dag som figuren pilles ned, er tre gæster fra den tredje verden på besøg i Haderslev. Fra klokken 14 til 17 vil tre afrikanere og en bhutaner være at finde på Gammelting. Her vil de med egne ord fortælle de forbipasserende om baggrunden for den verdensomspændende kampagne Jubilee 2000, der med 20 millioner underskrifter opfordrer de rige landes regeringer til at afskrive ulandenes astronomiske gæld.

De tre er inviteret af Mellempfolkeligt Samvirke i Haderslev, der tirsdag aften inviterer til debat i Slotsgade 25. Ud over de tre udenlandske gæster medvirker domprovst Kim Eriksen og formanden for Socialdemokratiet i Haderslev Valborg Friedrichsen. Endelig deltager en repræsentant for den alternative Mercur Bank. De tre indleder debatten, der begynder klokken 19.30, med at fortælle om, hvad de opfatter som solidaritet. Alle indlæggene er på engelsk.

I går blev planerne for kampagnen præsenteret nærmere, da kunstneren Jens Galschiøt var i byen. Bag ham ses Leif Mendola og Bjarne Boytang fra den lokale afdeling af Mellempfolkeligt Samvirke samt Bo Tovby fra den danske afdeling af Jubilee 2000. Foto: Orla Lund

10 JUNI 2000

Budbringeren skal give dårlig samvittighed

Den markante skulptur på Gammelting skal minde de forbipasserende om ulandenes håbløse gældsfælde.

AF MICHAEL MOGENSEN
TELEFON 7353 2620

– Gud, hvor er den grim, har flere tænkt, når de er gået over Gammelting og set den fire meter høje skulptur, der står foran bybussernes samlingssted. Men Budbringeren kommer også med et grimt budskab, kunne manden bag det markante kunstværk fortælle, da han var på lynvisit i går.

Jens Galschiøt har lavet Budbringeren til kampagnen Jubilee 2000, der vil overbevise regeringerne i verdens rigeste lande om, at de skal afskrive ulandenes håbløse gæld.

På Budbringeren sidder nogle elektroniske lystavler, der konstant tæller den gæld, de fattige lande har til den rige verden og som vokser hvert minut.

– Når vi giver en krone til ulandene, skal vi have 12 igen. Budbringeren skal sætte vores godhed i et relief, fortalte Jens Galschiøt.

Bo Tovby fra Jubilee 2000 kampagnens danske afdeling var også taget til Haderslev.

Han fortalte, at bevægelsens mål er at få de såkaldte G8-landes topmøde i Japan i år til at sløjfe ulandenes gæld.

917 milliarder skylder ulandene den rige verden, der skal have 12 gange så meget tilbage for det, den giver i lån til den fattige. I går fortalte manden bag skulpturen på Gammelting, kunstneren Jens Galschiøt, om baggrunden for figuren. Foto Orla Lund

À JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 31 39 13 00

Udklip af:

Haderslev Ugeavis

- 7 JUNI 2000

Den godt fire meter høje skulptur, som for tiden er stillet op på Gammelting, er udført i kobber og rustfrit stål. Den vejer cirka 600 kilogram.

Budbringeren er kommet til Haderslev

Udstilling: Skulptur skal gøre borgere opmærksomme på U-landenes gæld.

AF HENRIK SVENSSON

I tiden frem til den 13. juni er der på Gammelting udstillet en godt fire meter høj skulptur, som er udført af den danske kunstner Jens Galschiøt.

Skulpturen, som tidligere har været udstillet i henholdsvis Aalborg og Odense, har fået navnet "Budbringeren".

Den skal understøtte en

international kampagne, som går ud på at få eftergivet u-landenes gæld til den rige verden, forklarer Bjarne Boytang fra Mellemfolkeligt Samvirke i Haderslev.

U-landene afdrager 12 gange mere på gælden, end det, landene får i bistand.

Så længe verdens fattigste lande holdes i et gældsslaveri, har landene ikke en chance for at komme på fode og starte på en frisk.

Jens Galschiøt har på grund af sine relationer til Haderslevs rehabiliteringscenter for Torturofre tidligere udstillet i Domkirkebyen og huskes af mange

for sine torturskulpturer i gågaden, ligesom han ved den lejlighed havde en skulptur udstillet i Damsparken.

Som sagt er skulpturen på besøg i Haderslev frem til den 13. juni. Den dato falder sammen med besøg af en solidaritetsbus med tre - fire repræsentanter fra Mellemfolkeligt Samvirkes partnere i syd. Disse gæster stiller gerne op i skoler eller foreninger, som ønsker at drøfte problematikken omkring U-landene voksende gæld, beretter Bjarne Boytang.

À JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

- 9 JUNI 2000

Det handler om gældssaner i den helt store stil. Faktisk i billion-kroners-klassen.

Det handler om at gøre det samme som popikonerne Bono og Bowie eller som Desmond Tutu og samtlige spillere på Manchester United's fodboldhold plus - indtil videre - fem millioner andre personer i 140 lande.

Det handler om, at en række - herunder danske - humanitære organisationer (f.eks. Ibis, Folkekirkens Nødhjælp, Mellemfolkeligt Samvirke, Red Barnet) og kirkelige organisationer er gået sammen om verdens måske største underskriftindsamling for at påvirke de rigeste lande og Verdensbanken til at eftergive u-landenes enorme

gæld med ét slag.

Den gæld, der er skyld i, at landene samlet betaler afdrag, der langt overstiger den u-landsbistand, de ellers modtager. Og som forhindrer landene i at udvikle sundhedsvæsenet, skolesystemet og alt det andet prisværdige, vi ellers gerne bruger bistandskroner på.

Signaturer mod gældsbyrden kan sættes på: www.jubilee2000.dk, hvor det også er muligt at læse om betingelserne for og omkostningerne ved at frigive gælden.

Kampagnen kan iøvrigt også opleves på Midtfyns Festivalen og i Roskilde, hvor Jens Galschiøts skulptur Budbringeren nok vil være det mest markante pejlemærke.

www.jubilee2000.dk

Udklip af:

Århus Stiftstidende

10 JUNI 2000

DEN 3. VERDEN 1014 Kampagne og gælds-gudstjeneste

■ ÅRHUS: Onsdag 14. juni er udråbt som aktionsdag for "Jubilee 2000", en international kampagne for at eftergive den gældsatte tredje verden gælden under sloganet: En gældfri start for en milliard mennesker.

Kampagnen kommer til Århus med en budbringer, en 4,5 meter høj figur, der forestiller en masai-kvinde. Budbringeren ankommer til Banegårdspladsen, hvor der bliver musik og taler, blandt andet med Jan Sjørnsen og Jens Galschiøt. Om aftenen er der en særgudstjeneste i Sct. Pauls Kirke under temaet "håb for fattige - gældseftergivelse". Her medvirker Fl. Baatz Christensen og Knud Ochsner samt Peter og Betty Arendt, der spiller verdensmusik.

Budbringeren, den store skulptur, er fremstillet af Jens Galschiøt og bliver stående på Banegårdspladsen 14.-19. juni for at gøre opmærksom på - som arrangørerne siger - at der hver dag dør 19.000 børn som en direkte følge af gældsproblemerne. Skulpturen har tidligere stået i både Odense og København.

Bag arrangementet står en gruppe omkring Det Økumeniske Center i Århus. *bol-*

● Taler og musik, Banegårdspladsen 14. juni klokken 16.30.
Særgudstjeneste, Sct. Pauls Kirke, 14. juni klokken 19.00.

Udklip af:

Lokal Avisen Landbobladet
Djursland og Kalø Vig

14 JUNI 2000

Jubilee 2000 Aktionsdag 1014

ÅRHUS - "Budbringeren" ankommer til Banegårdspladsen i Århus. Det sker i dag, onsdag den 14. juni, hvor der vil være talere og vestafrikansk trommemusik samt gældsgudstjeneste.

"Budbringeren", en skulptur af Jens Galschiøt, der forestiller en 4,5 m høj masai-kvinde, får fra den 14.-19. juni plads lige foran hovedindgangen til Århus Hovedbanegård. Den skal sætte fokus på gældsproblemerne for verdens fattigste lande - og på det faktum, at der hver dag dør 19.000 børn verden, som en direkte følge af disse gældsproblemer.

Ved velkomstarrangementet på Banegårdspladsen i dag vil blandt andet Jan Sjursen, Kristeligt Folkeparti, og Jens Galschiøt tale. gudstjenesten har temaet "Håb for Fattige - gældseftergivelse".

Bag arrangementet står en Jubilee-2000 gruppe omkring Det Økumeniske Center i Århus.

Udklip af:

Randers Amts Avis

14 JUNI 2000

ÅRHUS 1014 Aktionsdag for at eftergive gæld

I dag ankommer en budbringer i form af en 4,5 meter høj skulptur til Århus Banegårdsplads sammen med talere og afrikansk trommemusik i en kampagne for at de rige lande skal eftergive den fattige 3. verden dens store gæld.

Der er taler ved folketingsmedlem Jann Sjursen fra Kristeligt Folkeparti og kunstneren Jens Galschiøt, der har skabt skulpturen. I aften klokken 19 er det "gælds-gudstjeneste" i Sct. Pauls kirke med blandt andre Lone Hertz og Knud Ochsner.

Dagen er et led i en international kampagne. Bag arrangementet i Århus står en gruppe omkring Det Økumeniske Center i Århus.

Udklip af:

Morgenavisen
Jyllands-Posten
Århus

15 JUNI 2000

Foto: ULRICH BORCH

Trommedans mod ulandsgæld

Jubilee 2000-kampagnen og skulpturen "Budbringeren" nåede Århus en halv time for hovednavnet dukkede op.

ULANDSGÆLD

Af ERIK THOMLE

I Ude i den store verden tegner personligheder som Bill Clinton og pave Paul den internationale kampagne for eftergivelse af ulandenes gæld. Men da Jubilee 2000, som kampagnen officielt hedder, onsdag eftermiddag nåede Århus, var det en forsinket formand for Kristeligt Folkeparti, Jann Sjursen, der som hovednavn opfordrede en lille trofast skare på Ba-

negårdsplads til at gå aktivt ind for sloganet "frigiv gæld".

Foreløbig har 20.000 danskere skrevet under på kravet, men målet er at samle 100.000 underskrifter for at supplere de millioner af navnetræk, der allerede står på indsamlingslister i andre lande.

Jubilee 2000-kampagnens mest iøjnefaldende blikfang i Danmark er skulpturen "Budbringeren", en afrikansk masai-kvinde, udført af kunstneren Jens Galschiøt, der tidligere har vakt opsigt med sine "skamstøtter".

Vestafrikansk trommedans forkortede ventetiden for demonstrationsdeltagerne, mens de ventede på, at Jann Sjursen med en halv times forsinkelse kom til mikrofonen. Inden det

skete, nåede Galschiøt også at slå fast, at »de rige lande i Vesten udsuger resten af verden«.

»Vi bruger 80 procent af verdens ressourcer, og hver gang vi giver ulandene en krone, betaler de 12 kroner til os,« sagde han. »Nu betaler fattige mennesker i Sydafrika af på den gæld, som det hvide apartheidstyre optog for at bekæmpe ANC.«

Efter Århus skal "Budbringeren" til Roskilde- og Midtlynnsfestivalerne.

Sjursen var en gang stolt over, at Danmark var forrest, når udviklingslandenes gæld skulle eftergives. Nu har de såkaldte G7-lande overhalet Danmark.

»Men udviklingsminister Jan Trøjborg mener, at Danmark allerede gør det godt nok,« beklagede Sjursen. »Derfor har han sagt nej til, at Danmark skal eftergive de sidste 10 procent af vores bilaterale gæld. Den holdning skuffer mig.«

TROMMEDANS - Vestafrikansk trommedans blev rykket frem i programmet, mens Jubilee 2000 demonstranterne på Banegårdsplads ventede på, at Jann Sjursen nåede frem og holdt sin tale ved skulpturen "Budbringeren".

erik.thomie@jp.dk

À JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 31 39 13 00

Udklip af:

**Socialisten
Weekend**

16 JUNI 2000

Sorte betaler den hvide gæld

Det hvide styre gældsatte Sydafrika. Nu skal fattige sorte betale, men landets præsident har ikke planer om at søge eftergivelse af gælden hos de rige vestlige kreditorer

AF ULLA HASS PEDERSEN

– Sydafrika ser ikke sig selv som et u-land. Derfor vil præsidenten ikke bede om eftergivelse af gælden. Man tror, at det vil gå ud over landets kreditværdighed, siger Michael Olsen fra Sydafrika Kontakt.

Vi mødte ham under en demonstration for sletning af gælden arrangeret af Sydafrika Kontakt og Jubilee 2000 onsdag den 7. juni på Christiansborg Slotsplads.

– Men de 20 mia. kr., der bliver betalt tilbage pr. år af en gæld på i alt 300 mia. kr., går fra de mange fattige sorte mennesker, der i forvejen har meget usle leveforhold, fortsætter Michael Olsen.

– Lånene er desuden optaget af apartheid-styret, der har brugt pengene til at undertrykke den selv samme befolkningsgruppe, så folk kommer til at betale to gange for apartheid. Pengene burde i stedet bruges til at forbedre den sociale og sundhedsmæssige situation for de fattige.

Gælden og ANC

– I stedet for at kræve tilbagebetaling af gælden skulle kreditorerne i de rige lande hellere anerkende, at Sydafrikas folk har en moralsk ret til at få kompensation for apartheid, på samme måde som jøderne modtog kompensation fra Tyskland efter naziststyret, mener Morten Nielsen, som er formand for Sydafrika Kontakt.

– 60% af apartheid-styrets gæld er statslig. Den ene halvdel blev optaget hos IMF og Verdensbanken, mens den anden halvdel blev optaget hos de store banker i USA og i Europa.

– Den private gæld er mest blevet brugt til at finansiere våbenfabrikker, store banker og andre private foretagender med apartheid-styrets

billigelse. Betalingen af denne gæld går også ud over de fattige, da den bliver betalt tilbage i hård valuta, der tærer hårdt på valutareserverne, fortæller Morten Nielsen.

Apartheid-styret stoppede med at betale gælden tilbage, da styret var ved at gå bankerot i 80'erne. Men ANC begyndte straks at betale gælden tilbage efter magtovertagelsen i 1994 for at gøre landet kreditværdig.

– Både Polen og Ægypten har fået slettet gæld uden at kreditværdigheden er gået tabt, så Sydafrika behøver heller ikke at frygte for sin finansielle status, siger Morten Nielsen.

– De virksomheder, der er i landet nu, har været der gennem de skiftende forhold, og vil sikkert også blive uanset en gældsafgivelse, mener Morten Nielsen.

Samtidig med demonstrationen holdt Præsident Mbeki pressemøde med statsminister Poul Nyrup Rasmussen på Christiansborg. Her lovede statsminister Poul Nyrup Rasmussen den sydafrikanske præsident, at han vil gøre alt for at få danske virksomheder til at investere i Sydafrika.

– Det kan han også sagtens, for det er risikofrit for danske virksomheder, at investere i landet, da Danida garanterer for private danske investeringer, siger Morten Nielsen.

Jubilee 2000

Jubilee 2000 er en verdensomspændende kampagne, der arbejder for at få de rige vestlige lande til at eftergive de fattigste landes gæld gennem en underskriftsindsamling.

Der er foreløbig afleveret 17 millioner underskrifter under de rige landes topmøde i Köln i 1999. Målet er at aflevere endnu fem til otte millioner fra hele verden ved næste topmøde, som finder sted i Japan den 21-23 juli år 2000.

En fire meter høj bronzeskulptur, »Budbringeren«, af kunstneren Jens Galschiøt, er på tur rundt i Danmark for Jubilee 2000 med budskab om, at der går ni gange så mange penge fra de fattige lande som til de rige lande end omvendt.

Der kan hentes informationer om Jubilee 2000 på tlf. 33 18 78 36 eller gennem www.jubilee2000.dk.

À JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Politiken

23 JUNI 2000

Har du hørt, at ...

Af Henrik Vesterberg

... **Budbringeren** er en fem meter høj skulptur i Etnisk Område, her er informationer og underskriftindsamling for Jubilee 2000, bevægelsen for frigivelse af u-landenes gæld til den rige verden ...

... **Teknologien**, først og fremmest mobiltelefonen, har i øvrigt mere eller mindre overtaget det udbredte festivalfænomen at efterlyse hinanden og aftale mødetid gennem hastigt skrevne beskeder på bagsiden af papbakker. På festivalen er der forskellige steder opstillet elektroniske boards, som man kan udveksle beskeder gennem. Det fysiske Mødestedet med en skulptur indrettet til samme formål har dog stadig sin faste plads på festivalpladsen ...

... **Orange Scene** kommer to gange til at bukke under for det faktum, at der trods alt findes kulturbegivenheder, der er større end Roskilde Festival: EM-fodbolds semifinale torsdag og finalen søndag bliver transmitteret via storskærm på området. Onsdagens semifinale bliver vist på storskærm på campingområdet ...

... **Endagsbilletter** til Roskilde Festival er der kun om søndagen. De er til salg fra kl. 8 ved indgangen og kan ikke købes i forsalg. Pris: 350 kr. ...

... **Personer**, der er fyldt 50 år og har papir på det med sig, har gratis adgang søndag ...

... **Har man medbragt sin egen oplader**, kan man genoplade mobiltelefonens batterier i servicecentrene på campingområdet ...

... **Har man næsen på rette sted**, er der mulighed for at deltage i en af de mange duftehappenings, der foregår på campingområdet under overskriften Wunderbaum ...

Å JOUR KLIP
Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 31 39 13 00

Udklip af:
Socialisten
Weekend

30 JUNI 2000

Wunderbaum, latterrekord og mød en betjent

AF KLAUS TORNBJERG

Der lugter af pis allerede om torsdagen. Derfor har en gruppe på otte kvindelige kunstnere fundet på at lave en duft-happening, hvor de iklædt lyserødt tøj bærer rundt på nogle store wunderbäume.

Duft-happeningen er et ud af en række nye tiltag på årets Roskilde festival. I stedet for nogle få dyre udenlandske teater og street performance grupper har festivalen hyret 333 unge danske kunstnere fra 15 forskellige grupper til at optræde rundt omkring på pladsen. I stedet for løn, har grupperne fået naturalier i form af kurser i dans, gøgl og teater.

—Vi gør det sådan i år for at understøtte unge danske teaterspirer, fortæller Marie Berthelsen, der står for festivalens street-events.

Kunstneren Jens Galschiøt, der er kendt for svinehunde og skamstøtter, kommer i år med skulpturen »Budbringeren«, opstillet på etnisk område. Skulpturen er en del af kampagnen for frigivelse af u-landenes gæld.

Ved Stilhedens katedral, også på etnisk område, kommer der torsdag og fredag kl. 16 nogle fra den internationale latterklub, der også synes at u-landsgælden er latterligt. Det vil de grine af. De vil forsøge at slå verdensrekorden i masse-latter på grøn Scene lørdag kl. 17.15.

»Stop Volden« har i år et menneskebibliotek, hvor man kan låne en person, som man har fordomme overfor, i to timer. På lager har de blandt andet en præst, en flygtning og en politibetjent. Ideen er at nedbryde fordomme ved det personlige møde.

NYHEDER

AKTUELT PORTRÆT

Revser og forarger

Jens Galschiøt Christophersen har beskrevet sig selv som den lille dreng i Kejsersens Nye Klæder, der peger på de store vestlige lande og siger "I har jo ikke noget på".

Det var tilbage i 1995 - under det sociale FN-topmøde i København, hvor Jens Galschiøt fremstillede over 700 slaskedukker og låste dem fast til bænke og lygtepæle rundt om i byen. Til påmindelse om nødens omfang.

Nu er den 45-årige tidligere kleinsmed fra Lindøværftet på færde igen. I et nedlagt Skoda-værksted ved Odense har han skabt den 4,4 meter høje "Budbringer fra Syd", der i forrige uge blev sat op på Kongens Mytorv. Den masai-agtige figur, som snart turnerer landet rundt, er blikfang i Jubilee 2000's kampagne for at eftergive u-landenes gæld.

Galschiøt, far til tre, har efter manges mening bevaret u-landsengagementet fra dengang, han var hashglad, hippieagtig globetrotter. En provokatør for provokationens skyld, er han også blevet kaldt. Og ses sjældent til ferniserings-cocktails i det etablerede miljø. Her er den selvudlærte skulptør og sølvsmed nemlig ikke anerkendt. Måske fordi han selv mener, at

størstedelen af den danske kunstverden ikke har noget at byde på.

Galschiøt er glad for happenings, der kan ske i nattens mørke. Som dengang han med frivilliges hjælp placerede "indre svinehunde" rundt om i europæiske storbyer. Som billede på fremmedhadet. Men til myndighedernes store forargelse.

Heldigvis, ifølge Galschiøt. For kunst skal revse og forarge. Og han ser reaktionen på kunstværkerne som en del af selve værket.

Jens Galschiøt Christophersen er blandt andet kendt for sine "indre svinehunde".

Som for eksempel studenterbevægelsens positive udvikling i Hong Kong, efter "Skamstøtten"s rejsning i 1997. Støtten med dens forvredne menneskekroppe symboliserede studentermassakren på Den Himmelske Freds Plads i Beijing.

28 JUNI 2000

Den danske billedhugger Jens Galschiøt har lavet »Skamstøtten« til minde om studenterbevægelsen i Beijing, men for tiden har han den med ved FN's topmøde i Geneve i protest mod de fattige landes gældsbyrde. (Foto: AP)

1019

Danmarks pinlige rolle i eftergivelse af gæld

Folkekirkens Nødhjælp kritiserer, at de store industrilande har lovet 100 pct. eftergivelse, mens vi kun vil eftergive 90

AF CLAUD VINCENTS

Berøringsangst i både den kirkelige og politiske verden har gjort kampagnen for eftergivelse af de fattigste landes gæld, Jubilee 2000, til et lidt skuffende dansk fænomen: Målet på 100.000 danske underskrifter i protest mod u-landenes tyngende gældsbyrde til de rige bliver ikke nået.

Norge og Sverige, hvor støtten til den kirkeligt inspirerede kampagne har været mere synlig, samler henholdsvis 100.000 og 200.000 underskrifter ind. Og fra alle verdenshjørner og fodboldklubben Manchester Uniteds spillere strømmer underskrifterne ind og gør kampagnen med 22 millioner underskrifter til verdens største.

- Det danske mål var måske sat lidt højt, siger koordinator af den danske kampagne i Folkekirkens Nødhjælp, Bo Tovby Jørgensen. Han håber optimistisk, at kampagnen kan samle i alt 75.000 danske underskrifter, som sammen med de øvrige underskrifter fra hele verden afleveres på industrilandenenes topmøde i Okinawa i Japan sidst i juli. Slutspurtten finder sted på henholdsvis Roskilde og Midtjys Festival.

I Danmark har omkring 25 hovedsageligt kirkelige, men også folkelige organisationer stillet sig bag kampagnen.

- Vi har i kampagnens løb

diskuteret, hvorfor det er så svært at få danske NGO'ere til at bakke kampagnen op, men jeg tror, at mange er mere optaget af egne enkeltsager end en stor, fælles sag. At det kan lade sig gøre har man på fantastisk måde vist i England, hvor kampagnen begyndte. Folkekirken eller biskopperne har heller ikke taget kampagnen til sig som samlet kirke, men jeg tror nu heller ikke, at den danske folkekirke nogensinde har gjort noget samlet, siger Bo Tovby Jørgensen, som på den anden side også har hørt kampagnen blive betegnet som for kirkelig af bl.a. fagforeningen SiD.

- Jeg tror, at der i det hele taget har været en del berøringsangst både fra kirkelig og politisk side, siger Bo Tovby Jørgensen.

Interesse

Men han har dog også ofte oplevet, at mange sognepræster, menigheder, kirkeblade og almindelige danskere har udvist stor interesse for at bakke kampagnen op og har taget mange indsamlings-initiativer.

Der har været holdt gældsgudstjenester forskellige steder i landet og i både Århus og Københavns Domkirker. Den 29. september i år holdes endnu en gudstjeneste om gældsproblemet i domkirken i København, hvor den katolske hjælpeorganisation Pax Christi vil overrække en fredspris til skaberen af kampagnen, englænderen Ann Pettifor.

I disse dage holder FN topmøde i Geneve for at samle op på Det Sociale Topmøde i København for fem år siden. Foruden politikerne er der også aktivister til stede i gaderne, blandt dem 18 danskere og billedhuggeren Jens Galschiøt,

som i sit arbejde støtter menneskerettighederne. Han har transporteret en af sine protest-skulpturer - »Skamstøtten« - til Geneve, hvor den har været hovedattraktionen i weekendens demonstrationer til fordel for gælds eftergivelse.

Ikke godt nok

Statsminister Poul Nyrup Rasmussen (S) holdt mødets åbningstale og sagde i tirsdagens avis:

- Vi har ikke indfriet vores forpligtelser - og bestemt ikke i det aftalte tempo. Det er et trist faktum. Vi kunne have gjort det bedre, meget bedre, sagde statsministeren.

Det er Folkekirkens Nødhjælp, som koordinerer den danske Jubilee 2000-kampagne, enige med ham i, blot med omvent fortegn.

- Hvis Danmark før kampagnen var i førerfeltet på gældsområdet, er vi nu for længst overhalet af de store lande, som vil eftergive gælden 100 pct. Det er pinligt for Danmark, siger Folkekirkens Nødhjælps u-landspolitiske medarbejder, Peter With, som sammen med Jubilee 2000-sekretariatet planlægger en offensiv i forhold til de danske politikere og udviklingsminister Jan Trøjborg.

Danmark betaler nemlig stadig kun 90 pct. af u-landsgælden tilbage, et beløb som blev

aftalt i sin tid med Verdensbanken og Valutafonden, mens de store industrilande som England, Tyskland og Frankrig har bekendtgjort, at de betaler 100 pct. At betale de resterende procent for Danmark vil svare til 400 millioner danske kroner.

Poul Nyrup Rasmussen pegede på, at det går for langsomt med eftergivelsen af gælden, og FN's generalsekretær, Kofi Annan, mener, at der skal eftergives langt mere rundhåndet fra de rige lande. Indtil nu er der kun eftergivet 13 milliarder dollar af de 100 milliarder dollar, som blev aftalt på forårets G-7-møde i Köln, siger Bo Tovby Jørgensen.

Intolerance - Vor tids heksejagt

1014

Socialdemokraten Freddy Blach var et scoop som bålta-ler. EU-parlamentariker, der er kendt som forkæmper og vagthund mod den omfattende svindel, der foregår i EU-parlamentet, havde taget turen fra Brüssel til Aarup for at tale ved Skt. Hansfesten på Engen.

Først på kulturugen mistede Galschiotts vagthund, "Svinehunden", hovedet. Om gerningsmændene var til stede på Engen er uvist, men Blach uddelte hip til Per og Poul, om at udvise tolerance over for folk, der er anderledes. En højaktuel varm kartoffel i vores lille by, som netop nu modtager flygtninge, der på ny skal finde ro og opbygge tilværelsen igen, efter nogle forfærdelige år midt i krigens rædsler. Blach lovede ikke at være politisk, men undertonerne hang i sommerregnen. Nutidens heksejagt blev afspejlet i det globale spejl, hvor Blach med egne øjne har oplevet rædsler fra det tidligere Jugoslavien, børnehjem i Rumænien, etc. Opfordringen til at være tolerante og gode ved hinanden, var ikke til at tage fejl af. Den blev fulgt op af et par fortællinger fra det virkelige liv. Freddy Blachs forkærlighed for samfundets svage eksistenser endte med en opfordring til Peter Abrahamsen, der skulle på scenen efter Blach og bål, om at genoptage det Abrahamsene er så god til, at skrive sange, der som Blach udtrykte det "Sætter gang i knoppen på folk, istedet for meget af det venstreorienterede pladder du kommer med". Efter denne svada til vennen talte Freddy Blach om ét af hans hjertebørn de psykisk udviklingshæmmede, der også denne dag var mødt op som en naturlig del af bybilledet - "En gruppe psykisk udviklingshæmmede rettede henvendelse til mig, da ingen ville have dem i praktik. Jeg tilbød dem praktikophold i EU-parlamentet. Straks fik jeg reaktioner fra de høje herrer i parlamentet, som bekymrede sig meget om hvad de øvrige parlamentsmedlemmer ville sige. Jeg beroligede dem ved at meddele, at jeg naturligvis ville udstyre de psykisk udviklingshæmmede med navneskilte, så ingen ville tage fejl af dem og parlamentsmedlemmerne", sagde Blach til stor moro for publikum og fortsatte. - Politikere er ikke de klogeste mennesker, der findes. Men det er dem, der er valgt", kom det gnækkende fra den folkekære parlamentariker.

En bramfri, belærende og velopløst båltales med noget, der sætter gang i knoppen, blev afrundet med en opfordring til at sige mere A. *seja*

A' Jour Klip

Ravnsborggade 12-14
2200 København N

Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:
AARUP OG OMEGNS
AVIS

8 JUNI 2000

Å JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14

2200 København N

Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

15 JUNI 2000

Povl Dissing og hans tre sønner underholder i biografen torsdag den 22. juni. Her er den gamle trubadour med sønnen Rasmus.

FOTO: ANDERS BROHUS

Fest og kultur for 270.000 kr.

FESTUGE: Birthe Kjær, Povl Dissing og Lasse & Mathilde sætter Aarup i højt humør

Af Claus Falkenby

AARUP: Så skal der festes i Aarup. For 270.000 kroner. Det er den nette sum, som er skrabt sammen til Aarup Fest & Kulturuge, som begynder i morgen og først slutter søndag den 25. juni.

- Det er vort kulturelle flag-skib, som snart sejler fra havn efter mange stressende dage, siger filialdirektør Kjeld Alsholm. Han er med i den arbejdsgruppe på en halv snes personer under Aarup Handelsstandsforening, der har koordineret de mange aktiviteter, som er blevet uddelegeret til foreninger, institutioner og virksomheder.

- Det hele begyndte for to år siden med en indvielsesfest i vores nye grønne hovedgade. Sidste år tog det så form til en egentlig fest- og kulturuge, hvor vi ville prøve at skabe oplevelser på både det festlige og kulturelle plan. Nu forsøger vi så at gøre det til en årlig tradition, hvor vi markedsfører Aarup som byen, hvor der sker noget, ved at give folk en masse gratis oplevelser. Samtidig vil vi med et aktivt handelsliv gerne tage konkurrencen op med de store centre i Odense, understreger Kjeld Alsholm.

De største indtægtskilder til fest- og kulturugen stammer fra cykelsponsorløbet den 29. maj med 132.000 kroner og en førsteplads i Albanis jubilæumskonkurrence i kategorien kultur med 70.000

kroner.

For de penge har der blandt andet været råd til at hyre folkekære Birthe Kjær og Povl Dissing med sønner i "3xDissing & Las".

Kunst og underholdning

Bredgade vil fra i morgen være omdannet til gågade og fest- og kulturplads, hvor Jens Galschiøt blandt andet har opstillet sin verdensberømte svinehund og den lokale kunstner Erling Tingkær nogle af sine skulpturer.

Den officielle åbning foretages af borgmester Gunnar Lund (S) klokken 18, hvorefter Birthe Kjær og duoen Karsten & Helge underholder på scenen og "3. Baggård" i teltet ved Favør. Pop/rock-bandet Ramasjang spiller op til asfaltbal ved hotellet, og der er sodavandsdiskotek i Aaruphallen.

Op Danmark EM-kamp mod Holland behøver ikke at holde nogen hjemme. Der opstilles nemlig en stor skærm i Favørs gård. Forretningerne holder Open by Night til klokken 22, og fredagen afsluttes med festfyrværkeri på stadion.

Lørdag fortsættes med musik ved Helms Trio i Favørs gård, mens Aarup Kristne Fællesskab holder nøds-hjælpsindsamling til Rumænien i Kirkegade og står bag byggeriet af byens højeste tårn af skoletasker og gadens længste række børnesko. To kunststillinger åbnes i det

gamle pakhús og i Favørs gård, og Aarup Erhvervsråd overrækker Aarup-prisen. Der er børnemodeshow på scenen, underholdning ved Crisby, Aqua-look-alike-konkurrence og festaften i Aaruphallen.

Lasse og løgnehistorier

Søndagen holder Aarup Mølle åbent hus i anledning af Dansk Møllefest, og der er barbershopkoncert i Aarup Kirke.

Mandag har Frøbjerg/Orte Kortklub præmie-ligeud i Aarup Fritidscenter og musikskolen spilsammen på Aarupskolen. Tirsdag underholder husorkestret "Den Røde Tråd", folkemusiktrioen Lakke Lej og De højfynske Ådansere på Lindebjerg.

Onsdag aften fortæller musikeren Lasse Helner og andre gamle Aarup-borgere løgnehistorier i Skydebjerg Forsamlingshus, mens Povl Dissing med sønner underholder i Aarup Bio om torsdagen.

Fredag den 23. juni spiller og synger Lasse & Mathilde og Anton Lundsgaard Band. Talen til sankthansbålet holdes af den bramfri EU-politiker Freddy Blak, hvorefter der er bal ved Peter Abrahamsen & Bell Pepper Boys.

Festen slutter med Aktive Ældres store kræmmermarked i Aaruphallen lørdag den 24. og søndag den 25. juni.

Å JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

19 JUNI 2000

Lasse Helner fortæller historier

Af **Claus Falkenby** 10/14

AARUP: Kan du huske dengang, at...?

Sådan vil det utvilsomt lyde adskillige gange, når musikeren Lasse Helner og andre gamle Aarup-borgere onsdag aften fortæller myter, skrøner, anekdoter og løgnehistorier fra byen under overskriften "Ka' det virkelig passe" i Skydebjerg Gamle Skole. Det sker som led i Aarup Fest- & Kulturuge.

- Jeg tror, at vi får en rigtig god aften med mange sjove historier fra livet i byen, der tidligere var rig på originaler. Allerede under planlægningsmødet vældede det frem med muntre oplevelser, fortæller Lasse Helner, der selv kan huske og genfortælle mange af dem. For eksempel da byen blev malet rød.

Han er født og opvokset i Aarup, og efter at have været væk fra byen i en snes år, bosatte han og hustruen Mathilde sig atter i kommunen i 1992.

Lasse Helner vil tage sin guitar med og krydre historierne med lidt sang og musik.

Blandt de andre historiefortællere i panelet vil være viceborgmester Peder Andersen, "cement-professor" og ballonkipper Bjarne Jensen, pensionist Ruth Pedersen, vognmand Svend Jensen, tidligere servitrice Dora Madson, tidligere turistchef Jørn Erik Schreiner og murermester Ib Hansen.

Tilhørerne vil sidde ved små borde med rødterede duge, og det er meningen, at de skal blande sig i snakken, så der kommer en rigtig god stemning og dialog i gang a la den, som nordjyden Poul Erik Krogen i sin tid skabte med sine vitser på stribe.

- Jeg håber, at der også kommer mange unge mennesker og tilflyttere. De vil også kunne få noget ud af det, selv om stationsbyen har ændret sig meget i de senere år, tilføjer Lasse Helner.

Der vil være opstillet et fjernsyn i forsamlingshuset, så tilhørerne ikke behøver at gå glip af Danmarks EM-kamp mod Tjekkiet.

"Ka' det virkelig passe" - at musikeren Lasse Helner står ved Jens Galschiøts verdensberømte Svinehund (mens den endnu havde sit hoved, red.) i Bredgade i Aarup? Ja, det kan godt passe.

FOTO: HANS ØSTERGAARD

Å JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

19 JUNI 2000

SVINEHUND MISTEDE HOVEDET 10/14

AARUP: Kunstneren Jens Galschiøts skulptur "Den indre svinehund", der er udstillet i Aarups Bredgade, har været udsat for et attentat, der kostede svinehovedet. Ukendte gerningsmænd har i weekenden fjernet hovedet og lagt det ved siden af den hovedløse, påklædte gris.

Hærværk mod Svinehunden 10/14

AARUP: "Den indre svinehund" kom fredag nat op i et par berusede uromagere. Det gik ironisk nok ud over den ene af de i Bredgade under Fest & Kulturugen opstillede Svinehunde. Galschiøt-skulpturen blev med vold og magt væltet omkuld og dens hoved gik itu. Et par Hjemmeværnsfolk forsøgte uden succes at løbe de nallige bøller op i Anlægget nede ved åen, og ringede derefter til politiet. Men måske det var en tanke værd, netop når man har drukket for meget, at man bør være sin egen politibetjent og afholde sig fra den slags hærværk.

Jul

A' Jour Klip

Ravnsborggade 12-14
2200 København N

Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

AARUP OG OMEGNS
AVIS

21 JUNI 2000

Å JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 31 39 13 00

Udklip af:

Frederikssund Avis

29 AUG. 2000

Erik Mortensen-model i bronze

I Den Eventyrlige Nat er der sædvanen tro modeshow i det store vindue i MC-Huset i gågaden, hvor tre modeller viser alt lige fra undertøj til overtøj.

I forretningen er der også på eventyrmatten en udstilling af den lokale kunstnergruppe "Sten & Papir" og der bliver lejlighed til at se

en kopi af den flotte skulptur, Odense-kunstneren Jens Galschiøt Christopher-sen, som stammer fra Frederikssund, i 1999 skabte efter model af modeskaberens Erik Mortensen, "Kjole i bronze".

Skulpturen er skabt på basis af "Blækspruttekjolen" som den verdensberømte haute couture designer

skabte i sine år hos Scherrer i Paris.

Så tidligt som i 1989 blev Erik Mortensen og Jens Galschiøt enige om et samarbejde om at forvandle Haute Couture-kunsten til skulpturel kunst.

Imidlertid tog samarbejdet ikke konkret form før i 1998 da Beklædningsfagskolen i Odense skaffede en

tilladelse fra Erik Mortensen til at bruge en af hans kjoler som model til en skulptur, og fik skaffet den nødvendige kapital.

Erik Mortensen udvalgte selv den pågældende kjole kort før sin død i 1998.

Ulla Christophersen fortæller, at bronzekjolen vil være udstillet i forretningen ca. en måned frem.

Å JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Ugeavisen Odense
Onsdag

5 APR. 2000

SVINEHUNDENE BLEV ANGREBET forrige weekend, da Fynske Antifascister og Enhedslisten stillede Jens Galschiøts såkaldte "indre svinehund" op udenfor Grand Hotel, hvor Dansk Folkepartis Ungdom holdt landsmøde. Pia Kjærsgaards venner erklærede, at de ikke lod sig provokere. Men nogen hærgede skulpturerne og overmalede skulpturerne med skælds- og slagord som "Landsforrædere!" og "Danmark for danskerne!".

Å JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Lolland-Falsters
Folketidende

6 - JULI 2000

Erik Mortensen mindes med bronze-kjole

Billedhuggeren Jens Galschiøt genskaber den afdøde tøjkunstners blækspruttekjole i kobber og bronze.

Den danske modeskaber Erik Mortensen bliver nu mindet ved opstilling af en skulptur i form af en kjole i bronze og kobber foran Beklædningsfagskolen i Odense.

Det er den kontroversielle billedkunstner Jens Galschiøt, der har lavet minde-skulpturen i form af metal-udgave af Erik Mortensens såkaldte blækspruttekjole.

Mange på Lolland og Falster vil formentlig huske Jens Galschiøt for en udstilling af metalliserede dragter og sko på Rosenlund i den periode, hvor Jean Voigt satte liv i den gamle staldbygning på stedet.

Siden har Jens Galschiøt vakt international opsigt

med provokerende skulpturer med menneskerettighederne som tema.

Erik Mortensen og Jens Galschiøt har samarbejdet siden 1990, og metalversionen af blækspruttekjolen blev skabt i 1997.

Den unge danske modedesigner Jørgen Simonsen, der er første-designer hos Versace i Milano, skal afsløre skulpturen ved en højtidelighed 7. oktober.

pf

Å JOUR KLIP
Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:
Fyns Amts Avis

5 - AUG. 2000

Byens gyldne skovl er tilbage

Trofæet, der blev stjålet fra borgmesteren i 1985, vises frem i Krøyers Have igen i aften

Af Ole Kølster

■ SVENDBORG: For langt de fleste i Krøyers Have er det bare en skovl. De er alt for unge til at kunne huske ret meget fra de bevægede dage i

1985, hvor Poul Nesgaard kørte Ungdomsredaktionen på landets eneste tv-kanal for fuld hug med »Den Gyldne Skovl« til kommunen med de fleste tilbud til de unge ledige.

Svendborg vandt og fik skovlen - men ikke ret længe. Byens græsrodder var nemlig ikke enige, så en dag mødte de op på borgmesterkontoret for at tage sagen og skovlen i egen hånd.

Nu er den så i Svendborg igen. Påstår i hvert fald Rytmask Råstof.

- Og vi viser den frem igen i aften, forsikrer Henning Harder fra Rytmask Råstof.

I Harders version af sandheden er skovlen fundet hos Lokale- og Anlægsfonden.

Vandretrofæ

Sandt er det i hvert fald, at en eller anden gylden skovl er blevet et vandretrofæ, der hvert år uddeles af Foreningen af Huse.

Skovlen er bl.a. givet til Frontløberne i Århus, Odense-kunstneren Jens

Å JOUR KLIP
Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:
Jydske Vestkysten
Haderslev

- 9 JUNI 2000

set
fra
spiret

LILLE Mads, der efterlyste sin mors cykel her i Spiret

havde heldet med sig. Cyklen blev fundet på Simmerstedvej 48. Drengens mor, Annemette Andersen, er meget glad, selv om cyklen var blevet en del rampone-ret.

FORAN bybusserne på Gammelting står en hæsleg figur. Den er sort og forestiller en træt morlille. Et lysbånd ved skulpturen bringer budskab om, at verdens underudviklede lande skylder os i de rige lande ufattelige summer.

Verdens goder er ulige fordelt, men skulpturen kunne have været meget pænere.

Den er lavet af Jens Galschiøt, som flere gange har provokeret i Haderslev.

Å JOUR KLIP
Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:
Fyns Amts Avis

- 5 JUNI 2000

Metrokroppe 1014

ODENSE: Fem kunstnere har indtaget Galleri Galschiøt i Odense med en udstilling, de kalder Metrokroppe. Det er Erik Meistrup, der arbejder med fotografiet som udtryksform, Peder Stougaard, der har udviklet en slags ikonagtige billeddigte, Birgitta Steen, hvis fotografier - med kærlig undertone - bekræfter formomme om ungarle og Inez Mortensen & Thomas Petersen, der leger med lyden af luft, smagen af vand og manifesterer det umuliges mulighed.

3 APR. 2000

1014

SNEDRONNINGEN
Filmproducent
Jacob Jørgensen
(tv) og dronningen
fortæller i fællesskab
om filmens
tilblivelse til
borgmester
Anker Boye og
prins Henrik.

Foto: MORTEN JUHL, NORDFOTO

Odense i eventyrland

Dronning Margrethe, prins Henrik og Roger Moore var blandt gæsterne ved H. C. Andersens 195-års dag.

H.C.ANDERSEN
Af NIELS HØJLAND

Der var stående, minutlangt bifald til dronning Margrethe efter premieren på dronningens eventyr-film "Snedronningen", da Odense By i går fejrede 195-års dagen for H. C. Andersens fødsel. Premieren på den 35 minutter lange computeranimerede film, fandt sted som første program punkt under fødselsdagsfesten i Odense Koncerthus.

Allerede ved ankomsten til Odense Rådhus tidligere

på dagen havde dronning Margrethe mulighed for at vise gemalen prins Henrik sine kunstværker fra filmen. Det var henvend en sne af de découperer eller collage-klip, som dronningen havde bidraget med til filmen. Og det var en tydeligt glad og stolt regent, der forklarede prinsen om detaljerne i de værker, som dronning Margrethe selv fortæller er blevet til ved at klippe og klistre.

Stort program

Der var fra morgenstunden lagt et stort og omfat-

tende fødselsdagsprogram med dronning Margrethe og prins Henriks besøg som højdepunkt. Inden turen gik til festarrangementet i koncerthuset nåede regentparret at runde Skt. Knuds kloster, hvor dronningen fik overrakt en nyudgivet antologi med fortolkninger af H. C. Andersen-eventyret "Snedronningen". Værket, der bærer titlen "Det (H)vide Spejl", er udgivet af Finn Barlby, og det blev overrakt af en af værkets bidragydere, professor Erik C. Christensen, Humboldt Universitetet i Berlin.

Som en særlig gestus over for dronning Margrethe i anledning af hendes forestående 60-års fødselsdag havde byen Odense få-

et hoffets tilladelse til at overrække en fødselsdags-gave på forskud. Det var guldsmeden og smykke-kunstneren Anette Kræn, der havde udformet byens gave: en broche i 18 karat guld formet som et ørneho-ved med en diamant i næb-bet og med 11 brillanter indsat omkranset af hestehår.

Inspirationen til gaven var hentet fra Ørnetæppet i Skt. Knuds Kirke, forklarede borgmester Anker Boye ved overrækkelsen af smykket. Odense havde spenderet 40.000 kroner på gaven.

Fire priser

I forbindelse med fødselsdagsfesten i koncerthu-

set blev der overrakt fire priser.

Odenses japanske venskabsby Funabashi har etableret en 260 kvadratmeter stor H. C. Andersen-park i den gamle fynske eventyrdigters ånd og stil. Prisen blev overrakt af dronning Margrethe til en synligt beæret japansk borgmester.

De tre yderligere priser tilfaldt henholdsvis skuespiller Ghita Nørby for hendes H. C. Andersen fortolkninger, den franske oversætter af H. C. Andersens eventyr, professor Régis Boyer og FN's Unicef-ambassadør, skuespilleren Roger Moore som en symbolsk gave til alverdens nødlidende børn. Ærespri-

serne er statuetter udført af den fynske billedkunstner Jens Galschiøt Christophersen. Desuden fik Unicef et tornyster - det var soldatens fra "Fyrtøjet" - med guldmønter.

Roger Moore takkede i øvrigt for Hans Christian Andersen Priskomiteens betænkning af Unicef med en gribende beretning om, hvordan han blev inddraget i Unicef-arbejdet. Skuespilleren Danny Kay havde vist vejen med sit eksempel, og især var Roger Moore blevet følelsesmæssigt inspireret af en anden kendt afdød Unicef-ambassadør, skuespilleren Audrey Hepburn.

niels.hoejland@jp.dk

À JOUR KLIP
Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:
Morgenposten
Fyens Stiftstidende

6 APR. 2000

1014

Fra prisoverrækkelsen i søndags, hvor kulturministeren overrakte Torben Iversen en statuette.

FOTO: NIELS MOGENSEN SVALEBØG

Paraden atter til Expo

For snart et år siden optrådte "Odenses levende postkort" H.C. Andersen Paraden på den danske stand ved Expo-udstillingen i den kinesiske by Kunning. Det gjorde paraden åbenbart så godt, at Erhvervsfremmestyrelsen sammen med Fyn Tour har engageret Torben Iversen og hans eventyrfigurer til at medvirke ved den danske dag på sommerens enorme Expo-udstilling i Hannover den 27. juni.

- Det er en fornem gestus til os alle i paraden, fortæller Torben Iversen, der dermed har fået en flot start på paradens 10. sæson.

Æresgæster på den danske dag er regentparret, der jo så sent som i søndags, da de besøgte Odense

Koncerthus, oplevede at blive modtaget af de odenseanske eventyrere.

Og det var ved den lejlighed - i koncerthuset - at Torben Iversen og paraden fik overrakt "Hans Christian Andersen prisen 2000" af kulturminister Elsebeth Gerner Nielsen (R) - prisen var en Jens Galschiøt-statuette af "Mit Livs Eventyr".

I øvrigt er Iversen og paraden priset endnu engang, idet de forleden blev beæret med 2000 Euro, som kom fra pensionerede ansatte ved EU-departementet i Bruxelles. Og som tak for den gave, optræder paraden ved EU-pensionisternes møde i København.

9 - JUNI 2000

modvind

Af Jens Galschiøt,
billedkunstner

Er WTO-aktivisterne nyttige idioter?

Alle jubler over, at det på WTO topmødet i Seattle er lykkedes at lave en alliance mellem den amerikanske fagbevægelse, miljøbevægelsen og en række aktive ungdomsgrupper. Jeg er enig så langt, at det er positivt, at bevægelserne, der før var splittet op både generationsmæssigt og politisk, nu viser sig i stand til at lave et samarbejde og manifestere sig slagkraftigt i debatten. Hatten af for det.

Problemet er, hvad det er, de er samlet om! På overfladen ser det jo godt og progressivt ud med krav om, at den vestlige verden skal stille betingelser for, at den tredje verden kan få adgang til vores markeder. Krav som ordentlige arbejdsvilkår, ingen børnearbejde, miljørigtig produktion, gode lønninger til arbejderne osv.

Måske har de velmenende aktivister ikke lagt mærke til, at regeringsrepræsentanternes diskussioner i WTO stort set var splittet i to lejre.

Den tredje verdens regeringer på den ene side, der krævede, at diskussionen om frihandel ikke skal kædes sammen med sociale krav til landenes interne arbejdsmæssige vilkår. De hævdede, at sådanne regler ville føre til, at I-landene ville stille regler op for frihandel, som u-landene på grund af deres fattigdom ikke kunne honorere, og at I-landene derfor ville have frit spil til at indføre protektionistiske handelshindringer over for dem. Samtidig ville de blive tvunget til at åbne deres markeder for I-landenes produkter, der jo er produceret ud fra lidt mere politisk korrekte produktionsformer (ingen børnearbejde, bedre arbejdsmiljø og lønninger, krav om miljørigtig produktion osv.).

På den anden side krævede de rige lande, at de skulle kunne tage forholdsregler mod »social dumping«, som de kaldte det, samtidig med at de selv kunne beskytte deres egne markeder ved at lave det, man kunne kalde »økonomisk dumping«.

Netop her kommer aktivisterne ind og viser deres solidaritet med den tredje verden ved at stille krav om ordentlige vilkår for arbejderne og miljørigtig produktion. Retfærdige krav, som kunne bruges i I-landenes spil om at bevare det økonomiske overherredømme. Måske var det derfor, Clinton og Blair inviterede nogle af NGO'erne ind for at tale på WTO mødet, for at vi kunne give Vesten et alibi for at bevare status quo.

U-landene har et afgørende råstof, som kan bringe dem ud af deres fattig-

dom – nemlig millioner og atter millioner af hænder og hjerner, der er parate til at arbejde for lønninger, som I-landenes lønmodtagere end ikke kan forestille sig. Dette råstof vil i forbindelse med en globalisering og en frihandelsaftale give dem en formidabel konkurrencefordel. Dette vil selvfølgelig presse den lokale økonomi i I-landene, både arbejdsgiver, lønmodtager og staterne.

Denne årsagsammenhæng er måske det afgørende parameter for, at de (ofte højreorienterede) amerikanske arbejdere lige pludselig interesserer sig så meget for u-lands arbejderne forhold og miljø. Måske er angsten for at miste deres arbejde drivkraften i »solidariteten«.

Dette er selvfølgelig en meget forenklet og unuanceret fremstilling, men den peger på nogle grundlæggende problemer i vores måde at stille krav på, som vi, der arbejder på at være solidariske med den tredje verden, må tage alvorligt, hvis vi ikke vil skyde os selv i foden.

For at sætte de nuværende krav i perspektiv, kunne man forsøge at lade kravene om »fair trade« tage et helt andet udgangspunkt:

– at I-lande skal droppe alle subsidie-ordninger til deres egen produktion (landbrugsstøtte, kreditordninger m.v.), og hvis de ikke vil det, må de give de samme subsidier på de varer, som u-landene eksporterer til vesten.

– at kravene om en mindre forurenende produktion i u-landene kunne imødegås med forslag om, at vesten subsidierer u-landenes produkter, således at kravet om en »forureningsfri« produktion kunne indfries, uden at det gik ud over u-landenes konkurrenceevne.

– at bønder og arbejdere frit skal kunne opbygge faglige organisationer, og at Vesten skal give massive tilskud til at støtte denne opbygning.

– at u-landene har ret til at beskytte dele af deres hjemmemarkeder ved at lave importbegrænsninger over for vestlige varer (positiv protektionisme), en ret som I-landene ikke skulle have.

Den slags krav ville være med til at forrykke magtbalancen til den fattige verdens fordel, men det ville samtidig have nogle voldsomme konsekvenser i I-landene. Man skulle vel også være ualmindeligt naiv, hvis man forestiller sig, at en udligning mellem den rige og den fattige del af verden ville være uden konsekvenser for os, der tilhører de rigeste mennesker på kloden.

Disse skribenter er faste bidragydere til Modvind:

Bente Hansen, Jesper Jensen, Mikael Witte, Erik Jensen, Drude Dahlerup, Ulla Røder, Ole Donbæk Jensen, Finn Sørensen, Christian Juhl, Preben Wilhjelmsen, Jens Galschiøt, Line Barfoed og Janne Hansen.

29 SEP. 2000

modvind

Af Line Barfoed,
Advokat, folketingskandidat for
Enhedslisten

Syg bekvemmelighed

Det er i dag muligt at registrere og behandle utrolige datamængder. Vi bliver alle registreret i ukendt omfang. Danmark et af de lande i verden, hvor vi er mest registrerede. Den store stigning i registreringen er sket stort set uden offentlig diskussion.

I foråret vedtog et flertal i Folketinget en ny lov om databehandling af personoplysninger og ophævede samtidig registerlovene. Den nye lov er en følge af et EU-direktiv, som skal sikre, at personoplysninger frit kan handles over grænserne.

Det tog tre år at få vedtaget loven. Den lange sagsbehandling skyldes, at ingen kan overskue konsekvenserne. Selv justitsministeriet måtte erkende, at de ikke præcist kan oplyse, hvad konsekvenserne er.

Tidligere havde vi love om, at de oplysninger, man havde i registeret, kun måtte bruges efter det formål, de var indsamlet til. Nu må oplysningerne bruges til hvad som helst, bare det ikke strider mod formålet med indsamlingen af oplysningerne.

Med den nye lov er der også åbnet for, at cpr-numre kan bruges i langt større omfang end tidligere af private virksomheder.

Venstrefløjen er modstander af øget registrering og samkøring af registre. Men nogle venstrefløjsfolk, der arbejder med miljø, går ind for roadpricing, altså at man skal betale en afgift for at køre i bil efter hvor meget man har kørt på hvilke veje. Roadpricing medfører, at det bliver detaljeret registreret, hvor vi bevæger os i bil.

I Enhedslisten arbejder vi for, at der skal være et socialt bundfradrag for de grønne afgifter, således at man fastlægger et normalforbrug pr. person af vand, el, osv. Først når man bruger mere end normalforbruget skal man betale de høje afgiftssatser. Et vældig godt og socialt forslag.

Men den nemmeste måde er at samkøre cpr-registeret, der oplyser, hvor mange personer, der bor i husstanden, og så registrere hos vandværker over vandforbrug, hos el-

værker over vandforbrug, osv.

Problemet er bare, at man samtidig får et stærkt indicium for, om der i virkeligheden bor flere eller færre på adressen, end der er registreret. Det kan være i forbindelse med socialbedrageri eller flygtninge under jorden eller andre grunde til, at folk ikke har deres adresse der, hvor de opholder sig.

Også i kriminalitetsbekæmpelsen indtager registrering en central plads. I Thorsen-sagen var et af anklagemyndighedens væsentlige beviser registreringer af Kurt Thorsens mobiltelefon samtaler. I en voldtægts-sag i Jylland blev sagen opklaret ved, at politiet fik oplysninger fra en lokal Brugs om alle, der havde brugt Dankort eller medlemskort til at købe et bestemt produkt.

Og i forbindelse med kommunernes gentagne kampe mod »socialbedragerne« (og hermed menes ikke selskabstømmere, der bedrager samfundet for milliarder) samkøres registre.

En så omfattende registrering kan nemt føre til misbrug. Tænk hvad en offentlig ansat kan få af oplysninger om hver enkelt borger, og hvad de oplysninger kan bruges til. Og firmaer kan købe stort set alle oplysninger om os. Fejl i registre kan få store konsekvenser for den enkelte. En ting er at skulle forsvare sig mod vidneforklaringer, men elektroniske oplysninger bliver anset for næsten ufejlbarlige.

Det tog lang tid, før Teledanmark og retssystemet erkendte, at der kunne være andre forklaringer på, at fru Nielsen på 90 år havde fået en telefonregning på 30.000 kroner, end at hun ringede til sexlinier hele natten.

Men det største problem ved den stigende registrering er, at den udgør en trussel mod demokratiet.

Hvis man ved, at alt, hvad man foretager sig, bliver registreret, så er mange nok lidt mere tilbageholdende. Et samfund, der er gennemsyret af registrering, kontrol og mistillid, er for mig et sygt samfund.

Disse skribenter er faste bidragydere til Modvind:

Bente Hansen, Mikael Witte, Erik Jensen, Drude Dahlerup, Ulla Røder, Ole Donbæk Jensen, Finn Sørensen, Christian Juhl, Preben Wilhjelmsen, Jens Galschiøt, Line Barfoed og Janne Hansen.

À JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 31 39 13 00

Udklip af:

**Socialisten
Weekend**

23 JUNI 2000

modvind

Af Line Barfod,
advokat

Det virker jo

Jens Galschiøt spørger i Modvind den 9. juni 2000, om WTO-aktiviteterne er nyttige idioter. Baggrunden for spørgsmålet er, at når vestlige arbejdere stiller krav om forbud mod børnearbejde og om, at der skal være ordentlige løn- og arbejdsforhold i tredje verdens lande, så kommer de krav nemt til at støtte vestlig kapitalens ønske om at holde varer fra tredje verdens lande ude fra de vestlige lande.

Jeg er enig med Jens Galschiøt i, at det selvfølgelig er vigtigt at diskutere, hvilke krav der skal rejses, og sikre, at vi ikke kommer til at gå kapitalens ærinde. Jeg er også enig i, at venstrefløjen bør få formuleret, hvilke krav vi stiller til »fair trade« og få rejst de krav.

Men for mig var den afgørende nyskabelse ved slaget i Seattle mod WTO i december 1999, som blev fulgt op af aktioner mod verdensbanken i Washington i foråret i år, at mange forskellige bevægelser for første gang erkendte, at de har en fælles fjende og sammen kæmper mod denne fjende. Fagforeninger, der kæmper for højere løn, bedre arbejdsforhold og for at bevare deres arbejdspladser, miljøaktivister der kæmper for at redde en bestemt skildpadde, franske bønder, der kæmper mod hormonbøffer og gensplejsning, bønder fra u-landene, der kæmper for at få lov at sælge deres varer til rimelige priser, alle kæmper de nu mod den samme fjende, storkapitalen.

Og det virker jo, når alle kæmper sammen. Vi så det, da storkapitalen måtte opgive at få gennemført MAI-aftalen, der skulle sikre kapitalens investeringer mod fx miljøkrav. Og igen i Seattle, hvor WTO måtte opgive at få gennemført de ændringer der var lagt op til.

Globalisering bliver i medierne gjort til en stærkt positiv ting. Der bliver talt om, at alle nu kan få mere fleksible jobs, kan tage job i udlandet, rejse, opleve, være i kontakt med hele verden. Men kendsgerningen er at fordelene er for de få.

En undersøgelse for nylig fra socialforskningsinstituttet viste, at der ikke er blevet flere, der har fleksible jobs med indflydelse på egen arbejdssituation.

Tværtimod er de følger, vi ser af

globaliseringen, stor ensretning og mindre indflydelse. Beslutningerne flyttes længere væk fra den demokratiske indflydelse, fx over i WTO, EU, det økonomiske samarbejde mellem EU og USA eller andre af storkapitalens internationale organisationer. Og befolkningen i et land kan så ikke længere beslutte, at de fx ikke ønsker gensplejsede fødevarer.

Storkapitalen derimod nyder godt af globaliseringen. Produktionen kan hurtigt flyttes derhen, hvor det er billigst, og der er færrest miljøkrav. Kæmpe pengesummer kan flyttes på et splitsekund.

Hvis vi vil kæmpe mod storkapitalen og dens organisationer, så er vi nødt til også at organisere os internationalt og kæmpe sammen. Vi har fx set i en række arbejdskampe, at international solidaritet har ført til resultater.

Og jeg tror, at hvis den fælles internationale kamp mod WTO og storkapitalens andre organisationer fortsætter, så kan arbejdere, bønder, miljøorganisationer m.fl. i de vestlige lande og i tredje verdens lande sammen stille krav og sammen kæmpe mod de store koncerner, der udbytter arbejdere og ødelægger miljøet over hele verden. Fx i kampen mod gensplejsning, der ikke kun handler om det krav, de franske bønder rejste ved slaget i Seattle »et folk skal have ret til selv at bestemme, hvad de spiser«, men også om, at bønderne i både tredje verdens lande og den vestlige verden ikke skal blive totalt afhængige af nogle få store koncerner, der både producerer den gensplejsede såsæd og de sprøjtegifte, der hører til.

Det er vigtigt at holde fast i, at kampen ikke står mellem rige og fattige lande, men mellem storkapitalen på den ene side og på den anden side mennesker over hele verden, der ønsker et samfund, hvor mennesker og menneskers behov er det væsentlige.

Disse skribenter er faste bidragydere til Modvind:

Bente Hansen, Jesper Jensen, Mikael Witte, Erik Jensen, Drude Dahlerup, Ulla Røder, Ole Donbæk Jensen, Finn Sørensen, Christian Juhl, Preben Wilhjelm, Jens Galschiøt, Line Barfod og Janne Hansen.

Udklip af:
**Socialisten
Weekend**

11 AUG. 2000

1014

modvind

Af Ole Donbæk
Jensen,

faglig sekretær i
SiD Kastrup.

Arbejdspladskultur contra virksomhedskultur

Mandag den 31. juli 2000 var sidste arbejdsdag på en markant københavnsk virksomhed: Gate Gourmet, tidligere SAS Servicepartner – det store flykøkken i Kastrup med 1.200 ansatte.

Men midt i vemoden over at sige farvel til en arbejdsplads og kolleger, der ikke er kommet med til det nye flykøkken LSG-Skycheffs, er det værd at lægge mærke til, at de faglige klubber for SiD, KAD og RBF samlet fortsætter i en stærk fællesklub i den virksomhed, der overtager arbejdet. Klubberne fortsætter med det erklærede formål ikke at miste den arbejdspladskultur, der var opbygget gennem mange års kampe, fester, kærlighedsforhold og sammenhold.

Men hver gang en arbejdsplads lukker, fusioneres eller outsources (udlicitering i det private), sker der dybtgående ændringer i de ansattes liv. Det er ikke kun et spørgsmål om løn, arbejdsmiljø, tempo og organisering af dagligdagen, nej, arbejdspladskultur ændres også.

Danmark blev kulturelt fattigere, da f.eks. Tuborg, Drewsens Papirfabrik, Bing & Grøndahl, Valby Maskinfabrik, Aalborg Værft, Flydedokken i Århus og B&W lukkede.

Vi mistede ikke kun arbejdspladser og viden om produktion opbygget gennem generationer. Tabet var også traditioner, historier, politiske studiekredse, internationalt støttearbejde, ferierejser for børnene, hjælpefond, socialt engagement og arbejdspladser, der ville og kunne gå i spidsen, også når de selv var presset.

Nu taler jeg om den arbejderkultur, der er opbygget gennem de sidste hundrede år på store industriarbejdspladser. Den er kendt mest af et sammenhold om fælles skæbne, en solidarisk holdning til andre end sig selv og de stærkeste, og en løbende socialisering af nye arbejdere.

Der er på den type arbejdspladser en lang tradition for at beskytte de kolleger, der ikke altid er de mest effektive – og det var lang tid før begrebet »virksomhedernes sociale ansvar« blev opfundet.

Men denne arbejdspladskultur er under stadigt pres fra omstruktureringerne på verdensmarkedet. Store koncerner eller regeringer handler ofte politisk og benytter lejligheden til at komme af med besværlige arbejdspladser.

I 1988, to år efter lukningen af Aalborg Værft, stillede jeg på en værftskonference i SiD direktør Ole Rendbæk, chef for Dan-Yard gruppen, et konkret

spørgsmål: »Skyldes lukningen af Aalborg Værft og overførslen af produktionen til Fredrikshavn Værft, at værftarbejderne i Aalborg var frakkere og mere fagligt aktive?« Det bekræftede han.

Men nissen flyttede med, og de frederikshavnske værftarbejdere viste sig at være akkurat lige så frække og aktive som os fra Aalborg, så nu er værftet i Frederikshavn også lukket. Den totale passivitet fra regering og folketing over for lukningen af B&W skibsværft har også altid lugtet af, at man godt ville af med en aktiv arbejdsplads, hvor faglige resultater og kritik af også socialdemokratiske regeringer var tæt forbundne.

Det er tit arbejderne kultur, der har konstitueret den øvrige befolknings opfattelse af virksomheden. Den kongelige Porcelænsfabrik fik fin reklame, da plattedamerne strejkede for ligeløn i 1976, og da bryggeriarbejderne var i deres lange kamp for, at teknologien skulle aflaste dem i stedet for at erstatte dem, fik bryggerierne reklame ud af det.

Hvis arbejdsgiverne turde indrømme det, ligger der en væsentlig produktivkraft i aktive menneskers sociale og kulturelle indsats på deres arbejdspladser.

Det tør arbejdsgiverne godt i den variant, der hedder virksomhedskultur, hvor firmaerne forsøger at knytte de ansatte til virksomheden ud fra et forsøg på at bilde arbejderne ind, at de har fælles interesser med ledelsen. Men denne form for virksomhedskultur er faktisk hårdt presset af de stadige ændringer i den globale økonomi.

Det er svært at bilde moderne tænkende arbejdere ind, at de skal knokle og udvikle virksomheden, når de kan se, at cheferne gnidningsløst smutter fra det ene firma til det andet og samtidig får enorme gyldne håndtryk, uafhængigt af – eller sommetider direkte proportionalt med – de katastrofer, de har skabt på den enkelte virksomhed.

Fællesskabet og arbejdet er en vigtig identitetsskaber for mennesker, og hvis en ny arbejdspladskultur skal opbygges, må man se ud over firmanavnet og arbejde for et stærkt fagligt sammenhold, der tager udgangspunkt i, at »arbejdet er vores, og vi er ligeglade med, hvad der står på rygmærket«, som tillidsfolkene i Kastrup Lufthavn siger i disse år som svar på det stadige køb og salg af firmaer og arbejdspladser.

Ole Donbæk Jensen har arbejdet som arbejdsmand på Aalborg Værft i perioden 1977-86 og på B&W 1986-95.

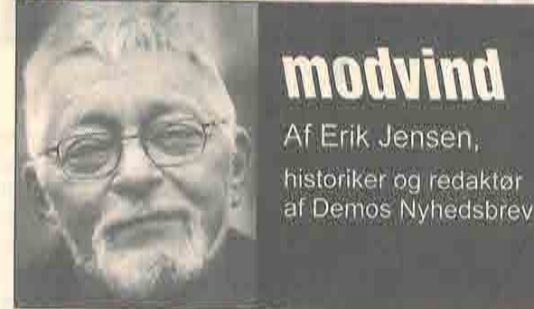
Disse skribenter er faste bidragydere til Modvind:

Bente Hansen, Jesper Jensen, Mikael Witte, Erik Jensen, Drude Dahlerup, Ulla Roder, Ole Donbæk Jensen, Finn Sørensen, Christian Juhl, Preben Wilhjelm, Jens Galschiøt, Line Barfoed og Janne Hansen.

Udklip af:
**Socialisten
Weekend**

30 JUNI 2000

1014

modvind

Af Erik Jensen,
historiker og redaktør
af Demos Nyhedsbrev

Fortsat nazi-fristed

CD'ere med det stærkt racistiske band, Chingford Attack, sælges via Danmark. De annonceres til salg af både ISD Records og Blood & Honour Danmark via deres respektive bestillingsadresser i Hillerød.

Bandets nye CD hedder »Reds Better Run When We're on the Attack«. Den er anmeldt til de engelske myndigheder for racisme af det engelske antifascistiske tidsskrift Searchlight.

Udgiverselskabet hedder ISD Records, og det ejes af det engelske Combat 18. ISD Records har i flere år haft en kontaktsadresse i Danmark, først på Frederiksberg og det sidste års tid i Hillerød.

Selskabet annoncerer på deres hjemmeside udgivelsen som: This is definitely the most racist CD since Barbecue in Rostock and is unmissable. (»Dette er afgjort den mest racistiske CD siden Barbecue in Rostock og er uundværlig.«)

Searchlight gengiver tekster fra to af sangene, hvorfra vi citerer:

Dirty Black Bastard

Come on now its racial war
Listen Nigger I'll take no more
All you do is rape and mug
Now filthy nigger your grave's been dug

See him rap, dirty black bastard
See him mug, dirty black bastard
See him steal, dirty black bastard
I hate you

Nigger scum what you gonna do
Without your friend the stinking Jew
Get your slags and leave our lands
Now the white man's made a stand

Bandet Chingford Attack er udsprunget af Combat 18 miljøet i East London, og har nogle år på bagen. Combat 18-lederen Will Browning spiller jævnligt guitar med bandet.

Chingford Attack har spillet en enkelt gang i Danmark, ved en Blood & Honour Scandinavia koncert den 25. september 1999 i Himlingøje, syd for Køge.

Nazi-musik bevægelsen er et internationalt fænomen. Mange af de lokale grupper opererer under Blood & Honour-navnet, selv om nogle af dem ligger i indbyrdes strid.

Derfor skifter de nazistiske samarbejdspartnerne også i takt med fraktionskampenes udvikling. Men en eller anden form for internationalt samarbejde er livsnødvendigt for dem. Således har Combat 18 i England – under

ledelse af Will Browning – for længst søgt at gardere sig mod de engelske myndigheders forskellige indgreb gennem internationale operationer.

Siden 1995 har han og hans folk arbejdet tæt sammen med skandinaver fra Ragnarock Records og det tidligere NS 88. Komplekset ledes af nordmanden Erik Blücher og dansk-tyskeren Marcel Schilf.

I efteråret 1996 forhandlede Will Browning således med den senere bombedømte Thomas Nakaba. Forhandlingerne drejede sig både om afsendelse af videobomber til England, en likvidering i Sverige og overflytningen af C 18's pladeselskab, ISD Records, til Danmark.

Schilf og Blücher har opbygget en international salgsorganisation med mange tusinde kunder. De senere år har de kaldt deres politiske paraply for Blood & Honour Scandinavia. Udgangspunktet for denne kreds er Helsingborg-området.

I slutningen af marts 1999 lavede Schilf og Co. endnu et af deres krumspring. De opløste selskaberne NS 88 og NS Records, og lagde distributionen af deres produkter over i regi af det nyoprettede Blood & Honour Denmark. Det er dette selskab, der sammen med ISD Records, nu sælger de stærkt racistiske Chingford Attack-CD'ere.

I 1995 blev racisme-paragraffen skærpet for at modvirke, at Danmark skulle blive et fristed for udspreddning af racistisk og nazistisk propaganda. Tre gange siden har Demos indgivet politianmeldelse mod Helsingborgkomplekset, der distribuerer via Hillerød, for formodet overtrædelse af paragraf 266.

Barbecue in Rostock anmeldte Demos til politiet i januar 1997. CD'en er ulovlig i England, hvor et Combat 18-medlem fik fængselsstraf for at distribuere den. Men den sælges – 3 1/2 år efter – stadig fra Hillerød, nu af Blood & Honour Danmark. Nu er der så kommet yderligere et stærkt racistisk produkt i form af »Reds Better Run When We're on the Attack.«

Hvor længe vil de danske myndigheder lade Danmark være fristed disse nazi-aktiviteter?

Hvornår lukker de – jævnfør skærpselsen af racisme-paragraffen (266 b) i 1995 – forsyningslinje nord?

Demos har tre gange forsøgt sig med politianmeldelser. Uden resultat til dato.

Måske skulle nogle mere magtfulde organisationer eller partier forsøge sig med en anmeldelse en fjerde gang?

Disse skribenter er faste bidragydere til Modvind:

Bente Hansen, Jesper Jensen, Mikael Witte, Erik Jensen, Drude Dahlerup, Ulla Roder, Ole Donbæk Jensen, Finn Sørensen, Christian Juhl, Preben Wilhjelm, Jens Galschiøt, Line Barfoed og Janne Hansen.

25 AUG. 2000

modvind

Af Janne Hansen,
formand for
Aktionsgruppen
Arbejdere
Akademikere

Arbejdsmiljøet i trafikken

Arbejdsmiljøarbejdet i Danmark har en meget forskellig status. Det er til dels præget af trends.

Presse, konferencerne og rapporterne fyldes godt op med disse. Denne del bæres frem af forskere og toppen af fagbevægelsen – og hvor de vigtigste resultater først og fremmest er meritter i disse folks karriereforløb.

I de senere år har dette i høj grad været emner som psykisk arbejdsmiljø. Det udviklende arbejde og arbejdets organisering – ikke uvæsentlige emner – men områder der uden tvivl er præget af mange rapporter og megen snak – og som sagt af gode karriereforløb for de få!

Så har vi de arbejdsmiljøproblemer, som har bidt sig fast, og som tages op på arbejdspladserne med jævne mellemrum. Det er emner som skiftehold og Ensidigt Gentaget Arbejde. Alvorlige og meget nedslidende. Reelle løsninger af disse problemer kræver grundlæggende ændringer af produktionens organisering – og dette kolliderer med ledelsesretten.

Så er der lavstatusområderne. Eksempler på dette er kvinders arbejdsmiljø, etniske minoriteters arbejdsmiljø og arbejdsulykker. Disse kommer på dagsordenen efter pres nedefra – og skubbes ofte hurtigt ud i mørket.

Og endelig er der de arbejdsmiljøproblemer, der meget sjældent kommer på dagsordenen. Til dette hører arbejdsmiljø og trafik.

Med jævne mellemrum blusser debatten om trafik og sundhed op. Senest er der debatten om MBTE. Pudsigt er det, at arbejdsmiljøet så godt som aldrig kommer på dagsordenen som en del af disse debatter.

Mange forskellige faggrupper er i et eller andet omfang plaget af trafikken. Trafikulykker udgør en del af arbejdsu-

lykkerne – og tilskadekomst i forbindelse med disse er ofte alvorlig.

Undersøgelser har vist, at arbejdere i tæt trafik har en større forekomst af hovedpine, svimmelhed, irritation af øjne og luftveje samt kronisk bronkitis og kræft end arbejdere, der ikke udsættes for trafikforurening.

Forværring af i forvejen belastende arbejdsforhold. Det gælder f.eks. ølchauffører, skraldemænd og serviceteknikere, der ikke kan køre tæt på arbejdsstederne og derfor bliver nødt til at bære, skubbe og trække tunge byrder over lænere og ujævnt terræn.

Stress for f.eks. buschauffører og arbejdere i redningstjenesten. Utryghed for pædagoger, når de færdes med børneflokkene. Øget forekomst af diskusprolaps, idet kørsel i såvel personbiler som lastbiler og busser øger risikoen for diskusprolaps i ryggen.

Støj. Indeklimagener for kontoransatte, der påvirkes af støj, og, hvis vinduer åbnes, af forurening

Hvor mange der får gener og sygdomme i forbindelse med arbejdet fra trafikken, er ikke systematisk undersøgt. Vi ved simpelthen ikke, hvor mange gener og sygdomme, der helt eller delvis kan henføres til trafikken.

Vi har kun viden fra undersøgelser af enkelte faggrupper. Men allerede disse viser, at arbejdsmiljøproblemerne er så alvorlige, at der ud fra en arbejdsmiljøvinkel skal ske en regulering af trafikken.

Alligevel har trafikken og løsning af sundhedsskadelige påvirkninger fra den ikke været særligt højt på dagsordenen i fagbevægelsen.

Oplagt er det at danne alliancer mellem faglige organisationer og græsrodder for at få lavet en samlet politik og regulering for både de, der arbejder i trafikken, og beboerne i storbyerne.

Disse skribenter er faste bidragydere til Modvind:

Bente Hansen, Jesper Jensen, Mikael Witte, Erik Jensen, Drude Dahlerup, Ulla Røder, Ole Donbæk Jensen, Finn Sørensen, Christian Juhl, Preben Wilhjelm, Jens Galschiøt, Line Barfoed og Janne Hansen.

18 AUG. 2000

modvind

Af Bente Hansen,
forfatter

Og hva' bliver så det næste? – Bedste!

I 1970'erne erobrede kvinderne en plads i det offentlige rum (navnlig arbejdsmarkedet), men der var til gengæld ikke rift om at erobre retten til hjemmearbejdet. Derfor ville kvinderne føre hjemmets og privatsfærens politik ud i det offentlige rum, og alt blev diskuteret.

Nye slagord og nye grupper blev skabt i hurtig rækkefølge, og én af dem, som jeg i dag ofte tænker på, er dem, som kaldte sig »kvinder over fyrrer«. Det var de gamle dengang. Jeg husker, de gik med i en kæmpe demonstration til festival i Københavns Fælledpark, de gik lige i hælene på en af hovedparolerne, som hed: »Hva' ska' du være, når du bliver stor? – mor!«

På de ældgamle »kvinder over fyrrer«s banner stod der: »Og hva' bliver så det næste? – Bedste!«

Og det har jeg tænkt meget over, nu hvor jeg selv er blevet det. Jeg ser med dyb eftertænksomhed på mine veninder og familiemedlemmer, som storker rundt i skarpt trav og er bedstemødre, aktive på arbejdsmarkedet og i alle mulige små og store sammenhænge. De er vildt optagne af deres børnebørn, og nogle af de gamle kvindeaktivister har såmænd dannet en gruppe af aktive bedstemødre. De er chokerede over de unge forældres (og dermed børnenes) arbejds- og tidspres.

Selv er jeg mere chokeret over at se disse cirka tres-årige arbejds- og tidspres. Selv om deres børn sikkert ikke synes, de har deres bedstemødre så meget tid, som de kunne ønske sig. I hvert fald læser jeg af og til om unge forældre, der ikke synes, deres mødre (sjældent fædre) er nok for dem og deres børn.

Men jeg er alligevel nogle gange rystet over, hvad disse cirka tres-årige kvinder kan og skal præstere: Mange af dem arbejder på fuld tid godt og vel, og de har netop fået forsinket muligheden for efterløn med to år. En del er allerede enker. Andre er fraskilte, og andre er gifte eller omgifte. Nogle af dem med mænd, som også er bedsteforældre.

Men det er kvinderne, jeg holder mest øje med, for det er meget iøjnefaldende, hvad der ventes af dem – fra samfundets side, fra børnenes og fra deres egen. Det ligger ligesom i luften, at de skal leve op til et gammelt billede af gode bedsteforældre – sådan nogle som altid havde tid, som lavede pandekager og strikkede og

legede. Sådan nogle, som findes i vores drømme – og måske kun der.

Samtidig er der flere af dem, som passer deres senile og/eller syge gamle forældre, faste, eller andre svagelige. For mig at se er de ved at arbejde sig ihjel – og det kan da også aflæses på dødsstatistikken.

Og sådan er det altså gået den første generation, som i sin helhed blev en del af arbejdsmarkedet, som fik egen økonomi og uafhængighed, og som betalte med at ville og skulle gøre det hele – i hjemmet og på arbejdsmarkedet, og såmænd også i det offentlige liv i øvrigt. Noget tyder på, at vi også bliver den sidste. De unge kvinder ser ud til at skære ned på én eller to af delene, for det kan ganske enkelt ikke lade sig gøre.

Dertil kommer en kollektiv mobning fra samfundets side, en mobning som drejer sig om, at alle skavanker i grunden kan henføres til de hovedløse kvinder, som ville det hele. Og mobningen af mødre er mangeartet – psykiateren Jytte Willadsen har blandt andet berettet om, hvordan man i hendes fag har opereret med mødre-årsager til næsten alle slags lidelser: man taler om allergi-mødre, skizofreni-mødre, neurose-mødre osv. osv., som om alle sygdomme kunne tilskrives en fejl i mødrenes adfærd.

Hvis man tæller dem op, der passer børnebørn, gamle og syge, danner patientforeninger, er besøgsvenner eller arbejder i pårørende grupper, så er billedet domineret af kvinder i alderen 50-70.

Kvinder laver stadigvæk det meste af samfundets ulønnede arbejde, og størstedelen af det arbejde er ikke det, som kan tælles i opvask og støvsugning, men det som er omsorg og ansvar. Det er svært at sætte pris på, men den eneste måler, jeg har set, er en amerikansk forsikring, hvor en mand kan forsikre sig mod tab af hustru. Hvis hustruen har for eksempel tre børn, kan han i tilfælde af hendes død, forsikre sig mod tab af 90 ugentlige arbejdstimer.

De ældgamle »kvinder over fyrrer« som malede deres parole i 1976, spåede rigtigt. Det næste blev »Bedste«, sådan som det altid har været, og på trods af, at arbejdsmarkedet blev delt i to næsten lige store dele.

Jeg hører dem aldrig brokke sig, disse kvinder, mens de flintrer og farer rundt, men jeg kan se, at de er temmelig trætte.

Disse skribenter er faste bidragydere til Modvind:

Bente Hansen, Jesper Jensen, Mikael Witte, Erik Jensen, Drude Dahlerup, Ulla Røder, Ole Donbæk Jensen, Finn Sørensen, Christian Juhl, Preben Wilhjelm, Jens Galschiøt, Line Barfoed og Janne Hansen.

Udklip af:
Socialisten
Weekend

8 - SEP. 2000

1014

modvind

Af Lole Møller,
landssekretær i
Socialpolitisk
Forening

Af hensyn til de svage

Et land skal kendes på, hvordan det behandler sine svageste! Der går ikke en dag, uden at ansvarlige politikere med ansigtet i alvorstunge folder minder os om det.

Det er ligefrem blevet mere og mere populært at påberåbe sig ansvaret for de svage og begrunde allehånde økonomiske og politiske foranstaltninger i netop dette hensyn.

- Af hensyn til de svageste kan vi ikke have så mange på såkaldt passiv forsørgelse.

- Af hensyn til de svageste må vi privatisere det offentlige, så vi får bedre og billigere pleje og omsorg.

- Af hensyn til de svageste skal alle de knap så svage holde ud på arbejdsmarkedet.

- Af hensyn til de svageste skal vi holde os fra hjemmehjælp, sygehuse og plejehjem og huske på vores pligt til egenomsorg.

I det hele taget skal vi holde os væk, sørge for os selv og give systemet fred og ro til at tage vare på de svageste medborgere.

Og naturligvis er det både ret og rimeligt, at de stærkeste skuldre bærer det tungeste læs. Men desværre er der intet, der tyder på, at de svageste rigtig er blevet tilgode-

set. Det er ikke gået godt med fordelingspolitikken, hvis man skal tro analyserne i Social Årsrapport 1999 (1). Tværtimod er forskellene og polariseringen øget.

De disponible indkomster er mere ulige fordelt i slutningen af 90'erne end i årtiets begyndelse. I stedet for at fremme omfordeling og udjævning har skattepolitikken været med til at øge ulighederne.

Mens arbejderes og funktionærers indkomster er steget med henholdsvis 8 og 12 procent, har folkepensionister måttet nøjes med én procent og efterlønerne og dagpendemodtagerne med tre.

Det er ikke gået godt med at formindske ulighed i sundhed. Hvis man skal tro en stor europæisk undersøgelse er forskellene øget overalt, men mest i Nordeuropa. Det er stadig sådan, at forekomsten

af sygelighed, dårligt helbred og dødelighed er større

- blandt lavere- end højtuddannede,

- blandt arbejdere end andre erhvervsgrupper,

- blandt ikke-erhvervsmaassigt beskæftigede end blandt beskæftigede,

- blandt grupper med lave indkomster end med høje indkomster. (2)

Det er ikke gået godt med at stoppe nedslidningen af mennesker. Det offentlige er storleverandør.

Senest er det blevet dokumenteret, hvor elendige og belastende arbejdsvilkår regeringspersonale arbejder under. Selv ISS må erkende, at de ikke kan klemme mere ud af personalet, selv om det måske er med en bagtanke om at klemme flere udliciteringskroner ud af det offentlige.

Det er ikke gået godt for de mennesker, som er henvist til dagpenge og kontanthjælp, der er blevet strammet igen og igen. Siden 80'erne er der skåret 3,1 milliard i Socialministeriets budget. Og nu er det kommet så vidt, at kommunerne har fået ordre til at lukke for forsørgelsen.

Til gengæld har man haft held til at undgå ordentlig revalidering og efteruddannelse, lige som det er gået rigtig pænt med at spare på pensionstilkendelserne og gemme mennesker i aktivering eller fleksjob.

I tilgift må de mennesker, der har brug for vores hjælp og omsorg, se sig beskrevet som dyre og belastende, som snydere og bedragere.

De svage er blevet taget som gidsler i spillet om at nedbryde flere og flere af de universelle træk i den danske model.

Men gammel erfaring viser, at hjælp, der alene rettes mod de fattige eller svage, bliver fattighjælp og dårlig hjælp.

1) Social Årsrapport 1999, Socialpolitisk Forening og CASA

2) Ulighedens Pris - Social ulighed og sundhed. Socialpolitisk Forlag 2000.

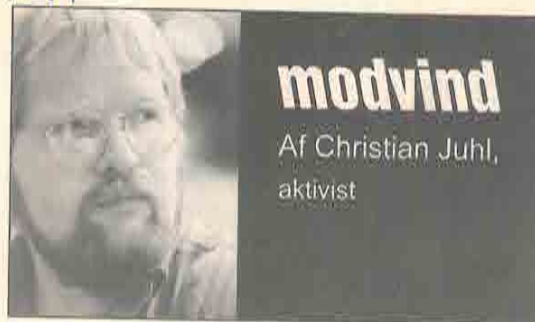
Disse skribenter er faste bidragydere til Modvind:

Bente Hansen, Jesper Jensen, Mikael Witte, Lole Møller, Erik Jensen, Drude Dahlerup, Ulla Røder, Ole Donbæk Jensen, Finn Sørensen, Christian Juhl, Preben Wilhjelm, Jens Galschiøt, Line Barfoed og Janne Hansen.

Udklip af:
Socialisten Weekend

1 - SEP. 2000

1014

modvind

Af Christian Juhl,
aktivist

Maleri, der skaber debat

Det var nogle gemyttede og besindige folk, som nysgerrigt kiggede på og kom med kommentarer til vores maleri forleden søndag. Det er spændende at være mange om at skabe kunst, ikke mindst når billedet fylder mere end 10 meter i bredden og næsten det samme i højden.

Lærredet bestod af sf-sten, professionelt lagt ud af erfarne bygningsarbejdere. De anerkendende ord fra tilskuerne varmede, for jeg er normalt ikke vant til at være udøvende kunstner.

Jeg var sammen med venner fra Jyder mod Overflødig Motorvej og kunstnerne Thomas Kruse og Finn Holten Hansen taget til Hammerum for at lave et maleri på en grå og kedelig motorvejsbro. Vi havde fået den ide, at Hammerum-borgerne fortjente, at der kom lidt pænt som modvægt til den skrækelige motorvej, som er ved at blive anlagt fra Herning til Århus.

Det er en overflødig motorvej og et skræmmende symbol på en hovedløs trafikpolitik. Vi var i maler-gruppen klar over, at der i netop Hammerum ville være en del opbakning til motorvejen. En gruppe af beboerne kalder sig Hammerum for Motorveje og ser vejen som en løsning på de ulidelige forhold, de har, når trafikken ledes gennem deres by.

Derfor var det udbytterigt at diskutere med de lokale folk, som fulgte maleriet. Jeg ville også være kritisk, hvis mine børn skulle krydse hovedvejen i Hammerum på vej til skole.

Men det ændrer ikke ved, at en motorvej ikke løser problemet. Det er jo blot at skubbe problemerne en smule sydpå. Motorveje tager ikke fat på årsagen til problemerne, men er kun symptombehandling.

Tænk hvad der kunne spares af unødige bilkørsel, hvis den offentlige trafik blev udviklet billigt og dynamisk. Tænk hvis flere kørte i samme bil til og fra arbejde. Tænk hvis Hammerum-borgerne selv skulle betale for trafikproblemerne i deres by - så ville de uden tvivl kunne leve med en billigere og fornuftigere omfartsvej.

Nå, - men vi fik en god snak med folkene - og helt uenige var vi nu ikke. Den sunde fornuft måtte gerne få lidt mere plads på Christiansborg. Politiet derimod forstod ikke helt ideen bag den smukke gave til Hammerum-beboerne.

Jeg blev noget fornærmet, da vores maleri blev kaldt for både graffiti og hærværk! Først troede jeg, at det var fordi de ikke kunne li' vores billeder. Men det skulle senere vise sig, at de nedsættende ord skulle bruges til at gøre vores arbejde kriminelt.

Vi havde på forhånd drøftet den mulighed at ordensmagten kunne finde på at gribe ind, men anså det for en teoretisk mulighed. Politiet har ved andre af vore aktiviteter vist sig som både besindige og fornuftige mennesker.

Det var de to Herning-betjente nu også, ikke mindst da de opdagede, at de under ingen omstændigheder ville komme til at se os hverken øve hærværk eller være voldelige.

Det værste, de kunne komme ud for, ville være at skulle bære os væk. Selv om det kan være lidt af en opgave, når det drejer sig om de tungeste af os, kan det ikke være det værste, betjentene har været ude for!

Vi har i gruppen besluttet, at vores aktiviteter bæres af ufravigelige principper om, at aktiviteterne skal ske i åbenhed, der må ikke foregå hærværk mod ting og mennesker, og vi tager konsekvenserne af vore handlinger. Det beroligede betjentene.

Vi nåede at blive færdige med maleriet, mens de var hjemme på stationen for at holde frokostpause. Da de først på eftermiddagen kom tilbage for at se det færdige resultat, havde de sågar taget den vagthavende med.

Den efterfølgende reaktion fra politimesteren afslørede dog, at han ikke syntes om vores billede og især ikke vores politiske aktion. Han og Vejdirektoratet beordrede maleriet fjernet, og vi skal tilsyneladende nu sigtes som kriminelle og hærværksfolk med risiko for bøde og fængsel.

Maleriet er væk - men det er aftalt, at billedet nu skal males på en af Herning Højskoles vægge. Der er heldigvis folk på Herning-egnen, som har lidt mere udsyn end politimesteren og Vejdirektoratet.

Aktionen har givet god debat om trafikpolitik og motorveje. Så må vi tage den efterfølgende retssag, som den kommer. Og mon ikke gode venner kunne finde på at støtte os på vores girokonto 560 7264.

Disse skribenter er faste bidragydere til Modvind:

Bente Hansen, Jesper Jensen, Mikael Witte, Erik Jensen, Drude Dahlerup, Ulla Røder, Ole Donbæk Jensen, Finn Sørensen, Christian Juhl, Preben Wilhjelm, Jens Galschiøt, Line Barfoed og Janne Hansen.

Udklip af:

**Socialisten
Weekend**

22 SEP. 2000

modvind

Af Drude Dahlerup,
professor, feminist og
unionsmodstander.

1014
Så er det nu!

Alle kvinder og mænd af huse den 28. september og tag naboen med. Mange mennesker er lidt opgivende: De får jo alligevel deres vilje, som ved afstemningerne i 1992/93, ikke sandt.

Men vi har en reel chance for at få stoppet dansk deltagelse i møntunionen. Naturligvis kan det nytte. Og husk, at Marianne Jelved har truet med, at der ikke er noget fortrydelsesret ved et nej. Det tager jeg som et løfte, ikke som en trussel!

Den tidligere spanske premierminister Filipe Gonzales har udtalt, at målet er et Forenet Europa, og at »euroen er et instrument til at nå dette mål«. Man skal kun sige ja ved folkeafstemningen, hvis man er enig med Gonzales. Ellers må det blive nej.

Det er afgørende for mig, at demokratiet er funderet på dialog og folkelig deltagelse. Det er her udfordringen ligger i dag. At skabe regionale, militære stormagter er ikke svaret på den udfordring. Åbenhed, udveksling, internet, møder på tværs af landegrænser og på tværs af sociale og etniske skel – det er her håbet ligger. Ikke i at nogle få velbærgede vesteuropæiske lande udvider deres revir og magt.

I dag står debatten ikke mellem »vi« og »de« dernede i Bruxelles. Skellet står mellem eliterne og befolkningerne, og mellem de rige lande og de fattige.

Den danske politiske elite er blevet en integreret del af den nye EU-elite, som primært har sig selv som referenceramme, hvor befolkningerne i stigende grad ses som en klods om benet, og folkeafstemninger som et onde.

Lad os tage udgangspunkt i bevarelsen og udbygningen af et reelt folkestyre og af de nordiske velfærdsprincipper. Vi kan konstatere, at EU trods et solidt flertal af socialdemokratiske regeringer ikke har dæmnet op for den udvikling væk fra solidariske, skattefinansierede sociale ordninger hen imod flere og flere private forsikringer, som f.eks. ændringer i efterlønnen var udtryk for.

Vi kan konstatere, at trods de mange socialdemokratiske regeringer i EU er pengemagtens støtte til EU og EURO-projektet ikke faldet. Vi kan konstatere, at liberaliseringer, som gavner pengemagten og vanskeliggør politisk styring ud fra sociale hensyn og miljøhensyn, bare fortsætter.

Vi kan konstatere, at de mange so-

cialdemokratiske regeringer ikke har været i stand til at dæmme op for højrefløjens fremmarch, hverken i Øst- eller andre steder.

Vi kan konstatere, at EU ikke har forhindret den danske regering i at føre en flygtninge- og indvandrerpolitik, som snakker Dansk Folkeparti efter munden. Og udsalget af arvegodset (Teledanmark, DSB m.fl.) fortsætter også.

Et nej til euroen konsoliderer det rum, Danmark, Sverige og Storbritannien er i netop nu: EU-medlemmer, der samtidig er selvstændige valuta- nationer.

Dette rum bør også tilbydes de øst- og centraleuropæiske lande, der evt. i en overgangsperiode eller permanent ønsker dette efter, at de har haft debat herom i de enkelte lande.

I det hele taget bør fleksible løsninger kunne tilbydes disse lande. Løsninger, som ensidigt er til fordel for ansøgerlandene (fx på handelsområdet), men uden at de behøvede at opfylde alle EU-traktaternes tusindvis af ensrettende krav. Det ville være et langt bedre bidrag til fred og stabilisering i Europa, end EU's nuværende detaljerede betingelser. Forudsat naturligvis, at grundlæggende menneskerettigheder er opfyldt.

Mange på venstrefløjens synes det er problematisk at have et standpunkt, der får tilslutning fra kredse, som på andre punkter måske er direkte reaktionære. Skal man opgive sin skepsis over for udviklingen i EU, hvis denne skepsis deles af politiske kræfter, man i øvrigt er helt uenig med?

Ved nærmere eftertanke vil mange nok konkludere, at man ikke kan opgive sine progressive synspunkter, blot fordi reaktionære kredse er kommet til det samme resultat.

EU-spørgsmålet er et forfatnings- spørgsmål, som i alle nordiske lande både inden for ja- og nej-siden helt åbenlyst går på tværs af højre-venstre opdelingen. Det man er enige om, er, at vi skal have et nationalt demokrati, hvor vi kan slås om de politiske uoverensstemmelser om det danske samfunds udvikling.

Jeg vil have et land at være verdensborger i!

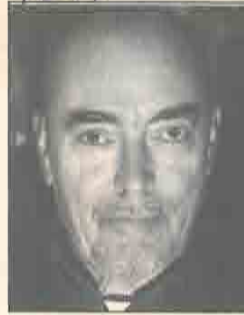
Disse skribenter er faste bidragydere til Modvind:

Bente Hansen, Mikael Witte, Erik Jensen, Drude Dahlerup, Ulla Røder, Ole Donbæk Jensen, Finn Sørensen, Christian Juhl, Preben Wilhjelms, Jens Galschiøt, Line Barfoed og Janne Hansen.

Udklip af:

**Socialisten
Weekend**

15 SEP. 2000

modvind

Af Preben
Wilhjelms,
lektor, lic. jur

1014
Nørrebro under gulvtæppet

Det kan ikke undre, at undersøgelseskommissionen ikke er nået frem til et klarere billede af, hvad der skete på Nørrebro natten efter EU-afstemningen den 18. maj 1993.

Når stort set alle vidner i forvejen har været afhørt flere gange og har kunnet læse hinandens forklaringer i fire tidligere rapporter, er resultatet givet på forhånd. Bevidst eller ubevidst tilpasses forklaringerne efterhånden, så de i hvert fald ikke direkte modsiger det billede, der allerede er dannet. Sådanne tilpasninger giver vidneudsagnene til den seneste undersøgelse mange eksempler på.

Man har stadig ikke fundet ud af, hvem der råbte »skyd efter benene«, men det var nok heller ikke at forventes og i øvrigt forholdsvis ligegyldigt.

Til gengæld havde det været vigtigt at få beskrevet det reelle trusselsbillede, som førte til den spektakulære anvendelse af pistolerne. Hvis det er korrekt, at der lå adskillige kvæstede og forsvarslose politifolk foran politikæden på Fælledvej, og at nogle af demonstranterne var på vej til at smadre brosten eller jernstænger ned i hovedet på dem, så kan jeg for min part ikke indvende noget imod, at der affyres varselsskud og – hvis det ikke hjælper – sigteskud.

Men er det korrekt? Ingen civile vidner har set det. De fleste politividner har heller ikke set det. Det fremgår ikke af video-optagelserne. Og mens enkelte politividner forklarer, at omkring 20 kvæstede politifolk blev bragt i sikkerhed ved udmundningen til Nørrebrogade, så forklarer lokale beboervidner, at det drejede sig om to-tre stykker.

Hvad siger sygemeldingerne? Hvad siger lægeerklæringerne? Kommissionen har ikke forsøgt at nærme sig et korrekt billede af situationen.

Det er dog bemærkelsesværdigt, at man fastslår, at »der næppe i forbindelse med skudafgivelserne har befundet sig liggende, sårede polititjenestemænd foran den forreste politikæde« (s. 126). Og alligevel konkluderer man, at såvel varselsskud som sigteskud har været berettigede.

På de øvrige, helt afgørende punkter er forløbet for så vidt klarlagt og har – især ved pressens hjælp – været det længe. Det, som undrer, når man

læser beretningen, er, at undersøgelseskommissionen beskriver, men i det væsentlige afstår fra at vurdere.

Det gælder først og fremmest de grundløse »knibemeldinger«, som tvang en alt for fåtallig politistyrke uden de nødvendige hjælpemidler til at rykke frem og derved bragte den i den ulykkelige situation, der førte til anvendelsen af pistolerne, og det luskede kommissorium for rigsadvokatens undersøgelse, som medførte, at Københavns politi i strid med justitsministerens gentagne, offentlige garantier, selv skulle undersøge Københavns politis rolle. Altså det centrale punkt i nattens begivenheder og det centrale punkt i efterspillet!

Pladsen tillader ikke at gå i detaljer. Men på begge punkter giver undersøgelsen efter min opfattelse så lidt grundlag for kritik.

Vel kan man ikke forvente, at kommissionen skulle fastslå, at civilbejtjente fremprovokerede katastrofen med bevidst falske knibemeldinger, og at topembedsmændene i justitsministeriet bevidst førte ministeren bag lyset – selv om der er stærke indikationer herfor. Det er umuligt at bevise.

Men der er rigeligt grundlag for at fastslå, at der var tale om en helt uansvarlig omgang med ubegrundet alarmerende meldinger, som kun kunne opfattes som knibemeldinger. Og om alvorlig pligtforsømmelse, når embedsmændene i Justitsministeriet uden mindste reaktion gang på gang lod ministeren give offentligheden garantier, som var i strid med deres tolkning af kommissoriet, og oven i købet selv skrev et notat, som garanterede uafhængighed og uvildighed med det formål at få det københavnske lokalnavn til at afstå fra selv at iværksætte en uvildig undersøgelse.

Kommissionen nøjes med at referere de forskellige forklaringer uden mindste forsøg på at vurdere deres sandhedsværdi.

Man kan også undre sig over, at tre politifolk, hvis skud notorisk har ramt demonstranter eller tilskuere, endnu en gang slipper af sted med at hævde, at de kun har skudt op i luften, uden at kommissionen kommenterer det med så meget som ét ord.

Hvis højesteretsdommer Mogens Hornslet havde været lige så tilbageholdende med at vurdere sit materiale, var tamlis-sagen endt under gulvtæppet.

Disse skribenter er faste bidragydere til Modvind:

Bente Hansen, Mikael Witte, Erik Jensen, Drude Dahlerup, Ulla Røder, Ole Donbæk Jensen, Finn Sørensen, Christian Juhl, Preben Wilhjelms, Jens Galschiøt, Line Barfoed og Janne Hansen.

Udklip af:

Frederiksborg Amts Avis

26 JUNI 2000

Ulandenes gæld bør eftergives

FN-topmøde om fattigdom og social udvikling starter i dag

København: Det er de rige lande, der tjener tykt på økonomiens globalisering, og ikke udviklingslandene, som tynghes ned af deres bundløse og ubetalelige gæld.

Derfor er eftergivelse af gælden og bedre adgang for ulandene til verdensmarkedet blandt de vigtigste krav fra græsrodder og frivillige organisationer, når FN's medlemsslande fra 26.-30. juni skal diskutere fattigdom og social udvikling. Det sker på en konference i Genève, der skal følge op på beslutningerne fra Det Sociale Topmøde i København i 1995.

Men allerede nu kan man konstatere, at der så godt som intet er sket for at bekæmpe fattigdommen på kloden. I mange lande er situationen tværtimod værre end for fem år siden, og mødet i Genève er derfor et »skammens topmøde«, mener generalsekretæren for Mellemfølgelig Samvirke (MS), Bjørn Førde.

MS har i den forløbne uge været vært for et møde mellem private udviklingsorganisationer (NGO'er) fra en række ulande, og deres konklusion er klar: Globaliseringen raser over kloden, ophæver nationale grænser, påvirker den demokratiske udvikling og gør svage lande og deres økonomier helt afhængige af den transnationale kapital.

- Vi ser ingen vilje til at opfylde løfterne fra verdensstopmødet i 1995. Der er et totalt fravær af konkret handling til gavn for udstødte grupper, i særdeleshed med hensyn til kvinders sundhed og uddannelse. De fremskridt, der hidtil er gjort, er skamløst utilstrækkelige, hedder det i en erklæring fra NGO-mødet.

Deltagerne peger på fem indsatsområder, der bør prioriteres:

* God regeringsførelse (lokaldemokrati, støtte fra IMF og Verdensbanken i kampen mod korruption).

* Begrænsning af fattigdommen (jobskabelse skal ikke overlades til markeds kræfterne alene, virksomheder skal påtage sig socialt ansvar).

* Arbejde til alle (jordreformer, adgang til vand, kreditprogrammer især for kvinder).

* Eftergivelse af gæld (for alle fattige lande i Syd, sparede midler skal bruges til at bekæmpe fattigdommen).

* Hiv/aids (mere forebyggelse og uddannelse, især af kvinder, billig og tilgængelig hivmedicin til fattige lande).

Det internationale netværk for eftergivelse af ulandenes gæld, Jubilee 2000,

har regnet ud, at FN's mål om at halvere fattigdommen i verden i 2015 ikke kan nås uden gældsletelser.

Som optakt til det officielle FN-møde i Genève har Jubilee 2000 varslet massedemonstrationer i byen inden åbningen mandag den 26. juni.

Den danske kunstner Jens Galschiøt, som tidligere har opstillet sin skulptur »Skamstøtten« i Hongkong, Mexico og Brasilien som symbol på forbrydelser begået mod menneskeheden, vil også placere et fragment af værket i Genève.

Her skal skulpturen minde om, at ulandenes tilbagebetaling af gæld leder penge væk fra grundlæggende, livsnødvendig sundhedspleje i verdens fattigste lande.

- FN anslår, at 19.000 børn dør hver dag i Afrika, fordi pengene bliver brugt på at tilbagebetale gæld til de vestlige lande i stedet for på rent vand og hygiejne, påpeger Jubilee 2000.

NGO'er fra hele verden har op til FN-topmødet i Genève slået på tromme for indførelsen af den såkaldte Tobin-skat - en global afgift på valutaspekulation, som efter forslag fra økonomien og nobelprismodtageren James Tobin skal bruges til social udvikling.

En sådan skat ville gøre verden mindre sårbar over for finanskriser som den, der i 1997 skyldte hen over Asien med ødelæggende virkninger, og give incitament til langsigtede investeringer frem for hurtige spekulationsgevinster, argumenterer tilhængerne.

/ritzau/

Udklip af:

Socialisten
Weekend

30 JUNI 2000

22 millioner mod gælden

I juli afleverer Jubilee 2000 kampagnen 22 millioner underskrifter til verdens mægtigste regeringer med krav om at eftergive u-landenes gæld

AF ULLA HASS PEDERSEN

- Det er grotesk, at lande som Zambia, hvor gennemsnitsalderen er på vej ned under 33 år på grund af AIDS, stadig betaler mere af på gæld til de rige lande, end landet bruger på sundhedssystemet, siger Bo Tovby Jørgensen, kampagneleder for Jubilee 2000 i Danmark.

Jubilee 2000 er en international kampagne, som arbejder for at få de rige lande til at eftergive u-landenes gæld. Der er blevet samlet cirka 22 millioner underskrifter ind på verdensplan, hvoraf de 52.000 kommer fra Danmark. Underskrifterne skal afleveres til G-8 topmødet i Japan sidst i juli.

U-landene betalte i 1998 296 mia. US. dollars tilbage på lån til de rige lande, men fik kun 23 mia. US. dollars tilbage i bistand, fortæller Bo Tovby Jørgensen.

Afviser eftergivelse

U-landene skylder Danmark 12 milliarder kroner, hvoraf 4-6 milliarder er fra de fattigste lande i verden. Regeringen vil gå med til at eftergive noget af gælden, men det kommer kun til at dreje sig om 40-60% af den nuværende gæld.

Argumentet for ikke at eftergive

hele gælden er, at landene vil miste kreditværdighed.

- Vi kommer så med det modargument, at landene er så fattige, at deres kreditværdighed i høj grad vil blive øget, hvis gælden bliver eftergivet, siger Bo Tovby Jørgensen.

G-8 landene (undtagen Rusland) har lovet at eftergive en lidt større andel af u-landsgælden end Danmark - svarende til ca. 100 mia. US. dollars. G-8 landene lovede under topmødet i Köln i juni

1999, at u-landene skulle få gælds-eftergivelse allerede i år 2000, men indtil nu er der ikke sket meget.

- Det, som vi arbejder på nu, er at få de økonomiske reformer afskaffet, som IMF og Verdensbanken stiller som krav til de fattige lande, når de skal have eftergivet deres gæld. De går stærkt ud over landenes fattige befolkninger, og derfor skal de afskaffes, fortæller Bo Tovby Jørgensen.

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

29 JUNI 2000

Galschiøt-skulpturer i Geneve

Af Klaus A. Jensen

Et fire meter højt fragment af Odense-kunstneren Jens Galschiøts skulptur Skamstøtten kører i denne tid rundt på taget af en ombygget bus i Geneve omkranset af trommespillende aktivister.

Det sker i forbindelse med det andet sociale topmøde efter Københavner-topmødet i 1995.

Dengang var Jens Galschiøt også synlig blandt de mange aktioner med sin happening Den stille Død, som bestod af dukker af børnelig hængt op rundt omkring i hovedstaden. En del af disse dukker indgår også i danske aktivisters initiativer ved det opfølgende topmøde i Schweiz.

Jens Galschiøt er blevet hjemme og var i går i gang med at stille sin 4,5 meter høje skulptur Budbringeren op på Roskilde-festivalen.

Også dette arbejde indgår som en del af den internationale Jubilee 2000 kampagne.

■ Jens Galschiøts skulptur Budbringeren fortæller, med sine digitale displays, om misforholdet mellem pengestrømmene til og fra u-landene. Den er en del af Jubilee 2000 kampagnen og er for tiden med på de forskellige festivaler rundt omkring i Danmark

5 JULI 2000

Galschiøt i aktion

Den odense-anske kunstner, Jens Galschiøt, der her er fotograferet med sin efterhånden verdenskendte skulptur "Skamstøtten", har slået mange slag i den politiske bolledej. Ved det sociale topmøde i Geneve i sidste uge gav han igen sin mening til kende. Han var dog ikke personligt til stede, men han sendte et fire meter højt fragment af "Skamstøtten", som blev fragtet rundt på en bus i den schweiziske hovedstad som led i en protestaktion. I Geneve skulle politikerne følge op på det sociale topmøde i København i 1995, hvor Galschiøt deltog i en aktion. I København hængte man blandt andet hans dukker af børnelig op i skulpturerne - og nogle af disse dukker var også med i Geneve. Når Odense-kunstneren også valgte at delta-ge her, skyldes det, at der efter hans mening intet er sket siden topmødet i København. Dukkerne af børnelig symboliserer børnedødeligheden i verden. (Arkivfoto: Hasse F)

- 5 JULI 2000

GÆSTE
PENNEN

Globaliser modstanden

Af Drude Dahlerup
JuniBevægelsen

1014

»Globaliser modstanden« stod der med store bogstaver på demonstrationens banner. Vi var en 7 til 8000 mennesker i alle aldre og fra mange forskellige lande, der i højt solskin gik igennem gaderne i Genève i Schweiz for 10 dage side. Pludseligt så jeg en dansk registreret varevogn, fyldt med unge musikanter. På toppen stod en af Jens Galschiøts »skamstøtter«. Det er ham med *Den Indre Svinehund*. Fint, at der også var andre danskere med.

På grund af voldsomhederne i Seattle ved juletid og et andet sammenstød mellem demonstranter og politi i Genève tidligere på året, så vi en del mere eller mindre diskret opstillet politi langs ruten. Det siger sig selv, at tv-stationer, der kom helt fra Japan og Ægypten, var skuffede over den fredelige demonstration. Hvor tandløst! Ingen ballade! Sådan fungerer medierne!

Demonstrationen var afslutningen på en konference om globaliseringen arrangeret af blandt andet organisationen ATTAC. Det er en af de hurtigst voksende græsrodsorganisationer i Vesten idag. Ikke mindst i Frankrig er der nu hundredvis af lokalafdelinger. ATTAC arbejder for, at u-landenes enorme gæld eftergives. Man agiterer også for, at der lægges en skat (Tobin-skatten) på valutatransaktioner. Formålet er, at begrænse valutaspekulanternes globale hærgen, som er blevet muliggjort ved liberaliseringen af kapitalbevægelserne.

Vi var mange i Genève de dage. Poul Nyrup talte på FN's konference Copenhagen +5, opfølgningen på det relativt succesfulde sociale FN-topmøde i København i 1995. Siden er kun få af alle de gode hensigter omsat i handling. Det var også Nyrups pointe. De mange ikke-statslige organisationer, de såkaldte NGO'er, holdt en stor parallel konference. Det er ofte dem, der presser på for at få ordene omsat i praksis.

Jeg overværede præsentationen af DAWN's nye bog »Marketisation of Governance«. DAWN står for Development

Alternatives with Women for a New Era. »Verdenshandelens konkurrence er kommet så tæt på landsbyen, at kvinderne i landdistrikterne ikke kan sælge deres produkter. Vi er for handel, men ikke for fri handel på de multinationale selskabers betingelser«. DAWN's nye bog kritiserer, at de nye globale styreform, primært styres af markedet. Alt er blevet økonomi. På mødet fremkom den ene taler efter den anden med skarp kritik af, at verdenshandelsorganisationen WTO, Verdensbanken og den Internationale Valutafond IMF, underminerer nationalstaterne i den 3. verden. Det gør de med deres krav om privatiseringer og drastiske nedskæringer i den sociale sektor som betingelse for långivning. »Vi må dekonstruere globaliseringsbegrebet,« hed det på DAWN-mødet. Vi må vise, hvem der virkelig vinder, og hvem der taber. Samtidig med at vi forholder os kritisk til staterne indefra, vi må vi forsvare staten mod angrebene udefra, blandt andet fra de gamle kolonimagter, fra multinationale firmaer og fra WTO og Verdensbanken.

Også lokalt mangler folk indflydelse. Skal embedsmændene i Verdensbanken virkelig bestemme, hvor de konkrete vandboringer skal laves? På DAWN-mødet spurgte en taler provokerende: Hvilke forhandlingsressourcer har kvinder egentlig i dag: Ord? Penge? Vores kroppe? Svaret var, at vi må forsøge at ændre udviklingen hen imod en globalisering, der foregår på menneskenes, ikke på markedets betingel-

”

Hvilke forhandlingsressourcer har kvinder egentlig i dag: Ord? Penge? Vores kroppe?

À JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

14 SEP. 2000

Brummers Plads får 1014 mest ros men også ris

BYBILLEDET:
Byens nyeste plads er prist af mange, men den mangler lige det sidste

ARKITEKTUR-STAFETTEN

Af Knud Raasthøj
Foto: Thomas Yde

GLASVEJSKVARTERET:

– Det er et dejligt sted. Jeg synes, det er en rigtig smuk plads, siger Jytte Mindegaard, der bor på byens nyeste plads: Brummers Plads i det genopståede Glasvejskvarter.

Hun flyttede ind i april sidste år, hvor der stadig var en muddermark, og har så set den nye plads blive opbygget.

– Specielt synes jeg, at Galschiøts skulptur ved Beklædningsfagskolen er flot.

– Men pladsen er også god, fordi den bliver brugt. Ungerne står på rulleskøjter og spiller badminton her, og man kan sidde ude på pladsen, når vejret er til det, siger Jytte Mindegaard.

Skønhedspletterne

Derfor irriterer det hende også, at Brummers Plads har sine skønhedspletter.

– For eksempel har arkitekten slet ikke tænkt på, hvor

folk skal gøre af deres cykler. Der er ikke lavet plads til dem nogen steder, så de står selvfølgelig i et rod uden for opgangene.

– Man kunne godt have taget et par parkeringspladser og sat cykelstativer op på dem. Så havde der også været noget at låse cyklen fast til, siger Jytte Mindegaard, der selv oplevede at få sin cykel stjålet umiddelbart efter hun var flyttet ind i lejligheden på Brummers Plads.

En blandet forsamling

I det nye kvarter, hvor det gamle glasværk lå, har man netop forsøgt at blande funktionerne så meget som muligt. Her er både ungdomsboliger, familieboliger og boli-

ger for folk oppe i årene uden hjemmeboende børn.

– Så det kan da ikke komme bag på nogen, at der også ville komme cykler på pladsen, mener Jytte Mindegaard.

Fra små stier ud fra pladsen kan man komme til kvartersparken ved Det engelske Pakhus, hvor der er ved at blive indrettet børneinstitution.

– I det hele taget er man ikke langt væk fra nogen ting her. Der er ikke langt til bycentrum og heller ikke langt til skoven, siger Jytte Mindegaard.

Den sidste finish

Jytte Mindegaard fortæller, at beboerrepræsentationen i nu et år har forsøgt at finde en løsning på cykelproblemet,

men de bliver hele tiden sendt videre fra den ene myndighed til den anden bygherre og tilbage igen.

– Noget andet der ærgrer os, er at blomsterbedene på pladsen slet ikke bliver passet.

Bortset fra de bede, som vi selv passer, er bedene bare groet til med ukrudt.

– Det virker som om, at nu er pladsen blevet prist, og så er der ikke længere nogen, der bekymrer sig om den.

– Her er masser af p-pladser, men ikke ét cykelstativ – øv, siger Jytte Mindegaard, der flyttede ind på Brummers Plads sammen med sønner Asger i april sidste år, hvor det stadig var en muddermark.

23 JULI 2000

Grafiker bag nyt gratis magasin

BREDT: Nyt blad handler om butikker, virksomheder og mennesker

Af Pernille Fløjstrup

ODENSE: Hvis årets sommer skal huskes for andet end grævej og fodboldfiasko, så har Bojana Christensen et godt bud.

I sommeren 2000 blev den 29-årige grafiker redaktør af nyeste magasin til gæster på Odenses caféer, lægehuse, tandlæger, uddannelsessteder og biblioteker.

- Katch Magazine skal fortælle folk om, hvad der findes i Odense af butikker, virksomheder og mennesker. Økonomien er baseret på annonceralg, og det skal bare løbe rundt, forklarer Bojana med 24 siders første udgaven af Katch Magazine, som udkom 1. juli.

Favner bredt

Artiklerne breder sig over mange emner fra briller og bryn til sten og Toscana og bliver krydret med et portræt af Jens Galschiøt. Det tætte forhold til annoncørerne fornægter sig ikke, da flere artikler går side om side med annoncer for artiklens hovedpersoner.

- Nogle af historierne er kommet, når vi har talt med annoncørerne, og de så har en god historie. Det er for mig ikke et problem med både artikel og annonce. Artiklerne er mere oplysende, og vi skjuler ikke, at der er en sammenhæng, siger Bojana Christensen.

Næste udgave parat

Første oplag på 25.000 eksemplarer af Katch Magazine bliver ikke bare endnu en ny bunke til papirkurven og glæmsel. Efterårsudgaven er ved at blive til, og kommer denne gang i en 36 siders version.

Bojana Christensen står sammen med med Steen Haurand for den grafiske bearbejdning af free-lance skribenternes og fotografernes tekster og billeder. I første nummer har Bojana også selv sat sig til tasterne på enkelte artikler. Men fremover vil hun holde sig til sit fag - tror

idé om et
(O). Jeg har
g (O). bejdet for
dein (O). prøve selv,
elsen (O). overbevis-
hensen (E).
n Rye Petersen (E).

Redaktør Bojana Christensen tror på, at Katch Magazine vil overleve i den barske branche. Næste udgave udkommer til oktober.

FOTO: JOHNNY WICHMANN

À JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

10 AUG. 2000

Nattens kunst på auktion

Af Hans Rye

MUNKEBO: Ni kunstnere vil sætte kulør på natten ved et arrangement, som Foreningen Munkebo Kunst og Kultur står bag ved Munkebo Kulturcenter natten til lørdag.

De otte lokale kunstnere samt en hollænder vil alle i løbet af de mørke timer svinge penslen, og allerede lørdag formiddag vil de selvsamme værker blive solgt på auktion.

Auktionen finder sted kl. 9.45, og det er Odense-kunstneren Jens Galschiøt, der svinger hammeren og forsøger at presse budene op, så der bliver penge til både kunstnerne og foreningen bag den lille happening.

- Vi har aftalt, at 30 procent af indtægterne tilfalder foreningen, resten er til kunstnerne. Inden auktionen vil der blive fastsat en mindstepris. Opnår kunstværkerne ikke mindsteprisen, tager kunstnerne dem med hjem, fortæller Janne Schou-Knudsen, der er formand for Kunst og Kultur i Munkebo.

Publikum kan følge nattens kunstneriske udfoldelser, og foreningen forsøger om aftenen og natten at skabe latinersterning med gade-

musikanter, ligesom der kan købes småretter kreeret af kokken fra Det Internationale Hus i Odense.

De ni kunstnere, der skal arbejde i nattetimerne er: Billedkunstnerne Jørgen Wiedemann, Kirsten Lajer Johnsen, Kiki Kirsten Pedersen, Gudrun Jensen og Herdis Fokdal samt billed- og glaskunstner Vibeke Skov, dukkemager og keramikker Toni Nielsen, tekstilkunstner Susanne Kaatmann og endelig den hollandske kunstner Jacobine von Dömming.

Nattens arrangementet er samtidig optakt til lørdagens kulturdag i Munkebo, der begynder med gratis morgenkaffe. Derefter er der forskellige former for underholdning med cykelløb fjorden rundt, klovneri, boder, åbning af udstilling og musik serveret af Lindø Harmonikklub, de delvist lokale Los Trios og fem-mands-gruppen Serras, der bl.a. spiller gamle fynske folkemelodier.

Det er femte gang, der holdes kulturdag på den nyrenoverede plads foran Kulturcentret. Det er centerforeningen, erhvervsforeningen, Foreningen Kunst og Kultur samt Munkebo Kommune, der er arrangører.

Udklip af:

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

10 AUG. 2000

NORDØSTFYN 1014

Kunstnere sætter kulør på natten

Natten til lørdag er ni kunstnere i sving ved Kulturcentret i Munkebo, og lørdag morgen er kunstneren Jens Galschiøt auktionarius, når nattens værker sælges på auktion. Side 4

Den unge oprører i Næsby

FRIT ORD: Pernille Sørensen brænder for sine malerier og livets små filosofiske nuer

Af Malene Birkelund

NÆSBY: Man kan roligt sige, at Pernille Sørensen er "på" i denne uge.

Ud over at bidrage til rækken af Frit Ord-klummer åbnede hun i lørdags sit hidtil største projekt - en kunststilling, som hun selv har bidraget til med 15 malerier - og som i de seneste uger kun har levnet hende et minimum af søvn.

- Ingen tvivl om at jeg er god til at køre tingene op på et højt plan - og dårlig til at sige nej! Jeg skal blive bedre til at lytte til min krop, siger 26-årige Pernille Sørensen, der er født og opvokset i Dalum, men som på det seneste har fundet en base i Næsby sammen med sin kæreste.

Foruden sine egne 15 malerier har hun defor skullet koordinere udstillingen for 12 andre kunstnere og deres værker.

Den svære vej frem til gallerivæggene er også grunden til, at hun regner med at fortsætte sin kunstuddannelse, når hun har papirerne fra sin nuværende skole.

Temaet er unges kunst

Det lykkedes avisen at træffe Pernille Sørensen hjemme tidligt fredag morgen, men de sidste uger har det næsten været umuligt at komme i kontakt med den autodidakte maler. Hun har brugt al sin tid på at lede sit udstillingsprojekt i det nedlagte øldepot i Gummerup.

Udstillingen er hendes afsluttende projekt fra Den fri

ungdomsuddannelse, som hun i de sidste tre år har været tilknyttet i et forsøg på at lære mere om det, der optager hende mere og mere: Arbejdet med maleriet. Og dens tema ligger hende stærkt på sinde.

- Temaet er ung dansk kunst. Jeg har simpelthen tilbudt andre unge kunstnere at deltage, for os er der ikke plads til i den etablerede udstillingsverden, og det er for dårligt. Det vil jeg gerne protestere imod, siger Pernille Sørensen.

Hun mener til gengæld aldrig, at hun - som Galschiøt - vil kunne lave politisk kunst, der viser hendes sociale indignation. Hun har ikke hjertet med i det - og det er et *must*.

- Jeg er selv meget tænksom og vil gerne sætte tanker i gang i hovedet på folk. Jeg bruger en kunstart, som jeg kalder "filosofisme", siger hun og forklarer, at det handler om at studere mennesket i dets forskellige facetter. Om filosofiske nuer og de små følelser.

Ingen politisk kunst

Sådan er det også med denne unges klumme. For om ikke de små så er det i hvert fald de lokale følelser, Pernille Sørensen vil underholde med, når hun de kommende dage spidser pennen.

- Jeg har for længst besluttet, det ikke skulle have noget med kunst at gøre. Der skal være plads til andet - ellers bliver jeg bims, griner hun.

og København og tilknytning til den lokale provokunstner Jens Galschiøt.

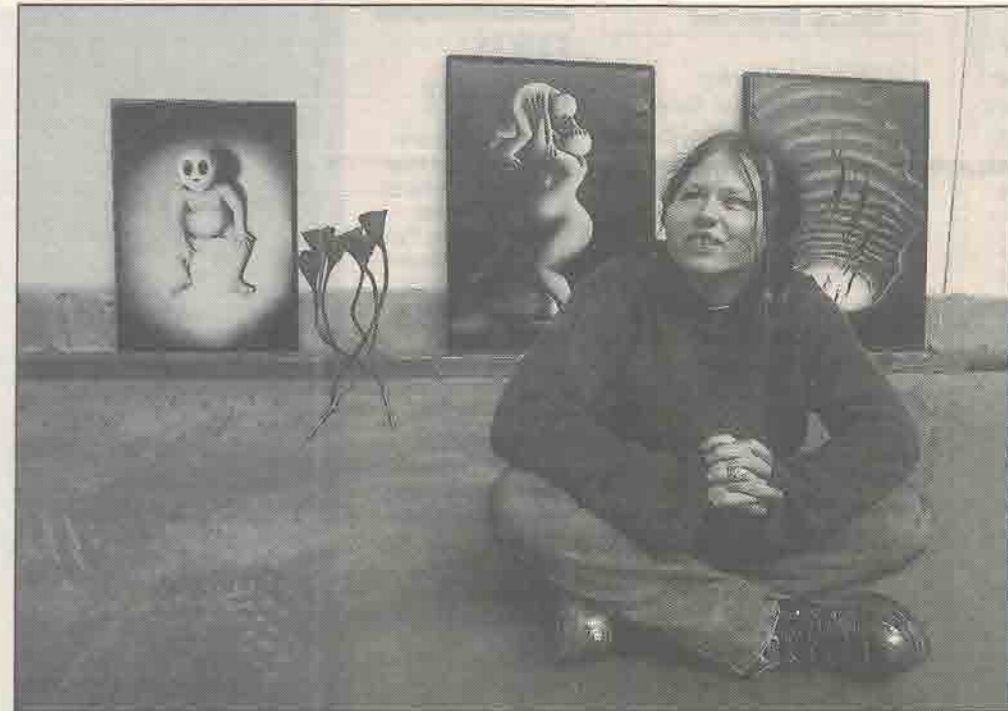
- Kunsten er den eneste drivkraft, jeg har, og jeg elsker den rigtig meget. Men den smadrer også mit liv, fordi den er så ukoordineret og tidskrævende, siger Pernille Sørensen.

Hun mener til gengæld aldrig, at hun - som Galschiøt - vil kunne lave politisk kunst, der viser hendes sociale indignation. Hun har ikke hjertet med i det - og det er et *must*.

- Jeg er selv meget tænksom og vil gerne sætte tanker i gang i hovedet på folk. Jeg bruger en kunstart, som jeg kalder "filosofisme", siger hun og forklarer, at det handler om at studere mennesket i dets forskellige facetter. Om filosofiske nuer og de små følelser.

Sådan er det også med denne unges klumme. For om ikke de små så er det i hvert fald de lokale følelser, Pernille Sørensen vil underholde med, når hun de kommende dage spidser pennen.

- Jeg har for længst besluttet, det ikke skulle have noget med kunst at gøre. Der skal være plads til andet - ellers bliver jeg bims, griner hun.

Mange ansigter. Pernille Sørensen er meget optaget af unge, danske kunstneres udstillingsforhold, men når hun underholder læserne med skrivebøger i denne uges Frit Ord-klumme er det hendes forhold til lokalområdet Næsby, der kommer under kærlig behandling.

FOTO: PETER LETH-LARSEN

● Pernille Sørensens udstilling om ung kunst kan ses på Ådalen 31 i Gummerup ved Glamsbjerg den næste måned. Der er åbent fra 11 til 18 fra tirsdag til søndag, og et par dage i april er der nåtåbent. Foruden malerier udstilles grafik og keramik.

À JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

17 APR. 2000

Å JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14

2200 København N

Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Aktuelt

11 AUG. 2000

En provokation

1014
s der skar-
t. Hvad er
rolle i sam-
tten? Hvordan
sten være med til
dre på verdens ulig-
? Hvad er det enkelte
enneskes ansvar og mu-
ghed for at gribe ind?

Disse emner berøres af fem danske og latinamerikanske kunstnere på et dialogmøde under festivalen Images of the World.

Jens Galschøit, dansk politisk samfundsrevser og kunstner, vil styre debatten mellem publikum og Lino Cabrera, grafiker fra Uruguay, Javier Alonso, keramikker fra Uruguay, Ofelia Medina, skuespiller og politisk aktivist for zapatisterne i Mexico, og Gustavo Chavez Pavon, murmaler fra Mexico.

Alle fem repræsenterer en tradition, hvor kunstnere bruger deres kunst og person til at tage aktivt del i samfundsdebatten. De har hver på deres måde været en udfordring for den etablerede scene, som ofte underkender politiske budskaber i kunsten.

De ligger i forlængelse af latinamerikanske politiske kunstnere som Victor Jara, Diego Rivera og Pablo Neruda, europæiske kunstnere som Dario Fo, Picasso og Jose Saramago, og danskere som Poul Henningsen, Anne Marie Helger og Erik Clausen.

Eftermiddagen foregår på dansk og spansk med tolkning begge veje.

»Kunsten som provokation« er arrangeret af Mellemfolkeligt Samvirke i samarbejde med Fonola Sol og Tinku. Søndag den 13. august kl. 14-17 i Spisehuset, Images of the World-byen/DGI-byen.

IMAGES
OF THE WORLD

Mexico forfølger ikke kunsten

Den 31. august 2000 skrev Fyens Stiftstidende om afsløringen af den mexicanske kunstner Gustavo Chávez Pavóns murmaleri på Jens Galschøits galleri i Næsby i Odense. Efter at have læst artiklen har den mexicanske ambassadør Hector Vasconcelos følgende kommentarer:

Af Hector Vasconcelos

Mexicos ambassadør i Danmark

KOMMENTAR: Under afsløringen af Chavez Pavóns murmaleri sagde jeg, at selv om jeg var klar til at gå ind i en

detaljeret diskussion af de nævnte forhold, mente jeg ikke, at det var det rigtige sted til en debat. Ikke desto mindre sagde jeg, at jeg var klar til at stille den nødvendige information til rådighed for at imødegå de overfladiske og ideologisk prægede bemærkninger, der faldt omkring Chiapas (en oprørske, mexicansk delstat, red.), den indianske befolkning og regeringens politik over for kunstnere i Mexico.

Lad mig fremføre nogle få essentielle argumenter.

1: Det har aldrig været regeringens politik at forfølge den indianske befolkning i mit land – som det er sket i andre lande. Tværtimod, de indianske etniske grupper, velbefindende er af allerstørste vigtighed for den mexicanske regering. Det er skammeligt, at mange indianere stadig lever i stor fattigdom af komplekse historiske, kulturelle

og økonomiske grunde. Men tanken om at regeringen i Mexico forfølger indianerne, er simpelthen grotesk.

2: San Andrés-aftalen er underskrevet og overholdt af regeringen. Det er stadig ikke afgjort, hvilke specifikke love der kommer ud af aftalen. I denne forbindelse har regeringen fremsat et lovforslag, som skal sikre indianernes rettigheder. Forslaget er endnu ikke vedtaget af kongressen, fordi nogle af oppositionens lovgivere af politiske grunde har nægtet at tage stilling til forslaget.

3: Den mexicanske hær er udelukkende i Chiapas for at sørge for fred mellem EZLN (mexicansk oprørshær, red.), de paramilitære grupper og andre. Antallet af tilskadekomne og antallet af konfrontationer er faldet i takt med hærens tilstedeværelse i området.

4: Chavez Pavón foreslog,

at jeg skulle spørge min regering, hvorfor konflikten i Chiapas ikke er blevet løst. Spørgsmålet er unødvendigt, fordi det er klart for enhver, der har fulgt sagen i god tro, at regeringen siden 1996 med alle tænkelige midler har bønfaldt EZLN om at genoptage fredsforhandlingerne. De har været urokkelige og har nægtet. De må have deres egne politiske årsager til at gøre sådan.

5: Der er ingen kunstnere der har været forfulgt i Mexico på grund af det, han har valgt at afbilde gennem sit arbejde. Tværtimod viser historien omkring mexicansk kunst i det 20. århundrede, at få lande har nydt så meget kunstnerisk frihed. Hvis nogle kunstnere har haft problemer med myndighederne, er det udelukkende fordi, de har overtrådt lovene – aldrig af kunstneriske eller politiske årsager.

1014

Alverdens andegårde

Ellades Ochoa er en del af den stærke Buena Vista Social Club-bølge. Inden han giver koncert på amfiscenen ved Brandts Klædefabrik den 2. september vises den populære film.

FOTO: IMAGES OF THE WORLD

OPLEV BLANDT ANDET

● Verdensmarked i Vollsmose med handelsboder, gøgl og meget mere.

FAKTA

● "Circus of 1000 Faces" - cirkus med 35

børn og unge fra Indien, Brasilien, Ghana, Burkina Faso og Kina.

● Fotoudstillinger fra Indien, Sydafrika, Korea m.fl.

● Danseforestillinger med blandt andre Mul Cheuk Yin (Kina) og Kazuo Takemoto (Japan).

● Koncert med cubaneren Ellades Ochoa. Del af Buena Vista Social Club-eventyret.

● Filmfestivalen "Film fra Syd".

● "Wall of Global Image" - Jens Galschøit udfører sammen med mexicaneren Gustavo Chavéz Pavon og en række lokale kunstnere et stort murmaleri.

À JOUR KLIP
Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:
Information

10 AUG. 2000

Kunst som provokation ¹⁰¹⁴

■ Hvad er kunstnerens rolle i samfundsdebatten, hvordan kan kunsten være med til at ændre på verdens uligheder? På søndag d. 13. august vil fem danske og latinamerikanske kunstnere bl.a. diskutere disse spørgsmål på et dialogmøde under festivalen Images of the World. Den danske kunstner, Jens Galschøit, vil styre debatten mellem publikum og kunstnere fra Uruguay og Mexico. Alle fem repræsenterer en tradition, hvor kunstnere bruger deres kunst og person til at tage aktivt del i samfundsdebatten. Arrangementet foregår i Spisehuset, DGI-byen, kl. 14-17.

À JOUR KLIP
Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:
Morgenposten
Fyens Stiftstidende

9 - AUG. 2000

TRÆF: Inden vi alle bliver ens, bør vi tænke os om. *Images of the World* skal hjælpe os på vej

Af Rikke Hyldgaard

Bambuskunst fra Bangladesh - er det ikke lidt kikset?

Sådan noget, en emsig og frustreret bibliotekar stiller op i et hjørne, hvor det bliver glemt af alle andre end hende selv?

Måske. Måske ikke.

- Kik op over kanten på andegården og find ud af det, si-

ger Peter Ørting fra Odense Kommunes kulturforvaltning og en af de lokale arrangører af den landsdækkende *Images of the World*-festival, som så småt er begyndt i Odense og for alvor sætter sit præg på byen i de kommende uger med en lang række arrangementer såsom dans, film, musik, foredrag, udstillinger og workshops fra hele verden, særligt den ikke-vestlige del.

Og det skal ikke lyde frelst.

- Images of the World er ikke kun for tidligere u-landsfrivillige, som skal bekræftes. Vi har i planlægningen engageret en broget række foreninger og enkeltpersoner for at ramme lidt i øst og vest. Noget er måske smalt og indforstået, men tanken bag festivalen er bred. Kom ud af

ghettoerne alle sammen, opfordrer Peter Ørting.

Truede kulturarter

Images of the World er et barn af Images of Africa, som spændte af tre gange i løbet af 1990'erne. Men nu skriver vi år 2000, og mange skuer mod fremtiden med vidvinkel på.

- Det er en anledning til at stoppe op og se på hele verden og tænke over, hvor den er på vej hen, siger Peter Ørting.

- Ligesom der findes truede dyrearter, findes der truede kulturarter. Det kan godt være, at de bare skal dø. Men det ville være ærgerligt, hvis det skete uden, at vi tænker os om. Inden vi får en gennemsnitlig, gennemtygget verdenskultur præget af Vesten.

- Vi skal kunne kikke ove-

efterkommere i øjnene og sige, at vi godt vidste, hvad vi gjorde dengang i år 2000, fortsætter han.

I Odense har festivalen også det formål at engagere os borgere i et positivt møde mellem kulturer.

- Vollsmose-diskussionen bragede løs, da vi blev spurgt, om Odense Kommune ville være med i festivalen. Og kulturudvalget gik blandt andet med på idéen for at skabe et kulturmøde præget af nysgerrighed og åbenhed, siger Peter Ørting.

Udover den lokale støtte fra kommunen, er Images of the World finansieret af primært Danida og statslige midler.

Programmet er blandet af tilbud fra de centrale arrangører og arrangementer, som

lokale har hittet på.

- Det er jo ikke en fast tilbagevendende begivenhed, så alt skulle sættes i gang. Og det har været svært og taget lang, lang tid at få de mange frivillige aktiveret. Men der er blevet rigtigt mange tilbud til nysgerrige borgere i Odense, mener Peter Ørting.

- Forhåbentlig får de oplevelse, indsigt og omtanke ud af det. For nu at sige det lidt smart.

- Odense er en andegård. Men det er en andegård i verden. Så kom i gang med at snakke sammen!, lyder indgangsbønnen til flere uger med alverdens andegårde på besøg.

4

Gustavo Chávez Pavón er del af en lang mexicansk tradition, hvor kunsten bruges til socialt og politisk. I banegårdscentret giver han sit barske bud på den globale udvikling.

Politisk mail fra Mexico

MURMALERI: Mexicansk kunstner maler kæmpeværk på banegården

Af Bente Dalgaard
Foto: Kim Rune

Tre nøgne mennesker er hængt op i armene og spærret inde af pigtråd.

De er symbolet på Den 3. Verden. Uden for afspærringen står to svin i menneskeklæder. Det er Verdensbanken og Den Internationale Valutafond.

– Jeg kunne da godt tænke mig at male blomster og lokalkolorit fra Mexico, men det ville ikke være rigtigt at bruge dette forum til sådan et postkort. Når jeg får mulighed for at kommunikere et budskab til danskerne, må jeg vise den frygtelig virkelighed, siger Gustavo Chávez Pavón.

Og han kan være sikker på, at rigtig mange mennesker ser det, han kalder et postkort med nødråb fra Den 3. Verden. For det er 12 meter langt, tre meter højt og står lige i det travle krydsfelt mellem biografen og Perronen i Odense Banegårdcenter.

Gustavo Chávez Pavón er murmaler, og hjemme i Mexico har han i over 10 år rejst rundt og sat sine tydelige spor på mure, plakater og baner. For tiden er han i Danmark, og "The Wall of Global Images" (Væggen af globale billeder), som er ved at tage form på banegården, er

del af festivalen Images of the World.

Sammen med den fynske billedhugger Jens Galschiøt og en række frivillige hjælpere begyndte han mandag at fylde figurer og farver på de store plader i banegårdscenret, og de regner med at skulle arbejde hele ugen på værket og på at snakke med forbi-passerende om, hvad det er de laver.

Det barske budskab i Pavóns danske murmaleri understreges også af barneansigter, som den mexicanske kunstner har med for at fortælle, at børn i Den 3. Verden er de sårbare ofre i en verden, hvor skellet mellem rig og fattig synes uoverstigelig.

Mexicansk tradition

Farverige murmalerier med socialt og politisk engagement er kendt i store dele af Latinamerika, men det er i Mexico, at traditionen er stærkest. Efter 1910 – i tiden efter Den Mexicanske Revolution – blev murmaleriet brugt til at bringe oplysning ud i alle dele af samfundet, hvor mange ikke kunne læse og skrive. I dag er det kunstnere som Diego Rivera, José Clemente Orozco og David Alforo Siqueiros, der huskes i kunsthistorien, men tusindvis af billedkunstnere drog rundt

i landet for male deres billeder af landets historie, af den aktuelle politiske situation, og af drømme om, at verden kunne komme til at se anderledes ud.

– Politikken gik ud på at vise, at samfundet havde og ville ændre sig. Senere er murmaleriet blevet et barometer for landets demokrati, for ind imellem kan det være farligt at være murmaler, fortæller Gustavo Chavez Pavón, der selv har været fængslet et par gange.

Han er nemlig del af en gruppe, der især arbejder

med social og politisk kunst i fattigkvarterer og landsbyer.

– Vi tager jo ikke bare ud for at dekorere en mur. Vi har et mål, og det er i bedste tilfælde at være med til at bevidstgøre folk i de områder, hvor vi arbejder. For murmaleri er en social proces, hvor vi inddrager beboere, og sommetider diskuterer vi så meget undervejs, at det er svært overhovedet at få tid til at male, fortæller Gustavo Chavez Pavón, der er kommet til Danmark via dansk solidaritetsarbejde.

– Vi oplever i Mexico man-

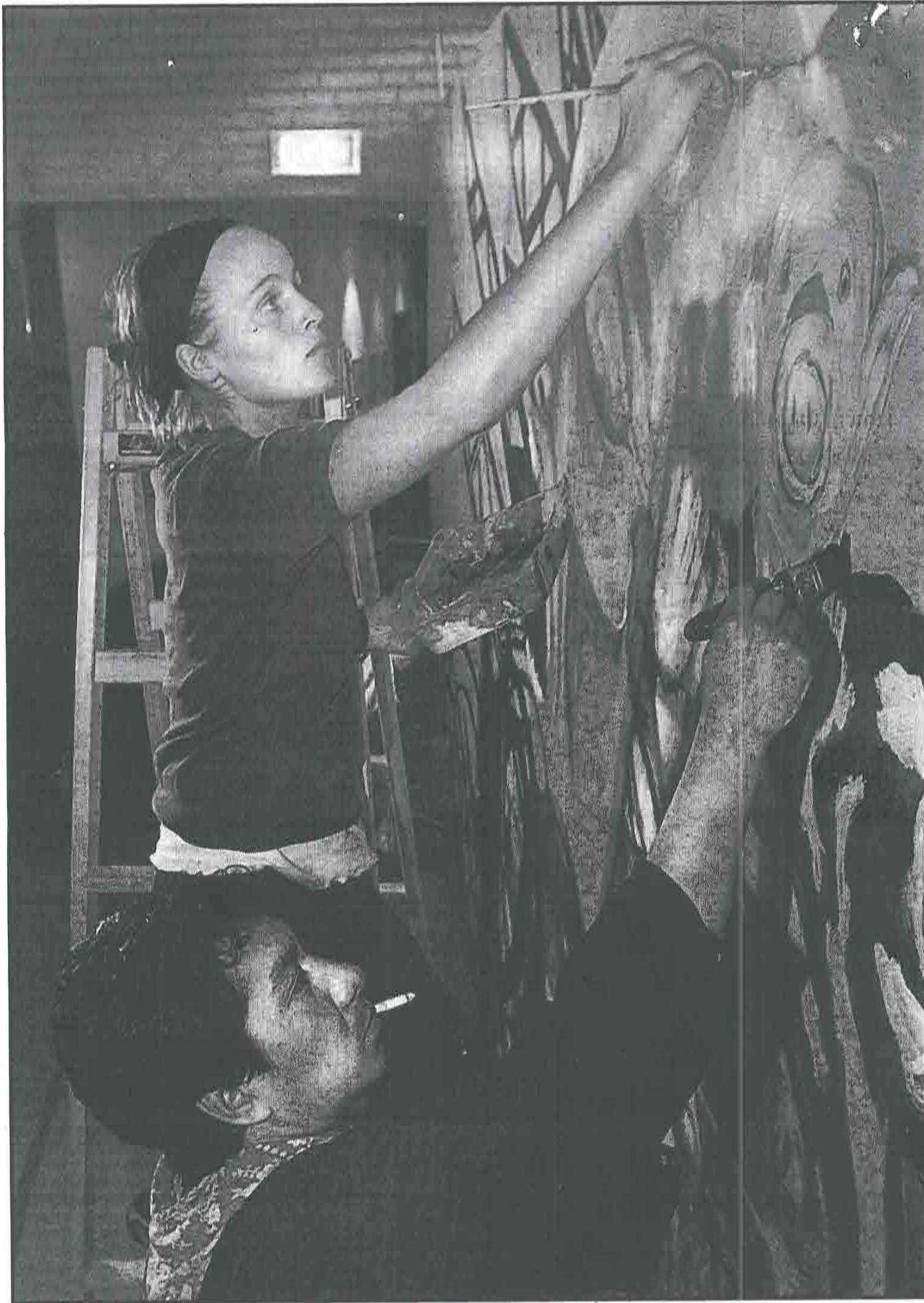
ge neoliberalistiske projekter med udenlandsk indflydelse. Vores eneste alternativ er at knytte kontakter til personer i internationalt solidaritetsarbejde, der har samme idealer som os, siger den mexicanske murmaler. Han har især arbejdet for indianernes rettigheder, og når han kommer tilbage til Mexico rejser han ned i det sydlige Mexico, til Chiapas-regionen, hvor der findes stærke indianske oprørsbevægelser.

Murmaleriet får ikke fast ophold på banegården. Når sidste strøg er lagt på, flyttes

det til Næsby, hvor Jens Galschiøt har værksted og galleri. Her skal det pryde en mur ud til en skulpturpark, som Galschiøt er i gang med at anlægge.

Der holdes fernisering i Banevænget næste onsdag, hvor det mexicanske band Bola Suriana underholder og Gustavo Chávez Pavón fortæller om sit arbejde i Mexico.

Arbejdet med "The Wall of Global Images" kan også følges på www.aicoh.dk.

"Vi tager jo ikke bare ud for at dekorere en mur. Vi har et mål."

Gustavo Chávez Pavón

MURMALERIET SOM ET VÅBEN

Den mexicanske murmaler Gustavo Chávez Pavón har sammen med lokale kunstnere udsmykket en 12 meter lang mur på Odense Banegård

Tre nøgne lig hænger på en snor. På hver sin side af ligene står der en småfed karikatur-agtig hovedløs kapitalist med kabler struttende ud af halsen. Et billede på den tredje verdens råb om hjælp i en verden, hvor alt efterhånden styres af kapitalens globale internet-kommunikation.

De rejsende på Odense Banegård har igennem den sidste uge oplevet en hektisk aktivitet i banegårdshallen, hvor den mexican-

ske murmaler Gustavo Chávez Pavón har svinget penslerne sammen med lokale kunstnere på et 3 x 12 meter langt murmaleri. Maleriet 'The Wall of Global Images' tager udgangspunkt i Images of the World-festivalens hovedtema:

Globaliseringens konsekvenser for verdens kulturer.

- Jeg har forsøgt at udtrykke undertrykkelsen af folk i den tredje verden. Det

er de fattiges kamp for overlevelse, og billedet stiller spørgsmålstegn ved, om den stigende globalisering også kommer tredjeverdenslandene til gode, siger den mexicanske murmaler Gustavo Chávez Pavón til Ekstra Bladet.

INDIANERNE

Gustavo har taget afsæt i temaet fra en mexicaners synsvinkel. Mexico er på den ene side et samfund med dybe rødder i den indi-

Tre nøgne lig på en snor er et symbol på den tredje verdens råb om hjælp. I billedets forgrund ses den danske kunstner Thomas Petersen, der bl.a. har hjulpet Gustavo med det store murmaleri. (Foto: The Wall of Global Images)

Gustavo Chávez Pavón bruger som indianerne i Chiapas-provinsen maleriet som et våben til at fortælle om uretfærdigheder begået mod folk i den tredje verden. (Foto: The Wall of Global Images)

anske kultur og livsfilosofi og på den anden side stærkt påvirket af kultur- og livsværdier fra nabolandet USA.

Den mexicanske murmaler har i mere end 10 år rejst rundt i sit hjemland og sat tydelige spor på mure, plakater, bannere og frimærker, hvor han kæder den mexicanske historie sammen med aktuelle sociale forhold.

- Er du inspireret af den store mexicanske murmaler Diego Rivera?

- Ja, jeg viderefører den mexicanske malertradition fra Diego Rivera. Men jeg er lige så meget inspireret af indianerne fra Chiapas-provinsen, der også benytter sig af murmaleriet. For indianerne er murmaleriet et våben, de benytter til at fortælle om de uretfærdigheder, de hele tiden bliver udsat for, siger Gustavo, der har været ovenud lykkelig for samarbejdet med lokale danske kunstnere.

Det store murmaleri blev i går pillet ned fra Odense Banegård og skal nu flyttes til sin permanente position på gavlen af Galleri Galschiøt på Banevænget i Odense, hvor der i morgen eftermiddag er fernisering på det store værk.

Gustavo rykker selv til både Aalborg og København, hvor der også skal skabes murmalerier på lignende vilkår.

AF KIM KASTRUP

Hyldest til frihedskamp

FERNISERING: Der var menneskerettigheder på programmet hos kunstneren Jens Galschiøt i går, da mexicaners kunstværk blev afsløret, og Mexicos ambassadør var på besøg

Af Jens Færgemann

I maj sidste år blev Odense-kunstneren Jens Galschiøt smidt ud af Mexico af landets myndigheder, da han ville stille sin skamstøtte op i landet. I går mødte de samme myndigheder, i skikkelse af den mexicanske ambassadør i Danmark, op med venlige hensigter på Jens Galschiøts værksted i Odense-forstaden Næsby.

Den mexicanske ambassadør, Héctor Vancocelos, var inviteret af Jens Galschiøt i forbindelse med, at en mexicansk kunstner, Gustavo Chávez Pavón, afslørede et tre meter højt og 12 meter langt billede, som han i løbet af den seneste uge har arbejdet på i Odense Banegård Center. Maleriet er en del af festivalen Images of the World.

Kritik af regeringen

Ferniseringen blev en eftermiddag i menneskerettighedernes tegn, hvor debatten

om minoriteters forhold i Mexico i et par timer foregik på Banevænget i Næsby.

Selve afsløringen af det kæmpestore billede, der hænger ud mod skulpturparken ved Jens Galschiøts værksted, gik ambassadøren glip af, fordi han kom for sent. Den mexicanske regerings repræsentant gik derfor også glip af Gustavo Chávez Pavóns taketale, hvor han omtalte den mexicanske regering i ikke særligt rosende vendinger.

Grimt med vilje

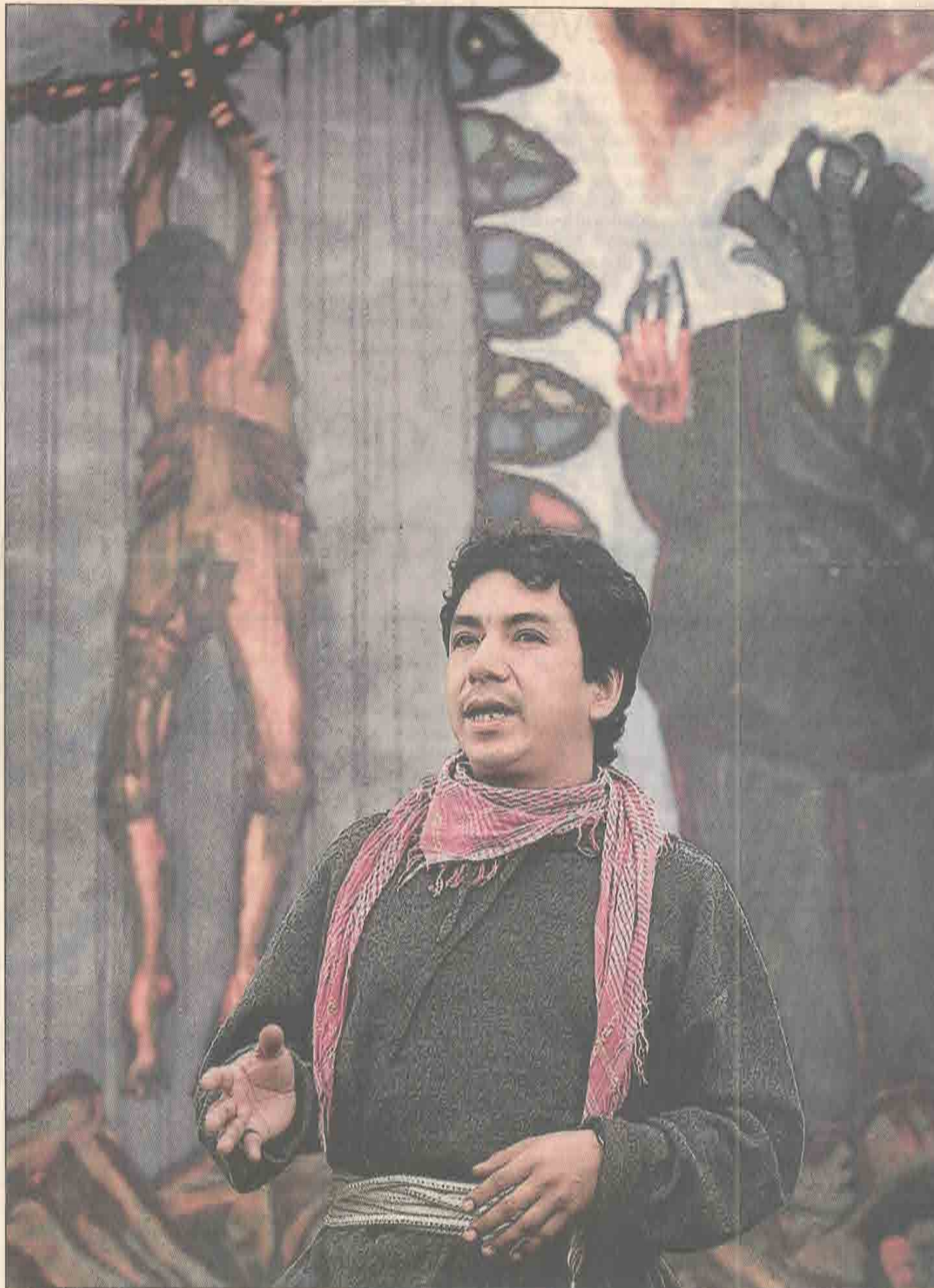
Selve billedet er dog ikke specielt rettet mod mexicanske overgreb på menneskerettighederne. Det er et billede af, hvad kapitalismens globale fremmarch har medført af menneskelige omkostninger.

– Jeg er ked af, at jeg ikke efterlader jer et smukt billede, men det er ikke meningen, at det skal være kønt, forklarede kunstneren de små hundrede gæster ved ferniseringen.

– Til gengæld håber jeg, at jeg har givet jer noget at tæn-

Den kulturelt interesserede mexicanske ambassadør Héctor Vancocelos havde taget sin kulturattaché Maria Lascurai med til ferniseringen hos Jens Galschiøt.

FOTO: KIM RUNE

Billedet forestiller børn, som lider under krigens voldsomhed, samt lidende og døde ofre for kapitalismens undertrykkelse. Gustavo Chávez Pavón tilegner værket alle dem, der dagligt kæmper for frihed. FOTO: KIM RUNE

ke over, sagde Gustavo Chávez Pavón gennem sin tolk.

I mellemtiden havde ambassadøren fundet vej til Næsby fra København og stod i sit jakkesæt i skarp kontrast til sin kreative landsmand med partisantørklæde og bukser plettet af en lang

karriere som maler.

Forfulgt befolkning

Den mexicanske regerings udsendte fik lige lejlighed til at veksle et par spanske ord med kunstneren, inden arrangementet fortsatte indendørs, hvor den mexicanske kunstner ved hjælp af lys-

billeder fortalte om sit arbejde som murlærer.

Gustavo Chávez Pavón fortalte en del om forholdene i den mexicanske provins Chiapas, hvor paramilitære styrker dagligt står bag overgreb på landets oprindelige befolkning. Ifølge zapatisterne, en mexicansk oprørsbevægelse, er det den mexicanske militær der står bag træningen og bevæbningen af disse styrker.

Gustavo Chávez Pavón bad i den forbindelse ambassadøren svare på, hvorfor hans regering ikke overholder en aftale, som de i 1994 indgik med zapatisterne.

Det fik den mexicanske regerings udsending lejlighed til i sin tale til kunstneren og dagens gæster.

Ikke stedet for politik

Ambassadøren udnyttede dog ikke denne lejlighed, men sagde i stedet, at han ikke var enig i ret meget af det, der var blevet sagt. Og i øvrigt var Jens Galschiøts værksted

ikke stedet at starte en diskussion.

Ambassadøren ville hellere tale om, at han står til rådighed, hvis man vide mere om Chiapas' problemer.

Det var i forbindelse med opstillingen af Skamstøtten en landsby i netop Chiapas Jens Galschiøt blev smidt af Mexico.

Den hændelse vil ambassadøren ikke kommentere, fordi han på det tidspunkt konsul i Boston i USA.

– Men han må have overtrådt en eller anden lov. Ellers smider vi ikke folk ud, forklarer Héctor Vancocelos.

– Og han må gerne komme til Mexico igen, afslutter ambassadøren.

Og noget kunne tyde på Næsby-kunstneren er tilfældet.

Ambassadøren havde hvert fald parkeret sin sølv Mercedes med blå diplomplader lige ved siden af et exemplar af Skamstøtten,

Fyens Stiftstidende
d. 31. august - 2000

Å JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

31 AUG. 2000

1014 VÆGKUNST: TORTUR OG DØD I DE RIGES FODSPOR

Der var lige dele kunst og politik på plakaten i Næsby i går, da den mexicanske kunstner Gustavo Chávez Pávon afslørede det billede, han i løbet af den seneste uge har

malet på Odense Banegård Center. Billedet er en protest mod de kapitalistiske landes undertrykkelse, der kræver sin ofre blandt både voksne og børn. Vært ved

ferniseringen var Jens Galschiøt, der også havde inviteret den mexicanske ambassadør på trods af, at Odense-kunstneren blev smidt ud af Mexico for et års tid siden.

FYN
FORSIDEN

Å JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Fyns Amts Avis

18 AUG. 2000

Murmaleri på banegården

1014
ODENSE: Den mexicanske murmaler Gustavo Chávez Pavón kommer til Odense for at udføre et tre gange 12 meter stort murmaleri på Odense Banegård. Arbejdet begynder på mandag den 21. august og kan følges indtil den 28. august. Da skulle maleriet være færdigt, idet Pavón ikke er alene om maleriet, men har lokale kunstnere og elever fra Jens Galschiøts værksted med sig i processen - på ægte mexicansk manér. Intentionen er også, at forbi passerende på Banegården har mulighed for at følge med i værkets tilblivelse, ligesom der kan diskuteres med kunstnerne undervejs. Efter den 28. august flyttes murmaleriet til Jens Galschiøts værksted på Banevænget 22 i Næsby, hvor der er fernisering onsdag den 30. august. Projektet er et led i Images of the World-festival'en, der som hovedtema har: »Globaliseringens konsekvenser for verdens kulturer« og som stiller spørgsmålet - er lokale kulturer i stand til at bevare deres egenart samtidig med at de forholder sig til et globalt udtryk? Eller er verdens kulturelle mangfoldighed ved at udlignes til fordel for ensretning?

Å JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Arbejderen

18 AUG. 2000

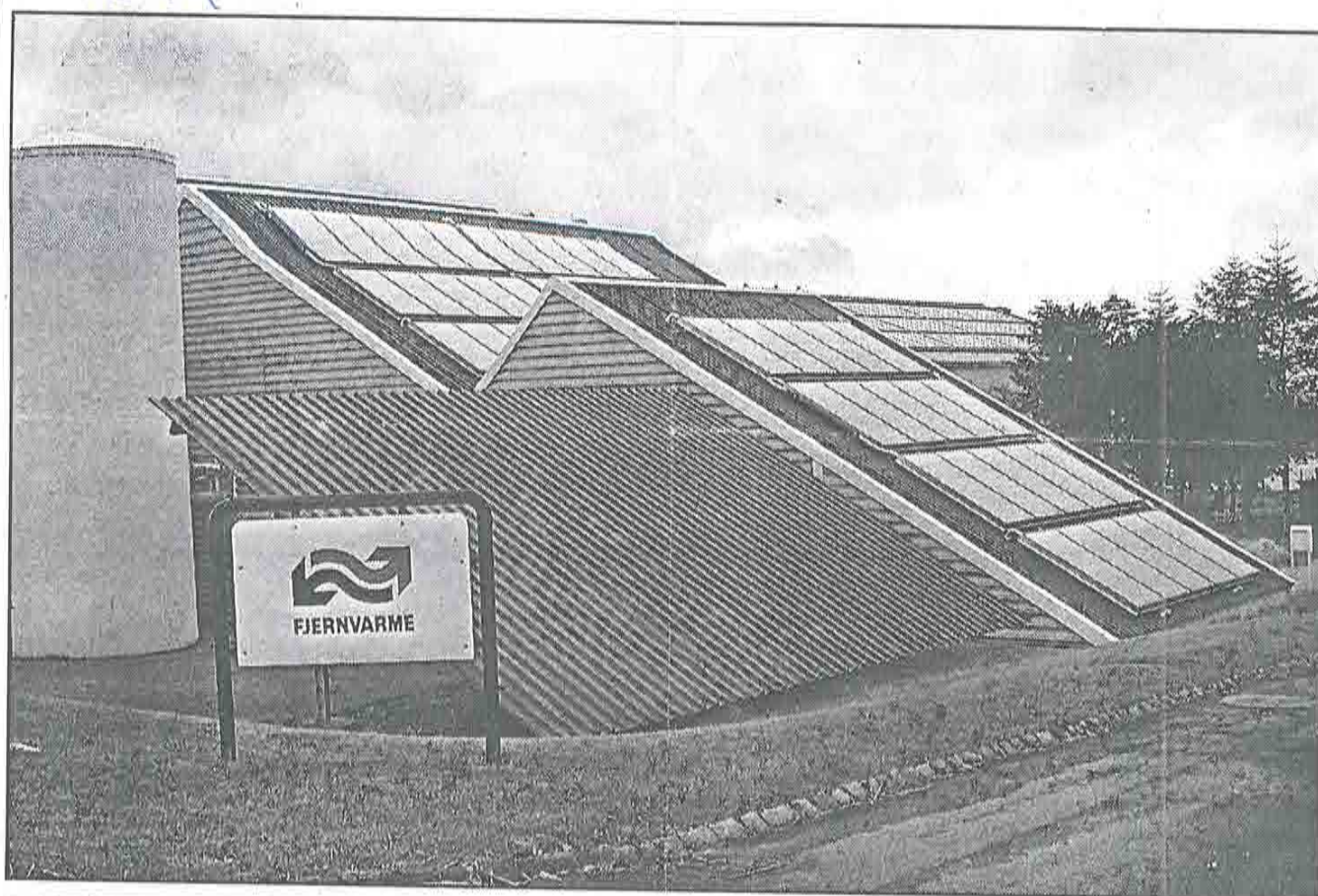
Mexicansk murmaleri i Odense

1014
I forbindelse med den igangværende kulturfestival »Images of the World« landet over, vil Odense Banegård fra på mandag og en uge frem være prydet af opførelsen af et stort murmaleri på 3 gange 12 meter.

Bag opførelse står den mexicanske murmaler Gustavo Chávez Pavón. På mexicansk manér vil begivenheden tage form af en kollektiv proces i samarbejde med medlokale kunstnere og elever fra Jens Galschiøts værksted.

Jens Galschiøt er medarrangør og en dansk billedhugger fra Odense. Det mexicanske murmaleri skal hedde »The Wall of Global Images« og tager udgangspunkt i kulturfestivalens hovedtema: Globaliseringens konsekvenser for verdens kulturer. Pavón er kendt for at videreføre den mexicanske malertradition fra blandt andet Diego Rivera, hvor kunsten bruges som middel til at forbedre samfundet og oftetager form af kollektive begivenheder sammen med befolkningen.

Ærøskøbing Fjernvarmeanlæg har både solfangere på taget og på åben mark - det er her, den ærøske prisoverrækkelse finder sted på fredag.

Ærø Årets Sol-Ø

Hvis hele landet fulgte Ærøs eksempel, ville der være 10 millioner kvadratmeter solfangere i Danmark. Energistyrelsens pris overrækkes på fredag

Af Hans Christlansen

■ ÆRØ: Så har Energistyrelsens konkurrence om at blive »Årets Solby« fundet sin vinder. Valget faldt på Ærø, der på fredag i forbindelse med en ceremoni ved solvarmeanlægget i Ærøskøbing hædres med titlen »Årets Sol-Ø 2000«.

Prisen til Ærø består tillige af en skulptur udført af den fynske kunstner Jens Galschiøtt, som også skabte kunstværker til de to forudgående danske solbyer Brødstrup og Kolding.

Prisen gives til et lokalområde, der gør en aktiv og synlig indsats for solenergi, og hvor projekterne inspirerer til yderligere udbredelse af solenergianlæg.

I den forbindelse har det også spillet ind, at Ærø har leveret en magtfuld informationsindsats omkring solvarme. På solvarmeanlægget i Marstal - verdens største - har man foreløbig haft henved 14.000 besøgende, og viden om dette anlæg spredes med stor entusiasme til hele verden.

På samme måde har Ærøskøbing Fjernvarme åbnet dørene for de, der vil stu-

dere en velfungerende kombination af halm-sol.

Ærø var svær at komme udenom

For dommerkomitéen, der har by- og boligminister Jytte Andersen (S) som formand, var Ærø meget svær at komme uden om:

● Det 9.043 kvm, store solvarmeanlæg ved Marstal Fjernvarme leverer 13-15 pct. af årsforbruget i Marstal by. Et jordslangelager på 3.500 m³ lagrer solvarmen og der er tilknyttet varmepumpe på 550 kW. Desuden har anlægget et ståltank-lager på 2.100 m³.

● Ærøskøbing Fjernvarme har som det første halmfyrede fjernvarmeværk etableret 4.900 kvm. solvarmeanlæg, som nu dækker 16-18 pct. af varmeproduktionen. Selv i den solfattige juli måned i år dækkede solvarmeanlægget 60 pct. af Ærøskøbings behov.

● Hvis hele landet fulgte Ærøs eksempel, ville der være 10 millioner kvadratmeter solvarmeanlæg i Danmark!

Mere sol i byerne og i det åbne land

Men her stopper det ikke på Ærø:

● Marstal Solvarmeanlæg er planlagt udvidet med 10.000 kvm. solfangere og 10.000 m³ nedgravet lager.

● Og i Rise/Dunkær ligger et fuldt færdigt »barmarksprojekt«, der skal omfatte 4.000 kvm solfangere kombineret med 600kW træpillekedel og stålværme-

lager. Solvarmeanlægget med lager skal kunne dække 50 pct. af behovet og sammen med træpille-fyringen skal det kunne dække vinterens behov for varme i de to nabolandsbyer. Det eneste, der sinker anlægget er - paradoksalt nok - en langvarig sagsbehandling i Energistyrelsen. Læs andetsteds.

Tilsvarende har Søby planer om et fjernvarmeprojekt med sol/flis. Men her afventer man lige udfaldet af Rise-projektet.

Fuldt udbygget op på 28.000 kvm.

Med Marstal fuldt udbygget og med Rise Fjernvarmes anlæg når den samlede ærøske solflade op på 28.000 kvadratmeter - svarende til 3,8 kvadratmeter pr. indbygger.

På Ærø indgår solenergi som afgørende faktor i bestræbelserne på at dække 80-100 pct. af energiforbruget med vedvarende energi. Dertil kommer øens plan for fem-seks vindmøller i maksimal størrelse fordelt i to placeringer på øens sydkyst.

Energistyrelsens dommerkomité har ud over ministeren på formandsposten bestået af Anne Grete Holmsgaard, Energimiljørådet og folketingspolitikere Jann Sjørnsen (KRF), Anni Svanholt (SF), Martin Glerup (S), fhv. boligminister Ole Løvig Simonsen (S) og Anders Pedersen, Byøkologisk Center samt Hans Peter Svendler Nielsen, Arkitektskolen Aar-

Sol-skilte til færgehavne

■ ÆRØ: Udover den spinkle og karakterfulde skulptur af kunstneren Jens Galschiøtt, fik Ærø ved sol-festen forleden overrakt tre skilte - et til hver af færgehavnene. De blev overrakt af Iben Østergaard, SolEnergiCentret ved Teknologisk Institut, der her præsenterer dem for de 150 deltagere i festligheden. Det skete med tilføjelsen af, at der også kunne være tale om et godt brev-hoved til energikredse på Ærø. Motivet er en eksotisk solnedgang over store sten i havstokken.

Midtfyns Festival

19. juli 2000

Frigiv gælden

De fattigste lande bør have eftergivet deres udlands-gæld for at få en ny start på det nye år-tusinde. Det var og er målet for Jubilee 2000-kampagnen, verdens største underskriftsindsamling.

19.000 børn dør dagligt som følge af gælds-krisen, fordi de fattige lande typisk skal bruge dobbelt så meget på at betale af på gæld som på investeringer i sundhed.

På de rige landes G8-møde i Köln i juni sidste år, overrakte kampagnen i alt 17 millioner underskrifter. De 25.000 var danske, og med disse lykkedes det at presse verdens statsledere til at slette 70 mia dollars af gælden.

Vi er dog kun halvvejs oppe ad bjerget. Flere lande skal med og mere gæld skal slettes. I Zambia er levetiden på vej ned under 33 år, og landet vil efter gældslettelsen stadig bruge flere penge på afdrag og renter end på sundhed og uddannelse.

Hvad kan du gøre ?

Den danske kampagne er nu oppe på 51.000 underskrifter. Målet er 100.000, som skal overrækkes ved de rige landes G8-møde i Japan i slutningen af juli, sammen med underskrifterne fra de 132 lande hvor jubilee-kampagnen er aktiv.

På Midtfyns Festivalen kan du give din underskrift i Jubilee 2000-standen. Du kan også bestille et underskriftsark på tlf: 33 18 78 36, eller hente det fra hjemmesiden: www.jubilee2000.dk

Bo Tovby Jørgensen
Kampagneleder for Jubilee 2000

Vi vil ikke betale for apartheid to gange, slet gælden efter apartheid! Sydafrikas demokratiske regering bør ikke betale den gæld (182 milliarder kroner) som blev stiftet for at finansiere apartheidstyret. Den er amoralsk, mener Jubilee 2000 kampagnen i Sydafrika: Først lånte Vesten penge til Syd-afrikas apartheidstyre til at bekæmpe ANC. Da ANC så kom til magten, kræver man at de skal betale samme lån tilbage!

We do not want to pay for apartheid, cancel the debt from apartheid!
The democratic government of South Africa should not pay for the debts that were raised to finance the apartheid system. Jubilee 2000 considers it amoral: first, western countries supported South African apartheid rule with loans to fight the ANC, and then, when the ANC came to power, western countries want these debts paid back.

Cancel the debt.
The unpayable debts of the world's poorest countries should be cancelled to give them a fresh start in the new millennium. This is the goal for the Jubilee 2000 movement, the world's largest petition.

The poorest countries typically spend double the amount on paying their debts than they spend on investments in public health services, and as a consequence of the debt-crisis 19,000 children die each day.

Jubilee 2000 handed over an incredible 17 million signatures to the world's leaders at their summit in Cologne on 19 June. It represented the huge swell of global public opinion in favour of massive debt cancellation by the year 2000. 25,000 of those signatures were Danish. But we are only half way. More countries have to join the movement and more debts have to be cancelled. In Zambia life-expectancy is under 33 years and after the cancellation of part of its debts the country will still spend more money on payments and interest than on public health care and education.

What can you do?

In Denmark 51,000 people have signed the petition. The goal is 100,000, which will be handed over at the G8-Summit in Japan by the end of July, together with all the signatures from 132 countries in which the Jubilee 2000 movement is present.

You can sign the Jubilee 2000 petition at the Jubilee stall at Midtfyns Festival. You can also order a petition form on tel. +45 33 18 78 36 or print out the petition directly from our homepage: www.jubilee2000.dk or www.jubilee2000uk.org and circulate it to your friends.

Bo Tovby Jørgensen
Kampagneleder for Jubilee 2000

Skulpturen af Jens Galschiot, bringer bud om at udviklingslandene betaler 12 gange mere til renter på ubetalelige lån end de modtager i udviklingsstand.

The sculpture by Jens Galschiot is a messenger from the developing countries and their unpayable debts. The amount they spend on interest payments is 12 times the amount they receive in support from rich countries.

DØD

Skrig, skral og højt humør blev skiftet ud med sorgfyldte og eftertænksomme ansigtsudtryk

Hvad der skulle have været en festlig og munter weekend, udviklede sig til en tragedie, der fik festivaldeltagerne til at bryde sammen i gråd

Sorgen var ubeskrivelig, da den grufulde sandhed i lørdags for alvor gik op for de 70.000 gæster på Roskilde Festivalen. Aftenen forinden var otte mennesker døde - trampet og mast ihjel foran den Orange Scene. Hele weekenden valfartede de sørgende gæster til den spontane

mindeplads foran scenen for at dele deres sorg med andre. Fuldstændig forstenede af sorg stod de der med tårerne trillende ned ad kinderne - ude af stand til at fatte omfanget af den håbløse og fuldstændig meningsløse tragedie, der fredag nat slog så ubarmhjerligt ned på festivalen.

Foreningen MS

[[\[start\]\]](#) [[\[forside\]\]](#) [[\[sitemap\]\]](#) [[\[English\]\]](#) [[\[kontakt MS\]\]](#) [[\[kalender\]\]](#) [[\[døbt\]\]](#) [[\[jobs\]\]](#) [[\[...\]\]](#)

Mellemløst Samvirke

29. juni 2000

Den tavse død + 5

Af Jan Kjær

Foreningen MS

- Om MS
- Aktiv i MS
- Kampagner
- Solidaritet2000
- Images of the world
- Brainstorm 2001
- Afutur - kampagner
- Regioner & grupper
- MS Revy

Udgivelser

- Undervisning
- MS-Travels
- MS' udviklingsbistand
- Etniske minoriteter
- Presse & politik

msbiblioteket.dk
verdensbutikken.dk
pigeniv.dk

[[søg](#)] [[avanceret](#)]

Midt i en dyng pengesedler ligger 14 unge i sorte plasticposer. Bagved en varevogn med slaskede barnedukker som lig hængende ned af siden. På taget står en mand og kaster pengesedler i ilden ved siden af billedkunstneren Jens Galschiøts skamstøtte.

Stedet er Place des Nation ved siden af FN-bygningen i Geneve, hvor opfølgingsmødet på det Sociale Topmøde i København foregår.

Happeningen er iværksat af Jubilee 2000-kampagnen, der kæmper for gældslettelse for verdens fattigste.

"Disse sovende mennesker på plænen udretter ligeså meget, som dem inde i bygningen," fortæller Vagn Frausing, en af de danske initiativtagerne til happeningen.

Aktivisterne ønsker at fortælle om verdenen, at kun med reel politisk vilje kan man udrydde fattigdommen i verden. Den vilje mener de ikke er tilstede i Geneve. Opfølgingsmødet kalder de derfor for **Den Tavse Død + 5**.

"Ved deres oppustede hykleriske og tomme ord udtrykker de faktisk en hån mod verdens fattigste mennesker," fortsætter Vagn Frausing.

Alle kan deltage i happeningen. Wenneke Meersstadt fra Holland er en af de unge, der har lagt sig ned og trukket de sorte dystre plasticposer ned over hovedet.

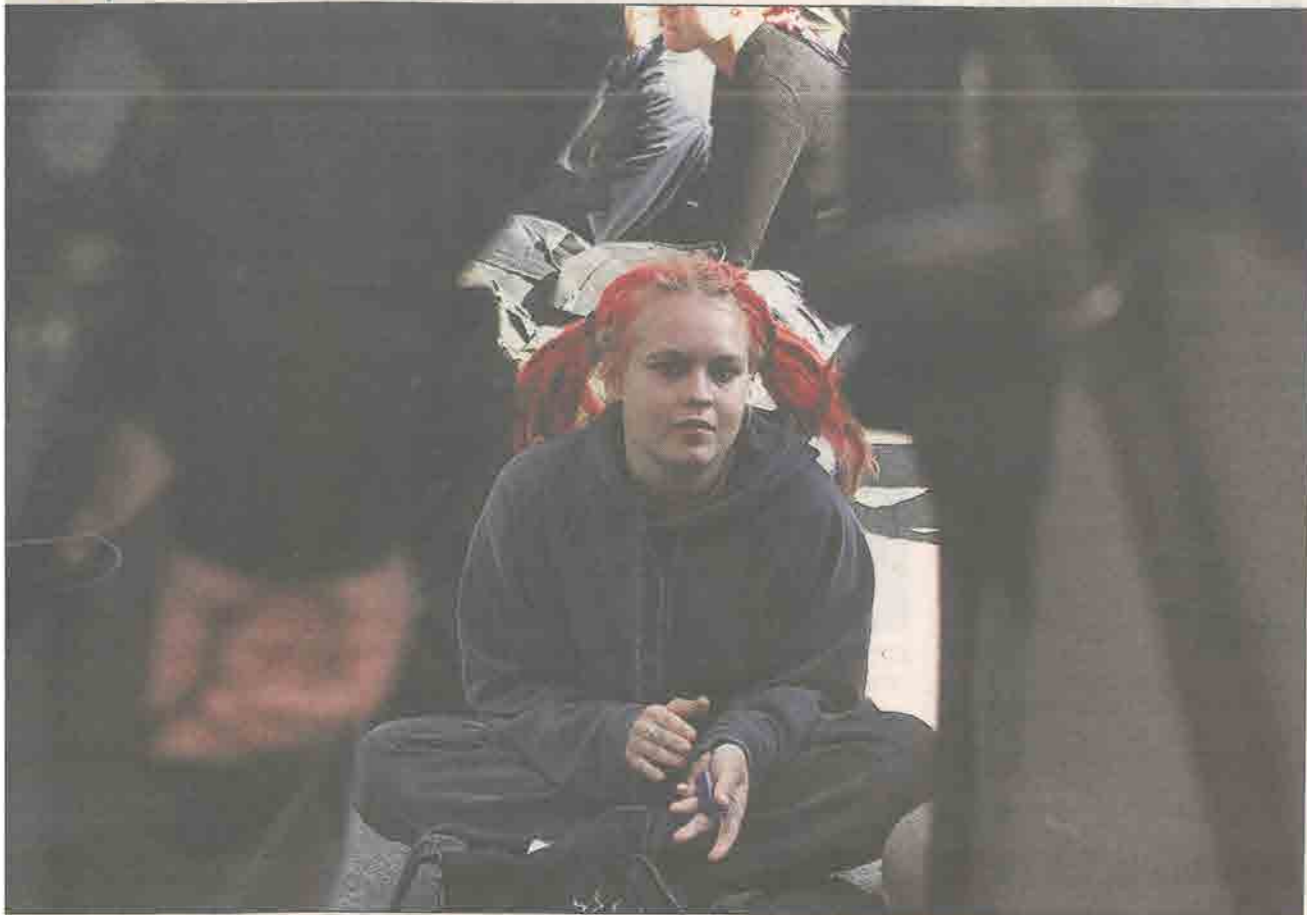
"Jeg gør det ud af solidaritet", siger hun midt i dyngen falske pengesedler. Pengesedlerne symboliserer de millioner af børn, der dør i den tredje verden som et resultat af gældsbyrden.

"Det er ikke, hvad du siger. Det er, hvad du gør", står der på posteren foran de sovende.

Og de unge har gjort noget, selv om happeningen ikke afføder den store reaktion fra de forbigående på fortovet i Geneve.

RONT - En globaliseringsmodstander sidder foran tjekkiske politifolk under en demonstration ved indenrigsministeriet i Prag.
Foto: Petr Josek/Reuters/Nordfoto

Ulyset pseudo-slag i Prag

Tjekkiske modstandere har allerede bestilt nye demonstrationer mod IMF's og Verdensbankens møder i byen.

AF TRIK BRUN
Specials udsendte
ejder

McDonald's-butikker allerede bestilt nye demonstrationer hos glarmestrene. I Olufsen-forretningen gamle by har barriereinduerne med træer lukket indtil 28.9. Der er med kuglepen på tæppet i ruden på den lille skive ved sporvognens steds. Der har gennem længere tid været forberedt på balla-

de, når fronten i det store globaliseringsslag i denne uge flytter til den tjekkiske hovedstad. Skolerne er lukkede, indbyggerne er blevet rådet til at tage på ferie. Mange har gjort det og samtidig flyttet deres aftaler hos tandlægen til næste uge.

Til gengæld er 11.000 politifolk i den grad til stede. Klar til at slå til når Verdensbanken og Den Internationale Valutafond (IMF) holder årsmøde for 10.000 delegerede, som allerede er i byen.

Politifolkene, der står på hvert et gadehjørne med kredsende helikoptere i luften som back-up, skal beskytte de delegerede og sørge for, at de kan komme til og fra kongrescenteret fra de 31 hoteller i den bedre klasse, som de bor på. Politifolkene skal holde øje med det umage sammenrend af tusinder af demonstrerende, som er ved at ankomme til Prag for at protestere mod globaliseringen af verdensøkonomien og den økonomiske politik, som IMF og Verdensbanken står for. Myndighederne frygter, at der vil udspille sig volds-

scener a la dem fra WTO-topmødet i Seattle sidste år, når aktivister med menneskekæder vil forsøge at forhindre de delegerede i at komme ind eller ud af det hermetisk afskærmede kongrescenter for foden af det gamle Vysehrad-fort ved Moldau-floden.

Masser af toiletter

Journalister, fotografer og kamerafolk fra hele verden er kommet hertil. De er sammen med horder af intetanende spanske, japanske og italienske turister endnu i overtal på gaderne i den gamle by.

Det eneste, der nu mangler er aktivister og demonstranter, hvis fremmøde indtil nu har været nærmere de 2.000 end de forventede 20.000. En del er her ikke, fordi de er blevet standset eller chikaneret ved grænsen til Tjekkiet, de fleste fordi det først er tirsdag, der er *Global Day of Action* for den samlede anti-globaliseringsbevægelse.

På det store Strahov-stadion i Prag havde man forventet 15-20.000 overnattende besøgende fra i torsdags,

hvor alt stod klar efter at tjekkiske frivillige i døgn drift har arbejdet i flere uger på at gøre klar til globaliseringsmodstandernes indtog. I går havde højst 500 indkvarteret sig.

I pizza-teltet er der på en hel dag kun sat fem regninger ned over spyddet til kvitteringer. De mørkegrønne telte står gabende tomme og flager i den kolde, stridende aftenvind. Observerbart i mørket på grund af lysstrålen fra den projektør, der er stadions eneste seriøse lyskilde. I den økologiske døgnåbne fast-food café sidder kun en enkelt forkølet aktivist. Aviskiosken har friske dagblade fra Holland, Tyskland, Frankrig og Storbritannien, men ingen købere. I alle de små butikstelte sidder unge tjekker og stirrer tomt ud i luften, flankeret af fine prislistor og skilte på engelsk, tysk og fransk, der skal gøre livet lettere for deres venner fra Vesteuropa. Hvis de altså dukkede op.

»Du kan måske se på folk, at de er skuffede,« siger den

Fortsættes side 12...

Gralschijst

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

21 SEP. 2000

1014

Mexico forfølger ikke kunsten

Den 31. august 2000 skrev Fyens Stiftstidende om afsløringen af den mexicanske kunstner Gustavo Chávez Pavóns murmaleri på Jens Galtschiøds galleri i Næsby i Odense. Efter at have læst artiklen har den mexicanske ambassadør Hector Vasconcelos følgende kommentarer:

Af Hector Vasconcelos

Mexicos ambassadør i Danmark

KOMMENTAR: Under afsløringen af Chavez Pavóns murmaleri sagde jeg, at selv om jeg var klar til at gå ind i en

detaljeret diskussion af de nævnte forhold, mente jeg ikke, at det var det rigtige sted til en debat. Ikke desto mindre sagde jeg, at jeg var klar til at stille den nødvendige information til rådighed for at imødegå de overfladiske og ideologisk prægede bemærkninger, der faldt omkring Chiapas (en oprørske, mexicansk delstat, red.), den indianske befolkning og regeringens politik over for kunstnere i Mexico.

Lad mig fremføre nogle få essentielle argumenter:

1: Det har aldrig været regeringens politik at forfølge den indianske befolkning i mit land - som det er sket i andre lande. Tværtimod, de indianske etniske gruppers velfindende er af alle størrelser vigtigst for den mexicanske regering. Det er skammeligt, at mange indianere stadig lever i stor fattigdom af korn-

og økonomiske grunde. Men tanken om at regeringen i Mexico forfølger indianerne, er simpelthen grotesk.

2: San Andrés-aftalen er underskrevet og overholdt af regeringen. Det er stadig ikke afgjort, hvilke specifikke love der kommer ud af aftalen. I denne forbindelse har regeringen fremsat et lovforslag, som skal sikre indianernes rettigheder. Forslaget er endnu ikke vedtaget af kongressen, fordi nogle af oppositionens lovgivere af politiske grunde har nægtet at tage stilling til forslaget.

3: Den mexicanske hær er udelukkende i Chiapas for at sørge for fred mellem EZLN (mexicansk oprørshær, red.), de paramilitære grupper og andre. Antallet af tilskadekomne og antallet af konfrontationer er faldet i takt med hærens tilstedeværelse i området.

4: Chavez Pavón foreslog,

at jeg skulle spørge min regering, hvorfor konflikten i Chiapas ikke er blevet løst. Spørgsmålet er unødvendigt, fordi det er klart for enhver, der har fulgt sagen i god tro, at regeringen siden 1996 med alle tænkelige midler har bøn-faldet EZLN om at genoptage fredsforhandlingerne. De har været urokkelige og har nægtet. De må have deres egne politiske årsager til at gøre sådan.

5: Der er ingen kunstnere der har været forfulgt i Mexico på grund af det, han har valgt at afbilde gennem sit arbejde. Tværtimod viser historien omkring mexicansk kunst i det 20. århundrede, at få lande har nydt så meget kunstnerisk frihed. Hvis nogle kunstnere har haft problemer med myndighederne, er det udelukkende fordi, de har overtrådt lovene - aldrig af kunstneriske eller politiske årsager.

Å JOUR KLIP
Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:
Århus Stiftstidende

14 JUNI 2000

ÅRHUS 1014
Aktionsdag for at
eftergive gæld

I dag ankommer en budbringer i form af en 4,5 meter høj skulptur til Århus Banegårdsplads sammen med taler og afrikansk trommemusik i en kampagne for at de rige lande skal eftergive den fattige 3. verden dens store gæld.

Der er taler ved folketingsmedlem Jann Sjørnsen fra Kristeligt Folkeparti og kunstneren Jens Galschiøt, der har skabt skulpturen. I aften klokken 19 er det "gælds-gudstjeneste" i Sct. Pauls kirke med blandt andre Lone Hertz og Knud Ochsner.

Dagen er et led i en international kampagne. Bag arrangementet i Århus står en gruppe omkring Det Økumeniske Center i Århus.

Å JOUR KLIP
Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:
Dagbladet Djursland

10 JUNI 2000

DEN 3. VERDEN 1014
Kampagne og
gælds-gudstjeneste

ÅRHUS: Onsdag 14. juni er udråbt som aktionsdag for "Jubilee 2000", en international kampagne for at eftergive den gældsatte tredje verden gælden under sloganet: En gældfri start for en milliard mennesker.

Kampagnen kommer til Århus med en budbringer, en 4,5 meter høj figur, der forestiller en masai-kvinde. Budbringeren ankommer til Banegårdspladsen, hvor der bliver musik og taler, blandt andet med Jan Sjørnsen og Jens Galschiøt. Om aftenen er der en særgudstjeneste i Sct. Pauls Kirke under temaet "håb for fattige - gælds-eftergivelse". Her medvirker Fl. Baatz Christensen og Knud Ochsner samt Peter og Betty Arendt, der spiller verdensmusik.

Budbringeren, den store skulptur, er fremstillet af Jens Galschiøt og bliver stående på Banegårdspladsen 14.-19. juni for at gøre opmærksom på - som arrangørerne siger - at der hver dag dør 19.000 børn som en direkte følge af gældsproblemerne. Skulpturen har tidligere stået i både Odense og København.

Bag arrangementet står en gruppe omkring Det Økumeniske Center i Århus.

Taler og musik, Banegårdspladsen 14. juni klokken 16.30.
Særgudstjeneste, Sct. Pauls Kirke, 14. juni klokken 19.00.

Den godt fire meter høje skulptur, som for tiden er stillet op på Gammelting, er udført i kobber og rustfrit stål. Den vejer cirka 600 kilogram.

Budbringeren er kommet til Haderslev

Udstilling: Skulptur skal gøre borgere opmærksomme på U-landenes gæld.

AF HENRIK SVENSSON

I tiden frem til den 13. juni er der på Gammelting udstillet en godt fire meter høj skulptur, som er udført af den danske kunstner Jens Galschiøt.

Skulpturen, som tidligere har været udstillet i henholdsvis Aalborg og Odense, har fået navnet "Budbringeren".

Den skal understøtte en

international kampagne, som går ud på at få eftergivet u-landenes gæld til den rige verden, forklarer Bjarne Boytang fra Mellemfolkeligt Samvirke i Haderslev.

U-landene afdrager 12 gange mere på gælden, end det, landene får i bistand.

Så længe verdens fattigste lande holdes i et gælds-slaveri, har landene ikke en chance for at komme på fode og starte på en frisk.

Jens Galschiøt har på grund af sine relationer til Haderslevs rehabiliteringscenter for Torturofre tidligere udstillet i Domkirkebyen og huskes af mange

for sine torturskulpturer i gågaden, ligesom han ved den lejlighed havde en skulptur udstillet i Dam-parken.

Som sagt er skulpturen på besøg i Haderslev frem til den 13. juni. Den dato falder sammen med besøg af en solidaritetsbus med tre - fire repræsentanter fra Mellemfolkeligt Samvirkes partnere i syd. Disse gæster stiller gerne op i skoler eller foreninger, som ønsker at drøfte problematikken omkring U-landene voksende gæld, beretter Bjarne Boytang.

Haderslevs Ugeavis 7.6.2000

Jens Galschiøts skulptur hedder »Budbringeren« og er med sine fire og en halv meter svær at overse. Den står på Gammelting frem til den 13. juni. Foto: Jonas Ahlstrøm

Budbringerer kom på plads

Den kontroversielle kunstner Jens Galschiøt udstiller igen i Haderslev. I går ankom hans Budbringer, der nu troner på Gammelting.

AF MICHAEL MOGENSEN
TELEFON 7353 2620

Den kontroversielle kunstner Jens Galschiøt er igen på spil i Haderslev. I

går ankom hans nye skulptur »Budbringeren« til byen. Den skal stå på Gammelting til den 13. juni.

Jens Galschiøt udstillede i sensommeren 1998 en makaber skulptur i gågaden i anledning af 50-året for FN's menneskerettigheds erklæring. Skulpturen bestod af en kuppel med 1000 liter vand og en bagbundet kvindefigur nedsænket i vandet.

Kort efter opstillingen stjal ukendte gerningsmænd hovedet fra kvinden, men efter nogle dages furore dukkede det op igen – svømmende rundt i

kuplen ved siden af dukken. Kunstneren kom selv til Haderslev for at anbringe hovedet på rette sted og tog af-færen ganske roligt. Jens Galschiøt er vant til hærværk mod sine ofte provokerende udstillinger.

I Haderslev har han endvidere udstillet »Skamstøtten« i Damparken.

Den nye skulptur er også dramatisk, men mindre provokerende end kvinden i kuplen. Budbringeren beder om støtte til Jubilee 2000-kampagnen, der er en international opfordring til den rige verden om at efter-

give u-landenes gæld. Kampagnen har kørt i en årrække og fået støtte fra kendte personer som sangeren Bono fra rockgruppen U2, ligesom Paven har givet kampagnen sin velsignelse.

Det er Haderslev Kommune og den sønderjyske afdeling af Mellempolitisk Samvirke, der har fået skulpturen til byen. »Budbringeren« har tidligere stået på Kongens Nytorv og kom i går til Haderslev direkte fra Kristeligt Folkepartis landsmøde i Kolding.

Der Vorbote

HADERSLEBEN

Fast über Nacht hat am Gammelting die Figur »Budbringeren« Aufstellung genommen. Die etwa eine Tonne schwere Metallsulptur stammt aus der Werkstatt des Odenseer Künstlers Jens Galschiøt, der vor zwei Jah-

ren in Hadersleben sein »Schandmal« aufgestellt hatte, und soll an die Integration von Flüchtlingen mahnen. Wie Poul Erik Olesen, der Leiter der Unterrichts- und Kulturverwaltung, mitteilt, bleibt die Skulptur bis Ende Juni an ihrem Standort in Hadersleben. (Foto: DN)

Nordschleswiger, 23.5.2000

Budbringeren

Skulptur skal røre ved samvittigheden

Af Mette Albrechtsen

Haderslev: Der er flyttet en kæmpe kvinde ind på Gammelting. Hun er en "bud-

bringer fra syd", skabt af kunstneren Jens Galschiøt. Han ser hende som en slags sandhedsapostel, hvis opgave det er at åbne vores øjne for verdens egentlige tilstand i forholdet mellem nord og syd.

Tilstanden er kronisk kæmpegæld, og den kan i følge kunstneren kun ændres via gældsreturnering. Her bør

Danmark gå i spidsen. Figurens budskab er, at de rige lande oprindelig har været med til at udpine de lande, der i dag er ulande, og at derfor er meget hykleri omkring den såkaldte ulands-hjælp. I forlængelse heraf er budskabet, at det eneste rigtige vil være at eftergive gælden, så landene kan komme på fode. Den ulige verdensorden skal ændres, insisterer Jens Galschiøt.

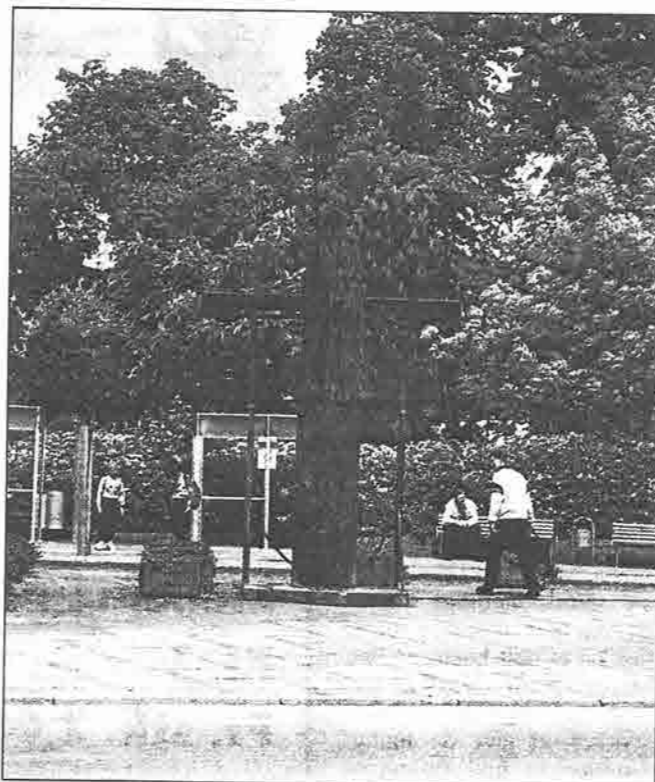
Masaj-agtig figur

Budbringeren er en 4,5 meter høj grå-lilla kvinde med døds-kappe og stav, som for-

bipasserende kan sætte deres underskrift på, hvis de føler med de ulande, der lammes af gæld til vesten.

På hver side af skulpturen viser røde tal på en elektronisk lystavle, at de fattige lande betaler 12 gange så meget i afdrag på gælden til de rige lande som de får igen i bistand.

Figuren bliver i byen til 13. juni. Opholdet afsluttes med besøg af en såkaldt "solidaritetsbus" fra Mellemfolkeligt Samvirke. Den medbringer bl.a. 3-4 repræsentanter fra de fattige lande.

Diagnosen: Kronisk tilstand af gæld. Kuren: Gældssanering.

Udviklingslandene skylder i alt 16.000.000.000 til Vesten.

Eller sagt på en anden måde:

Mange ulande sidder i en håbløs situation. Afbetalingen af gæld udgør en meget stor del af statsbudgettet. De kan ikke betale lånene tilbage med renters rente. Den store gældsbyrde betyder typisk, at landene satser mindre på at udvikle sundheds- og uddannelsessektoren. Risikoen for hungersnød og underernæring bliver større, fordi der bliver færre penge til den fattige del af befolkningen. En bæredygtig miljøpolitik bliver svær at gennemføre, netop fordi kravet om tilbagebetaling af gæld går forud for alt andet.

Ulandene skylder Danmark 12 mia. kroner, heraf er knap halvdelen fra de fattigste og mest forgældede lande. Storbritannien, USA og Norge har valgt at gå i spidsen for gældsreturnering, som allerede er sket i forhold til en række fattige lande.

Hvad betyder solidaritet for dig?

Mellemfolkeligt Samvirke vil gerne i kontakt med folk, som vil hjælpe med at indsamle svar på dette spørgsmål.

af Mette Albrechtsen

Haderslev: Skulpturen "Budbringeren" står i majestætisk ensomhed på Gammelting. Det er Mellemfolkeligt Samvirke og Haderslev Kommune, der har skabt mulighed for "opholdet", som finder sted i anledning af MS' kampagne omkring solidaritet. Organisationen har nemlig valgt at markere årtusindeskiftet ved at sætte fokus på begrebet, som kan have mange betydninger.

Kulminationen af kampagnen finder sted i København 17-25. Juni. Det betyder ikke, at det øvrige land er uden betydning. Tværtimod er MS' regionerne på benene nu. Der skal nemlig indsamles 2000 udtalelser om, hvad solidaritet er.

Det skal der stå:

Hvad solidaritet betyder for dig (højest fem linjer, gerne på engelsk), hvor gammel du er, hvad du hedder, hvor du er fra, og hvad dit arbejde er.

23 SEP. 2000

Klar til den store ballade

1014

Demonstrationer:

Den Internationale Valutafond og Verdensbanken holder årsmøde i Prag - og vil blive forstyrret af demonstranter i tusindvis. Kravet er nedlæggelse af de to institutioner.

AF MICHAEL KUTTNER

BERLIN

Tjekkiske politibetjente kommer på deres livs opgave, når tusindvis af demonstranter fra næste uge vil gøre alt for at afbryde årsmødet Den Internationale Valutafond (IMF) og Verdensbankens årsmøde i Prag.

Strategien hos aktivisterne - hvoraf de fleste er udlændinge - kom frem op mod weekenden. De op mod 20.000 mennesker vil således søge at spærre årsmødet delegerede inde i kongrescentret. Hensigten er først at lukke dem ud, når de går med til at nedlægge de to internationale institutioner, siger en talsmand for INPEG, der er aktivisternes paraplyorganisation.

INPEGs målsætning virker ikke særlig realistisk, men demonstranterne vil, selvom de alle holder sig til et løfte om at afstå fra vold, være i stand til at skabe ravage. Aktivisternes forbillede er sidste års IMF-møde i Seattle, hvor fremgangsmåden dog var omvendt - de delegerede blev lukket inde i deres hoteller, så de ikke kunne komme til mødet. I Seattle førte demonstrationerne til borgerkrigs-lignende tilstande, da et mindretal af aktivisterne smadrede butikker og biler og gik til angreb på politiet. Der var også uro ved senere møder i IMF og Verdensbankens hovedkvarter i Washington.

Demonstranterne er en blanding af miljøfolk, fagfor-

Aktivister fra hele verden er ankommet til Prag. Her opføres der gadeteater til fordel for en bilfri dag. Det foregår fredeligt, men ellers skorter det ikke på trusler fra aktivisternes side. Foto: Reuters

eningsaktivister og globaliseringsmodstandere. Fælles for dem er, at de betragter IMF og Verdensbanken som storkapitalens forlængede arm - et par fæle organisationer, der ødelægger miljøet og mennesker, bl.a. i udviklingslandene. IMF og Verdensbanken peger på, at et af deres formål er at

hjælpe de fattigste i verden, dels gennem udviklingsprojekter, dels ved at overvåge pengepolitikken. Især Verdensbanken medgiver, at en del af dens arbejde ikke har været særlig heldigt, men siger, at man har lært af fejlene. INPEG mener imidlertid, at de to organisationer er ufor-

bederlige. Derfor kræver de, i modsætning til mere moderate græsroddere, deres fuldstændige lukning. INPEG vil derfor heller ikke deltage i diskussioner, som Tjekkiets præsident Vaclav Havel har inviteret modstanderne til i dag. Formålet var, at kritikerne kunne møde topfolk fra IMF

og Verdensbanken og tale ud om tingene, men de mest toneangivende demonstranter vender ryggen til arrangementet.

I stedet forbereder man sig til store og små slag ugen igennem. Ud over større demonstrationer holder man også mindre grupper parate til

Svinehund

Kunstneren og billedhuggeren Jens Galschiøt vil sammen med sine folk demonstrere under Verdensbankens og Den Internationale Valutafonds (IMF) møde. Søndag og tirsdag vil blandt andet 20 kobbermasker på fire meter høje stager og en skamstøtte af forvredne personer - som Galschiøt står bag - sammen med tusindvis af dødsklædte og korsbærende tilhængere af Jubilee 2000 vise deres protest under topmødet. Jens Galschiøt har en lang række kontroversielle projekter bag sig. I 1993 opsatte han tyve statuer af mennesker med svinehoveder rundt omkring i Europa. Projektet med navnet »Min indre svinehund« skulle gøre opmærksom på intolerance i Europa. Et andet af Galschiøts projekter er »skamstøtten«, som siden 1997 er blevet opstillet rundt i verden for at symbolisere grove overgreb på menneskeheden - for eksempel i Mexiko som symbol på den dårlige behandling af landets indianere.

Ritzau

kommandoraids, f.eks. at klatre op ad skyskrabere og blokere adgangen til hoteller.

Som om alt dette ikke er nok, har tjekkerne også problemer med østrigerne. Miljøaktivister i Østrig blokerede i går igen grænseovergange mellem de to lande i protest mod atomkraftværket Temelin i Tjekki. Temelin skal tages i brug om nogle uger, men såvel aktivisterne som de østrigske myndigheder hævder, at værket ikke er sikkert.

150 modtog Ærø's sol-pige

Den fynske kunstner Jens Galschiøt (tv) forklarer her sit stilfulde mytologiske værk, inspireret af den afrikanske Massai og den ærøske ildsjæl, til folketingsmedlem Dorit Myltoft, borgmester og VE-formand Karsten Landro og borgmester Jørgen O. Jørgensen.

Trængsel i teltet, da Jens Galschiøts smukke skulptur blev afsløret og Ærø kåret til Sol-Ø 2000

Af Hans Christiansen

■ ÆRØ: Solen brød naturligvis frem, da Ærø i går i telt ved Ærøskøbing Fjernvarme blev hyldet som værdig vinder af Energistyrelsens konkurrence om at blive årets Solby.

Ærø får status af »Sol-Ø 2000« og fik som bevis på hæderen en spinkel meget

smuk bronzefigur udført af den fynske billedhugger Jens Galschiøt samt tre farvestrålende sol-skilte til ophængning i øens færgéhavne. Hvor skulpturen skal opstilles er endnu ikke endeligt afgjort.

Forankret i stærkt folkeligt element

Hædersbevisningen blev motiveret af først kontorchef i Energistyrelsen, Jens Vindelef og siden i en hovedtale af det radikale fynske folketingsmedlem Dorit Myltoft fra Nyborg - medlem af Enerkipolitisk Udvalg. Ceremoniens toastmaster, borgmester

Jørgen Otto Jørgensen, Ærøskøbing opgjorde fremmødet til 150 - heraf de 20 gæster fra Vadehavssøen Mandø.

I sin tale slog Dorit Myltoft fast, at konkurrencen i år havde været skrap, men at Ærø i sandhed havde fortjent at blive vinder med en målsætning om at ville dække 80-100 pct. af øens energi med vedvarende energi.

- Det sker i et fantastisk lokalt engagement. Vi kan vedtage nok så meget i Folketinget, men hvis det ikke er forankret i et stærkt folkeligt element, når vi ikke så langt som på Ærø - der fuldt for-

tjent har bragt sig på verdenskortet, sagde Dorit Myltoft.

Hilsen fra Holm »ude i verden«

Der blev endvidere talt af folketingsmedlem Ebbe Kalnæs, af direktør Svend Andersen, Arcon Solvarme, Anne Grete Holmsgaard, EnergiMiljøRådet, som personligt gerne havde set Ærø kåret til dansk energi-Ø og hyldede øens kvalificerede modspil til Samsø og af formanden for Marstal Fjernvarme, Niels Aage Jensen, der også kunne bringe en hilsen fra varme-

mester Leo Holm.

Denne talte nogenlunde samtidig om Marstals solfanger for 400 energiexperter forsamlet i den østrigske by Gleisdorf. Niels Aage Jensen kunne supplere med oplysningen om, at Ærø er førende på verdenskortet med 2,2 kvadratmeter solfanger pr. indbygger - med Malta på 2. pladsen med under det halve.

Mandø så på Ærø-sol

En snes mandøboer var gæster ved Solpris-overrækkelsen

Af Hans Christiansen

■ ÆRØ: Tyve repræsentanter for den lille Vadehavssø Mandø var med, da Ærø i går fik overrakt sin Sol-Ø-pris 2000.

De er på Ærø for at studere solfangeranlæg, efter at en arbejdsgruppe på otte gennem nogen tid har beskæftiget sig med et solfangerprojekt til øens 70 beboere.

De blev budt specielt velkommen til Ærø af VE-organisationens formand, Karsten Landro, der ønskede dem held og lykke med forehavendet - og ligefrem gerne så, at det næste år blev Mandøs tur til at modtage Sol-Ø-Prisen.

To varmekærker bag de store idéer

Bestyrelser, forbrugere og medarbejdere gjorde de store solanlæg mulige, fremhævede VE-formand, borgmester Karsten Landro

Af Hans Christiansen

■ ÆRØ: I sin svartale ved overrækkelsen af årets solpris understregede formanden for VE-organisationen, borgmester Karsten Landro, at æren tilkommer bestyrelser, forbrugere og medarbejdere hos Marstal Fjernvarme og Ærøskøbing Fjernvarme.

- Bestyrelserne, der tog initiativet, skal fremhæves for deres mod og fremsyn, forbrugerne skal roses for deres helt utrolige, enstemmige opbakning til bestyrelsen og medarbejderne skal fremhæves, fordi de med deres engagement og arbejdskraft har gjort det muligt at virkeliggøre de store ideer, sagde Landro.

Solstrålehistorie et positivt signal

Han pegede på, at succes'en omkring de store solfangeranlæg breder sig som ringe i vandet til arbejdsgrupper i både Rise og Søby.

- Den ærøske befolkning er glad og stolt over, at det blev Ærø, der fik årets solpris. Øen føler sig ligesom andre yderområder ofte overset af det øvrige Danmark. Vi oplever, at der med en solstrålehistorie som denne sendes et positivt signal til omverdenen om, at der på Ærø og andre øer faktisk leveres et liv som er værd at leve og som det er værd at værne om, fastslog Karsten Landro.

Han understregede nødvendigheden af, at politikere, fagfolk og embedsmænd uden for øen spiller med. Fordi udviklingsarbejdet på Ærø kun kan foregå med støtte fra og i en stadig vekselvirkning med omverdenen.

Skulptur og tre nye byskilte

1014
En skulpturel solfanger og skilte ved færgelejerne bliver de synlige beviser på Ærø's nyvundne status

Af Tino Rueskov Pedersen

■ ÆRØ: Sidste år deltog Marstal og Ærøskøbing hver for sig i opløbet om at blive Årets Solby, men begge måtte nøjes med hædrende omtale. I år foreslog VE-Organisation Ærø hele øen som kandidat til titlen Sol-Ø 2000, og det forslag kunne dommerpanelet ikke stå for.

- Solenergien på Ærø udnyttes, hvor den gør mest nytte, nemlig som varme. Elektricitet får man lettere og billigere fra vindmøller. Dermed er Ærø et godt eksempel på, hvordan den vedvarende energi udnyttes i henhold til lokale ressourcer og behov, hedder det i dommerens begrundelse for at vælge Ærø.

Tilbage til rødderne

Det synlige bevis på Ærø's nyvundne status bliver en skulptur af den kendte fynske billedhugger Jens Galschiøt, der bedst er kendt for skulpturen Den indre Svinehund og for sit store engagement i kampen

for menneskerettigheder overalt på kloden.

Skulpturen er skabt til lejligheden og forestiller en mytologisk skikkelse, der står på ét ben og strækker sin nøgne krop op mod solen. Inspirationen har billedhuggeren fundet i vores urgamle sol.

- Der er noget uendelig gammel-dags over det at bruge solens energi. Det er som at lægge hele den teknologiske udvikling bag sig i erkendelse af, at vi skal tilbage til rødderne - tilbage til urkraften, siger Jens Galschiøt, der selv vil afsløre sin skulpturelle solfanger ved højtideligheden foran Ærøskøbing Fjern-

varme på fredag. Hvor skulpturen skal have sin blivende placering i landskabet er der endnu ikke taget stilling til i VE-Organisation Ærø.

Skilte med status

Ud over den markante skulptur vil Ærø blive begavet med skilte, der skal gøre øens besøgende opmærksomme på øens status som Årets Sol-Ø. Skiltene ventes at skulle stilles op ved de øens tre færgelejer, men de er endnu ikke færdige.

Brødstrup Kommune løb af med titlen som Årets Solby 1998, da Energistyrelsen for første gang kårede en sådan. Og Brødstrups borg-

mester Preben Andersen er ikke i tvivl om, at konkurrencen har sat yderligere gang i projekter til gavn for miljøet.

- Den har været med til at sætte fokus på solenergi her i kommunen og har inspireret os til at sætte solfangeranlæg op på flere kommunale institutioner. Vi troede faktisk heller ikke, dommerpanelet kunne komme uden om Brødstrup i år, siger borgmesteren.

Men det er måske godt det samme, for Brødstrup Kommune har endnu ikke fundet en værdig placering til den skulptur, der fulgte med titlen i 1998.

Å JOUR KLIP
Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udclip af:
Fyns Amts Avis

5 SEP. 2000

EU-tilsagn om millioner til Marstal Fjernvarme

1017
Olieprisers himmelflugt formentlig årsag til, at Marstal får mere i støtte end forventet til 10.000 kvm solfangere yderligere

Af Hans Christiansen

■ MARSTAL: Ærø er solsikket og for nylig af Energistyrelsen udpeget som dansk »sol-Ø 2000«. Endnu før det er afgjort, hvor præmien i form af en Jens Galschiøtt-skulptur, skal opstil-

les, stråler solen atter over øen.

I går fik Marstal Fjernvarme e-mail fra Bruxelles med forhåndstilsagn om 810.400 ecu svarende til omkring seks millioner danske støttøkroner. Pengene skal medfinansiere en planlagt fordobling af solvarmeanlægget i Marstal - i forvejen Verdens største, men »truet« af et svensk overbud.

Flot skulderklap

- Det er gået rimeligt stærkt. Vi søgte om tilskud i juni og har bl.a. under hensyn til de stigende oliepriser fået

tilsagn om hele det ansøgte beløb. I virkeligheden mere, end vi havde forventet, siger fjernvarmeformand Niels Aage Jensen. Han kalder det et flot skulderklap!

Det eksisterende solfangeranlæg er på 9.043 kvm. Den planlagte udvidelse lægger 10.000 kvm oveni, hvilket anslået vil koste lidt over en snes millioner.

- Tilsagnet fra EU kan formentlig kun virke som løftestang for en nogenlunde tilsvarende dansk medfinansiering, hvorefter vi så lokalt skal

finansiere den tilbageværende halvdel af projektpriisen.

Brugerne skal høres

- Inden vi kommer så langt, skal der imidlertid laves kontrakt med EU over 65 A4-sider, og vi skal sammenkalde forbrugerne ekstraordinært for at få grønt lys for igangsætningen. En sådan ekstraordinær høring kan formentlig ske i november, siger Niels Aage Jensen, der - om alt går vel - anslår, at spaden kan sættes i jorden til foråret.

Å JOUR KLIP
Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udclip af:
Fyns Amts Avis

26 SEP. 2000

Å JOUR KLIP
Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udclip af:
Morgenposten
Fyens Stiftstidende

17 SEP 2000

Galschiøt-skulptur stjålet

1014
KUNST-RAN:
Galschiøt-
skulptur stjålet
fra Værksteds-
galleriet

Af Anne-Lise Lindharth

TØRRESØ: Ingen forsikring dækker, så tilbage er kun at håbe på, at tyvekosten kommer for en dag. Helt nemt at skjule er den da heller ikke: En to meter høj kobberfigur med en vægt på omkring 300 kilo.

Skulpturen, der er udført af Jens Galschiøt, har gennem mere end tre år stået foran Værksteds-galleriet i Tørræsø. Men natten til lørdag blev den væk.

- Skulpturen "Skriget", der forestiller en skrigende mand med armene rakt op mod himlen, blev opstillet for tre og et halvt år siden, da Jens Galschiøt udstillede her. Og det har ikke været noget helt nemt job at fjerne den, for den var ikke alene gravet ned i jorden. Den stod også midt i en brolægning, og for at få den fri, har gerningsmændene måttet fjerne flere store sten, fortæller Jette Heckmann, der ejer Værksteds-galleriet.

Stjal også trailer

Hun mener, at skulpturen er fjernet efter klokken 1.30 lørdag nat - og før det igen blev lyst.

Samtidig med skulpturen har tyvene også stjålet en trailer, der stod parkeret ved galleriet.

- Traileren har kun stået her i to dage. Så enten er der nogen, der har holdt øje med

Måske er tyveriet af "Skriget" begået af nogle unge bøvhoveder, måske er det et bestillingsarbejde, siger Jens Galschiøt, der også tidligere har fået stjålet nogle af sine værker.

FOTO: FYNES PRESSE FOTO

stedet, eller også er der nogen, der har handlet efter en pludselig inspiration, mener Jette Heckmann.

Det samme mener kunstneren selv, Jens Galschiøt.

- Måske er det nogle unge bøvhoveder, der bare ville stjele traileren og så er kommet i tanker om, at de kunne tage skulpturen med. Eller også er der tale om et egentligt bestillingsarbejde. Det er da i hvert fald ikke en helt almindelig kriminel, der har gjort det, mener Jens Gal-

schjøt.

Han lægger til, at det ikke er første gang, han har fået stjålet en skulptur. Han har dels fået stjålet to skulpturer i Fuglebjerg Kommune, dels to i Odense.

To værker stjålet

- For omkring tre år siden havde jeg to skulpturer stående indendørs hos Odense Natursten. De havde stået der et halvt års tid, da nogen brød ind og stjal dem - og en flaske rødvin. Jeg regnede helt sik-

kert med, at de to skulpturer, der forestillede en arabisk mand og en arabisk kvinde og hver især var omkring 70 cm høje, ville dukke op igen. Men det er de endnu ikke gjort, siger Jens Galschiøt.

Det håber han til gengæld, at den netop stjalne skulptur, der vurderes til en salgspris på cirka 200.000 kroner, gør.

- Sagen er selvfølgelig meldt til politiet, og nogen må da have set en bil med en trailer en med en stor skulptur, mener Jette Heckman

Å JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Morgenavisen
Jyllands-Posten

17 SEP. 2000

1014 "Skriget" stjålet

KUNSTTYVERI

Af NIELS CHR. BASTHOLM

Den internationalt kendte danske billedhugger, Jens Galschiøt, fik i går stjålet en 250 kilo tung skulptur.

Kunstværket, der bærer navnet "Skriget", stod placeret uden-dørs i Værksteds Galleriet i Otterup på Nordfyn.

»Jeg tænkte, det kan ikke passe, og jeg er stadig rystet,« siger Jens Galschiøt efter det opsigtsvækkende tyveri.

Skriget er vurderet til 200.000 kroner og har blandt andet været udstillet på Verdensudstillingen i Sevilla i 1992.

Jens Galschiøt lavede den to meter høje kobberskulptur efter at have set en jugoslavisk kvinde, der havde mistet både mand, børn og hus som følge af muslimernes hærgen.

Ifølge ejeren af Værksteds Galleriet, Jette Heckmann, skete indbruddet mellem 1.30 og 8.00 natten til lørdag. Hun håber, at nogle har set skulpturen på den trailer, som tyvene også stjal for at få bugseret det tunge kunstværk væk.

»Det lugter af bestillingsarbejde. Man kan kun håbe, at de ikke

er kørt over grænsen,« siger galleriejer Jette Heckmann.

I hendes græsplæne er der nu et stort hul, hvor der ligger sten og brosten omkring. Dem brækkede tyvene nemlig op, inden de kunne tippe skulpturen op på traileren og fordufte.

Jens Galschiøt har tidligere lavet den kontroversielle "Skamstøtte" til erindring om massakren på demonstrerende studenter og arbejdere i Beijing i juni 1989. Han frygter også, at tyvene måske har ført skulpturen ud af landet, men tror, at det er nogle dumme drenge, der bare har lavet hærværk og stjålet skulpturen i samme ombæring. For Jens Galschiøt er det største problem, at kunstværket ikke var forsikret.

»Jeg tænkte - den er der sgu ingen der stjæler. Det er en meget voldsom skulptur,« forklarer Jens Galschiøt. Og det er tilmed ikke første gang, at billedhuggeren, der er bosiddende i Odense, har været udsat for tyveri. For et par år siden fik han stjålet to arabiske skulpturer ved et indbrud i Odense Natursten, og de er endnu ikke blevet fundet.

niels.bastholm@jp.dk

Å JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Berlingske Tidende

18 SEP. 2000

Skulptur stjålet

Kunsttyveri: »Skriget« - ikke det berømte maleri af Edvard Munch, men en 250 kilo tung bronzeskulptur af den danske billedhugger Jens Galschiøt - er blevet stjålet.

1014
Af MIRIAM KATZ

Om det er en flok fulderikker på nattesjov eller professionelle kunsttyve på bestillingsarbejde, kan den fynske billedhugger Jens Galschiøt kun gisne om.

Men faktum er, at hans 2,5 meter høje bronzeskulptur »Skriget«, der stod udstillet i en skulpturpark i Otterup på Fyn, fredag aften er blevet gravet op af sin kampestensvold, læsset over på en trailer og derpå er blevet kørt bort i en trailer i nattens mulm og mørke.

»Det er meget mystisk, for skulpturen vil være umulig at afsætte for tyvene, fordi den er så nem at genkende. »Skriget« hører absolut ikke til de mest diskrete af mine værker,« siger Jens Galschiøt om den voldsomme 250 kilo tunge bronzekvinde, som skriger til himlen »i desperation over at hun er blevet forladt af sin

gud«, som kunstneren selv forklarer det. Figuren har stået i skulpturparken ved »Værksteds-galleriet« i Otterup i tre år, og den var ikke forsikret.

»Jeg kunne jo ikke forestille mig, at nogen kunne finde på at stjæle den,« siger Jens Galschiøt.

Han har dog tidligere haft besøg af kunstinteresserede tyve. For fire år siden blev fire af hans mindre skulpturer stjålet, ligesom et af hans kontroversielle værker, »Den indre svinehund«, blev ødelagt af hærværksmænd. Svinehundens hoved blev revet af, da den stod udstillet på Nørrebro i København.

I går eftermiddags fik Odense Politi et tip om, at traileren var fundet i en grøft lidt uden for Otterup, hvilket kunne tyde på, at skulpturen er blevet ført videre ud af landet til en ventende kunde. Det underer Jens Galschiøt: »Hvis det er en kunstsamler, der står bag, giver det heller ingen mening, for det må være lige så dyrt at bestille sådan et tyveri som at købe skulpturen,« siger han om sit 200.000 kroners dyre værk. Og tilføjer:

»Men det kan jo være, der er tale om en meget fattig og meget kriminell kunstsamler.«

Oplysninger om den stjalne skulptur kan gives til Odense Politi.

Å JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

19 SEP. 2000

1014 GALLERI-TRAILER FUNDET

STRANDAGER: Den trailer, der natten til lørdag blev stjålet i forbindelse med tyveriet af en Galschiøt-skulptur fra Værksteds-galleriet i Tørrsø, er søndag sidst på eftermiddagen fundet efterladt på Strandlækkevænget.

Å JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

17 SEP. 2000

Skulptur stjålet 1014

En 300 kilo tung Galschiøt-skulptur er stjålet fra Værksteds-galleriet ved Tørrsø.

Verdensbanken og Den Internationale Valutafond, IMF, indleder i dag deres årsmøde i Prag under stor mediebevågenhed. Verdensbanken er den største bistandsorganisation i verden og har umådelig indflydelse på udviklingsprojekter i verdens fattigste lande. IMF yder lån til lande med betalingsbalanceproblemer og er berygtet for sine benhårde betingelser. Iver Houmark Andersen har taget temperaturen på de to giganter

Verdensbanken på vej ind i varmen

Udemokratisk, miljøsvin, kapitalismens lakaj. Aktivister skælder ud på u-landenes vigtigste långiver, men banken har voksende goodwill hos regeringer og NGO'er

Verdensbanken

»Vores drøm er en verden fri for fattigdom.«

Det står bøjet i neon over Verdensbankens arbejde og øverst på institutionens hjemmeside. Fokuseringen på at sikre bedre levevilkår for de fattigste høster stort bifald blandt progressive donorer af bistand som Danmark og Norge samt en række u-lande som Uganda og Tanzania. Sågar mange u-landsorganisationer - NGO'er - er begyndt at se den økonomiske supertanker som mere ven end fjende og retter i højere grad deres kritik mod bankens 'onde' tvillingebror, Den Internationale Valutafond.

Med engagement i mere end 100 u-lande, massiv rådgivning og milliarder af dollar i årligt udlån, så er det i mange u-lande Verdensbanken i samråd med Den Internationale Valutafond (IMF), der i udstrakt grad skriver noderne til landenes økonomi. Men bankens krav til modtagerlandene er blevet mere nuancerede de senere år bl.a. for at undgå, at f.eks. besparelse på de offentlige udgifter får for stor social slagside. Den bredere forståelse af fattigdom og vejen væk fra ensidig satsning på økonomisk vækst er senest dokumenteret i rapporten World Development Report. Denne omlægning til-

skrives bankens præsident James Wolfensohn, som overtog rospinden i 1995. Hans programmerklæringer har på mange måder været engelyd i danske udviklingsministres ører.

»Vi er helt på linie med James Wolfensohn,« siger udviklingsminister Jan Trøjborg til *Information*.

Useriøs kritik

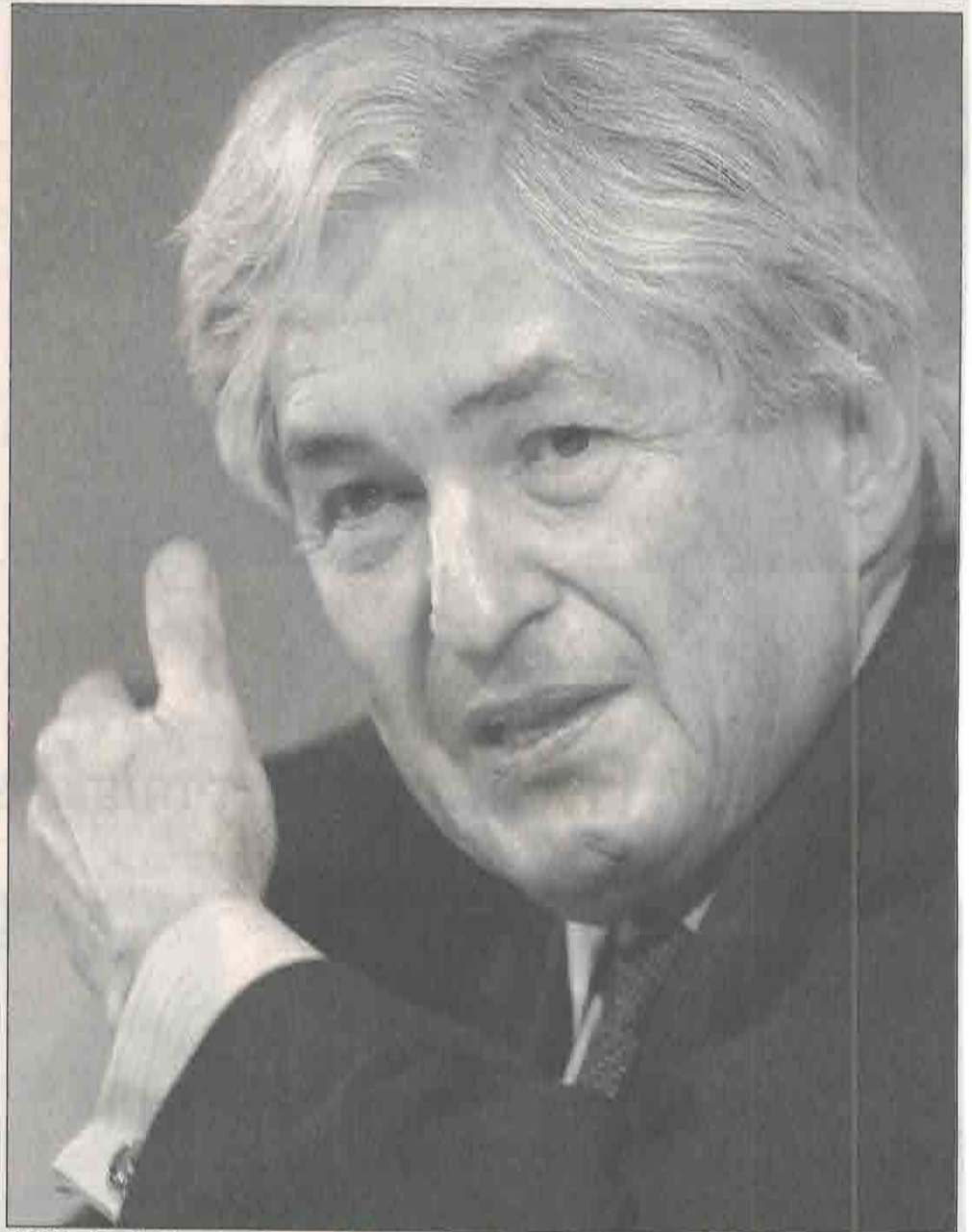
Bankens fattigdomsfokusering ses bl.a. af, at den nu stiller krav til u-landene om, at de for at få gældslettelse skal udarbejde bindende handlingsplaner for bekæmpelse af fattigdom. På den måde vil banken sikre, at den økonomiske saltvandsindsprøjtning i form af at skulle betale mindre i afdrag og renter ikke blot komme u-landenes elite eller militær til gode.

Banken er også blevet mere lydighør over for kritik fra u-lande og NGO'er. For eksempel har den i flere tilfælde lagt sig ud med IMF. F.eks. i Mozambique hvor banken har stået fast på landets ret til at have toldbeskyttelse af sin produktion af cashewnødder. En strid der nu har fået FN's fødevarerorganisation, FAO, som opmand.

Jeg er glad for, at der er global interesse i fattigdom, og vi er åbne over for diskussion og kritisk dialog, men det skal være en dialog og ikke heftige udfald

James Wolfensohn
Direktør for Verdensbanken

Den store supertankers kursændring har dog på ingen måde fået aktivisters kritik til at forstumme. Det fru-

SURT - Verdensbankens kursændring har ikke fået aktivisters kritik til at forstumme, og det frustrerer supertankers direktør James Wolfensohn. Foto: Wolfram Steinberg/Nordfoto

strer James Wolfensohn. Tidligere på året sagde han ifølge Inter Press Service, at han ikke forventer opbakning hele tiden, men at NGO'erne bør anerkende det arbejde, banken gør for at bekæmpe fattigdom. Eksempelvis nævnte han, at alle Afrikas præsidenter var for byggeriet af en olieledning mellem Chad og Cameroun, som støttes af banken, mens alle NGO'er i Vesten var imod. Tidligere på måneden sagde han til *International Herald Tribune* om de kommende protester i Prag:

»Jeg er glad for, at der er global interesse i fattigdom, og vi er åbne over for diskussion og kritisk dialog, men det skal være en dialog og ikke heftige udfald.«

Udemokratisk

Blandt de seriøse NGO'er bliver banken ofte kritiseret for at være udemokratisk, fordi de rige lande sidder på over halvdelen af aktierne i bankens to udlånsordninger. De rige lande kritiseres for

at mele deres egen kage og f.eks. stille krav om åbninger af u-landenes markeder, samtidig med at de rige lande bevarer egne toldmure og eksportsstøtteordninger.

Den danske sammenslutning af u-landsorganisationer Nord/Syd Koalitionen skriver i et arbejdsgrundlag for Prag-mødet: »Koalitionen arbejder på kort sigt for en demokratisering af Verdensbanken, så u-landenes interesser reelt vil blive varetaget i banken. På længere sigt skal store dele af bankens kompetenceområder overflyttes til FN-systemet.«

Direktøren for Center for Udviklingsforskning, Poul Engberg-Pedersen, giver NGO'erne ret i, at banken er udemokratisk, og at den er meget dominerende inden for analyse- og strategiarbejdet. »Men at overflytte kompetencer til FN-systemet er en dødssejler. Den udemokratiske bank har jo netop i modsætning til FN-systemet vist sig i stand til at tiltrække rigtig mange, dygtige og go-

de folk,« siger Engberg-Pedersen. NGO'er har gennem årene protesteret kraftigt mod bl.a. Verdensbank-støttede dæmningsprojekter. Kritikken har gået på tilsvining af miljøet og tvangsforflytninger af lokale beboere. Den kritik har banken under Wolfensohn ikke siddet overhørig. Således har den opgivet at støtte et stort dæmningsprojekt i Kina og har offentligt vedkendt sig en 'hvid elefant' (et fejlslågent udviklingsprojekt) i forbindelse med minedrift i Indien.

Bankens problem er nu ifølge Engberg-Pedersen, at den befinder sig i en identitetskrisis. Han siger: »Når man læser World Development Report, så står der en masse smukke ord, men det er som om, banken vil alt under himlen. Det er tydeligt, at den er i vildrede med, hvad dens opgave er.«

■ World Development Report kan findes på: www.worldbank.org/wdr

~ Galschigt.

Nervekrig på broerne

Jakkesæt og aktivister kom pludselig tæt på hinanden i går. Sådan bliver det næppe i dag, når Verdenbankens og IMF's årsmøder starter

Af HENRIK BRUN
Informations udsendte medarbejder

PRAG - Yuri Poluneev tager solbrillerne af og kigger en ekstra gang ud over broen, Nuselsky Most, oppe fra terrassen på kongrescentret i Prag.

Den er god nok. De risikerer deres liv ude på den bro.

Når han kigger lige derud på den anden side af hegnet og politiets jernring kan den ukrainske bankmand se, hvordan tre unge aktivister har lænket sig fast på ydersiden af den lange bro. Uden for politiets rækkevidde har de kravlet flere hundrede meter over mod kongrescentret, hvor 10.000 delegerede er samlet til årsmødet i Verdensbanken og Den internationale Valutafond (IMF), der officielt åbner i dag.

Et forkert skridt eller en forkert bevægelse, og de tre aktivister ryger ud i et frit fald på 50 meter ned på jernbanesporende under Nuselsky Most. »Imponerende, at de tør,« lyder det fra Yuri Poluneev, der er ukrainsk delegeret ved årsmødet.

»Men jeg synes ikke, disse unge mennesker behøver at risikere deres liv for at gøre deres synspunkt klart.« Sammen med måske hundrede andre delegerede og lige så mange journalister, fotografer og kameramænd er han gået ud i den lave eftermiddagssol for at følge den nervepirrende og risikable generation fra de unge globaliseringsmodstandere. For de delegerede synes det at være en tiltrængt pause fra alle møderne i komiteerne. Og for journalisterne endelig en historie med en smule kolorit.

»Jeg forstår mange af

NGO'ernes bekymringer om, at fattigdommen i verden er steget, og at de beskylder IMF og Verdensbanken for at have et medansvar på grund af de krav, vi stiller,« siger Yuri Poluneev og tager solbrillerne på igen.

Tidens kald

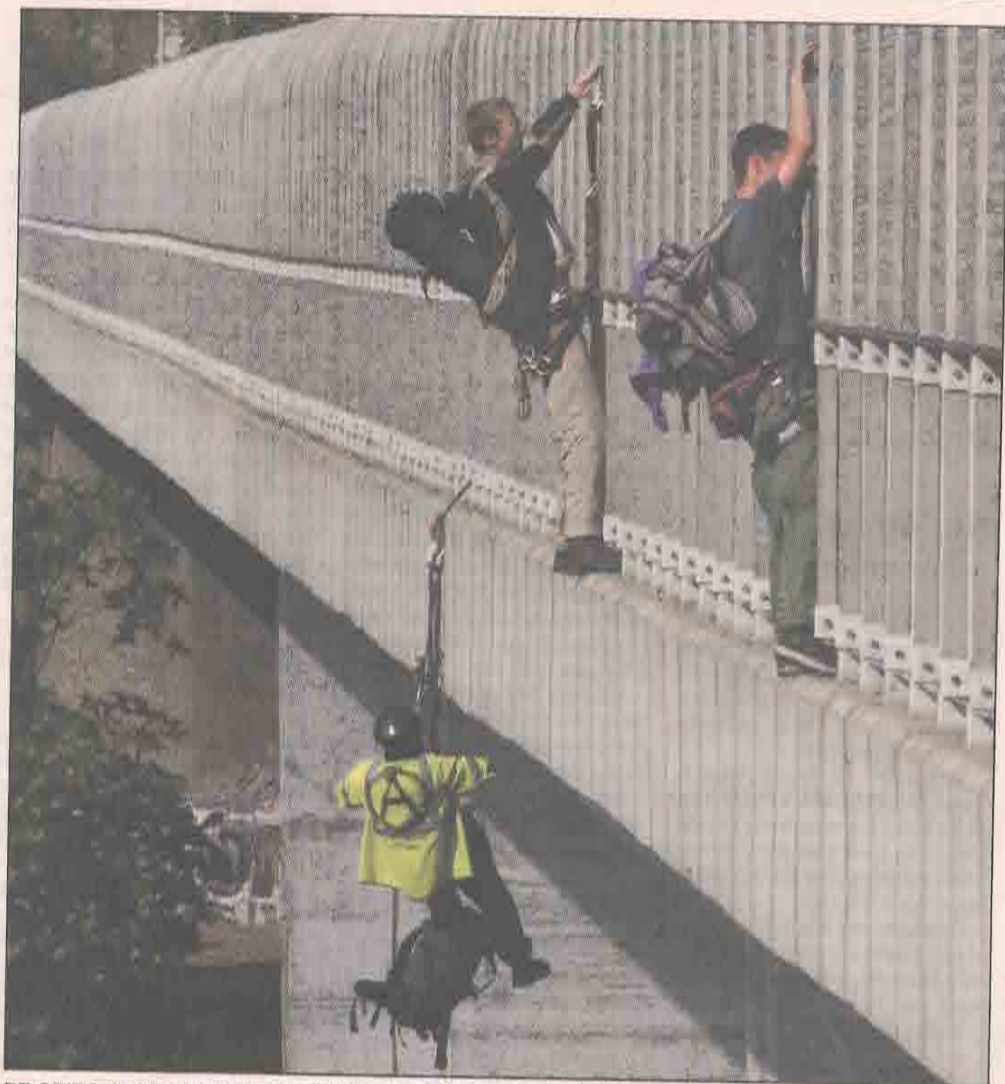
»Men de glemmer, at der er sket en forandring hos både Verdensbanken og IMF i retning af at tage disse synspunkter alvorligt, og at der er en ny åbenhed og vilje til dialog i institutionerne, som ikke er set før,« siger Poluneev, der har været med i det årlige bankshow i lidt over otte år.

For eksempel er der sket en åbning ved, at dokumenter nu bliver offentliggjort, og at der faktisk - også her i Prag - har været holdt dialogmøder mellem IMF-folk og en række af de NGO'er, som ikke er til voldelige aktioner. »Det skyldes ikke blot, at NGO'erne er blevet stærkere på globalt plan. Det skyldes også 'tidens kald'. En ny generation af bankfolk, der er klar til at ændre på de principper, som ellers har været gældende, og tage andre forhold end tal på bundlinjen i betragtning, når der ydes støtte eller lån,« siger Yuri Poluneev.

Han håber, at årsmødet vil komme frem til en konkret aftale om, hvordan fattigdom skal tackles, og at der i den forbindelse bliver taget positiv stilling til en reduktion af mange ulandes gæld.

»Fra et ukrainsk synspunkt gælder det, at mange af de problemer som NGO'ere og aktivister fremhæver i ulandene også er gældende hos os. Okay, vi slås heldigvis ikke med decideret sult og ødelæggelse. Men problemet med, at det er svært at betale gælden tilbage, hvilket så går ud over andre opgaver i samfundet, kender vi godt,« siger den ukrainske bankmand og bliver afbrudt af et ekkogivende råb ude fra broen. »Anarki,« lyder det. I mellemtiden er ambulancer kørt i stilling, mens en politihelikopter, der lige er lettet fra taget på hotel Corinthia Towers over for kongrescentret, kredser over de tre aktivister.

Aktionen på Nuselsky

PROTEST - »Imponerende at de tør,« sagde en ukrainsk delegeret ved synet af tre aktivister, der havde lænket sig fast på ydersiden af broen Nuselsky Most i Prag. Foto: Petr Josek/Nordfoto

Most er kun en lille forsmag på, hvad der venter i dag, når Global Action Day (5-26) løber af stablen. Der er nu kommet tusinder af aktivister til Prag, og de fleste lægger vejen forbi det såkaldte Convergence Center i en anden bydel.

Til fods

To store forladte fabriks-haller udgør rammerne for centret, hvor den koordinerende organisation Intitiative against Economic Globalisation (INPEG), forbereder folk fra hele verden på dagens marcher i det distrikt, Prag 4, hvor myndighederne har nedlagt demonstrationsforbud, og hvor årsmøderne foregår. Politiet har allerede lagt en jernring omkring kongrescentret og afspærret gaderne omkring. I Na Pankraci gaden har samtlige butiksejere barrikaderet ruderne med træplader og er rejst ud af byen. Kun delegerede og lokale tjekker, der bor i området, kan få lov til at passere. Til fods, for der er også parkeringsforbud.

De demonstrerende planlægger også at komme til fods i dag, hvor kongrescentret vil blive angrebet fra fire sider.

»Vi har opgivet at forhin-

dre de delegerede i at komme til åbningen. Nu er strategien at sørge for, at de ikke kan forlade bygningen,« siger den 24-årige dansker Jens Nielsen, der er rejst hertil på eget initiativ for at demonstrere.

Han hører til dem, der mener at de delegerede, Verdensbanken og IMF skal holdes inde i kongrescentret, indtil de beslutter at nedlægge sig selv.

»Man kan ikke lappe på de to institutioner. De burde nedlægges,« siger Jens Nielsen, der er klædt i sort som døden og bærer en le over skulderen, hvor der med blodrød står »IMF«.

Aktionen i dag vil gå ud på at »sørge for at de ikke kan komme til deres opera og banket om aftenen,« lyder det fra lederen af en stor gruppe på omkring 70 svenske aktivister, som sidder i en rundkreds på betongulvet i den enorme fabriks-hal, hvor grupper fra forskellige lande har fået tildelt hvert deres lille område.

Nærmest som var det et eksempel på anti-globalisering blandt aktivisterne selv. Det er imidlertid kun af sproghensyn, at det foregår på den måde, forklarer 33-årige Anders Jönsson, der

mener at anti-globaliseringsbevægelsen er ved at blive stærk, fordi modstanden mod Verdensbankens og IMF's politik selv er ved at blive globaliseret.

Det er næsten umuligt at se forskel på nationaliteterne, der er samlet i det enorme ukrudt uden for fabriks-hallerne. Næsten alle er klædt i sort, blandet med farverne gul, rød, grøn og orange. Alternativt klædt, men rastahår og punkfrisurer er i undertal. En amerikansk INPEG-leder forklarer via tolk en gruppe på godt hundrede unge spaniere, hvordan man kan være tre om at skubbe en delegeret væk uden at gribe fat i vedkommende, og hvordan man kommer sig ovenpå en gang tåregas.

Gang på gang understreges det, at det skal foregå fredeligt, når kortet med demonstrationsruterne bliver uddelt. Indtegnet er også, hvor de delegerede skal til arrangementer om aftenen, og hvilke hoteller de vigtigste bor på.

»Det kan blive en lang dag og en lang nat,« forklarer den svenske leder. Det er Yuri Poluneev også godt klar over. »Det kan blive en lang dag,« siger han. »Men så må vi tage det med.«

Erbschugt

'Klar sejr for Danmark'

Udviklingsministeren er 'fornøjet' med de to institutioner. Forsker mener, at Verdensbanken mangler at bevise, at den reelt er mest optaget af at bekæmpe fattigdom

Danmark

Trods mange u-landsorganisationers skepsis over for Verdensbanken og Den Internationale Valutafond (IMF) bakker Danmark i høj grad op om de to udlånsinstitutioner. Udviklingsminister Jan Trøjborg (S) mener, at begge institutioner har tilnærmet sig dansk udviklingspolitik. Som et kontant signal på velviljen brugte Danida i fjor i al ubemærkhed 395,2 mio. kr. på at forhøje sin aktieandel i Verdensbankens to udlånsvinduer.

»Det har været en fornøjelse at se, hvordan Verdensbanken og IMF i de senere år har ændret deres politik i retning af at prioritere de samme ting, som vi gør i dansk udviklingspolitik,« siger udviklingsminister Jan Trøjborg til Information.

Han kalder udviklingen i Verdensbanken for »god og fornuftig« og mener, at de to institutioner har bevæget sig væk fra Washington-konsensus (enighed om at skabe økonomisk vækst er det altafgørende værktøj i kampen mod fattigdom) og over til København-konsensus (enighed skabt delvist på Det Sociale Topmøde om at fattigdomsproblemer skal tackles bredt).

»Det er en klar sejr for Danmark, at fattigdomsorienteringen er kommet så meget i centrum i de to institutioner. Men det er ikke givet, at det vil blive ved med at være sådan. Blandt andet trækker nogle stærke, republikanske kræfter i USA i en anden retning end Danmark. Det er på den baggrund, at vi har købt os til mere indflydelse via forhøjelsen af aktieposterne,« siger Trøjborg.

Sårede i København

Verdensbanken har ikke altid befundet sig i kridthuset hos Danmark. For præcis 30 år siden holdt banken sit årsmøde i København, og her

blev den meget skældt ud af den danske venstrefløj for at være USA's forlængede, imperialistiske arm. Protesterne udløste ifølge Information »de hidtil voldsomste kampe mellem politi og demonstranter siden Den anden Verdenskrig« med flere sårede. Om Danmarks historiske forhold til banken siger direktøren for Center for Udviklingsforskning, Poul Engberg-Pedersen:

»I 1980'erne forholdt Danmark sig passivt til bankens strukturtilpasningsprogrammer i u-landene (som ellers blev skarpt kritiseret af u-landsorganisationer, red.). I 1990'erne har banken i hvert fald på det retoriske plan nærmet sig dansk udviklingspolitik. Men vi mangler i høj grad at se beviserne for, at de mange ord fra præsidenten for banken bliver ført ud i livet.«

Øverst på listen

Angående IMF siger Engberg-Pedersen, at fonden for et år siden lavede en række papirer, hvor man ligesom Verdensbanken ville sætte udryddelse af fattigdom øverst på prioriteringslisten.

»Det er IMF heldigvis på vej væk fra igen og over til sit traditionelle kernområde nemlig långivning under finansielle kriser. Den udvikling skal vi være glade for, for fonden har ikke forstand på fattigdomsbekæmpelse.«

Gang på gang kritiserer u-landsorganisationer (NGO'er) Verdensbanken og især IMF for at presse u-landene til at føre en alt for hård, neoliberal makroøkonomisk politik, som har stor social slagside. Til kritikken siger Trøjborg: »De to institutioner skal kræve en vis økonomisk disciplin af u-landene, og jeg mener, at NGO'ernes kritik generelt rammer ved siden af. Jeg efterlyser nogle konkrete eksempler på alt det, som NGO'erne kritiserer Verdensbanken og IMF for.«

»De to institutioner er dog ikke fuldkomne. Fra dansk side mener vi for eksempel, at banken kan blive endnu bedre til at tage miljøhensyn og fokusere på at inddrage kvinder i udviklingsprocessen. Vi har også haft mange diskussioner med banken om privatisering.« Danmark har i øjeblikket en god mulighed for at påvirke banken. Fra august i år og tre år frem repræsenterer Danmark de nordiske og baltiske lande i bestyrelsen for Verdensbanken.

Side 10: Nervekrig på broerne

Fakta

Verdensbanken

■ Historie: Blev etableret i 1945 efter en konference holdt i Bretton Woods i USA i 1944.

■ Formål: Via långivning og rådgivning at fremme udviklingen primært i u-lande. Banken er i dag involveret i mere end 100 u-lande.

■ Programmer: Bankens vigtigste mekanismer er IBRD, som giver lån på markedsvilkår til kreditværdige lande f.eks. i Østeuropa, og IDA, som yder meget billige lån til u-lande f.eks. i Afrika og Asien.

■ Antal medlemslande: 182.

■ Udlån: Banken er u-landenes største kreditor. I fjor udlånte den 15,3 mia. dollar (ca. 130 mia. kr.) til medlemslande.

■ Magtfordeling: De rige G-7 lande sidder på en stor del af magten. I ordningen for billige lån, IDA, sidder G-7 landene (USA, Canada, Frankrig, Italien, Storbritannien, Tyskland og Japan) med en stemmeandel på 43 procent. USA har den største andel - 14,79 procent.

Præsident: James D. Wolfensohn.

■ Antal ansatte: Ca. 10.000. Heraf har omkring 1.900 en ph.d.-grad, hvilket er det største antal i nogen organisation.

■ Læs mere på www.worldbank.org

IMF

■ Blev etableret 27. december 1945 efter en konference holdt i Bretton Woods i USA i 1944.

■ Formål: At fremme global handel ved at sikre stabilitet på valutamarkederne gennem bl.a. udlån til lande i betalingsvanskeligheder og rådgivning.

■ Større långivninger til lande i krise i 1990'erne: Mexico (1995), Sydøstasien (1997), Rusland (1998) og Brasilien (1999).

■ Antal medlemslande: 182.

■ Total udlån 30. juni i år: 66,2 mia. dollar (ca. 570 mia. kr.). Lånene fordeler sig med 27 procent til Asien, 32 procent til Europa, 13 procent til Afrika, og 18 procent til resten af verden.

■ Magtfordeling: De rige G7-lande sidder på 46 procent af stemmerne. G7 består af USA, Canada, Frankrig, Italien, Storbritannien, Tyskland og Japan. USA har den suverænt største magt med 17,3 procent af stemmerne.

■ Programmer: Alt afhængig af situationen har IMF forskellige instrumenter. Lige fra hurtige lån i krisetider til billige, langfristede lån til fattige lande. Er sammen med Verdensbanken om gældslettelse for dybt for-gældede u-lande (HIPC-initiativet).

■ Administrerende direktør: Horst Köhler.

■ Antal ansatte: ca. 2.700.

■ Læs mere på www.imf.org

Information tirsdag 26. september 2000
forsat III

Galschiet

To sandheder

To eksempler viser, hvordan IMF's råd kan være både gode og dårlige

sationen Ibis ligger dette års rekordhøst af ris og rådnere på lagre, fordi de nicaraguanske risbønder ikke kan konkurrere med statstøttet, importeret ris fra USA.

For at beskytte sig mod den urimelige konkurrence ønsker risbønderne at indføre en told på importeret ris. Men det må landet ikke ifølge en aftale med IMF om at fjerne told. Som et eksempel på IMF's gode indvirkning i et u-land fortæller Informationschefen for IMF, Thomas C. Dawson, om sukkerproduktion i Uganda:

»Uganda er i dag selvforsynende med sukker, og der er cirka 21.000 beskæftigede på sukkerfabrikkerne. Landet har ved hjælp af toldmure i stigende grad været protektionistisk for at beskytte sukkerindustrien.«

»IMF har imidlertid foretaget en beregning over, hvad der vil ske, hvis tolden på sukker bliver fjernet. For det første ville der komme importeret sukker ikke fra EU, men fra andre fattige lande som Swaziland og Madagaskar. For det andet ville de mange fattige i Uganda få billigere sukker.

Eksempler

Den Internationale Valutafond (IMF) stiller som betingelse for sine lån til fattige lande ofte krav om, at de skal åbne deres markeder for import og eksport ved at fjerne told og kvoter. Det har fået u-landsorganisationer til at protestere, fordi de mener, at der ikke er tale om fair konkurrence, når fattige u-landsbønder skal konkurrere med supereffektive og ofte subsidierede bønder i de rige lande. Her følger to eksempler på virkningerne af IMF's krav om markedsåbning:

Ris er en basal fødevarer i Nicaragua på linie med kartoffelen i Danmark. Ris er blevet produceret i det mellemamerikanske land gennem århundreder som en rentabel afgrøde til hjemmemarkedet. Men dette billede er nu vendt. Ifølge u-landsorgani-

IMF er en hård hund med slips

På trods af charmeoffensiv bliver valutafonden kritiseret for at være for dogmatisk og barsk i sin politik over for u-lande

Valutafonden

For årsmødet i Prag har Den Internationale Valutafond (IMF) forsøgt med en lang række møder at charmere sig ind hos u-landsorganisationer og andre kritikere. Fondens forsøg på at åbne en dør på klem for civilsamfundet roses, men den opfattes stadigvæk som en missionær for neo-liberal markedsøkonomi, og alt hvad det indebærer af barske reformer især i u-lande.

For en måned siden var IMF's informationschef, Thomas C. Dawson, i København i forbindelse med en større promotionstur i Europa. Her berettede han, hvordan den nuværende chef for Nationalbankens internationale kontor, Kai Aaen Hansen, under et besty-

relsesmøde i IMF nærmest havde sendt chokbølger gennem forsamlingen, da han havde taget sin jakke af.

»Min Gud, hvor har den her organisation forandret sig,« tænkte Dawson, som havde haft et job uden for IMF i en årrække.

Anekdoten illustrerer i hvor høj grad, IMF stadig er og opfattes som en stiv forsamling af jakkesæt-klædte økonomer, der med deres lærebøger i hånden rejser ud fra hovedsædet i Washington D.C. og prædiker for åbning af markederne, privatiseringer og nedskæringer i de offentlige sektorer.

IMF tilbage til roden

I modsætning til Verdensbanken har IMF ikke fået ændret sin medarbejderskare særlig meget i retning af at få ikke-økonomer ansat. Det betyder, at fondens indsigt i f.eks. u-landenes forhold kan ligge på et meget lille sted. Under et møde med informationschef Thomas C. Dawson sagde generalsekretæren for u-landsorganisationen Ibis, Vagn Berthelsen:

»IMF mangler kompetencen til at forstå kompleksiteten i og årsagerne til fattigdom og mangler således og-

så kompetencen til at udforme sunde politikker til bekæmpelse af fattigdom.« Dawsons svar var, at »jo vi mangler kompetence, når det gælder kampen mod fattigdom. Netop derfor gør vi meget ud af at samarbejde med Verdensbanken og andre aktører, når det gælder fattigdomsbekæmpelse.«

IMF's strenge, bankagtige tilgang til løsning af økonomiske problemer i u-landene gør, at mange mener, at der gik kuk i navngivningen, da IMF og Verdensbanken blev skabt i Bretton Woods i USA i 1944. Fonden burde have været kaldt en bank, og banken en fond.

Arbejdsdelingen mellem IMF og Verdensbanken er til stadighed til debat. IMF har været engageret med rådgivning og lån til nogle u-lande i årtier. Det var slet ikke meningen ifølge IMF's oprindelige mandat, og det har fået mange u-landsorganisationer (NGO'er) og blandt andre den internationalt anerkendte økonom fra Harvard University Jeffrey Sachs til at gå ind for, at IMF's rolle i u-landene begrænses til, at give stabiliseringslån under akutte økonomiske kriser, og at IMF ikke længere skal være den institution, der

blåstempler et land som låner. Verdensbanken og FN-organisationer skal så tage sig af de langsigtede udviklingsprogrammer.

For langsom

Den idé bryder Dawson sig ikke om. Til *Information* siger han: »Der er helt sikkert behov for en mere klar ansvarsfordeling mellem banken og fonden. IMF's opgave er i det finansielle område. Men det er ikke det samme som at sige, at IMF kun skal være en kortsigtet låner og dermed begrænse sig til nogle få lande. Dette synspunkt bakkes ikke op af fondens ansatte, og ingen af medlemslandene bakker op om det. Nogle kriser kan løses hurtigt, som vi så det med Sydkorea i 1997-98, mens andre kriser især i en række u-lande tager længere tid. Derfor har vi udlånsfaciliteter (med billige lån), så vi kan blive i et land i længere tid. Dem, der siger, at vi skal tilbage til udgangspunktet, glemmer, at vi har aldrig været der. Da fonden begyndte at låne penge ud i 1954, var lånene på tre til fem år.«

I marken bliver IMF i de her år kritiseret for, at lettelsen af u-landenes gæld i det såkaldte HIPC-initiativ er utilstrækkelig og går for langsomt. I forrige uge for-

STRENG - Direktør for IMF, Horst Köhler Foto: Nordfoto

sikrede IMF's nytiltrådte administrerende direktør, Horst Köhler, at IMF vil få sat mere fokus på HIPC-initiativet, der blev etableret i 1996. Indtil nu er kun ti ud af 41 dybt, forgældede u-lande kommet med i initiativet. Köhler lover, at ti mere vil være kommet til inden udgangen af i år.

Kritikere siger, at HIPC langt fra er tilstrækkeligt til at få fjernet den møllest, som gælden er rundt om halvdelen på mange u-lande. Ifølge den engelske NGO Oxfam vil nogle af de lande, som kommer med under HIPC efter gældslettelsen stadigvæk bruge mere på at betale renter og afdrag, end de vil bruge på at sørge for sundhed og uddannelse til deres fattige befolkninger.

Dansk Vand på den Europæiske mølle : forsat

/ Gralschipt.

så er den vigtige dagsorden at gøre Europa til et fælles folkeligt projekt. Det er klart,« siger Finn Andersen.

Selv om Kulturinstituttet ofte er blevet kritiseret for at fokusere for meget på de store, veletablerede kunstnernavne og meget lidt på undergrunden, når de har arrangeret kulturfremstød i udlandet, mener Finn Andersen, at kunst og udvikling hører sammen.

Ikke mindst i det store politiske perspektiv.

»Kulturen bør have en rolle som et af de pejle-redskaber, vi har til at finde ud af, hvor vi er på vej hen, fordi kunstnere registrerer noget andet og noget dybere, end økonomer gør.«

»Kunst bliver skabt af nogle mennesker, som i den grad har fingeren på pulsen. De er tidens geigertællere og opfanger ting som andre mennesker ikke gør – derfor har vi brug for kunsten til at fortælle os noget om, hvor vi er på vej hen,« siger Finn Andersen.

Risikoen for, at kulturudvekslingen kommer til at dreje sig meget om EU og meget lidt om resten af verden, ser han ikke noget problem i.

»Kulturinstituttet vil fortsætte med at lave job-udveksling med bl.a. Sydafrika. Men traditionelt er det jo mest de europæiske lande, vi har koncentreret os om, og der er jo heller ingen grund til at vi går andre i bedene.«

Dansk strudseholdning

På den anden side tror han ikke, at tiden er moden til, at man ligefrem begynder at tale om en fælles europæisk kulturpolitik. Selvom tanken har eksisteret siden 50'erne.

»Slet ikke i Danmark, hvor vi jo har været så tilbageholdende med at inddrage kulturen i det europæiske samarbejde. Så kunne man godt forestille sig, at det vil få nogle negative dønninger og en frygt for, at så ville dansk kultur helt forsvinde.«

»Op gennem 70'erne og 80'erne havde vi i høj grad

en strudseholdning i forhold til omverdenen. Det var som om alt i Danmark af princip var verdens bedste, og alt, hvad vi kom i berøring med, ville fortynde det og være en udvanding af kvaliteten. Kulturinstitutionerne var typisk meget imod enhver form for kultursamarbejde.«

Den tillukkede attitude er blevet opløst noget, efterhånden som der også er indhentet gode erfaringer med det europæiske samarbejde som fx studieudvekslingen i Erasmus-ordningen eller støtte til oversættelse af dansk litteratur.

»Så kom hele interrail-bevægelsen og gav lidt tiltrængt luft. Men det var først, da man blev opmærksomme på de økonomiske aspekter, at vi begyndte at se fordelene ved at inddrage kulturpolitikken i det europæiske samarbejde, hvis man skulle kunne sikre de danske kulturstøtteordninger. Så det kan da godt være, at det vil være realistisk om fem eller ti år.«

Politisk middel

Til årsskiftet har Kulturinstituttet ikke længere noget ansvar for Kulturministeriets officielle arrangementer.

Det er en af grundene til, at det selvejende institut fremover vil koncentrere sig mere om samfundskulturelle problemstillinger som velfærd, EU eller indvandrerproblematikker, når de skal definere deres opgaver i udlandet.

»Vi vil have en større fokus på alle de problemstillinger, du kan læse om i avisen hver dag og forsøge at få dem sat ind i et mere europæisk perspektiv. Vores afdelinger i andre lande vil selvfølgelig fortsætte med at samarbejde om den kulturelle udveksling, men set fra kontoret i København vil vi nok satse en hel del mere på vigtige samfundskulturelle emner«, siger Finn Andersen.

Således har Kulturinstituttet for eksempel netop afholdt en konference om, hvordan man kan øge sam-

arbejdet med kulturinstitutionerne i de krigshærgede lande på Balkan. Og man har gennem flere år – bl.a. via projektet »Østersøen rundt« – opbygget et godt netværk til de baltiske lande.

»Jeg tror, at kunst og kultur kan være med til at løse op for nogle af de knuder, som opstår i krigshærgede områder, hvor det politiske system er kørt fuldstændigt i baglås. Der tror jeg, at kulturen kan spille en forløsende rolle. Kulturen kan være med til at nedbringe en række myter og vrangforestillinger. Den kan være med til at mildne et hårdt samfund. God kunst har indbygget nogle universelle værdier og problemstillinger.«

mikala.roerbeck@aktuelt.dk

FAKTA

Sat fra bestillingen

Siden 1997 har Det Danske Kulturinstitut haft til opgave at håndtere cirka en tredjedel af Kulturministeriets budget og puljer til internationalt arbejde. I år er det cirka 25 millioner, der blandt andet er brugt til at lave fremstød for dansk kultur i udlandet. Fx *Østersøen Rundt*, *The Danish Wave* og *Danmark til Hamborg*, som foregår i øjeblikket.

Andre gange er aktiviteterne bygget op omkring kulturinstituttets afdelinger i Estland, Bruxelles, Letland, Litauen, Polen, Storbritannien, Tyskland og Ungarn.

Men på baggrund af en kritisk konsulent-rapport, der blev udarbejdet sidste efterår og et generelt ønske i Kulturministeriet om at omfordele opgaverne, er Kulturinstituttet sat på porten fra årsskiftet.

Kritikken har lydt på, at Kulturinstituttet fokuserede for meget på storstilede kulturfremstød til gavn for erhvervslivet med alt det pæne og veletablerede danske kultur som døråbner, frem for at hjælpe de enkelte kunstere med at danne netværk og udvikle sig fagligt.

Fremover får Finn Andersen plads i Det Internationale Kulturråd, som museumsinspektør Christian Gether er formand for. Og Kulturinstituttet kan byde ind på de opgaver som Det Internationale Kultursekretariat lægger ud.

Udgangspunktet vil fortsat være det overordnede formål at skabe en fredeligere verden gennem dialog og udveksling.

Traditionelt befinder Kulturinstituttet sig i et vadede mellem Udenrigsministeriet og Kulturministeriet, og driften finansieres af en lang række sponsorater og offentlige tilskudsamt et driftstilskud fra finansloven på 10,4 millioner kroner.

Det Danske Kulturinstitut er en selvejende institution, som har sine rødder i tiden lige før Anden Verdenskrig. Men visionen er langt fra den propagandistiske form for kulturudbredelse, der ellers var typisk for den tid.

Dansk vand på den europæiske mølle

»Det her er på godt og ondt et kreativt område. Der har altid været store diskussioner om det internationale kulturarbejde. Også før i tiden var der mange spillere på banen. Der er ikke noget nyt i, at vi er på øretævernes holdeplads. Det nye er, at kulturpolitikken er så central og at det bliver mere synligt,« mener Finn Andersen, leder af Det Danske Kulturinstitut. Foto: Jørgen Schiøtz

EUROPÆISK KULTUR. De europæiske kulturinstitutioner er i disse dage i færd med at omdefinere og opdatere deres egen rolle i et samfund, hvor traditionelle fremstød for de nationale kulturer ikke længere egner sig til at vise flaget i udlandet

Af Mikala Rørbech

Der er klassisk dansk smørrebrød på tallerkenerne og fornuftig, farveløs dansk vand i glassene, og fra vinduet på Restaurant Kulturvet er der udsigt til den typiske danske kombination af efterårssol og paraplyer.

På den anden side af bordet sidder Finn Andersen, leder af Det Danske Kulturinstitut, der siden 1940 har forsøgt at udbrede kendskabet til dansk kultur i udlandet. Så umiddelbart skulle man mene, at *set-up'et* ikke kunne passe bedre. Men faktisk er det helt passé.

Anledningen til, at vi mødes, er nemlig, at Det Danske Kulturinstitut netop nu er i gang med at tage sin egen rolle op til overvejelse. Præcis ligesom de øvrige nationale kulturinstitutioner gør det: *Goethe Institut* i Tyskland, *British Council* og *Alliance Française*. Blandt andre.

I dag og i morgen mødes de i Bruxelles for at tale om, hvad deres rolle som ambassadører for den nationale kultur skal bestå af fremover – i en verden hvor kulturen efter manges mening er blevet mere global end national, og hvor det derfor let kan virke antikvet at markedsføre kunst og kultur med det nationale tilhørsforhold som vigtigste forudsætning.

Det faktum, at Kulturinstitutets kontrakt på at udføre opgaver for det danske kulturministerium i udlandet udløber om få måneder, spiller kun en mindre rolle i denne – store-sammenhæng.

Konferencen »Quo vadis, Europa?« samler repræsentanter fra syv europæiske landes nationale kulturinstitutioner. I fællesskab vil de forsøge at finde svaret på,

hvor kulturen i Europa bevæger sig hen.

De skal diskutere de nationale kulturinstitutioners rolle i en tid, hvor nationalstaternes betydning har det med at forsvinde i dampen fra det store fælles EU-lokomotiv.

Usynlige kulturbyer

»EU's projekt med at skabe europæiske kulturbyer er en af de ting, som giver anledning til mange kritiske tanker om, hvad det egentlig er man vil med europæisk kultur, og om det lykkes,« siger Finn Andersen.

Man skal ikke lytte til ham i mange minutter før det står lysende klart, at han er europæer med stort »E«.

Formuleringer som »den europæiske sag« ligger lige for. Sammen med en masse andre udtryk, som nok ville kunne få hårene til at rejse sig på ryggen af de mest nationalistiske og indædte EU modstandere.

Umiddelbart forekommer det da også lidt grotesk at høre lederen af instituttet for dansk kultur sidde og tale om union og og »den fælles europæiske identitet«. Særlig når nu Kulturinstitutet har til opgave at fremme og profilere dansk kultur.

»Nu mener jeg ikke, at vi er sat til at værne specielt om de danske værdier. Det lyder sådan lidt museumsagtigt, og de fleste idder og strømninger er alligevel kommet fra udlandet,« siger Finn Andersen mellem to bidder.

Men han lægger ikke skjul på, at det ikke længere giver den samme mening at fokusere på de nationale kulturer.

»Det er klart at vores danske værdier på en eller anden måde må være afspejlet i kunsten. Kunstner-

ne er vokset op med vores samfundsinstitutioner, og det er det danske samfund, de tager afsæt i. Men i dag kan man da godt diskutere hvad der egentlig er tilbage af dansk kultur, fordi vi er et multikulturelt samfund.

Mange kunstnere orienterer sig meget vidt omkring. Det vigtige er f.eks. ikke om Kirsten Delholm er speciel dansk? Det vigtige er at kvaliteten er høj. Kulturel identitet er meget komplekst i dag, og man kan ikke bruge kulturen så meget i fremtiden til at hejse det danske flag, det afgørende er at vi har os selv med i bagagen,« siger Finn Andersen.

Til gengæld mener han, at de europæiske landes kulturer fortjener en mere fremtrædende plads som byggestene på vejen mod et nyt fælles Europa.

Derfor forestiller Finn Andersen sig at det vil være en naturlig udvikling, at kulturinstitutionerne arbejder mere med fælles europæiske projekter fremover.

Blandt andet har de tænkt sig at lægge billet ind hos EU-kommissionen og på de midler, som er afsat i forbindelse med det europæiske kulturprogram *Culture 2000*.

»Det skal ikke være et europæisk koncept i den forstand. Men behovet for at finde ind til kernen i det europæiske projekt er understreget af befolkningernes rådvildhed i forhold til EU-spørgsmålet lige nu,« siger Finn Andersen.

Kultur til forståelse

I den sammenhæng ser han det som Det Danske Kulturinstituts nye opgave at bidrage til en større forståelse.

»Opgaven er selvfølgelig at gøre ikke bare eliten, men den brede befolkning, opmærksomme på, hvad er det for nogle europæiske værdier, der ligger indbygget trods de store forskelle. Dels kan vi som kulturinstitutioner være med til at fremme forskellene, det som giver kolorit kulturelt. Diversiteten, som man siger. Men når alt det er sagt,

→ Gralschicht

i ugen

To danskere stadig fængslet i Prag

■ De to danske aktivister, der sidder fængslet i Tjekkiets hovedstad, Prag, er ved godt mod, oplyser den danske konsul i Prag, Jørgen Ledstrup, der fredag besøgte de to mænd i fængslet. De to danskere på 18 og 19 år blev anholdt tirsdag i forbindelse med voldelige sammenstød med politiet ved en demonstration rettet mod Den Internationale Valutafond og Verdensbankens årlige møde. Torsdag blev de stillet for en dommer i Prag og fængslet. Den ene er sigtet for vold mod tjenestemand i funktion, den anden for hærværk. De afventer nu et nyt retsmøde. *ritzau*

Folkelig deltagelse

Verdensbankens præsident James Wolfensohn taler om folkelige deltagelse som basis for social forandring. Uden for i Prags gader demonstrerer 'folket'

Udefra

Af JAMES D. WOLFENSOHN

Det er sjette gang, jeg står foran Dem som præsident for Verdensbanken - og det er min første tale i min anden periode som præsident. Jeg har lært meget i løbet af de sidste fem år, hvor jeg har besøgt mere end 100 lande.

Jeg lærte af en kvinde, som deltog i et vand- og kloakeringsprojekt i Rio de Janeiros favelas, at udvikling ikke handler om velgørenhed, men om at inddrage folk og give dem indflydelse.

Jeg lærte af en rejefisker i Mekong-deltaet, som mistede sit udkomme pga. mangrove-sumpenes forurening, at hårdt arbejde kan være forgæves, hvis ikke vi gør noget ved miljøspørgsmålet.

Jeg lærte af en muslimsk religiøs leder i Elfenbenskysten, som jeg besøgte på min allerførste rejse for Banken, at hvis man giver de fattige penge med den ene hånd og kræver det samme beløb i tilbagebetaling af gæld, så gør man kun lidt for at mindske fattigdommen. Denne enkle lære var grundlaget for HICP-initiativet (gældslettelse til fattige lande, red.).

Og frem for alt har jeg lært, at menneskeheden har meget tilfælles. Fattige mennesker ønsker det samme for deres børn, som vi i denne sal ønsker for vores: uddannelse, et godt helbred, tryghed og muligheder. De ønsker at blive hørt. De ønsker medbestemmelse. De ønsker en chance for at skabe sig selv et bedre liv. De ønsker respekt for deres menneske-

rettigheder. Vi er alle her for at arbejde for denne fælles menneskehed og frem for alt for at kæmpe engageret mod fattigdom. Men engagement er ikke nok til at overvinde fattigdommen. Vi må handle, og handle effektivt. Og vi må forpligte os på det lange seje træk.

Nødt til at lære

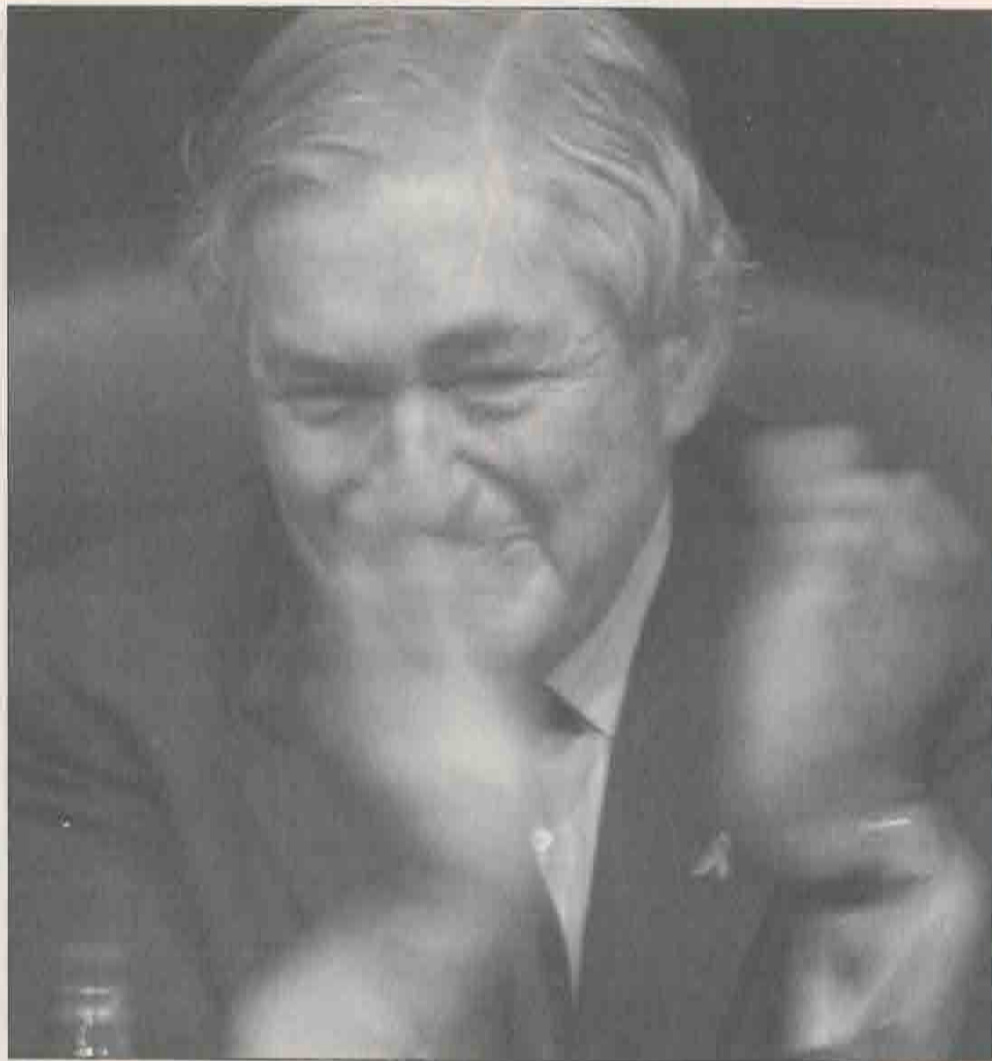
Jeg tror, at de sidste ti års grundlæggende forandringer - hvor udfordrende og vanskelige de end har været - giver os en reel chance for dramatiske fremskridt i kampen mod fattigdommen. Denne mulighed er der nu, og vi må benytte os af den.

Vi har fået større forståelse for, hvad fattigdom er, og hvordan vi kan skabe en retfærdig udvikling. Vi er ved at ændre vores institutioner og den måde, vi arbejder på, så vi kan fungere mere effektivt, mere gennemskueligt og med større ansvarlighed.

Fattigdom handler - som samtaler med 60.000 fattige mennesker i 60 lande har lært os - om manglende frihed til at handle, vælge og udnytte muligheder

Vi vil kun gøre fremskridt i fattigdomsbekæmpelsen, hvis vi alle arbejder sammen - udviklingslande og udviklede lande, internationale institutioner, det civile samfund i alle dets former og den private sektor. Det skal være et partnerskab med henblik på at finansiere kampen mod fattigdommen. Det skal være et partnerskab med henblik på at opbygge en ny internationalisme, der kan måle sig med den globaliserede økonomi.

Uden for disse mure demonstrerer unge mennesker mod globaliseringen. Jeg

TALER - »Vi må gå til angreb på dybt rodfastede uligheder og slå bro over kønsbestemte, etniske, sociale og racemæssige skel.« sagde Verdensbankens præsident James Wolfensohn i Prag i denne uge
Foto: Stanislav Peska/Epa/Nordfoto

tror fuldt og fast, at mange af dem stiller legitime spørgsmål, og jeg glæder mig over en ny generations engagement i kampen mod fattigdommen. Jeg deler deres glød og deres ønske om at stille spørgsmål. Ja, vi er alle nødt til at lære. Men jeg tror, vi kan bevæge os fremad, hvis vi omgås hinanden på en konstruktiv måde og med gensidig respekt. (...)

Vi står ved begyndelsen på et nyt årtusind og ved afslutningen på et årti, hvor globaliseringen er accelereret dramatisk. Tiden er inde til at vurdere, hvor vi har været, og hvor vi er nu, og til at komme med en vision for fremtiden. Det er en tid med store muligheder, men også med enorme udfordringer. Vi må behandle globaliseringen som en mulighed og fattigdommen som en udfordring. Men hvad mener vi med globalisering?

Stadig tættere

Globaliseringen handler om, at verden i stigende grad bliver indbyrdes forbundet og indbyrdes afhængig.

Den handler om, at de internationale handelsforbindelser, investeringer og finansstransaktioner er vokset hurtigere end nationalind-

komsterne, så vores økonomier bliver stadig tættere integreret.

Den handler også om internationale finanskriser. Som vi så i Østasien, kan manglende stabilitet i ét land påvirke os alle.

Den handler om nye teknologier, der allerede har forvandlet vores evne til at kommunikere på en måde, som ingen kunne forestille sig for få år siden.

Den handler om sygdom, og her tænker jeg især på hiv/aids, malaria og tuberkulose. Den handler om kriminalitet, om vold, om trusler og terrorisme, som ikke respekterer nationale grænser.

Den handler om, at arbejdere i alle lande får mulighed for at forsørge deres familier, fordi den økonomiske integration skaber nye arbejdspladser.

Men den handler også om, at arbejdere i de udviklede lande frygter at miste deres job til lavtlønslande med begrænsede rettigheder på arbejdsmarkedet. Den handler om, at arbejdere i udviklingslandene er bekymrede over, at beslutninger, der påvirker deres liv, træffes langt borte i internationale selskabers hovedkvarterer.

Kort sagt handler globali-

seringen om risici såvel som muligheder. Vi må håndtere disse risici på det nationale plan ved at gennemføre justeringsprocesser og ved at styrke sociale, strukturelle og finansielle systemer. Og på det globale niveau må vi skabe en stærkere international finansarkitektur og arbejde for at bekæmpe sygdomme, standse miljøforringelser og bruge kommunikationsmidlerne til at give de stumme mæle.

Vi kan ikke vende globaliseringen. Udfordringen består i at gøre globaliseringen til et redskab for muligheder og medindflydelse - ikke for frygt og utryghed. (...)

Hvad har vi lært?

Over for disse udfordringer må vi handle i samarbejde. Og vi må lære af vores erfaringer. Hvad har vi så lært?

Vi har lært, at fattigdommen handler om mere end utilstrækkelig indkomst og ringe menneskelig udvikling; den handler også om manglende indflydelse, manglende repræsentation. Den handler om sårbarhed over for misbrug og korruption. Den handler om vold mod kvinder og frygt for kriminalitet. Den handler om manglende selvværd.

Fattigdom handler - som samtaler med 60.000 fattige mennesker i 60 lande har lært os - om manglende frihed til at handle, vælge og udnytte muligheder.

Vi har lært, at markedsorienterede reformer - hvis de kombineres med social og institutionel udvikling - kan skabe økonomisk vækst for de fattige. Vi har lært, at økonomisk vækst er den stærkeste kraft, når det gælder den fortsatte kamp for at mindske fattigdommen. Vækst er en central faktor, men ikke nok. Hvis vi mener det seriøst med at bekæmpe ulighed, må vi også hjælpe fattige mennesker med at udvikle deres aktiver, f.eks. uddannelse, sundhed og jord. Vi må bringe infrastruktur og viden ud til fattige områder - både på landet og i byerne. Vi må gå til angreb på dybt rodfastede uligheder og slå bro over kønsbestemte, etniske, sociale og racemæssige skel. Vi må beskytte fattige mennesker mod misvækst og naturkatastrofer, mod kriminalitet og konflikt, mod sygdom og arbejdsløshed.

Udviklingen må være mangesidig. Den må omfatte uddannelse og sundhed, men også god ledelse, kamp mod korruption, samt reformer af retsvæsenet og finanssektoren. Udviklingen må omfatte infrastruktur og miljøbeskyttelse, ligesom den også må omfatte en sund økonomisk politik. Alle disse elementer afhænger af hinanden og styrker hinanden.

Og lad os anerkende det afgørende element, der løber som en rød tråd gennem denne holdning - folkelig deltagelse. Det giver stærke resultater på projekt- og programniveau og kan skabe den sociale konsensus, som er af afgørende betydning for social forandring. Det er en del af friheden.

■ James D. Wolfensohn er præsident for Verdensbanken. Ovenstående er uddrag af den tale, han holdt på bankens årsmøde tidligere på ugen.

■ Oversat af Birgit Ibsen.

Prag under belejring

Den tjekiske hovedstad, der gennemførte den fredelige revolution i 1989, blev tirsdag centrum for voldelige udskejelser mod IMF og Verdensbanken. Politiet blev overrumplet af velorganiserede bander med stokke, sten og molotovcocktails.

ÅRSMØDE I IMF/ VERDENSBANKEN

AF KLAUS JUSTSEN
Jyllands-Postens
udsendte medarbejder

Prag ■ Brandsår, brækkede ben og dybe ar i Prags maleriske overflade led regnskabet efter timelange gadekampe i den tjekiske hovedstad, da demonstrationer mod Valutafonden og Verdensbanken i løbet af kort tid udartede til et orgie i vold og ødelæggelse.

Sent tirsdag måtte myndighederne erkende, at det var lykkedes for demonstranterne at gøre alvor af deres trussel om at belejre det store kongrescenter, hvor 15.000 delegerede og gæster deltog i de to organisationers årsmøde.

Alle veje fra det tidligere kommunistiske kulturpalads var blokeret, og politiet advarede mod ethvert forsøg på egenhændigt at trodse de vrede og ofte ekstremt voldelige demonstranter. Verdensbankens chef James Wolfensohn trodsede dog rådet og slap ud med metroen.

Ifølge politiet var der højst 9.000 demonstranter og ikke som bebudet af paraplyorganisationen INPEG mindst 20.000. Flere gruppers brutale fremfærd syntes dog at overrumple de ofte dårligt udstyrede betjente, og tirsdag aften blev der hentet forstærkninger fra provinsen til den 11.000 mand store styrke.

Demonstranterne var i løbet af natten kommet over grænsen i snesevis af busser. Mens mange fastholdt, at de blot ønskede fredeligt at forhindre mededeltagerne i at forlade kongrescentret, kom andre velforberedte med slagkraftigt udstyr.

Efter at demonstrationen havde forladt Prags historiske center, splittedes den op i tre

APPEL - Præsident Vaclav Havels appel til de demonstrerende om straks at ophøre med de voldelige overgreb blev ignoreret.

Foto: AP

grupper. Politiet havde blokeret broen til kongrescentret, men det kom øjensynligt bag på dem, at en mindre gruppe forsøgte at nå frem til bagindgangen via en snoet vej fra floden.

Ild i betjente

De sortklædte og formummene demonstranter kastede flere molotovcocktails mod betjentene. Mindst tre af dem blev sat i brand og måtte undsættes af kolleger og en vandkanon.

Prags brolagte gader forsy-

nede de voldelige demonstranter, hvoraf flere grupper kom fra Tysklands anarkistiske miljø, med masser af ammunition. Stenene regnede ned over betjentene, som ofte ikke havde andet end en lærredskasket og tynd vindjakke til beskyttelse, inden de blev undsat af kampklædte enheder.

Mange demonstranter bar ikke kun masker, men også hjelme og tyk kropsbeskyttelse. Efter et par timer lykkedes det politiet at drive demonstranterne tilbage mod floden,

men en anden gruppe nåede helt frem til foden af kongrescentret, efter at være trængt gennem afspærringer under den næsten 100 meter høje bro.

I en time bølge slaget frem og tilbage, mens de delegerede trykkede næserne flade bag kongrescentrets tykke vinduer. Til sidst lykkedes det politiet at rydde området, men inden var det gået hårdt ud over flere biler, der blev offer for demonstranternes meningsløse vold.

En talsmand for INPEG ud-

trykte bestyrrelse over, hvad han betegnede som politiets brutale indsats, men havde ingen kommentarer til de hundreder af demonstranter, der ignorerede løftet om at undgå enhver form for vold.

En formummet demonstrant, der blot ville give sit navn som Jürgen, hævdede, at han og vennerne var kommet for at afsløre IMF's og Verdensbankens brutale kapitalistiske udnyttelse af de fattige.

Derfor skulle begge organisationer straks opløses. Før det skete, ville de delegerede ikke blive sluppet ud. Et øjeblik senere brugte Jürgen og en ven et knækket vejskilt til at smadre alle ruder på en af TV-selskabet Novas reportagevogne.

Flere af demonstranterne bar T-shirts med tekster som »Gør Prag til Seattle« eller »Gentag succesen fra Seattle«, som henvisning til sidste års forstyrrelser af WTO's topmøde i USA's nordvestlige hjørne.

I perioder fik gadekampene i Prag dog udskejelserne i Seattle til at minde om en familieskovtur. Mens det i USA kun var enkelte mindre grupper, der forfaldt til vold, havde den tjekiske hovedstad tiltrukket store velorganiserede bander, der hylede af begejstring, når politiet endeligt stormede deres stillinger med trukne stav og voldsomme kannonslag.

Nøgleraslen

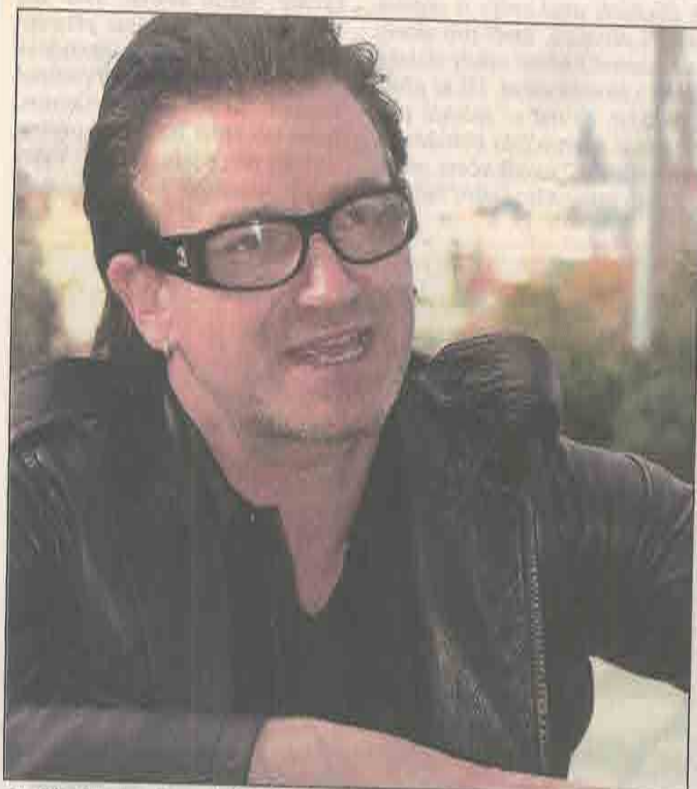
Det var skæbnens ironi, at Prag blev centrum for de hidtil voldsomste demonstrationer mod internationale organisationer, og den globalisering, som de gøres til symbol på. Da landets fredelige revolution blev gennemført i 1989, var det mest voldelige titusinders raslen med deres nøgler.

Revolutionen satte Vaclav Havel på præsidentposten. Mens demonstranterne nærmede sig kongrescentret, opfordrede præsidenten alle til at vise forståelse for andres synspunkter og til at sætte sig høje mål.

På gaden blev opfordringerne ignoreret, og det samme gjaldt for præsidentens appel til de demonstrerende om straks at ophøre med de voldelige overgreb.

Eratschitz

Zpěvák legendární skupiny U2 Bono Vox včera při pražském zasedání Mezinárodního měnového fondu a Světové banky vyzval nejbohatší země a finanční instituce k odpuštění dluhů nejhudším zemím. Nechutností nazval skutečnost, že z každého dolaru poslaného jako pomoc chudým zemím, je osm dolarů (zhruba 320 korun) posláno zpět jako splátka dluhu. Bono Vox patří k aktivistům hnutí Jubilee 2000.

Foto: ČTK

KRÁTCE

HOMOSEXUÁLNÍ MUŽI by mohli počít děti bez ženské pomoci, a to použitím techniky, kterou vědci uplatnili při klonování ovce Dolly. Tvrdí to britský vědec Calum MacKellar, podle něhož bude možné vytvořit „mužská vajíčka“, která budou oplodňována spermiemi jednoho z partnerů. Žena „jen“ embryo mužům donosí.

KAREL SCHWARZENBERG, 62letý podnikatel a bývalý kancléř prezidenta Havla, se stane ředitelem rakouské pobočky slavné aukční síně Christie's, a tím i členem rady evropské Christie's.

Odpůrci se pověsili na Nuselský most

PROTEST / Policie zadržela tři aktivisty, kteří rozvinuly transparenty u Kongresového centra.

PRAHA - „Nechte je, nic neudělali,“ volala skupina přihlížejících lidí na policisty, kteří včera kolem 18. hodiny na Nuselském mostě zadrželi tři odpůrce globalizace. Mladíci během odpoledne slanili z mostu a rozvinuli čtyři transparenty na protest proti zasedání Mezinárodního měnového fondu a Světové banky v nedalekém Kongresovém centru. Na laněch viseli asi tři hodiny, policie proti nim nezasahovala. „Zjistili jsme, že jsou odborně upoutáni a žádné nebezpečí jim nehrozilo. Zřejmě už mají zkušenosti s prací ve výškách. V případě nutnosti jsme byli připraveni poskytnout jim pomoc,“ vysvětlil ředitel pražské policie Radislav Charvát.

Kolegové odhadovali, že „hrolezci“ budou bivakovat na mostě tři dny, ale nakonec jeden z nich přešel zábradlí i drátěný plot a vrátil se zpět na silnici. Za deset minut se jeho dva parťáci spustili z mostu do nuselského údolí. Tady je obklopili uniformovaní policisté a oba muže zadrželi. V okamžiku, kdy je za asistence policistů v civilu vlekli do automobilů, začali přátelé aktivistů hlasitě protestovat. Česky a anglicky mimo jiné křičeli: „Co udělali?“ nebo „Sdělte jim obvinění!“ V této situaci vznikla strkanice,

při níž policisté museli kolem svých kolegů, kteří odpůrce globalizace vlekli do vozů, vytvořit menší kordon, a tak je bránit. Neoznačené policejní vozy vzápětí rychle opustily místo pod Nuselským mostem.

Zadržené aktivisty odvezla policie na místní oddělení v Praze 4. Podle Jana Holuba z tiskového oddělení pražské policie jsou aktivisté podezřelí, že se

dopustili přestupku, když nebdali nápisu na mostě, zakazujícího vstup do oblasti. Tím, že překonali drátěnou zábranu a spustili se k nuselskému údolí, vystavili prý nebezpečí své životy. Večer se aktivisté, dva z nich hovoří polsky, jeden anglicky, zodpovídali ze svého počínání na místním policejním oddělení za doprovodu tlumočnicka.

Transparenty na žádost pracovníků Českých drah odstranili z mostu hasiči. Celá akce odpůrců globalizace se uskutečnila na Nuselském mostě, vzdálenou čarou zhruba 300 metrů od Kongresového centra, kde se nyní koná zasedání MMF a SB. Včerejší protest aktivistů byl první, která se konal velmi blízko Kongresového centra.

Foto: Z. PEČÁK

Prahu svírá jemné napětí

PROTESTY / Dorazit má až 10 000 odpůrců ze zahraničí.

■ SAŠA VETKOVSKÁ

PRAHA - Podle nejčernějších prognóz by dnes měly Prahu zasáhnout demonstrace, jaké hlavní město deset let nepamatuje. Stefan Bienefeld z Iniciativy proti ekonomické globalizaci (INPEG), která protesty svolala, odha-

duje, že by do České republiky mohlo dorazit až deset tisíc odpůrců, pokud je policie pustí přes hranice. Rovněž policie oznámila, že je připravena podle situace posílit počet příslušníků v ulicích hlavního města až na avizovaných deset tisíc.

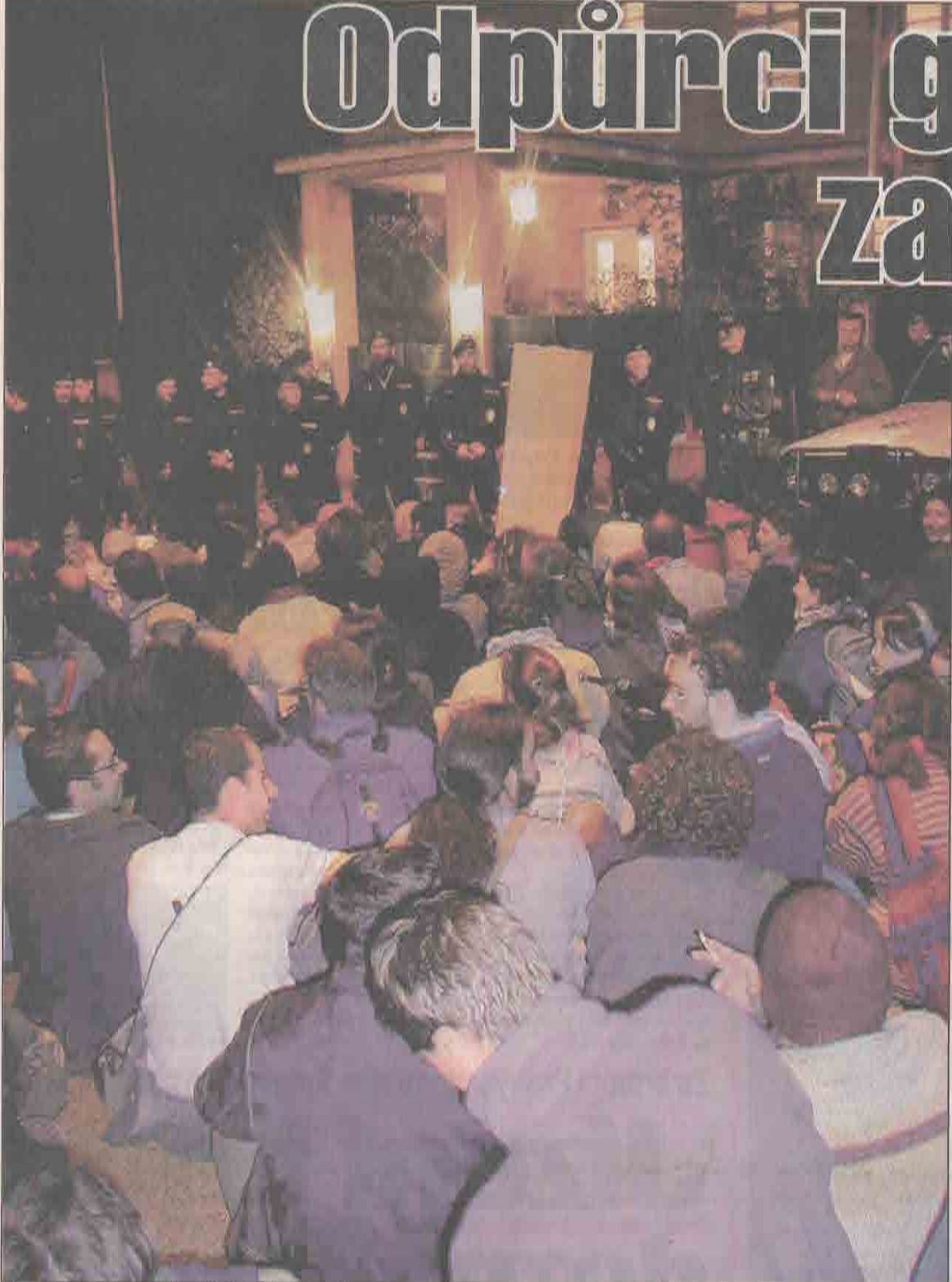
Pokračování na str. 5

Vitava ztratí dva metry. Na vitavské cestě, která je ve správě akciové společnosti Povodí Vitavy, se ve dnech 27. září až 17. října zastaví lodní doprava. „Důvodem jsou pravidelné opravy na zdrží vodního díla Klecany,“ řekl našemu listu vedoucí střediska Jiří Friedl. A tak všichni, kteří bydlíte v severní části Prahy v okolí Klecan, Roztok, Podbab, Podhoří a Sedlce, neděste se. Ve zmíněných dnech klesne hladina Vitavy až o dva metry. Oprava ovlivní také úsek v oblasti Modřan, nebude se jezdit na Slapy. „A potom od 10. října bude zastaven i provoz přes plavební komoru Smíchov,“ doplnil Jiří Friedl. hh

Demonstranti nemohli jet do Prahy, na hranici proto zapalovali ohně

Odpůrci globalizace začínají zlobit

Slavnostní recepce na španělské ambasádě včera večer rušilo asi dvě stě demonstrantů

Foto Blesk - David Malík

PRAHA - Předem naplánované scénáře policie i demonstrantů vzaly včera částečně za své. O změnu programu se postarali italská aktivisté, jichž cestoval do Prahy z Milána celý zvláštní vlak. Do Prahy ale dojel až dnes nad ránem a naštvaní demonstranti z celého světa dělali včera kravál na Letné, kde nutili ministra Stanislava Grosse, aby veřejně vysvětlil, proč česká policie nechce pustit do země osmnáct Italů.

**Alena Sobotková
Vlastimil Staňa**

Drama tiskovky italských demonstrantů proti MMF ze skupiny Ya Basta! začalo včera před pátou ráno na nádraží v Horním Dvořišti. Česká cizinecká policie odmítla vstup osmnácti z nich. Čtrnácti »ruply« nervy a vrátili se do Rakouska, čtyři se však zabarikádovali do kupé a za podpory ostatních odmítli vystoupit. Vlak stál na prvním nástupišti a podle Marty Rouskové z Českých drah příliš nepřekážel. V podvečer pak na okamžik zablokovali nespokojení Italové koleje. „Dostali jsme fax od policie, že se cizinci z vlaku chovají slušně, ale vlak že do vnitrozemí nepustí,“ informovala Rousková.

To ovšem večer již nebyla pravda. Italští odpůrci globalizace zapálili na několika místech kolejiště zmíněného železničního hraničního přechodu ohně. Na nádraží tak nemohl vjet mezinárodní rychlík z Prahy, který měl po 19. hodině pokračovat do Rakouska. Musel zůstat stát před stanicí. V plamenech skončila polena naskládaná před budovou nádraží, ale i staré pražce a

podlázky. Podle informací Blesku se na místo vydala jednotka rychlého nasazení.

„Jestli se rozhodnou s nimi solidarizovat a zůstat na hranicích, nám to vadit nebude,“ řekl včera dopoledne na adresu demonstrantů ministr Gross. Čtyři Italové se podle ministra stali »personou non grata« proto, že se loni

účastnili demonstrací v americkém Seattlu.

Po více než 17 hodinách čekání opustil včera ve 22.25 speciální vlak s italskými odpůrci globalizace hraniční přechod Horní Dvořiště. Stalo se tak až na druhý pokus, protože ve 22.00 někdo z cestujících zabránil soupravě v odjezdu zatažením za záchrannou brzdu.

Čtyři aktivisté, kterým cizinecká policie odmítla vstup do České republiky a kvůli nimž ostatní cestující blokovali odjezd zvláštního vlaku z hraničního přechodu, předtím vlak opustili a začali jednat s představiteli italského velvyslanectví.

Oproti sobotním masívním, i když nenásilným protestům

Symbolický hřbitov z dřevěných křížů vytvořili včera před metronomem v Praze na Letné účastníci demonstrace, kteří upozorňovali na 19 tisíc dětí, jež denně zemřou kvůli zadluženosti a chudobě svých zemí

byla včerejší Praha poměrně klidná. Dopoledne se šest set křesťanů z hnutí Jubilee 2000 prošlo od hotelu InterContinental na Letnou a zpět. Odpoledne pražskými ulicemi pochodoval průvod demonstrantů sdružených pod heslem »Stop MMF«, který skončil na náměstí Republiky. Ani tady k žádným střetům nedošlo. Všichni zřejmě šetří síly na »Den D« a »Hodinu H« - 26. září.

Španělští odpůrci globalizace tropili povyk u své ambasády

Diplomatům hořkla slavnostní večere

DEJVICE - Sousta vybraných lahůdek slavnostní večere na španělském velvyslanectví v Praze 6 určitě drhla v hrdlech diplomatů a finančních magnátů, které sem sezval španělský ambasador. Třístahový, možná hladový dav odpůrců

globalizace obklíčený českou policií dal hlasitě najevo, co si o nich myslí.

Když se kolem osmé večer začali na ambasádu trousit první hosté, pár demonstrantů se pokusilo do slavnostně osvětlené vily dostat. Nepodařilo se. Policisté ze svých

těl vytvořili neprostupnou hradbu. O to větší byl rachot venku. Silné plíce, bubinky, temperament a zloba udělaly své. Pokaždé, když k ambasádě spřís běželi než šli další hosté, zaplavila je sprška nastříhaných papírů. „To jsou jako dolary. Dolary, které

bezhlavě vyhazují. Dolary, které prozerou,“ vysvětloval španělský novinář Luis.

Z pokřiku davu bylo cítit odhodlání a nenávisť. „Ať si křičí,“ odpovídal policejní velitel před ambasádou na otázky, zda policie nezakročí. Španělští demonstranti

však byli nejen rozzlobení, ale i disciplinovaní. Někdo, možná sami policisté, jim řekl, že pokud nepřestanou řvát po 22. hodině, bude malér. Těsně před desátou v hloučcích odcházeli směrem do centra.

Alena Sobotková

INZERCE

ZASEDÁNÍ MMF V PRAZE

Hlavnímu městu se očekávaná vlna pouličního násilí zatím vyhýbá Nad Prahou o víkendu vlály rudé prapory

Téměř půl na půl byl
v sobotu a v neděli poměr
mezi demonstranty a policisty.

SOBOTA

PRAHA - Je krátce po dvanácté hodině. Na náměstí Míru se na ohlášenu protestní akci začínají scházet anarchisté. V ruce drží transparenty „Stop MMF!“, „Dluhy zabíjejí děti“. Ještě krátce před druhou hodinou je jich tu kolem padesáti, za půl hodiny už přes pět set. V půl třetí vyrazí důkladně obklopeni policisty na pochod středem města. Policisté hrají po celý den hlavní roli. Jsou takřka všude a chovají se tolerantně.

14.15 - Komunisté: MMF go home!

Na místě ohlášené komunistické demonstrace na Těšnově vlají červené prapory se srpy a kladivy. Nechybí ani portréty Lenina a Marxe. Sešli se zde důchodci i mladí levičáci. S Internacionálou na rtech přicházejí řečtí komunisté. Demonstrovat do Prahy přijeli i jejich kolegové z Turecka, Itálie, Německa nebo Francie.

Shromáždění svolal Komunistický svaz mládeže. Jeho předseda Josef Gottwald si bere slovo a oslovuje zhruba čtyři sta shromážděných: „Vážení soudruzi a soudružky...“ Na pódium, které tvoří plošina nákladního vozu Avia, se dostavuje předseda KSČM Miroslav Grebeníček. „Plně podporujeme protesty. Oslovuji ty, kteří nehodlají tancovat, jak píská Mezinárodní měnový fond. Peníze plynou od hladových k sytým.“ hlásá předseda třetí nejsilnější parlamentní strany.

Demonstranti mávají řadou transparentů. Na nich stojí v mnoha jazycích: „Proletáři všech zemí, spojte se! Stop diktátu MMF! Zrušte dluh zemím třetího světa! nebo Revoluci proti globálnímu kapitalismu!“

Výjimkou je nápis: „Ježíš řekl, že bohatý těžko vejde do království nebeského.“ Ten drží skupinka levicových křesťanů.

14.30 - Anarchisté vyrážejí do pražských ulic

Zatímco komunisté na Těšnově hoří

revolučním nadšením, anarchisté se s projevy příliš dlouho nezdržují. Pár nutných slov o škodlivosti globalizace rychle střídá

plamenné věty na adresu nacistických a fašistických organizací. Své příznivce burcuje: „Jestli vás policie napadne, jenom nekoukejte!“ Dav vedený aktivisty v černých kuklách se vydává ukázat svou sílu do centra Prahy a zaplňuje téměř polovinu magistrály. V jednu chvíli se přibližuje ke skupině skinheadů. Ti se vracejí ze své protestní akce na Letné.

15.50 - Jediný konflikt: zraněný skinhead

Policie úspěšně brání vzájemnému střetu obou skupin. Ze skupiny levicových aktivistů, kteří míří na Václavské náměstí, se ale odpojuje asi třicet lidí. Vbíhají do haly Hlavního nádraží, kde sráží několik skinheadů kopanci k zemi a běží pryč. Jeden skinhead má zraněný prst, ostatní jsou v pořádku. Je to jediný incident, který se během celého dne stal. Dav

anarchistů se mezitím usazuje u sochy svatého Václava.

16.00 - Komunistický pochod vede Ransdorf

Krátce po čtvrté hodině končí demonstrace komunistů na Těšnově. Protestující se řadí a vydávají se na pochod Prahou. V čele průvodu, kterému uvolňuje cestu policejní auto, jdou místopředsedové KSČM Václav Exner a Miloslav Ransdorf. Oba nadšeně skandují. Tisícovka demonstrantů směřuje na Václavské náměstí.

Zasedání MMF a Světové banky

stí. Křičí přítom hesla: „Praha, Seattle a co dál? Vlastníme kapitál! Černí, bílí, spojte síly! nebo One solution - Revolution - Revolution!“ Očekávají, že se k nim tady připojí anarchisté, ti si jich ale nevšimají. Komunisté míří ke Kongresovému centru. Magistrálu, která k místu zasedání MMF vede, přehrazují policisté. Průvod jde na náměstí Míru.

18.00 - Policejní prezident: Vše v pořádku

Průběh pochodu má jen jeden krizový okamžik: demonstranti se v Ječné ulici střetávají s autobusem, který veze zahraniční finančníky. Lidé obklopují vůz, skandují hesla a hrozí jim rukou se vztyčeným prostředníčkem. Autobus ale chrání kordon policistů, a tak demonstranti pokračují v pochodu. Na náměstí Míru akce končí krátce po šesté hodině. Policejní prezident Jiří Kolář v záahové uniformě přímo na náměstí Míru rekapituluje celý den: „Policie dnes neměla žádný důvod k něja-

kým zákrokům, protože to je demokratické vyjednávání postojů a názorů demokratické společnosti.“

NEDĚLE

11.00 - Bílé kříže za hladové děti

Před kostelem sv. Šimona a Judy na pražském Starém Městě se seřadilo asi šest set lidí a za doprovodu smuteční kapely se vydalo směrem na Letnou. Průvod vedlo několik černě oblečených osob s bílými kříži v rukou. Navozením smuteční atmosféry chtěli organizátoři upozornit na to, že podle jejich údajů kvůli zadlužení zemí třetího světa umírá na světě 19 000 dětí každý den.

12.00 - Pusťte vlak do vnitrozemí

Před polednem se sešlo několik desítek demonstrantů před budovou ministerstva vnitra. Chtěli vyjádřit svoji podporu Italům, které policie odmítla vpustit do republiky. Poté se asi stovka lidí přesunula na Letnou. V 16 hodin se skupina, v té době čítající již asi tisíc demonstrantů, vydala na pochod Prahou. Před 18. hodinou organizátoři z hnutí INPEG demonstraci ukončili na náměstí Republiky.

21.22 - Demonstrace u španělské ambasády

Policie tak musela řešit až večerní shromáždění demonstrantů, kteří přišli po 21. hodině před španělskou ambasádou. Po příjezdu zásahové jednotky se však dav asi sto padesáti lidí rozešel a k žádným výtržnostem nedošlo.

Lucie Tvarůžková
Pavia Mrázková, Jana Ciglerová

Americký novinář nebyl vpuštěn do České republiky

PRAHA - Američan Lee Sustar už na českém území jednou pobýval. Přijel do Československa krátce po sametové revoluci a tehdy byl - jak sám vzpomíná - „vítán“. Včera mu však policisté na pražském letišti v Ruzyni oznámili, že tentokrát na území České republiky vstoupit nesmí.

„Řekli mi - lituji, musíte jet zpátky, jste na seznamu,“ vypráví devětatřicetiletý novinář Sustar. Vlastně nevypráví, ale telefonuje: zůstal totiž na letišti v prostoru před pasovou kontrolou. Policisté mu dokonce odebrali pas a do včerejšího podvečera mu jej nevrátili.

Lee Sustar je levicový novinář z Chicaga. Pracuje pro socialistické, a - jak říká - „antistalinistické“ noviny. A v Praze přece budou zasedat guvernérů „světových finančních institucí“ - MMF a Světové banky...

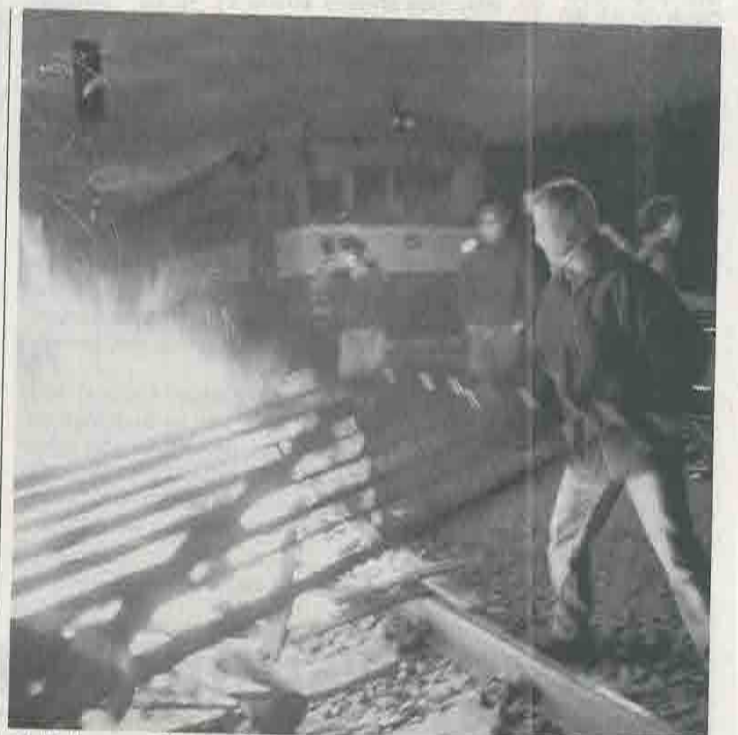
Jak si Sustar vysvětluje, že mu zakázali vstoupit na české území? Při loňských demonstracích v americkém Seattlu byl zasažen gumovým projektilům vystřeleným míst-

ním policistou. Říká, že tam pracoval jako novinář, ale spolu s další skupinou lidí ho zavřeli do vězení.

Ani zkušenost s českou policií mu nepřipadá příjemná. „Nejprve se chovali hrubě, jeden si dokonce pohrával s obuškem,“ říká novinář Sustar. Když ovšem začal telefonovat na všechny strany, policisté se vrátili a jejich vztah se prý změnil. „Byli nervóznější a smířlivější,“ uvádí americký novinář.

Lee Sustar už telefonoval i americkému velvyslanci v Praze Johnu Shattuckovi. Ten je prý znepokojen. Stanovisko české policie však bylo - aspoň do včerejšího večera - jednoznačné. „Jmenovaný nebyl vpuštěn z toho důvodu, že je na seznamu nežádoucích osob,“ říká Iva Knolová z tiskového odboru pražské policie.

Proč se ovšem dostal na onen „seznam“? Policie odkazuje na platný zákon: Lee Sustar by tedy mohl - podle tohoto vysvětlení - například „ohrozit bezpečnost státu, veřejný pořádek nebo ochranu veřejného zdraví“.

Policie pustila do ČR vlak s italskými aktivisty. Vlak s 520 převážně italskými odpůrci globalizace včera celý den stál na hraničním přechodu Horní Dvořiště poté, co cizinecká policie odmítla vpustit do ČR čtyři z jeho pasažérů. Aktivisté z vlaku se večer pokusili založením ohně na kolejích zamezit průjezdu rychlíků do Rakouska. Po 22. hodině inkriminovaná čtveřice vystoupila a souprava se rozjela směrem na Prahu.

Foto ČTK - David Veis

Na Pražském hradě v sobotu diskutovali odpůrci a zastánci globalizace

Dámy a pánové, právě začal dialog

PRAGA-DIALOGI LOCUS

Prezident Václav Havel zahájil v sobotu na Hradě panelovou diskusi Praga - dialogi locus, které se zúčastnilo na tři sta odpůrců i zastánců globalizace. Za předsednickým stolem zleva filipínský vědec a aktivista v oblasti lidských práv a životního prostředí Walden Bello, prezident Světové banky James Wolfensohn, spolumakladatelka hnutí Jubilee 2000 Ann Pettiforová, vysoká komisařka OSN pro lidská práva Mary Robinsonová, Kateřina Lišková z hnutí Nesehnutí, ředitel MMF Horst Köhler, ministr financí JAR Trevor Manuel a finančník George Soros.

Foto ČTK - Michal Krumphanzl

Nejsem si jist, zda během setkání vyřešíme všechny gigantické problémy světa. Ale podaří-li se nam alespon navázat rozhovor, bylo by i to dobře

Prezident republiky Václav Havel uspořádal 23. 9. v Míčovně na Pražském hradě rozpravu pod názvem „Praga - dialogi locus“. Byla věnována hlavním problémům soudobé civilizace včetně odpovědnosti lidstva za rozvoj nejchudších oblastí světa.

Prezident republiky pozval k diskusi více než 300 hostů - zástupců brentonwoodských institucí, vlád členských zemí, nevládních organizací, nezávislých odborníků, zástupců akademické obce, politiků, novinářů ad. Rozprava začala panelovou diskusi v Míčovně pod vedením Mary Robinsonové, vysoké komisařky OSN pro lidská práva. Mezi pane-

South“, Kateřina Lišková, členka občanského sdružení Nesehnutí a finančník George Soros.

LN čtenářům přináší ukázky z vystoupení některých diskutujících.

Václav Havel: Vítám vás

Dámy a pánové, vážení přítomní, jak jste si zajisté všimli, dialog právě začal. Já jsem vás pozval na toto setkání a jsem vám všem velmi vděčen, že jste toto pozvání přijali a že jste přišli. Vidím tu společnost nesmírně různorodou, od představitelů různých států, národních bank, přes soukromý sektor až po představitele nevládních organizací.

Nejsem si jist, zda během tohoto setkání vyřešíme všechny gigantické problémy tohoto světa. Ale pakliže se nám podaří alespon navázat rozhovor, byť by to byl rozhovor mezi lidmi, kteří se těžko kdy na něčem shodnou, bylo by i to dobré. A to je smyslem tohoto setkání.

George Soros: Ne zrušit, ale posílit

Rád bych odstranil nedostatky globálního kapitalistického systému, ale jako finančníci jej reformovat nemůžeme.

Mám strach, že zástupci občanských společností, a já se považuji za jednoho z nich, nemají pravdu, když chtějí instituce, jako jsou MMF a SB, zrušit. Jsou zapotřebí - je třeba je reformovat, posílit a dát jim více pravomocí.

Občanská společnost by se měla zaměřit na vlády, aby polevily v politické kontrole. SB a MMF chtějí bojovat s chudobou a chtějí změnit samy sebe, ale narážejí na omezení vlastními strukturami.

Reformujeme a posílíme mezinárodní finanční instituce.

James Wolfensohn: Nejsme zlí

V našich institucích pracujeme intenzivně na odstraňování chudoby. Máme pocit, že se nám to daří, ať už jsou to projekty na ochranu životního prostředí, práva žen atd.

Neměli byste nás posuzovat jako zlé instituce. Jistě jsme udělali spoustu chyb, ale, prosím, pochopte, že se snažíme

bojovat proti chudobě. Náš přístup je pragmatický a otevřený, cíle shodné s těmi, které mají lidé na ulicích. Dialog vítáme, ale měl by to být dialog vzájemného naslouchání, a ne obviňování.

Kateřina Lišková: Dialog k ničemu nevede

Rádi bychom si s vůdci mezinárodních ekonomických institucí podali ruku. Musíme si ale uvědomit, že tři miliardy lidí na světě žijí za skoro méně než dva dolary denně. Od založení MMF a SB rozdíl mezi příjmy nejslabších a nejsilnějších ekonomických skupin šestkrát vzrostl. A není to navzdory činnosti, kterou tyto instituce vyvíjejí, ale právě kvůli ní. Jsou to MMF a SB, které porušují lidská práva, poškozují životní prostředí a zvyšují bídu v zemích třetího světa. Základním principem vyřešení bídy dnešního světa je zrušení brentonwoodských institucí a smazání dluhů chudých zemí. Změny navrhané MMF a SB jsou pouze kosmetické.

Pokud by poválečná rekonstrukce Evropy postupovala podle principů SB, stále bychom měli listky na základní potraviny. Malá skupina oli-

garchů dělá nekontrolovatelná rozhodnutí obrovského dosahu. Proto zatím není jiné cesty než pokračovat s pouličními protesty a někdy i s násilnými formami občanské neposlušnosti. Tyto instituce nelze reformovat. Dialog s nimi nevede k ničemu, proto žádáme jejich zrušení.

Snahy kriminalizovat naši pozici považujeme za velmi nebezpečné. Odpůrci MMF a SB jsou zbaveni základního lidského práva na svobodu projevu. Je špatné, že demonstrace odpůrců těchto

institucí jsou zakázané, a pokud se uskuteční, je to v dosahu slzného plynu, vodních děl a v hledáčku sniperů na střechách. Kde je deklarovaná ochota účastnit se dialogu, když jsou stovky demonstrantů zadržovány za železnou oponou na hranicích ČR a další obtěžuje policie na ulicích jen kvůli jejich vzhledu a názorům?

Ještě před dvěma lety by takováto diskuse nebyla možná. Legitimita činnosti MMF a SB je na nejnižším bodě za 55 let existence těchto organizací, proto jsou její vůdci dnes zde. Naštěstí již nemohou přehlížet hlasy svých kritiků. Domnívám se, že je třeba důkladně analyzovat určité mýty, které kolem institucí panují, a jejich chyby.

Walden Bello: Reformy MMF a SB nefungují

Ještě před dvěma lety by takováto diskuse nebyla možná. Legitimita činnosti MMF a SB je na nejnižším bodě za 55 let existence těchto organizací, proto jsou její vůdci dnes zde. Naštěstí již nemohou přehlížet hlasy svých kritiků. Domnívám se, že je třeba důkladně analyzovat určité mýty, které kolem institucí panují, a jejich chyby.

MMF a SB v posledních 55 letech podporovaly diktátorské a totalitní režimy ve třetím světě, které pomáhá učinit legitimními, MMF a SB tvrdí, že bojují za ochranu životního prostředí. Velké množství studií ale dokazuje, že právě tyto instituce svou činností životní prostředí ničí. MMF tvrdí, že bojuje proti chudobě a bídě, ve skutečnosti však

svou činností bídu a sociální rozdíly prohlubuje. Její restrukturalizační programy podporují stagnaci ekonomik, kterým mají pomoci.

Jsou MMF a SB schopny reformy? Zkouší to již 40-50 let a nefunguje to. Kdykoli došlo k zastavení projektů, bylo to díky lidem na ulicích, nikoli kvůli sladkým řečem v diskusích. (...) Přišli jsme sem, abychom se zúčastnili dobré diskuse o faktech. Čekalo nás tady ale jen plané povídání. Pan Wolfensohn nám řekl, jak dobře se mu pro SB pracuje, a pan Köhler nám připomněl, že má také srdce. Proč se

MMF a SB pracují jako sovětské banky a instituce. Země třetího světa učí tržní ekonomice a tržní principy v nich uplatňují násilím.

Nejsem si jist, zda během setkání vyřešíme všechny gigantické problémy světa. Ale podaří-li se nam alespon navázat rozhovor, bylo by i to dobře

Ann Pettiforová: Vždyť jsou to jen úředníci

U tohoto stolu je prázdná židle. Máme tu zástupce občanských organizací, nadnárodních organizací, vládní činitele, ale chybí zde zástupce zemí G7. Jubilee 2000 ví, kdo jsou ti zlí. Překvapuje mě, že zatímco my zde diskutujeme, ti politici, co byli zvoleni lidmi a mají skutečnou moc, diskutují někde za zavřenými dveřmi a právě dohadují něco, co nezahrnuje zrušení dluhů nejchudších zemí.

Ačkoli si pan Wolfensohn říká prezident, je to jen úředník, a to samé platí i o panu Köhlerovi. Vykonávají rozhodnutí, která dělají naši zvolení politici.

MMF a SB se snaží udržet neudržitelnou hospodářskou politiku. Pokud ekonomika některých zemí zkrachovala, nelze po nich vyžadovat, aby splácely své dluhy. MMF a SB pracují jako sovětské banky a instituce. Země třetího světa učí tržní ekonomice a tržní principy v nich uplatňují násilím. Peníze daňových poplatníků zemí OECD jsou používány na to, aby udržely neudržitelné.

Pan Köhler, měl byste přesvědčit své kolegy ve vedení SB, aby zrušili dluhy chudých zemí světa. Pokud budete hájit šedé eminence G7, které za vámi stojí a rozhodují za vás, budete muset čelit útokům, kterým tento týden čelíte.

Trevor Manuel: Zodpovědnost má každý

Na rozhodování institucí by se měly podílet i africké země. Požadavek toho, aby tyto dvě instituce byly zrušeny, je žádost o to, aby chudí byli ponecháni sami sobě. V Africe mají jen tři země přístup ke kapitálovým trhům. Všechny ostatní závisí na brentonwoodských institucích, aby měly ke kapitálu přístup.

Musíme se ptát, co je na těchto institucích špatného. Každá země musí uznat vlastní zodpovědnost. Otázky korupce apod. jsou jistě závažné, ale nemůže je řešit MMF, SB nebo G7. Záleží na nás samotných, jak se k nim postavíme.

převzato z www.globalizace.ecn.cz (Econnect)

listy byli Horst Köhler, výkonný ředitel Mezinárodního měnového fondu, James D. Wolfensohn, prezident Světové banky, Trevor A. Manuel, ministr financí Jihoafrické republiky, Ann Pettifor, ředitelka „Jubilee 2000 Coalition“ ve Velké Británii, Walden Bello, ředitel „Focus on the Global

„Chráním německého bankéře“

prozrazuje bývalý příslušník StB, nyní kapitalistův bodyguard

PRAHA - „Když hlídám Němce, musím vypadat německy, je to součástí hry.“ říká asi čtyřicetiletý, kultivovaně vyhlížející muž v tmavých brýlích. Pracuje pro agenturu, která zajišťuje ochranu významným politickým či ekonomickým osobnostem. Jeho klient se účastní zasedání MMF a SB.

„S policií ani BISKou nemáme nic společného. Naši zákazníci si vyloženě přejí zůstat v bezpečné vzdálenosti od české policie, protože jí nevěří,“ poznamenává ochránce.

„Jeho“ bankéř podle něj podmiňoval návštěvu Prahy garancí naprosté bezpečnosti. Jeho banku, která České republice poskytuje úvěry, však ochrana manažera vyjde pěkně draho. Za jeden den ochrany si tento bodyguard vydělá několik set marek a najatý je na celou dobu summitu. Nikdy však nehlídá celý den, celý finančníkův program totiž smí znát jen jeden člověk. „Je to kvůli bezpečnosti, aby nehrozilo prozrazení. Já dosta-

nu zadání na čtyři až šest hodin dopředu a musím být stále k dispozici,“ vysvětluje ochránce, který přiznal, že za minulého režimu pracoval pro Státní bezpečnost.

Manažera vždy doprovází skupinka čtyř až šesti bodyguardů. Jeden až dva kráčí v jeho bezprostřední blízkosti. Další dva „krouží“ v rozmezí deseti až dvaceti metrů a nijak nedávají najevo, že s nimi mají něco společného. Poslední se pohybují v okruhu až čtyř set metrů (před i za bankéřem) a prozkoumávají terén.

Není výjimkou, že mezi bodyguardy jsou ženy. „Jsou nejlepší, protože jsou nejméně nápadné. Vypadají jako manželky. Nejhorší je, když bodyguardy na první pohled rozeznáte. Tím ještě více upoutají pozornost na člověka, kterého chrání. Jako tihle,“ poznamenává a ukazuje prstem na tři kolemjdoucí muže. Dvoumetroví statní mladíci, nakrátko ostříhaní a v dobrých oblecích obklopují z obou stran malého asijsce

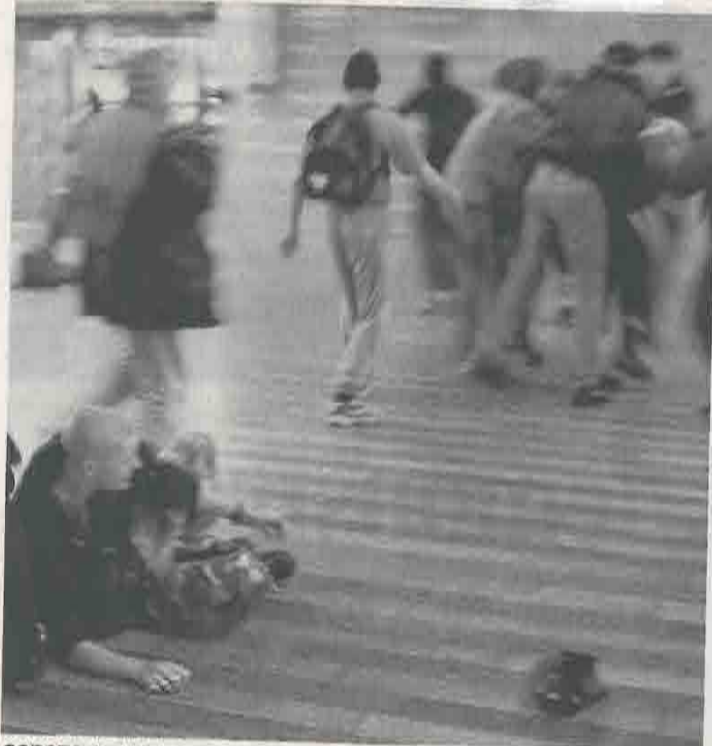
v obleku. „Tolik chyb najednou prozrazuje, že to nemůže být nikdo významnější,“ upozorňuje a dodává, že jedním z nejdůležitějších předpokladů nenápadnosti je stejná výška.

Neexistuje, že by se takto významný člověk ubytoval v některém ze známých hotelů, vypráví německy vyhlížející, středně vysoký ochránce. Bankovní manažer si pronajal non-stop hlídání byt v soukromí. „Do Prahy přijel vlakem, letadlo bylo vyloučeno. Jeho zavazadla byla poslána odděleně, nakoupili jsme mu konfekci, aby na sebe zbytečně neupozorňoval luxusem,“ popisuje bodyguard.

„Není to kvůli demonstrantům na ulicích, to jsou děti. Děláme to kvůli tomu, aby měl jistotu, že bude v klidu. Je to dobrý pocit - vědět, že ještě umíme ochránit špičky,“ usmívá se spokojeně. „Proti mafii a tajným službám jsme dobře zabezpečeni. Ale kdyby se ho rozhodl zlikvidovat MOSAD nebo KGB, byli bychom bezmocní.“

Jana Ciglerová

Galschig

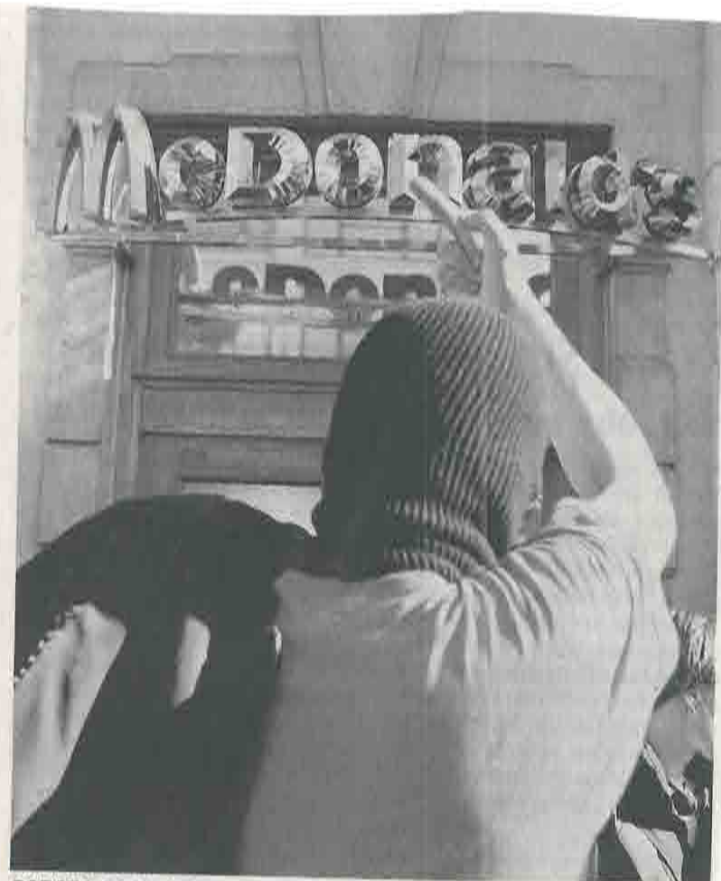
SOBOTA 15.50: Jedním násilným incidentem byl útok anarchistů na skin-heady v hale Hlavního nádraží

Foto AP

SOBOTA 16.00: Miloslav Ransdorf jde v čele komunistického pochodu a nadšeně spolu s davem skanduje

Foto Reuters

SOBOTA 16.30: Jeden z anarchistů protestujících v centru Prahy dává jasné najevo, co si myslí o společnosti McDonald's

Foto LN - Jan Zátorský

NEDELE 13.00: Demonstranti se před budovou ministerstva vnitra dožadují toho, aby byl do vnitrozemí vpuštěn vlak s italskými aktivisty

Foto LN - Tomáš Krist

SVĚT SLEDUJE DĚNÍ V PRAZE

Le Monde

Opůrci globalizace nepřipomínají v Praze valčík se hordu. Pomalu přijíždějí autobusem nebo stopem, postupně pronikají do hlavního města České republiky, neobsažují ho a mírumilovně se v tomto městě-muzeu rozptýlí. (...) Je marne hledat v kempu připraveném na strahovském stadionu, protože jeho organizátoři nevzali v úvahu odpuzující syndrom ghetta ani podzimní vlhkost. (...)

Mezi protiglobalizačními spiklenci, kteří zde slovy vytvářejí spravedlivější, solidárnější a lepší svět, převládají Západoevropané a třetí svět je zde přítomen jen v myslích. Každý doufá, že „nejchudší budou manifestovat v Bangladéši nebo v Africe“.

Jako hlavní postavy kontrasumitu se již rýsují dvě dívky: 24letá Chelsea Mosenová, která má diplom ze sociologie a pochází z dobré americké rodiny, ale stala se z ní radikální aktivistka. Především to je ale 21letá studentka a anarchistická aktivistka Alice Dvorská, jejíž melancholická vážnost nijak neoslabeje její odhodlání. (...) Odsuzuje represe, které se projevují „svévolným zadržováním na hranicích a výsledky“. Tato brněnská rodačka se domnívá, že obyvatelé Prahy, kteří se neobyčejně přizpůsobili Západu, jsou z velké části nepřátelští vůči manifestantům.

A opravdu. Školy, stejně jako mnohé veřejné budovy jsou na týden uzavřeny a mnoho obchodníků zanedbalo své obchody, jako kdyby se připravovali na život v obležení.

(23. 9. Le Monde)

Libération

Na začátku schůzky prezidenta Světové banky Jamese Wolfensohna se zástupci nevládních organizací se Wolfensohn usmíval a tvrdil, že je nadšen „takovým zájmem o to, co děláme“. Ale po hodině a půl celá diskuse vyzněla do ztracena.

Wolfensohn se nechal unést a prohlásil, že „pracuje s 10 000 lidmi ve 150 zemích... kteří vstávají každé ráno jen s myšlenkou, jak napájit chudé, jak ničit životní prostředí a jak ustavovat korumpované vlády“. (...) Nejradikálnější nevládní organizace setkání ignorovaly a další zůstaly skeptické. (...) Představitelé banky se nicméně nevzdávají a snaží se přesvědčit

účastníky, že „změny probíhají“ a dokládají to rostoucí spolupráci právě s nevládními skupinami.

(23. 9. Libération)

EuroNews

ČR se zpočátku jevila jako nejrychlejší uchazeč o členství v EU, špatná privatizace a neochota restrukturalizovat průmysl ji však zpozdily a přivedly do recese. Poskytování úvěrů prodávělným, špatně privatizovaným podnikům způsobilo krizi bankovního sektoru. Až vládní program přímého prodeje bank a podniků i průmyslové obnovy umožnil oživení.

ČR musí ještě hodně udělat, aby se jí splnil sen, že vstoupí do EU mezi prvními. Nynější politika jde

správným směrem, snahy menší-nové vlády jsou však často brzdy dlouhými parlamentními procedurami.

(24. 9. Euronews)

The Washington Post

Na pražských ulicích se zatím nic neděje, ale hrozby odporců globalizace a nevole rozvojových států vyděsily Mezinárodní měnový fond a Světovou banku už natolik, že mění definici chudoby, aby se tam vešly další státy očekávající pomoc a uvolnění dluhů. (...)

Nová definice chudoby ražená Světovou bankou je mnohem širší a vedle finančního aspektu zahrnuje i takové pojmy jako bezmoc, nemožnost hlásat své názory, pocit

zranitelnosti a strach. To je skvělé, ale poněkud to definici chudoby rozmazává do šíře a předpokládá, že banka se bude zabývat také politickými právy a sociálními normami. A to v době, kdy je stěží schopna přesvědčit některé vlády, aby přijaly její makroekonomická doporučení.

Světová banka a MMF se podle všeho zalekly kombinace antiglobalizačních protestů a nelibosti vlád rozvojových států, které mají po krk přijímání příkazů. To ovšem není správná cesta. Nejlépe bude, pokud MMF a SB budou vyhledávat v rozvojovém světě osvěcené vlády a ty štedře podporovat. Dobré také bude, když budou trvat na dodržování makroekonomických podmínek a na stanovování jednoduchých rozvojových cílů.

(23. 9. The Washington Post)

Gadekampe ved topmøde i Prag

MOD GLOBALISERING. Verdensbanken og den internationale valutafond IMF mødt af omrejsende aktivist-cirkus

Af Gunnar Willum

PRAG (Aktuelt): Prags beboere havde fået besked på at forberede sig på det værste forud for det årlige finanstopmøde, som globaliseringsmodstandere har sat sig for at forhindre.

Sent i eftermiddags så det i perioder ud til, at demonstranterne ville nå deres mål, da tjekkisk politi i ly af panserede mandskabsvogne og omfattede tåregassalver rykkede frem mod stenkastende demonstranter, der havde oprettet brændende barrikader.

Prags konferencecenter, mindede i går om et belejret citadel, afskåret fra omverdenen med helikoptere svævende over sig.

Den brogede bevægelse af kommunister, socialister, grønne, anarkister og fagforeningsfolk, der ved de seneste års topmøder i Verdenshandelsorganisationen WTO er opstået som et omrejsende antiglobaliseringscirkus, har i denne uge slået teltet op i Tjekkiets hovedstad i anledning af det årlige topmøde i Verdensbanken og Den internationale Valutafond IMF.

Men det lykkedes ikke for demonstranterne at gentage deres glansnummer fra sidste år i Seattle, hvor de ved hjælp af omfattende gadekampe var med til at forhindre starten på en ny forhandlingsrunde i WTO.

Den tjekkiske regering, der betragter topmødet som sin internationale debut i den vestlige verden, tog ingen chancer og forbød demonstrationen.

11.000 udkommanderede mestendels kampklædte betjente afspærrede fra morgenstunden fuldstændigt området omkring Prags Konferencecenter, hvor den internationale udviklings- og finanselite i denne uge har sat hinanden stævne.

Velorganiserede grupper af demonstranter forsøgte i skiftehold for øjnene af hundredevis af pressefolk forgæves at trænge igennem politiets barrikader. Det kom flere

gange i løbet af eftermiddagen til håndgemæng uden at nogen dog kom til skade.

Det var først, da grupper af demonstranter i de sene dagtimer forsøgte at trænge igennem til konferencecenteret under broen, at det kom til regulære gadekampe. Politiet fyrede mindst hundrede tåregasgranater af mod demonstranterne.

På et møde med forskellige u-landsorganisationer og andre kritikere af de internationale finansinstitutioner forsøgte Verdensbankens præsident James Wolfensohn at komme bankens kritikere i møde ved at komme med forsonende udtalelser og tilbud om dialog.

Et tilbud hovedparten af demonstranterne i Prag klart har afvist med slagord som »Luk Verdensbanken og IMF og sæt bankmændene i fangsel«. »Det er muligt at banken opfatter sin rolle, som en hjælp, men ikke ser hvilke konsekvenser den har«, sagde Petr, en tjekkisk studerende fra Prag som deltog i demonstrationen, men tog afstand fra volden.

De mere moderate modstandere af Verdensbanken og IMF, især Jubilee 2000 kampagnen, der arbejder for fuldstændig eftergivelse af rige landes gæld til de fattiges lande, var helt i baggrunden under dagens demonstration, der var domineret af venstreorienterede grupper fra Italien og Frankrig.

Jubilee 2000 har holdt deres egne demonstrationer, som har været langt mindre besøgt af både demonstranter og presse.

Dette til trods for at det er dem, der umiddelbart har de største chancer for at deres synspunkter bliver hørt.

Både Verdensbanken og IMF har under dette års topmøde givet tilsagn om, at kriterierne for at kvalificere sig til det såkaldte HIPC-gældslettelsesinitiativ skal lettes, så Verdensbanken allerede ved årets slutning vil have en aftale i hus om gældsletning for 20 lande.

Eralschiøt

Danske demonstranter i kamp mod tjekkisk politi

GADEKRIG: Demonstranter sætter ild til en barrikade på en vej, og t.h. ses demonstranter, som kæmper mod politiets vandsprøjter. Fotos: EPA/Reuters

Danske demonstranter forvandlede i går den tjekkiske hovedstad Prag til en slagmark sammen med tusinder af demonstranter fra andre lande. Målet for de voldelige demonstrationer var Den Internationale Valutafond (IMF) og Verdensbanken, der holdt årsmøde i Prags kongrescenter.

De godt 6.000 demonstranter, herunder et par hundrede fra Danmark, marcherede fra Prags centrum til kongrescentret, hvor urolighederne begyndte. Demonstranterne kastede med brosten, flasker og mindst tre benzinbomber mod politiet, der forsøgte at forsvare kongrescentret.

Prag i flammer

Politiet forsøgte at tvinge demonstranterne væk med bl.a. vandkanoner.

Ville være lydør

Inde bag kongrescentrets beskyttende mure åbnede Tjekkiets præsident Václav Havel mødet. Her lovede

Verdensbankens øverste chef, James Wolfensohn, at han ville være lydør over for demonstranterne.

Demonstranterne mener, at IMF og Verdensbanken fremmer erhvervslivets og storkapitalens interesser i stedet for verdens fattige lande. De mener, at de to organisationer

burde gå i front og kæmpe for, at de fattige landes gæld bliver eftergivet.

Omkring 20 blev såret under de voldelige sammenstød. Både politifolk og demonstranter. Ingen kom dog noget alvorligt til under de hårde slagsmål, og kun få blev kørt på hospitalet.

Galschiot.

Foto: PETER DEJONG/AP

En lille gruppe ud af de mange tusinde demonstranter gik i direkte og hårdhændet slagsmål med det talstærke politi i Prag.

Krig og fred i Prag

Topmøde: Mens Vaclav Havel taler om fred, går demonstranter og politi i krig i Prags gader. Bag røgen fra sammenstødene er der udsigt til reformer af IMF og mindre gæld til de fattige.

AF
ESBEN
KJÆR

PRAG

Indenfor i kongrescentret åbnede Vaclav Havel den officielle del af IMF-topmødet ved at appellere til

menneskeheden om at vække de åndelige værdier for at skabe en bedre verden. Udenfor demonstrerede medlemmer af selvsamme menneskehed deres totale åndløshed ved med brandbomber og sten at angribe et kampklædt politikorps, der slog igen med tåregas og vandkanoner.

Efter et overraskende beskedent fremmøde tidligere på ugen tropede omkring 10.000 demonstranter op ved de forskellige indkørsler til kongrescentret for at spærre de delegerede fra IMF og Verdensbankens 182 medlemslande inde, »indtil de opløser Den Internationale Valutafond og Verdensbanken«. Men mens de fleste deldemonstrationer forløb nogenlunde fredeligt, gik en gruppe på nogle hundrede

anarkister amok og angreb en politibarrikade i en sky af sten og fyrværkeri, som sårede flere betjente. Politiet gik til modangreb og fik langsomt trængt demonstranterne ind mod det centrale Prag, mens røgskyer bølgede op mellem huse. Ved aftentide var området nogenlunde ryddet.

Indenfor sagde Havel i en gribende tale, at selv om verden nu for første gang var samlet i én global civilisation, var den også for første gang kendetegnet ved at være ateistisk, uanset hvad folk hævdede at tro på. Det betyder, at menneskehedens beslutninger ikke længere retter sig mod evigheden eller til det absolutte. Derfor oplever vi i mange vigtige beslutningscentre en faldende respekt for det, som kommer

efter os og for en virkelig interesse for fællesskabet.

»Kløften mellem rige og fattige bliver større, og mens folk dør af sult i nogle dele af verden, oplever andre dele et resourcespild, som ikke bare er en tradition, men som næsten er en social forpligtelse.«

Årsmødet, som hidtil har været domineret euro og olie, er efterhånden tilbage ved hovedemnerne: gældslettelse til de fattigste lande og en strømning af de to gamle institutioner. De delegerede har principgodkendt en plan, der indebærer at 20 af verdens fattigste lande får lettet store dele af deres gæld inden årsskiftet, mens der ser ud til at være opbakning til en strømning og en bedre arbejdsdeling mellem banken og fonden. **Side 14**

V. Galschiot

PROTEST
- Politiet slog igen mod demonstranterne, der protesterede mod Verdensbanken og IMF. En demonstrant iført gasmaske får en stråle fra en vandkanon.

Foto: AP

Vilde gadekampe i Prag

Af KLAUS JUSTSEN
Jyllands-Postens
udsendte medarbejder

Prag
■ Røgen fra demonstranternes bål og politiets tåregasgranater drev tirsdag aften gennem Prags maleriske centrum efter de voldsomste udskjelser i hovedstadens korte, postkommunistiske historie.

Timelange gadekampe efterlod mindst 30 betjente med alvorlige kvæstelser, mens 7000 demonstranter hævdede, at de kun havde 10 kvæstede i deres kamp mod Valutafonden, IMF, og Verdensbanken, der er samlet til årsmøde i byen.

Sent tirsdag aften var mange delegerede endnu spærret inde i hovedstadens vældige kongrescenter, mens demonstranter drev gennem

byen og smadrede enkelte butiksruder og spredte panik blandt beboere og turister.

Præsident Vaclav Havels opfordring til straks at indstille volds handlingerne blev ignoreret, og de velorganiserede bander bebudede nye demonstrationer i de kommende dage. Aktionerne indstilles først, når IMF og Verdensbanken opløser sig selv, lød deres trussel.

Mange af demonstranterne kommer fra Tysklands og Italiens anarkistiske miljø. Politiet reagerede i aftes ved at indkalde forstærkninger fra provinsen for at få standset udskjelserne.

ERHVERV & ØKONOMI, SIDE 4

Voldsom uro ved IMF-møde

Foto: STANISLAV PESKA/EPA

Abningen af Den Internationale Valutafond, IMF's, årsmøde i Tjekkiet's hovedstad Prag endte i voldelige sammenstød mellem politi og demonstranter. Bag røgen fra uroen er der dog udsigt til reformer af IMF og gældslettelse til de fattige lande.

IMFs reformer under beskyldning

Åbning: Demonstranter går amok, mens IMF og Verdensbanken prøver at reformere sig selv. Årsmødets officielle del åbnes med en moralsk endefuld.

AF
ESBEN
KJÆR

PRAG

Det var helt bogstaveligt Prags historie, politiet fik i hovedet, da demonstranter iført hætter og i mange tilfælde gasmasker brækkede den smukke bys fortorv op og brugte det som kasteskyts mod en kampklædt politistyrke på 11.000 mand, som havde lagt en jernring rundt om byens kongrescenter.

Indenfor talte delegerede fra 182 lande om fattigdomsbekæmpelse og demokrati. Udenfor råbte omkring 10.000 demonstranter på IMF og Verdensbankens nedlæggelse, og mange af dem nøjedes ikke med at råbe. Ved redaktionens slutning var 65 såret - heraf

flest politibetjente - af brandbomber, slag og stenkast, heraf flere med brændsår og benbrud. Og således fandt landet bag fløjsrevolutionen i 1989 ud af, at internationalisering også er udenlandske demonstranter, der behandler ens hovedstad som affald.

»Jeg mener i høj grad, at mange af dem stiller reelle spørgsmål, og jeg hylder en ny generations engagement i at bekæmpe fattigdom,« sagde Verdensbankens direktør James Wolfensohn i sin åbningstale, kort før infernoet brød ud. »Men jeg mener kun, at vi kan bevæge os fremad, hvis vi behandler hinanden konstruktivt og med gensidig respekt.«

Hvis ikke-vold er det samme som gensidig respekt, levede de fleste demonstranter op til Wohlensons idealer. Deres plan var at blokere indfaldsvejene til det kongrescenter, hvor

kommunistpartiet førhen hylkede sig selv, på ubestemt tid. Og mange af demonstrationerne foregik nogenlunde fredeligt.

»Der var lidt sammenstød, men ikke noget alvorligt, selv om folk (demonstranterne) havde gasmasker med,« sagde den danske kunstner og demonstrant Jens Galschiøt, som beskrev stemningen som »skidegod« med jazz-orkester og det hele. Denne demonstration blokerede hovedindkørslen til kongrescentret, men opløste sig selv sidst på eftermiddagen. De mere ansvarlige af arrangørerne tog straks afstand fra volden.

Anerkendelse

»Det er anerkendelsesværdigt at demonstrere for gældsletelse og øget åbenhed,« sagde udviklingsminister Jan Trøjborg (S) og refererede tydeligtvis ikke til de par hundrede demonstranter, han samtidig havde udsigt til fra vinduet i hans delegeretværelse, og som hundrede meter derfra

slyngede sten og brandbomber mod politiet, der slæbte sårede kollegaer bagud i formationen, mens resten rykkede frem med vandkanoner, tåregas og glammende schafelhunde.

Trøjborg prøvede at overdøve larmen fra eksploderende tåregasgranater og fortalte, at direktørerne for IMF og Verdensbanken i deres åbningstaler havde demonstreret, at de to institutioner fører den rigtige politik.

»Demonstrationerne skulle hellere rettes mod en række lande, der ikke lever op til deres forpligtelser.«

Det var en hilsen til USA - eller for at være helt præcis: Det republikanske flertal i USAs kongres - der med be-

vidtløs forudsigelighed prøver at reducere de to institutioners indflydelse ved at barbere deres kompetence ned til et minimum og samtidig endnu ikke har betalt deres betydelige bidrag til det store gældsletelsesinitiativ (HIPC), som skal lette gældsbyrden for 20 fattige lande inden årets udgang - en tidsplan, der blev opnået tilslutning til på årsmødet.

I debatten om Fonden og bankens rolle i den nye verdensøkonomi ønsker Europa et langt bredere mandat. IMF's nye direktør Horst Köhler prøvede i sin åbningstale at lade være med at sætte sig på nogen af de to stole:

»IMF bør søge at fremme en bæredygtig, ikke-inflationær økonomisk vækst, som gavner alle verdens folk,« sagde Köhler. »(IMF bør) være kompetencecentret for stabilitet i det internationale finansielle system.«

Bag disse velriserede vendinger ligger en plan om at trække IMF væk fra at detailstyre kriseramte økonomier og i stedet fokusere på det,

den har forstand på - nemlig makroøkonomisk (krise)politik.

Men IMF skal ikke reduceres til en ren krisehjælper, som efter forudbestemte kriterier yder snæver hjælp til lande på afgrundens rand, som kræfter i USA ønsker. IMF vil fortsat spille en rolle i den mere langsigtede stabilisering af navnlig den tredje verdens økonomi, men overlade detailstyringen til søsterorganisationen Verdensbanken, som har langsigtet fattigdomsbekæmpelse som speciale (selvom det i de senere år til tider har været svært at se forskel på, hvad de to institutioner lavede).

Parallel

I denne reform-arrangering så Trøjborg en parallel mellem demonstrationerne udenfor og de diplomatiske slagsmål i magtens korridorer, som han beskrev som alle andres kamp mod »USAs selvtilstrækkelighed« (igen kan læseren udskifte »USA« med »republikaner-

ne«). Og han glædede sig over, at europæiske synspunkter så ud til at sejre - en udlægning, amerikanerne nok ville bestride.

Dagens oratoriske højdepunkt på den første af det officielle IMF-mødes tre mødedage (uformelle møder har allerede været i gang i en uge) blev dog leveret af den tjekiske præsident og litterat, Vaclav Havel, der åbnede den uendelige række af taler. I en tale, der vel nærmest var en melankolsk endefuld til verdenssamfundet, som kun Havel kan levere den, sagde præsidenten, at IMF og Verdensbankens regler og love (og de fleste andre menneskelige aktiviteter, i øvrigt) ikke nyttede noget, hvis ikke menneskeheden fandt et nyt og mere hold-

bart værdigrundlag at eksistere på. Med hilsen til miljøsvin, diktatorer, storforbrugere og hensynsløse kapitalister formåede han:

»... den essentielle opgave er fundamentalt at styrke et system af universelt gældende moralske standarder, som vil gøre det umuligt - i en sand global størrelsesorden - igen og igen at bryde de forskellige regler med endnu mere kreativitet, end der blev lagt i at skabe dem. Sådanne standarder vil i sandhed garantere reglernes vægt og vil generere en naturlig respekt for dem i et samfundsmæssigt klima. Handlinger, som har vist sig at skade menneskeheden fremtid, bør ikke kun være strafbare, men bør først og fremmest være anset som en skandale.«

Tyskeren Horst Köhler blev efter et større drama udnævnt til ny IMF-chef. Og han har allerede imponeret. Foto: AP

✂ Galschiøt.

økonomiske arkitektur. Og det vil i høj grad sige IMF og søsterorganisationen Verdensbanken, hvis uformåenhed ifølge mange stod klart under valutakrisen i Asien 1998 - og i Rusland året tidligere, hvor institutionerne blev beskyldt for at gøre for lidt for langsomt og i øvrigt forværrer læggende reformkrav til de kriseramte lande for at hjælpe. Fra alle sider lød nu krav om reform af IMF og Verdensbanken. Førstnævnte tager si principielt af den politiske stabilitet navnlig i kriser, men Verdensbanken prøver at hjælpe fattigdom og skabe udvikling blandt andet for at forhindre bygge kriser - begge dele sket typisk gennem lån, ledsaget krav om markedsøkonomi og andre reformer. Men i praksis har de to organisationer haft svært ved at trække i skillelinje mellem arbejdet. Det er ikke nemt at tilfredsstille alle. Men det er ikke de to mindre, hvad Köhler indtil videre har formået. Han fandt hos de skeptiske amerikanere ved ikke at møde op med en bagage fuld af traditionelle europæiske synspunkter. I stedet kom han med reformer, der lå tæt op ad amerikernes krav om en indsnævring af Fondens rolle til hovedsageligt at varetage den mest tætte stabilitet og højere lånsatser for at gøre det mindre attraktivt at bruge Fonden som økonomisk støtte, men ikke forslag om at tvinge private banker til at hjælpe valutakriser, som europæer ellers drømmer om.

Hårde krav

Til gengæld kan Europa ikke ham, fordi han har lagt hårdt ud med krav om gældsansvar til langt flere fattige lande end hidtil godkendt af IMF primært på grund af skrappe ledsagende reformkrav opført det af USA. Selv demonstranterne har under Köhler oplevet et IMF, som i hvert fald lader som om, Fonden lytter til dem.

Köhler har med andre ord formået at være alle ting for alle medlemmer af IMF, hvilket i sig selv er noget af præstation. Men hidtil Köhlers ord kun været Hans hvedebrødsdage er v være ovre, og nu skal de s ke ord omsættes i handling. Fra alle sider krævet om reformer, og har dygtigt formået at en kollage af mange forskellige forslag sammen til plan, som under det år møde i Prag nu tager offentligheden.

Men når disse planer omsættes til handling det sandsynligvis krævet at være alles ven.

AF ESBEN KJÆR

PRAG

IMF-direktør Horst Köhler skal ikke høre et ord om sin embedsførelse fra USAs finansminister: »Jeg synes, den har været temmelig god,« sagde Lawrence Summers under det igangværende IMF-topmøde i Prag. »Vi har været meget tilfredse med (hans) dagsorden, fordi den har været meget lig den dagsorden, vi selv har slået til lyd for, hvad angår fokus, udvælgelse, kapitalmarkeder og mindre kronisk lånevirksomhed.«

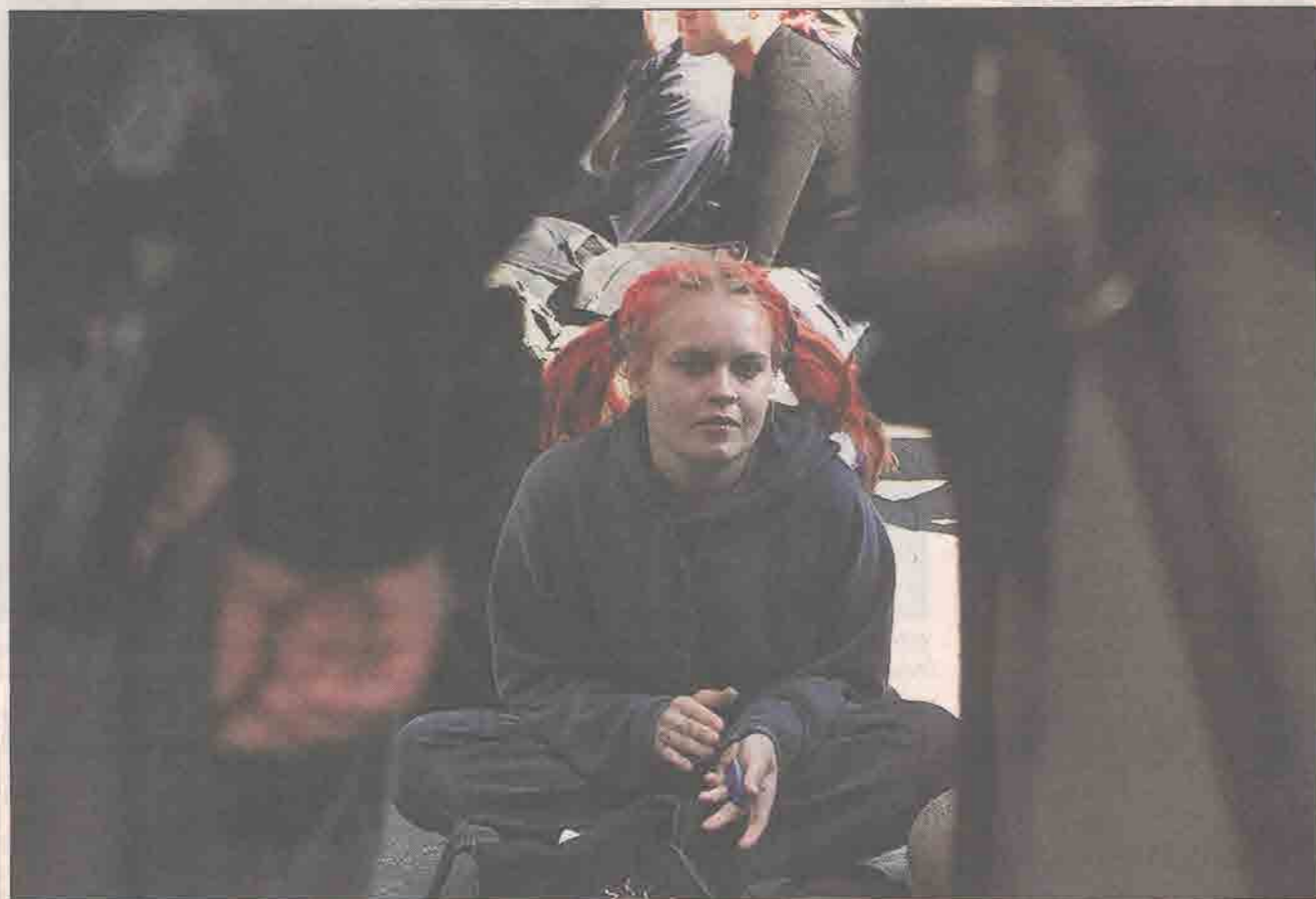
Det pudsige er, at Köhler får samme skudsmål, uanset hvor man vender sig hen. Siden han efter et grimt slagsmål mellem medlemslandene i maj overtog ledelsen af den kontroversielle Internationale Valutafond, har han formået det umulige: At gøre sig gode venner med både u-lande og i-landene, med både USA og Europa - og, med demonstranter og hans egne medarbejdere for den sags skyld.

Den nye stil begyndte fra dag et, hvor han indledte første arbejdsdag i IMF-hovedkvarteret i Washington med at trykke en sikkerhedsvagt i hånden - noget hans franske forgænger aldrig ville have haft fantasi til. Han duplikerede kunststykket ved ikke at begynde med at aflægge bankens store aktionærer i USA og Europa et besøg, men i stedet tog på tur i den tredje verden for at høre på deres problemer.

Udnævnelsen af den tidligere direktør for Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling (EBRD eller Øst-banken) og Tysklands chef for handler af Maastricht-traktaten var ingen medlemslandes livret. Et grimt slagsmål om indflydelse i Fonden fik medlemmerne til at afvise Europas første kandidat - posten blev sættes traditionelt med en europæer - og som protest over Fondens politik stillede japanerne med deres egen kandidat.

Kompromiskandidaten Köhler overtog IMF på et interessant tidspunkt, hvor globaliseringen tvinger verdenssamfun-

RØD FRONT - En globaliseringsmodstander sidder foran tjekkeske politifolk under en demonstration ved indenrigsministeriet i Prag i går. Foto: Petr Josek/Reuters/Nordfoto

Syret pseudo-slag i Prag

Den tjekkeske hovedstad er forvandlet til en surrealistisk scene af stilhed før en mulig storm af demonstrationer mod IMF's og Verdensbankens årsmøder i byen

Af HENRIK BRUN
Informations udsendte
medarbejder

PRAG - McDonald's-butikkerne har allerede bestilt nye ruder hos glarmestrene. Bang & Olufsen-forretningen i den gamle by har barrieret vinduerne med træplader. »Lukket indtil 28.9.« står der med kuglepen på papskiltet i ruden på den lille bladkiosk ved sporvognens stoppested.

Prag har gennem længere tid været forberedt på balla-

de, når fronten i det store globaliseringslag i denne uge flytter til den tjekkeske hovedstad. Skolerne er lukkede, indbyggerne er blevet rådet til at tage på ferie. Mange har gjort det og samtidig flyttet deres aftaler hos tandlægen til næste uge.

Til gengæld er 11.000 politifolk i den grad til stede. Klar til at slå til når Verdensbanken og Den Internationale Valutafond (IMF) holder årsmøde for 10.000 delegerede, som allerede er i byen.

Politifolkene, der står på hvert et gadehjørne med kredsende helikoptere i luften som back-up, skal beskytte de delegerede og sørge for, at de kan komme til og fra kongrescenteret fra de 31 hoteller i den bedre klasse, som de bor på. Politifolkene skal holde øje med det umage sammenrend af tusinder af demonstrerende, som er ved at ankomme til Prag for at protestere mod globaliseringen af verdensøkonomien og den økonomiske politik, som IMF og Verdensbanken står for. Myndighederne frygter, at der vil udspille sig volds-

scener a la dem fra WTO-topmødet i Seattle sidste år, når aktivister med menneskekæder vil forsøge at forhindre de delegerede i at komme ind eller ud af det hermetisk afskærmede kongrescenter for foden af det gamle Vysehrad-fort ved Moldau-floden.

Masser af toiletter

Journalister, fotografer og kamerafolk fra hele verden er kommet hertil. De er sammen med horder af intetanende spanske, japanske og italienske turister endnu i overtal på gaderne i den gamle by.

Det eneste, der nu mangler er aktivister og demonstranter, hvis fremmøde indtil nu har været nærmere de 2.000 end de forventede 20.000. En del er her ikke, fordi de er blevet standset eller chikaneret ved grænsen til Tjekkiet, de fleste fordi det først er tirsdag, der er *Global Day of Action* for den samlede anti-globaliseringsbevægelse.

På det store Strahov-stadion i Prag havde man forventet 15-20.000 overnattende besøgende fra i torsdags,

hvor alt stod klar efter at tjekkeske frivillige i døgn drift har arbejdet i flere uger på at gøre klar til globaliseringsmodstandernes indtog. I går havde højst 500 indkvarteret sig.

I pizza-teltet er der på en hel dag kun sat fem regninger ned over spyddet til kvitteringer. De mørkegrønne telte står gabende tomme og flagrer i den kolde, stridende aftenvind. Observerbart i mørket på grund af lysstrålen fra den projektør, der er stadions eneste seriøse lyskilde. I den økologiske døgnåbne fast-food café sidder kun en enkelt forkølet aktivist. Aviskiosken har friske dagblade fra Holland, Tyskland, Frankrig og Storbritannien, men ingen købere. I alle de små butikstelte sidder unge tjekker og stirrer tomt ud i luften, flankeret af fine prislister og skilte på engelsk, tysk og fransk, der skal gøre livet lettere for deres venner fra Vesteuropa. Hvis de altså dukkede op.

»Du kan måske se på folk, at de er skuffede,« siger den

Fortsættes side 12...

Opgør i Prags gamle gader

Af Dana Schmidt, Prag

Molotov-cocktails, benzombomber og brosten fra Prags gamle gader var de våben, den mest aggressive del af demonstranterne brugte i går for at bryde gennem politiafspærringer og spolere Den Internationale Valutafond og Verdensbankens jubilæumsmøde.

Deres måde at protestere mod 'kapitalismen og globaliseringen' på resulterede i mindst 70 sårede, hovedparten af dem politibetjente. Det lykkedes også for demonstranterne fra mange lande, heriblandt Danmark, at blokere vejene til Kongrescentret så grundigt, at deltagerne først kunne forlade stedet sent i aften.

Omkring 9.000 demonstranter deltog ifølge politiet i aktionen, som begyndte tidligt i går morges med en march gennem det centrale Prag og toppede om eftermiddagen med angreb mod

politiet og senere med belejringen af Kongrescentret.

Antallet af demonstranterne var under det halve af, hvad arrangørerne fra INPEG, Initiativ mod Økonomisk Globalisering, havde regnet med. Også forløbet af aktionen var anderledes end INPEG havde forestillet sig.

Lederne beklagede i aftes volden mod politiet og de ødelagte biler og butiksvinduer og påstod, at et absolut flertal af demonstranterne var indstillet på en fredelig, konstruktiv protest.

Men det var ikke det indtryk, folk i Kongrescenter fik af de unge modstandere af internationale finansorganisationer.

Først ved 20-tiden kunne topmødets deltagere forlade Kongrescentret. Det var så sent, at en officiel festaften i Statsoperaen måtte aflyses.

Demonstrationerne fortsatte i aftes, hvor demonstranter blev jagtet af hundrevis af politibetjente i det centrale Prag.

Syret pseudo-slag...

...fortsat fra forsiden

fyr, der står bag lejrens internetcafé.

»Hvorfor kommer folk ikke?« spørger han.

Jeg bliver ham svar skyldig, inden jeg - uden at det er nødvendigt at stå i kø og trikke - smutter ind på et af de flere hundrede tophygieniske toilet-kabiner, der er stillet op over hele lejren. De tomme toiletter strækker sig fra kopicenteret i det ene hjørne til det store biograflærred i det andet.

I et af hjørnerne er der dog håb. Den danske kunstner Jens Galschiøtt har efter *Den Indre Svinehund* og *Skamstøtten* kreeret skulpturen *Budbringeren*, der med sit lysdisplay symboliserer, hvordan de rige lande trækker midler ud af de fattige. Efter at have stillet *Budbringeren* op på et centralt torv i Prags gamle bydel, sidder Galschiøtt og 10 andre danskere og gør klar til en af de demonstrationer, der trods alt er løbet af stablen i Prag i weekenden.

Galschiøtt og de andre danskere deltager i demonstrationen for gældslettelse til de fattige lande, arrangeret af Jubilee 2000. Et andet sted i byen protesterer transformerede og halvtransformerede kommunister fra bl.a. Tysk-

land, Sverige, Tjekkiet og Grækenland for at forene arbejdere i alle lande.

Den eneste fællesnævner har været modstanden mod Verdensbanken og IMF og den økonomiske globalisering. Mål og midler for de utallige fraktioner, der vil komme til Prag er vidt forskellige. Mod globaliseringen er således også den gruppe på cirka 100 skinheads og ultranationalister, som holder demonstration i byens Ledna-park under et massivt medieopbud. De demonstrerer mod »den multikulturelle drøm« og for at »nationerne skal forblive selvstændige.«

De hader globale institutioner som Verdensbanken og IMF, så det hænger de deres protest op på. Først og fremmest er det dog på grund af det forventede opbud af venstreorienterede demonstranter, at de er kommet til Prag. Som den 20-årige skinhead Frank Julis udtrykker det: »Jeg hader Verdensbanken, men jeg hader venstreorienterede endnu mere. Jeg håber at få lejlighed til at smadre nogen af dem i de kommende dage.«

Leder på bagsiden
Side 7: Normans første march

Blev stoppet af politiet flere hundrede meter fra kongrescenteret i Prag, hvor IMF og Verdensbanken holder tra Masova, EPA

26. sep. 2000 Večeřík
Praha
úterý 26. září 2000

Ještě z cesty zaprášení, nevyspalí kvůli chladnému počasí, ale odhodlaní účastnit se všech akcí proti jednání světových finančníků jsou mladí aktivisté většinou z Německa, kteří se ubytovali v kempu Džbán. Foto: Z. PECÁK

Strahov se nezaplnil

KEMP / Ubytovala se necelá tisícovka aktivistů.

■ LIBUŠE FRANTOVÁ

Strahov už nepůsobí jako úplná poušť, ale k očekávanému ruchu má daleko. Areál kempu trochu ožil, k velkým stanům postaveným firmou FAM přibýly malé stany aktivistů, kteří přijeli do Prahy o víkend. Místo očekávaných 15 tisíc ubytovaných bydlí na strahovském stadionu necelá tisícovka odpůrců. Italové, kteří tady tvoří největší skupinu, se včera dopoledne pomalu probouzeli po bouřlivé noci. I když měli většinou vlastní stany, po únavné cestě, čekání na hranicích a tahačích při příjezdu se je ani nesnažili sta-

vět a „upadli“ na lehátka do připravených „velkokapacitních“ stanů. Problémy na hranicích měla i skupina Dánů. „Byli jsme pozváni prezidentem Havlem na Pražský hrad ke kulatému stolu, ale nemohli jsme se diskuse zúčastnit, protože jsme se zdrželi na hranicích,“ potvrdil Wagn Frausing.

Prázdnotou zeje i kemp Džbán, kde mělo být ubytováno až 1500 účastníků demonstrací. „Přijelo jen asi padesát lidí,“ potvrdila recepční Alexandra Pávková. Pár desítek mladých, většinou z Německa, přijelo do Prahy na kolech.

Holandaň Wagn Frausing přijel do Prahy se skupinkou nadšenců protestovat proti politice Mezinárodního měnového fondu a Světové banky, kvůli níž bohaté země dále bohatnou a rozvojové země víc chudnou. Foto: Z. PECÁK

14 JUNI 2000

Alle skoleelever i Odense er inviteret til at lægge hænder til billedet af børns tilstand på kloden. Galschiøt bebuder, at udstillingen ikke bliver harmløs i betragtning af hvor mange børn, der lider verden over. Her er Sofus og Mark ved at få taget aftryk af deres hænder.

Skolebørn giver en hånd med

BØRN: Alle Odense-skoler er inviteret med til Amnesty- og Galschiøt-projekt

Af **Pernille Strandby**
Foto: **Peter Leth-Larsen**

ODENSE: Samtlige elever på private og kommunale skoler i Odense er inviteret med til et stort udstillingsprojekt, som vil sætte sit præg på Odense bymidte i efteråret.

Pladser og torve samt ikke mindst Flakhaven vil blive fyldt med tusindvis af barnehænder støbt i beton. Nogle truende og knyttede, andre i en hjælpeløs gestus og atter andre oprakte og måske oprigtigt imødekommende.

Det er Amnesty Internationals lokalafdeling i Odense, der i samarbejde med kunstneren og provokatøren Jens Galschiøt har taget initiativ til projektet om klodens børn for at fokusere på børns betingelser i verden.

- Vi vil naturligvis gerne komme ud til skolerne og fortælle om projektet, som kan blive det største af sin art, Amnesty nogensinde har taget initiativ til, siger formanden for lokalafdelingen i Odense, Lill Ewald.

- Indtil videre har 16 skoler tilmeldt sig, men vi vil da gerne have samtlige 36 kommunes skoler og de 12 privatskoler med. Samtidig må skolerne selv bestemme, hvor mange elever de deltager med, siger hun.

Jens Galschiøt har tilbudt at være behjælpelig med den praktiske side af sagen.

- Skolebørnenes hænder vil

blive brugt som et kunstnerisk visuelt udtryk for børns tilstand på kloden. Det er børnene verden over, der kommer til at definere vores fremtid, og udstillingen bliver ikke bare noget med at række en hjælpende hånd. Den kan godt komme til at virke lidt truende, siger Jens Galschiøt.

Lærerne hos Galschiøt

Tanken er, at hænderne opstilles på sokker tæt ved hinanden og så mange som muligt på hvert sted.

Jens Galschiøt agter at indkalde lærerne til sit atelier og undervise dem i at tage aftrykkene efter sommerferien. Det materiale, der skal bruges til forme, er det giftfrie stof, tandlægerne bruger til aftryk af tænder.

Forskellige dentalfirmaer i Danmark, Tyskland og Japan har sponseret materialet til 270.000 kroner.

Selve støbningen i beton skal også ske ude på skolerne, som vil få alle materialer udliveret gratis.

Udstillingen skal foregå omkring den Internationale Børnedag i november, hvor Amnestys protektor, Monica Ritterband, deltager ved ferniseringen i rådhusen mandag den 13. november.

På pladsen foran rådhuset opstilles masser af hænder, og i rådhusen vises Amnestys udstilling om børn i den 3. verden.

- Desuden vil vi vise bille-

der af projektet undervejs, fra Jens Galschiøts undervisning af lærerne, hvordan børnene støber deres hænder, til den dag, hvor hænderne indtages Odenses åbne pladser, fortæller Lill Ewald.

Børn som soldater

- Hvis projektet bliver så stort, som vi håber, bør det udnyttes i flere byer i Danmark, og vi forestiller os også, at Amnesty i andre lande vil være interesseret i at låne udstillingen, der vil være en god pr for Odense, mener hun.

Lokalformanden forestiller sig, at eleverne sideløbende

kan arbejde med børns rettigheder i klasserne.

- Vi synes, det er vigtigt, at eleverne hører om Konventionen om Børns Rettigheder, og at de får kendskab til, at børn bruges som soldater og som børnearbejdere verden over. At der i mange lande findes tusindvis af gadebørn, og at der hvert år dør 13 millioner børn af sult, siger Lill Ewald.

Hun håber, at skolerne melder sig så hurtigt som muligt, så Amnesty kan sende uddybende information ud.

Kunstneren og provokatøren Jens Galschiøt afprøvede i weekenden teknikken i håndstøbning på sin søn Sofus og kammeraten Mark.

14 JUNI 2000

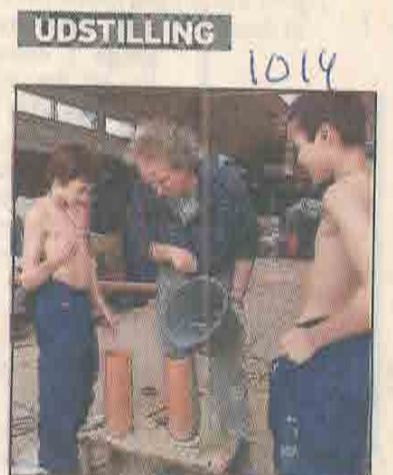

FOTO: PETER LETH-LARSEN

Børn får en håndsrækning

ODENSE: Samtlige elever på private og kommunale skoler i Odense er inviteret med til et stort udstillingsprojekt, som vil sætte sit præg på Odenses bymidte i efteråret. Pladser og torve samt ikke mindst Flakhaven bliver fyldt med tusindvis af barnehænder støbt i beton. Amnesty Internationals lokalafdeling i Odense har i samarbejde med kunstneren og provokatøren Jens Galschiøt taget initiativ til projektet om klodens børn for at fokusere på børns betingelser i verden.

1014

Foto: CARSTEN ANDREASEN

KUNSTPROJEKT - Som led i Amnesty's projekt har formningslærere i Odense travlt med at lære støbeteknikken under kyndig vejledning af Odense-kunstneren Jens Galschiøt.

Håndsrækning til verden

Tusinder af børnehænder i Odense skal danne et gigantisk kunstværk og på den måde sætte fokus på børns rettigheder over hele verden. Projektet er søsat er Amnesty's lokalafdeling.

BØRN OG KUNST

Af NIELS HØJLAND

■ Tusinder af truende, bedende og afmægtige børnehænder samlet som et gigantisk kunstværk skal være med til at sætte fokus på børns rettigheder i verden. Henvend 3000 børn fra 28 skoler i Odense skal lægge hænder til projektet, der er udtænkt af Amnesty Internationals lokalforening i Odense.

»Børnenes hænder skal gøre opmærksom på verdens lidende børn. De strækker deres hænder ud mod os. Nogle bedende, andre truende og aggressive. Og vore børn rækker dem deres

hjælpende hænder,« forklarer formanden for Amnesty's lokalforening i Odense, Lill Ewald.

Amnesty er gået til Odense-kunstneren Jens Galschiøt, der er kendt for store og kontroversielle kunstprojekter, for at få ideen ført ud i livet. Og de seneste par dage har formningslærere fra de mange skoler været på kursus i Galschiøts store atelier i Odense-bydelen Næsby for at lære støbeteknikken.

Baggrunden er også at få opmærksomhed om de grusomheder, børn udsættes for rundt omkring i verden. Så inden lærerne kastede sig over øvelsen med at støbe hænder, fik de derfor først en gribende øjenvidneberetning om, hvad børn bliver udsat for.

Diverse uhyrligheder

Det var psykologistuderende Espe Marie Kahler fra Amnesty Internationals børnegruppe, der ved selvsyn havde oplevet uhyrlighederne. Hun berettede om, hvordan børn i Indien bli-

ver holdt som slavearbejdere til de kasseres forkrøblede og udslidte som teenagere for at gå til grunde.

Hun fortalte om børnesoldater i Afrika, der tvinges til at dræbe deres egne forældre, for at gøre børnene afhængige af hæren. Og hun fortalte om børneprostitutionen i Østen, som også europæiske mænd i stigende grad benytter sig af.

Hun oplyste også om, hvordan der i USA's fængsler sidder selv små børn blandt hærde forbrydere, fordi socialarbejdere får deres forældre til at angive ulovligheder, så fængslerne kan overtage forsørgelsen af børnene.

Når de tusindvis af hænder er støbt ude på de 28 Odense-skoler stilles de op på Odenses rådhusplads Flakhaven og rundt på byens torve og pladser i dagene 13.-16. november. Senere skal hænderne til København og måske også til udlandet.

niels.hoojland@jp.dk

1014

FOTO: NILS MOGENSEN SVALEBØG

3000 hænder sat i produktion

ODENSE: Som en anden mesterkok demonstrerede billedhuggeren Jens Galschiøt i går over for cirka 50 lærere, hvordan man blander diverse masser og tager en afstøbning af en arm med tilhørende hånd. Nu skal lærerne holde processen i gang, så resultatet bliver 3000 fremstrakte børnehænder. Side 4

Å JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

13 SEP. 2000

Å JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

14 JUNI 2000

OPDATERES FONDSDØRS.
Opdateres løbende alle hverdage.

ONSDAG 14. JUNI 2000

ODENSE

Håndfast provokation

Alle Odenses skoler er inviteret med til et stort Amnesty- og Galschiøt-projekt, der vil fortælle, hvordan verdens børn har det.

Odense side 3

FOTO: PETER LETH-LARSEN

Å JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Morgenavisen
Jyllands-Posten

15 SEP. 2000

31 AUG. 2000

1014 slutning mangler

Hyldest til frihedskamp

FERNISERING: Der var menneskerettigheder på programmet hos kunstneren Jens Galschiøt går, da mexicaners kunstværk blev afsløret, og Mexicos ambassadør var på besøg

af Jens Færgemann

I maj sidste år blev Odense-kunstneren Jens Galschiøt smidt ud af Mexico af landets myndigheder, da han ville stille sin skamstøtte op i landet. I går mødte de samme myndigheder, i skikkelse af en mexicanske ambassadør i Danmark, op med venlige ensigter på Jens Galschiøts værksted i Odense-forstaden Næsby.

Den mexicanske ambassadør, Héctor Vancocelos, var inviteret af Jens Galschiøt i forbindelse med, at en mexicansk kunstner, Gustavo Chávez Pavón, afslørede et tre meter højt og 12 meter langt billede, som han i løbet af den seneste uge har arbejdet på i Odense Banegård Center. Maleriet er en del af festivalen Images of the World.

Kritik af regeringen

Ferniseringen blev en eftermiddag i menneskerettighedernes tegn, hvor debatten

om minoriteters forhold i Mexico i et par timer foregik på Banevænget i Næsby.

Selve afsløringen af det kæmpestore billede, der hænger ud mod skulpturparken ved Jens Galschiøts værksted, gik ambassadøren glip af, fordi han kom for sent. Den mexicanske regerings repræsentant gik derfor også glip af Gustavo Chávez Pavóns taketale, hvor han omtalte den mexicanske regering i ikke særligt rosende vendinger.

Grimt med vilje

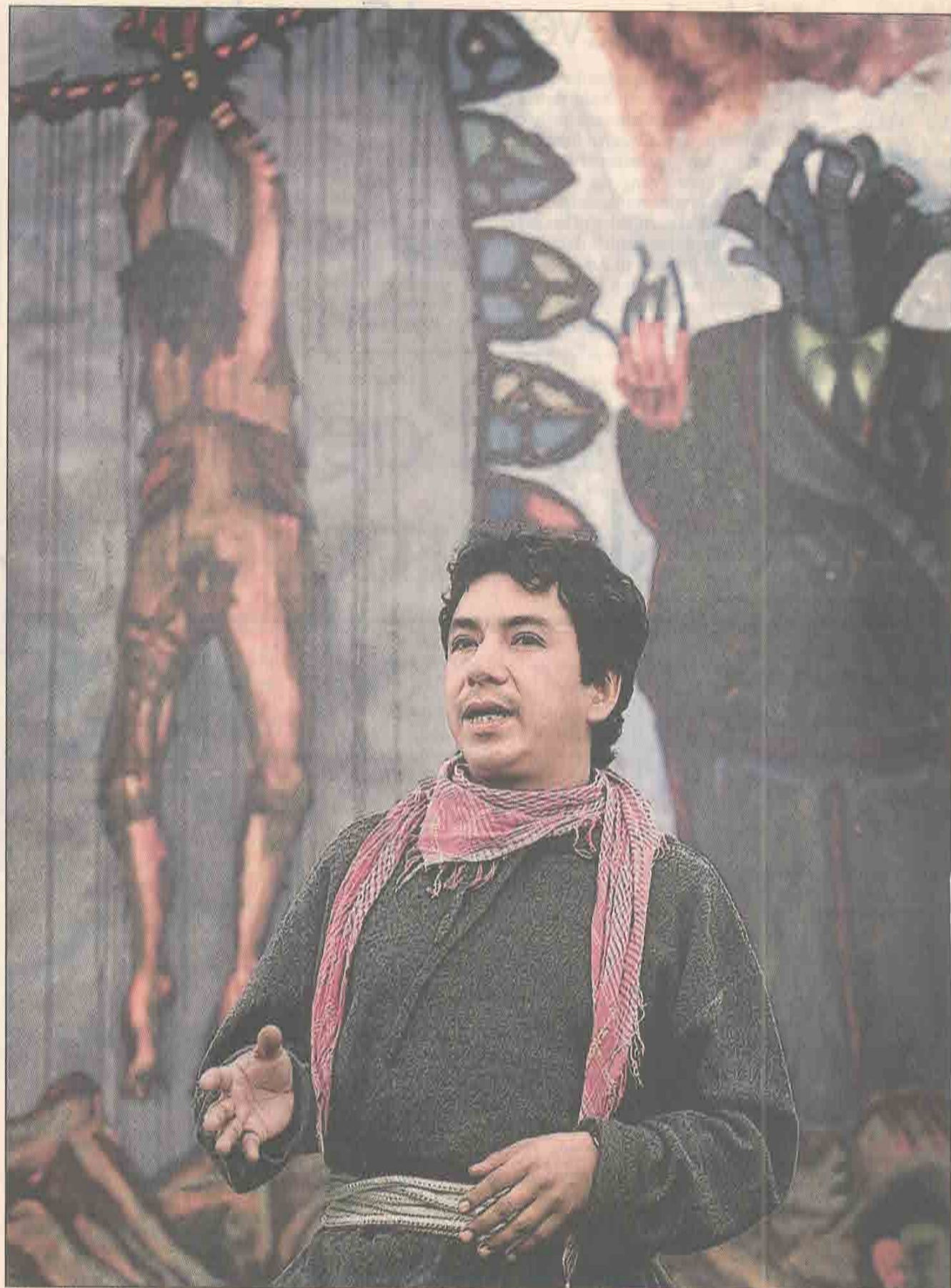
Selve billedet er dog ikke specielt rettet mod mexicanske overgreb på menneskerettighederne. Det er et billede af, hvad kapitalismens globale fremmarch har medført af menneskelige omkostninger.

– Jeg er ked af, at jeg ikke efterlader jer et smukt billede, men det er ikke meningen, at det skal være kønt, forklarede kunstneren de små hundrede gæster ved ferniseringen.

– Til gengæld håber jeg, at jeg har givet jer noget at tæn-

Den kulturelt interesserede mexicanske ambassadør Héctor Vancocelos havde taget sin kulturattaché María Lascuain med til ferniseringen hos Jens Galschiøt.

FOTO: KIM RUNE

Billedet forestiller børn, som lider under krigens voldsomhed, samt lidende og døde ofre for kapitalismens undertrykkelse. Gustavo Chávez Pavón tilegner værket alle dem, der dagligt kæmper for frihed. FOTO: KIM RUNE

ke over, sagde Gustavo Chávez Pavón gennem sin tolk.

I mellemtiden havde ambassadøren fundet vej til Næsby fra København og stod i sit jakkesæt i skarp kontrast til sin kreative landsmand med partisantørklæde og bukser plettet af en lang

karriere som maler.

Forfulgt befolkning

Den mexicanske regerings udsendte fik lige lejlighed til at veksle et par spanske ord med kunstneren, inden arrangementet fortsatte indendørs, hvor den mexicanske kunstner ved hjælp af lys-

billeder fortalte om sit arbejde som murlærer.

Gustavo Chávez Pavón fortalte en del om forholdene i den mexicanske provins Chiapas, hvor paramilitære styrker dagligt står bag overgreb på landets oprindelige befolkning. Ifølge zapatisterne, en mexicansk oprørsbevægelse, er det den mexicanske militær der står bag træningen og bevæbningen af disse styrker.

Gustavo Chávez Pavón bad i den forbindelse ambassadøren svare på, hvorfor hans regering ikke overholder en aftale, som de i 1994 indgik med zapatisterne.

Det fik den mexicanske regerings udsending lejlighed til i sin tale til kunstneren og dagens gæster.

Ikke stedet for politik

Ambassadøren udnyttede dog ikke denne lejlighed, men sagde i stedet, at han ikke var enig i ret meget af det, der var blevet sagt. Og i øvrigt var Jens Galschiøts værksted

ikke stedet at starte en diskussion.

Ambassadøren ville meget hellere tale om, at han altid står til rådighed, hvis man vil vide mere om Chiapas' problemer.

Det var i forbindelse med opstillingen af Skamstøtten i en landsby i netop Chiapas, at Jens Galschiøt blev smidt ud af Mexico.

Den hændelse vil ambassadøren ikke kommentere, fordi han på det tidspunkt var konsul i Boston i USA.

– Men han må have overtrådt en eller anden lov. Ellers smider vi ikke folk ud, forklarer Héctor Vancocelos.

– Og han må gerne komme til Mexico igen, afslutter ambassadøren.

Og noget kunne tyde på, at Næsby-kunstneren er tilgivet:

Ambassadøren havde i hvert fald parkeret sin sølvgrå Mercedes med blå diplomatplader lige ved siden af et eksemplar af Skamstøtten, der

MURMALERIET SOM ET VÅBEN

Den mexicanske murlaler Gustavo Chávez Pavón har sammen med lokale kunstnere udsmykket en 12 meter lang mur på Odense Banegård

Tre nøgne lig hænger på en snor. På hver sin side af ligene står der en småfed karikatur-agtig hovedløs kapitalist med kabler struttende ud af halsen. Et billede på den tredje verdens råb om hjælp i en verden, hvor alt efterhånden styres af kapitalens globale internet-kommunikation.

De rejsende på Odense Banegård har igennem den sidste uge oplevet en hektisk aktivitet i banegårdshallen, hvor den mexican-

ske murlaler Gustavo Chávez Pavón har svinget penslerne sammen med lokale kunstnere på et 3 x 12 meter langt murlaleri. Muraleriet 'The Wall of Global Images' tager udgangspunkt i Images of the World-festivalens hovedtema:

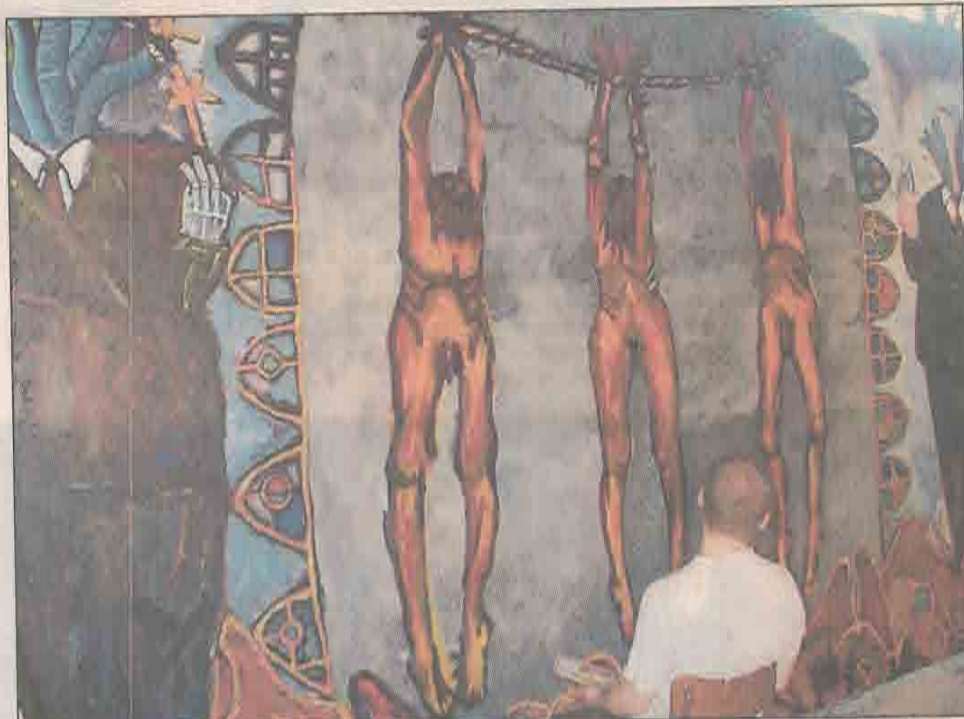
Globaliseringens konsekvenser for verdens kulturer.

- Jeg har forsøgt at udtrykke undertrykkelsen af folk i den tredje verden. Det

er de fattiges kamp for overlevelse, og billedet stiller spørgsmålstegn ved, om den stigende globalisering også kommer tredjeverdenslandene til gode, siger den mexicanske murlaler Gustavo Chávez Pavón til Ekstra Bladet.

INDIANERNE

Gustavo har taget afsæt i temaet fra en mexicaners synsvinkel. Mexico er på den ene side et samfund med dybe rødder i den indi-

Tre nøgne lig på en snor er et symbol på den tredje verdens råb om hjælp. I billedets forgrund ses den danske kunstner Thomas Petersen, der bl.a. har hjulpet Gustavo med det store murlaleri. (Foto: The Wall of Global Images)

Gustavo Chávez Pavón bruger som indianerne i Chiapas-provinsen maleriet som et våben til at fortælle om uretfærdigheder begået mod folk i den tredje verden. (Foto: The Wall of Global Images)

anske kultur og livsfilosofi og på den anden side stærkt påvirket af kultur- og livsværdier fra nabolandet USA.

Den mexicanske murlaler har i mere end 10 år rejst rundt i sit hjemland og sat tydelige spor på mure, plakater, bannere og frimærker, hvor han kæder den mexicanske historie sammen med aktuelle sociale forhold.

- Er du inspireret af den store mexicanske murlaler Diego Rivera?

- Ja, jeg viderefører den mexicanske malertradition fra Diego Rivera. Men jeg er lige så meget inspireret af indianerne fra Chiapas-provinsen, der også benytter sig af murlaleriet. For indianerne er murlaleriet et våben, de benytter til at fortælle om de uretfærdigheder, de hele tiden bliver udsat for, siger Gustavo, der har været ovenud lykkelig for samarbejdet med lokale danske kunstnere.

Det store murlaleri blev i går pillet ned fra Odense Banegård og skal nu flyttes til sin permanente position på gavlen af Galleri Galschiøt på Banevænget i Odense, hvor der i morgen eftermiddag er fernisering på det store værk.

Gustavo rykker selv til både Aalborg og København, hvor der også skal skabes murlalerier på lignende vilkår.

AF KIM KASTRUP

13 SEP. 2000

Simonsens svinehund

Lars Simonsen med "Svinehunden", der nok skal vække opmærksomhed i Esbjerg. Køn er den ikke, men provokerende...

Foto: Tonny Sørensen

KVALITET Den berømte statue "Min indre svinehund" er kommet til Esbjerg. Initiativtager er privatmanden Lars Simonsen

AF KIM WESTPHAL

"Min indre svinehund" har været på besøg overalt i Europa, men først nu er den kommet til Esbjerg.

Ikke fordi vi her i byen ikke løber rundt med grimme sider af os selv, men fordi den vidt berejste svinehunds-statue først seks år efter happeningen i 20 af Europas storbyer nu viser sit ikke særligt kønne ansigt i en baggård bag det tidligere Gads Boghandel i Kongensgade.

Manden, der har fået svinehunden til Esbjerg, er den 40-årige Lars Simonsen.

Selv beskæftiger han sig i sit civile erhverv med køb og salg af brugt mejeri-udstyr, men når lejligheden byder sig, står den på kunststillinger og ferniseringer - og motorfræs i gokart og som tilskuer til de store motorløb rundt omkring i Europa.

For nu at begynde med det der har mest relation til svine-

hunden, så mødtes Lars Simonsen og kunstneren Jens Galschiøt for fire-fem år siden. Lars Simonsen skulle levere nogle ting til kunstneren.

»Vi faldt i snak, og jeg fik interesse for det, han lavede. Langsomt udviklede der sig et venskab, og sidenhen har vi besøgt hinanden flere gange.

Og på et tidspunkt snakkede vi om, at det kunne være skægt at få den opstillet i Esbjerg nede i min baggård«.

Lars Simonsen hentede selv statuen onsdag på Fyn og kør-

te med den forsvarligt bundet på ladet.

Og at den til stadighed kalder på stærke følelser, fik Lars Simonsen et indtryk af på hjemturen.

»Jeg var holdt ind på et cafeteria, og kunne se lastbilen derfra. Pludselig kommer der en bil med folk fra et eller andet sted i Melleløsten, og jeg kan virkelig se, at statuen irriterer dem. De gestikulerer ad den og råber ret højt, inden de kører derfra i fuld fart«.

Og sådan er reaktionerne så blandede.

Folk bliver overraskede, når de går en tur i Havnegade. De ser til højre, og pludselig står der en underligt udsende høj sort mandsperson inde i gård-

en. »En af beboerne her omkring blev vildt forskrækket, da han kom hjem. Dagen efter sagde han til mig, at han var lige ved at bakke ud af gården igen, for det var lige før, den var for uhyggelig.

Statuen virker. Sikkert fordi den relaterer til os selv og vort indre liv. Det synes jeg er fornemt gjort af Jens at tænke den tanke...

God kunst, hurtige biler og godt design er vigtige ingredienser i Lars Simonsens liv.

Foto: Tonny Sørensen

Elsker kvalitet

Lars Simonsens fornemmelse for god kunst blev for alvor vakt for ti år siden.

»Jeg har altid kunnet lide at se på gode og smukke ting, men havde ikke råd før, men i dag er jeg i en position, så ser jeg noget, jeg kan lide, så køber jeg det. Det er rart.

I lejligheden i Kongensgade hænger der mange flere malerier af anerkendte kunstnere, blandt andet Carl Henning Pedersen, og de står fint til de lækre møbler. Blandt andet har Lars Simonsen fået fremstillet et meget langt, meget tungt og virkelig flot bord efter egne anvisninger på en møbelfabrik på Fyn.

»Sådan skal det bare være. Jeg tror faktisk, jeg holder mere af design, end jeg gør af kunst. Jeg elsker, når tingene er flotte og bærer præg af kvalitet«, siger han fra dybet af Arne Jacobsens berømte stol "Ægget".

Lejligheden er gennemført med smarte detaljer. Blandt andet et badeværelse med spa-bad og en brusekabine, der vil vække lykke ved enhver køkken og badudstilling, ligesom det amerikanske køleskab med isterningemaskine nok står højt på ønskesedlen hos mange, når vi altså engang får råd...

De hurtige biler

Og når vi taler design, så er interessen for hurtige biler i flot design også til stede.

Lars Simonsen har blandt andet en Porsche, og den kan godt få lov at strække ud, når der bydes på Le Mans i Frankrig og Formel 1 i Tyskland.

Så er det, at han og den nære ven, Torben Schlander,

bliver som børn igen og suger til sig af røg, oktan, brændt gummi og fart og tempo.

De to har i øvrigt hver især lige købt sig en go-cart, så nu skal der fræses.

»Men jeg tror nok, jeg vejer et par kilo mere end Torben, så jeg må vist have et lille forspring«, joker Simonsen.

Sansen for detaljen og smukke omgivelser deler han med sine naboer. De har talt om at få indrettet baggården pænere med brosten og blomster.

»Det er for lidt kønt i Esbjerg. Der sker ikke noget, og ingen gør noget. Nu vil vi gerne være med til at gøre byen en lille smule kønnere og spændende. Og så må man så finde sig i, at nogle går hen og bliver voldsomt provokeret«, siger Lars Simonsen, der ikke vil udelukke, at der kan dukke et af Galschiøts værker op i baggården ved Kongensgade 94.

Fakta

Kunstneren bag »Min indre svinehund« hedder Jens Galschiøt Christophersen. Er oprindelig uddannet kleinsmed og sidenhen guldsmed.

Var i november 1993 kunstneren bag happeningen »Min indre svinehund«, der blev opstillet i 20 europæiske storbyer. Formålet var blandt andet at sætte fokus på den snigende racisme.

Lavede sidenhen værket »Skamstøtten«, der har været opstillet i blandt andet Mexico, Brasilien og Hong Kong. Formålet med disse otte meter høje skulpturer er blandt andet at mindes ofre for tortur og hylde ytringsfriheden og demokrati.

Jens Galschiøt Christophersen har endvidere lavet happening i forbindelse med FN's topmøde i 1995 i København.

Udklip af:

OTTERUP AVIS

19 SEP. 2000

Skriget stjålet

TØRRESØ. En 250 kilo tung bronzeskulptur til en værdi af over 200.000 kroner er blevet stjålet fra plænen ud for Værksted Galleriet i Tørrø.

Skulpturen er udført af kunstneren Jens Galschiøt, og var udlånt til galleriet i Tørrø som et meget markant blikfang. Skulpturen forestiller en kvinde, som skriger til himlen i desperation over, at hun er blevet forladt af sin gud. Det er en meget markant og voldsom skulptur, som er let genkendelig for alle, som har set den bare én gang - og som absolut ikke passer ind i ethvert hjem eller stue.

Derfor er det da også noget af en gåde, hvem der natten til i lørdags har fjernet en stenvold af kampesten, og

bakket en bil med trailer ind i parken, for så at bakke den 2,5 meter høje skulptur op på traileren. Ydermere var skulpturen gravet et stykke ned i jorden, så det har været noget af en opgave at få den fjernet. Tyveriet er sket mellem klokken 2 og klokken 8 natten mellem fredag og lørdag.

Den fynske billedhugger Jens Galschiøt mener selv, at der kun kan være tale om to muligheder: Enten er der tale om nogle håbløse amatører, som har fået en fiks idé, eller også er der tale om bestillingsarbejde, og så er skulpturen allerede ude af landet.

- Det er bare underligt, hvis der skulle være tale om bestillingsarbejde, for den der samler på skulpturer i denne relativt billige klasse, skulle

vel have råd til at købe kunstværket hos mig, siger Jens Galschiøt. Det er dog ikke første gang, at skulpturer af netop denne kunstner er blevet stjålet. For fire år siden blev to skulpturer af arabiske klædedragter stjålet fra et galleri i Odense, og yderligere to skulpturer forsvandt fra en større skulpturgruppe på Sjælland, hvor tyvene have brugt biler til at trække kunstværkerne fri. Ingen af skulpturerne er nogensinde dukket op igen.

Den netop stjalne skulptur hedder "Skriget", og da den er så speciel, kunne ingen forestille sig, at den skulle blive stjålet. Derfor er kunstværket heller ikke forsikret.

Pia

En hånd til børns rettigheder

HÅNDRÆKNING: Flere tusinde skolebørn i Odense lægger arm til kunstinstallation

Af Knud Raasthøj

ODENSE: Mandag den 13. november vil tusinder af børnearme række sig op fra Flakhaven. Bedende, tiggende, truende, håbefulde hænder, der symboliserer børns vilkår i den 3. verden. Børn der bliver seksuelt misbrugt, trællet med børnearbejde, får et gevær i hånden og sendes i krig eller dør af sult, som 13 millioner af jordens børn gør hvert år.

Men det er børn fra Odense, der har lagt arme til de mange tusinde hænder, og det er billedhuggeren Jens Galschiøt, der er anker- og ide-mand til kunstinstallationen.

Sådan gør I

I går lærte han cirka 50 lærere fra skoler rundt om i byen, hvordan de rent praktisk tager en afstøbning af en arm.

- Det er lidt som et pyramidespil, fortalte Jens Galschiøt lærerne.

- Nu lærer jeg jer det. Så går I hjem og lærer 10 elever det, så kan de lære 10 andre det og så videre. På den måde skulle vi gerne ende med at have cirka 3000 vidt forskellige afstøbninger.

Kunstnerens køkken

Først fortalte Espe Maria Kahler fra Amnesty International om børns vilkår i den 3. verden, og bagefter lagde hun så arm til en demonstrationsafstøbning.

Det mindede nærmest lidt om en tv-kok, da Jens Galschiøt gik i gang med målebægere, piskeris og så og så mange gram af dette og hint. I korte træk lyder opskriften sådan: man tager et rør og lukker det med tape i den ene

HÆNDER AF BRONZE

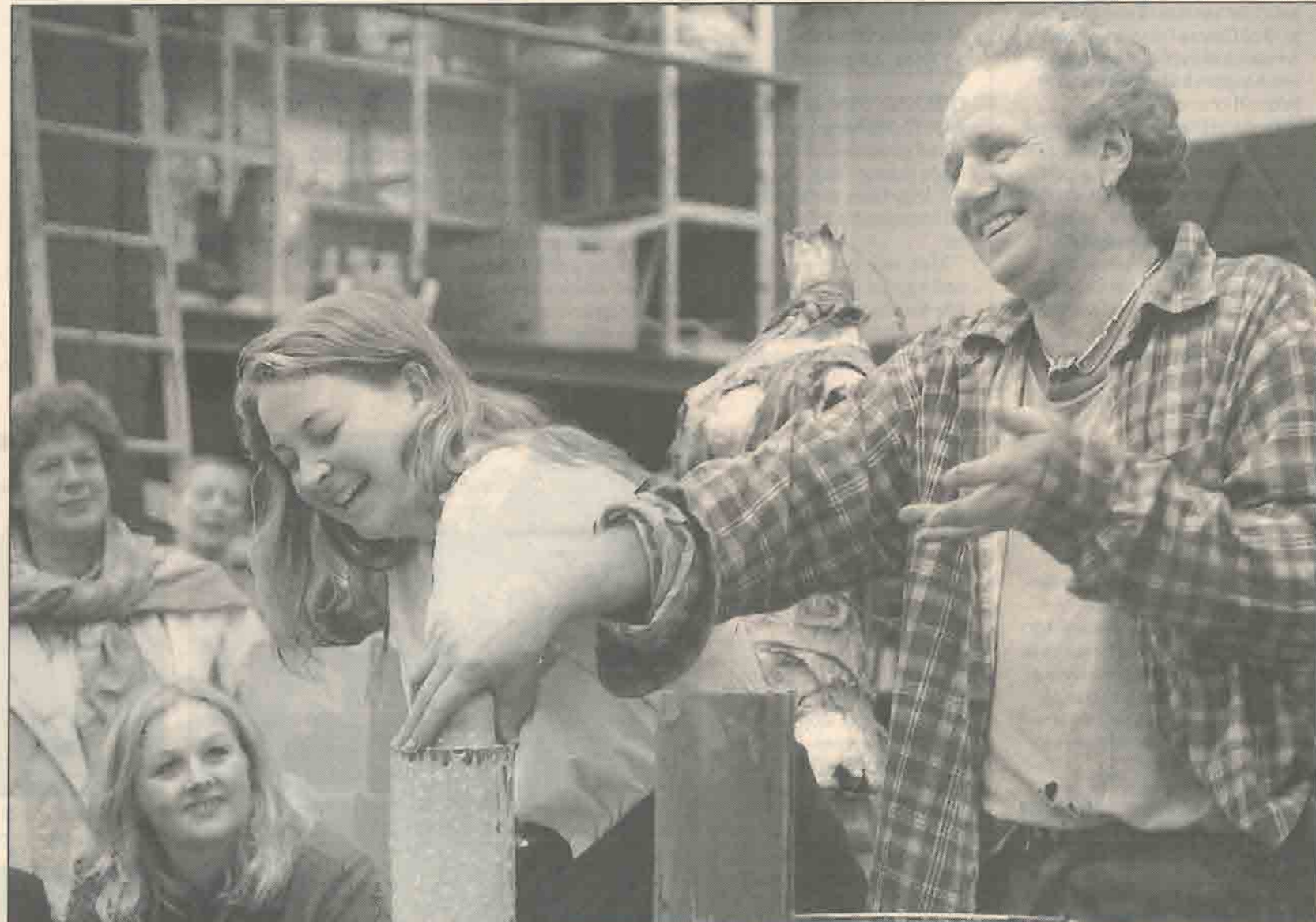
● Et samarbejde mellem Amnesty International og billedhuggeren Jens Galschiøt.

● Der skal støbes cirka 3000 børnehænder og arme.

● 13. november vil de mange tusinde børnehænder række i vejret fra Flakhaven.

● Formålet er at sætte fokus på børns vilkår i verden, og hvilken betydning sult, børnearbejde, prostitution og militærtjeneste har på fremtidens verden.

FAKTA

Espe Maria Kahler lagde arm til den første afstøbning, da Jens Galschiøt i går underviste ca. 50 lærere i kunsten at tage afstøbninger. FOTO: NILS M. SVALEBØG

ende. Derefter blander man på ét minut en masse alginoplast, der er samme materiale, som tandlæger tager afstøbning af tænder med.

Så stikkes armen med i plasten i to til tre minutter, hvorefter den lidt gelinde trækkes op, og støbformen er klar.

Så blandes densit, der er en

slags cement, og tilsættes sort farve. Massen hældes i formen. Den skal størkne i cirka fire døgn, og når det hele pilles fra hinanden, har man én unik arm med en hånd i en eller anden positur.

Færdigpakke paller

På Jens Galschiøts værksted

bliver alle ingredienser pakket på paller, der køres ud til de enkelte skoler, og så er det ellers op til lærerne at følge opskriften.

- Får I tekniske problemer, så ring til mig, sagde Jens Galschiøt.

- Hvis der for eksempel pludselig er 12 elever, der sid-

der fast, må I endelig ringe.

Det er der nu ingen risiko for med de aktuelle materialer, hvoraf størsteparten er sponsoreret af forskellige firmaer.

Min arm

Udover at flere tusinde skolebørn på den måde bliver

medskabere af en kæmpe kunstinstallation, der senere skal sendes rundt til andre byer, så giver det samtidig lærerne mulighed for blandt andet at undervise i børns rettigheder.

Alle skoleelever i Odense er inviteret til at lægge hænder til billedet af børns tilstand på kloden. Galschiøt bebuder, at udstillingen ikke bliver harmløs i betragtning af hvor mange børn, der lider verden over. Her er Sofus og Mark ved at få taget aftryk af deres hænder.

Skolebørn giver en hånd med

BØRN: Alle Odense-skoler er inviteret med til Amnesty- og Galschiøt-projekt

Af Pernille Strandby
Foto: Peter Leth-Larsen

ODENSE: Samtlige elever på private og kommunale skoler i Odense er inviteret med til et stortilet udstillingsprojekt, som vil sætte sit præg på Odense bymidte i efteråret.

Pladser og torve samt ikke mindst Flakhaven vil blive fyldt med tusindvis af barnehænder støbt i beton. Nogle truende og knyttede, andre i en hjælpeløs gestus og atter andre oprakte og måske oprigtigt imødekommende.

Det er Amnesty Internationals lokalafdeling i Odense, der i samarbejde med kunstneren og provokatøren Jens Galschiøt har taget initiativ til projektet om klodens børn for at fokusere på børns betingelser i verden.

- Vi vil naturligvis gerne komme ud til skolerne og fortælle om projektet, som kan blive det største af sin art, Amnesty nogensinde har taget initiativ til, siger formanden for lokalafdelingen i Odense, Lill Ewald.

- Indtil videre har 16 skoler tilmeldt sig, men vi vil da gerne have samtlige 36 kommuneskolers og de 12 privatskolers med. Samtidig må skolerne selv bestemme, hvor mange elever de deltager med, siger hun.

Jens Galschiøt har tilbudt at være behjælpelig med den praktiske side af sagen.

- Skolebørnenes hænder vil

blive brugt som et kunstnerisk visuelt udtryk for børns tilstand på kloden. Det er børnene verden over, der kommer til at definere vores fremtid, og udstillingen bliver ikke bare noget med at række en hjælpeløs hånd. Den kan godt komme til at virke lidt truende, siger Jens Galschiøt.

Lærerne hos Galschiøt

Tanken er, at hænderne opstilles på sokler tæt ved hinanden og så mange som muligt på hvert sted.

Jens Galschiøt agter at indkalde lærerne til sit atelier og undervise dem i at tage aftrykkene efter sommerferien. Det materiale, der skal bruges til forme, er det giftfrie stof, tandlægerne bruger til aftryk af tænder.

Forskellige dentalfirmaer i Danmark, Tyskland og Japan har sponsoreret materialet til 270.000 kroner.

Selve støbningen i beton skal også ske ude på skolerne, som vil få alle materialer udleveret gratis.

Udstillingen skal foregå omkring den Internationale Børnedag i november, hvor Amnestys protektor, Monica Ritterband, deltager ved ferniseringen i rådhushallen mandag den 13. november.

På pladsen foran rådhuset opstilles masser af hænder, og i rådhushallen vises Amnestys udstilling om børn i den 3. verden.

- Desuden vil vi vise bille-

der af projektet undervejs, fra Jens Galschiøts undervisning af lærerne, hvordan børnene støber deres hænder, til den dag, hvor hænderne indtager Odenses åbne pladser, fortæller Lill Ewald.

Børn som soldater

- Hvis projektet bliver så stort, som vi håber, bør det udnyttes i flere byer i Danmark, og vi forestiller os også, at Amnesty i andre lande vil være interesseret i at låne udstillingen, der vil være en god pr for Odense, mener hun.

Lokalformanden forestiller sig, at eleverne sideløbende

kan arbejde med børns rettigheder i klasserne.

- Vi synes, det er vigtigt, at eleverne hører om Konventionen om Børns Rettigheder, og at de får kendskab til, at børn bruges som soldater og som børnearbejdere verden over. At der i mange lande findes tusindvis af gadebørn, og at der hvert år dør 13 millioner børn af sult, siger Lill Ewald.

Hun håber, at skolerne melder sig så hurtigt som muligt, så Amnesty kan sende uddybende information ud.

Kunstneren og provokatøren Jens Galschiøt afprøvede i weekenden teknikken i håndstøbning på sin søn Sofus og kammeraten Mark.

VÆGKUNST: TORTUR OG DØD I DE RIGES FODSPOR

Der var ilge dele kunst og politik på plakaten i Næsby i går, da den mexicanske kunstner Gustavo Chávez Pávon afsørede det billede, han i løbet af den seneste uge har

malet på Odense Banegård Center. Billedet er en protest mod de kapitalistiske landes undertrykkelse, der kræver sin ofre blandt både voksne og børn. Vært ved

ferniseringen var Jens Galschiøt, der også havde inviteret den mexicanske ambassadør på trods af, at Odense-kunstneren blev smidt ud af Mexico for et års tid siden.

FYN
FORSIDEN

FOTO: KIM RUNE

Udklip af:

Fyns Amts Avis

- 6 OKT. 2000

»Solpigen« på bibliotekerne 1014

ÆRØ: VE-organisationen har på møde taget stilling til, hvor billedhuggeren Jens Galschiøtts figur skal opstilles, efter at den for nylig blev overdraget Ærø i forbindelse med udnævnelsen til »Sol-ø 2000«. Kunstværket opstilles i første omgang i haven ved Ærøskøbing bibliotek for senere, når biblioteket i Marstal er færdigbygget, at blive flyttet hertil. Samtidig erklærede man sig enige i, at udnævnelsen godt kan markeres udadtil gennem en streamer til bilernes bagruder. Og en sådan streamers endelige udformning, vil man nu inden længe bede om idéer til.

20 OKT. 2000

Solpigen på plads 1014

ÆRØSKØBING: Den fynske kunstner Jens Galschiøtts solpige-skulptur, som Ærø fik overrakt i forbindelse med Energistyrelsens udnævnelse af Ærø til Sol-ø 2000, har nu fået plads i gården bag biblioteket i Ærøskøbing. Her skal den stå, indtil ombygningen af biblioteket i Marstal er færdig, hvorefter det bliver borgerne i skipperbyen, der får glæde af den smukke skulptur.

Den spinkle solpige spejder efter årets sidste solstråler i gården bag biblioteket i Ærøskøbing.

ENERGI NYT
-- OKT. 2000

VEDVARENDE ENERGI

1014

Ærø blev årets solby

Ærø er blevet udvalgt til Årets Sol-Ø i Energistyrelsens konkurrence om at blive årets solby. I Marstal findes verdens største solvarmeanlæg kombineret med kæmpesæsonvarmelager. Anlægget leverer 13-15% af årsforbruget i Marstal by. Ærøskøbing Fjernvarme har som det første halmfyrede fjernvarmeværk etableret 4.900 m² solvarmeanlæg som nu dækker 16-18% af varmeproduktionen. Flere solvarmeprojekter er undervejs på Ærø. I Rise planlægges således et solvarmeanlæg med sæsonlager til fjernvarme som supplement til et kommende træpillefy.

By- og boligminister Jytte Andersen var formand for dommerkomiteen der valgte Ærø til årets solby.

Yderligere info:

Jens Windeleff, Energistyrelse
tlf. 33 92 68 18, e-post. jew@ens.dk

Udklip af:

KUNSTAVISEN

-- OKT. 2000

Børnehænder 1014

Tusinder af truende, bedende og afnægtige børnehænder samlet som et gigantisk kunstværk, skal være med til at sætte fokus på børns rettigheder i verden. 3000 børn fra 28 skoler i Odense skal lægge hænder til projektet der er udtænkt af Amnesty Internationals lokalforening i Odense. Amnesty er gået til Odense kunstneren Jens Galschiøt, for at få ideen ført ud i livet. Formningslærere fra skolerne har været på kursus i Galschiøts store atelier i Odense, for at lære støbeteknikken. Når de tusindvis af hænder er støbt ude på de 28 skoler stilles de op på Odenses rådhusplads og rundt om på byens torve og pladser i dagene 13-16 november. Senere skal hænderne til København og måske til udlandet.

Skolebørn med i Amnesty-projekt

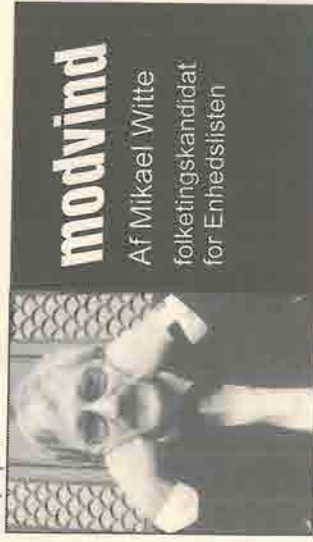
Børn bruges som soldater og tvinges til at træde i Afrika. De bliver sendt på gaden som prostituerede i Østen. De bliver tortureret, og de holdes som slavearbejdere i Indien. Historierne om mishandling af børn er hårrejsende, og de er baggrunden for det storstilede projekt, som Amnesty Internationals lokalforening i Odense netop har gennemført i weekenden. Her kunne man på

Flakhaven og rundt om i byen kunne se 3.000 børnehænder strække sig mod himlen. Hænderne er blevet støbt af skoleelever på i alt 28 odenseanske skoler. På Agedrup Skole har omkring 320 elever fra 3. til 9. klasse stået med hænderne begravet i støbemateriale. På skolen valgte man at gøre børns rettigheder - eller mangel på samme - til temaet for en emneuge, der involverede samtlige skolens 460 elever. (Privatfoto)

27 OKT. 2000

1014

modvind

Af Mikael Witte
folketingskandidat
for Enhedslisten

Nu vender vi

Vi elsker vort land, er der nogen der siger, fordi vi har træbeskyttelse så langt øjet rækker, så behøver du ikke tænke på det de næste mange år, vi har puder af thaisilke i tidens modefarver i dybe sofaer, stereo og Philips video-recorder med turbo drive, L'Oréal Ple-nitude active anti-rides med liposomer, forkromede proptrækkere, semi-automatiske, Heinz tomatketchup, vincooler fra Superbrugsen, frisk med det hele også med prisen, eventyris så du undgår grimme overraskelser, worldmate translator med 15 forskellige sprog, Kenwood combi mikro-bølgeovn med varmluft til gården og gaden. Mobiltelefoner til alle med vip, vap og vup.

Aldrig er der blevet produceret så meget som i vor tid, aldrig er der blevet købt og solgt så meget, og aldrig er der blevet arbejdet så meget som nu.

I vores land knokler firefemtedele af befolkningen hurtigere og hårdere. Stadig flere beklager sig: håndværkere over det elendige byggeri, slagtere over de dårlige råvarer, socialrådgivere og skolelærere over den manglende tid til den enkelte.

Næsten ingen udtrykker arbejdsglæde og stolthed ved at gøre noget for andre. Og når disse hårdt knoklende kommer hjem, så falder de om i sofaen og slummer ind i det blinkende lys fra tv-skærmen.

Børn lever et stadig dårligere børneliv og de gamle ældes i ensomhed.

Og i vores land, som kan måles som et af verdens rigeste, bliver en femtedel af befolkningen centreret ud af samfundet. Jeg taler ikke bare om de arbejdsløse, som regeringen er så stolt over at have nedbragt antallet af. Det er jo blot ministrenes talmagi, der får de fleste til at klappe i hænderne og tale om, at det går ufatteligt godt for dansk økonomi.

Jeg taler om alle de 900.000 voksne mellem 16 og 66 år (SU-modtagere ikke indregnet), som er på overførselsindkomst, fordi de ikke kunne eller ville følge med kapitalismens dødsfart og knokleri – enten vi nu siger, at de fik ondt i ryggen, røven, arme eller ben, hovedet eller i samvittigheden. Jeg taler om slagteriarbejdere og buschauffører, om bankassistenten og medarbejdere på plejehjem.

Det farlige ved dem – vil nogen sige – er, at de synliggör kapitalismen: At kapitalen lader stadig færre producere

mere og mere. De, der lever af overførselsindkomst, er ikke nogen funktionsfejl; de er en del af kapitalismen. Kapitalen har brug for en industriel reserve, som kan bruges og og misbruges.

Men de 900.000. Har de noget? Jo! De har den eneste ægte mangelvare i samfundet, nemlig tid.

Derfor har regeringen oprettet en hel industri, der skal opfange de udstødte: Ens tid skal kontrolleres. De udstødte må ikke engang i deres udstødthed bruge deres tid – som de har så rigelig af – som de har lyst til. De skal kontrolleres, så ingen får tid til at beskæftige sig selv og andre med tan-ker, musik og fantasier om et helt andet samfund.

Den slags frygter regeringen nemlig vil kunne demoralisere andre i dette vækstsamfund. Tænk sig, hvis de knoklende opdagede, at de knoklede for døde ting og glemte at leve livet, mens de har det.

Kontrollen over den udstødtes tid – tvangsaktiviteter – er misbrug af menneskets største gave: Nysgerrigheden. Aktiviteten tager ikke udgangspunkt i den aktiveredes behov – tværtimod skal den bekæmpe den aktiveredes behov. De statslige krav virker som en krænkelse af privatlivets fred, som dog er en menneskeret.

Vi kender reklamerne, vinduerne, varerne. Alt produceret af mennesker, solgt og forbrugt af mennesker, ikke fordi vi har brug for molevitten, men for at dette økonomiske system kan fortsætte med at vokse og vokse – på bekostning af mennesker og miljø.

I dette ensrettede vækstsamfund giver man aktivitetstilbud, man ikke kan sige nej til. Og netop her, midt i dette homogeniserede og ensrettede samfund, er det vigtigt, at vi gider stoppe op og drømme om, at dette land kan ændres af os mennesker. At vi gider være solidariske og ansvarlige. At vi gider fællesskabet. Fordi vi har bevaret fantasien til forandring.

Netop her skal vi sige: Nu vender vi.

Lad os i fællesskab møde fantasiens voldsomme udfordring af døde vaner og dumme regler. Lad os mobilisere nye kræfter til at drible videre, ikke for systemer, men for levende mennesker.

26 OKT. 2000

Demonstrationer: Løslad den fængslede i Prag

I dag er der demonstrationer over hele landet. Kravet er, at den 18-årige Mads Trærup straks bliver løsladt fra fængslet i Prag. Her har han sid-det en hel måned siden demonstrationen mod Verdensbanken og IMF den 26. september. Anklagen mod ham er en parodi: Han skal have overfaldet syv tjekkiske politibetjente. Det er Mads Trærup der har lidt overlast – og fortsat vil gøre det indtil den danske regering får ham hjem.

Demonstration i:

København: Kl. 17 ved Grøndal Station – derfra til udenrigsminister Niels Helveg Petersens bo-pæl på Drosselvej 72, Frederiksberg.

Odense: Kl. 16 hjørnet af Vestergade og Jernba-negade. Tale ved Jens Galschiøt.

Århus: Kl. 17 foran Rådhuset.

Viborg: Kl. 17 på Hjultorvet.

Ålborg, Haderslev, Sønderborg, Nyborg, Holste-bro: Kl. 17 foran rådhuset.

Brønderslev og Randers: Tid og sted ikke oplyst ved redaktionens slutning.

Yderligere oplysninger hos Prag-komiteen på telefon 86 19 30 24 og 26 20 87 03.

Demonstranterne i Prag – og politiet.

Foto: Indymedia

Disse skribenter er faste bidragydere til Modvind:

Bente Hansen, Mikael Witte, Ulla Røder, Finn Sørensen, Christian Juhl, Preben Wilhjelms, Jens Galschiøt, Line Barfoed og Janne Hansen.

19 OKT. 2000

Cadmium-moral

SØLV er ikke billigt. Men det er cadmium. Meget billigt. Cadmium ligner forresten sølv til forveksling. Ingen kan se, om der er cadmium i et billigt sølvsmykke: En opskrift på let tjente penge.

Men cadmium er giftigt. Det kan ødelægge helbredet for de mennesker, der arbejder med det. Det hober sig op i miljøet - til fare for dyr og planter og fremtidens generationer. Derfor bør man selvfølgelig afholde sig fra at tjene de let tjente penge.

Punktum basta. Allerede for 30 år siden, da miljøbevægelserne startede, var der fokus på de tre giftige tungmetaller, bly, kviksølv og cadmium. Det gik op for folk, at vi må holde op med at sprede det giftige stads, der ikke nedbrydes, men hober sig op i naturen, optages i fødekæden, koncentrerer og ender i kroppen på os selv igen, før eller siden.

Senere kom dioxin og DDT til - og de andre giftige kemikalier, der også er tungt nedbrydelige, spredes over hele verden og hober sig op i fødekæden.

Mange ord er sagt, mange bøger skrevet, mange love og forordninger, bekendtgørelser og cirkulærer er udstedt.

UNDERLIGT er det ikke, hvis man går og luller sig ind i den tro, at der nok er nogenlunde tjek på det. Takket være kunstneren Jens Galschiøt ved vi nu, at det ikke er tilfældet. Han sendte to smykker til analyse og fik et hårrejsende svar: En fjerdedel af metallet i det billige indiske sølvsmykke var cadmium. I smykket af sterlingsølv, også fra Indien, var der syv procent cadmium.

Sølv-leverandørerne i Danmark siger, at der ikke er cadmium i deres råvarer. Jens Galschiøts indiske leverandør siger, at sådan gør alle. Det er nødvendigt for at blødgøre sølvet til de karakteristiske indiske slangekæder, tilføjer han.

Miljøstyrelsen nøjes indtil videre med at love at se på sagen og foretage en prioritering af sin indsats. Rådgivningsfirmaet COWI har kortlagt forbruget af cadmium i Danmark og konkluderer, at der bruges mellem 43 og 71 tons om året og ophobes et sted mellem 10 og 22 tons. Den største kilde er genopladelige batterier. Men dem er der regler for og indsamlinger og afgift. Cadmium i billige smykker er der ingen, der har tænkt på at forbyde. COWI anslår, at det drejer sig om op til 1,8 tons om året.

Socialdemokratiets miljøordfører, Martin Glerup, vil nu have en redegørelse fra miljøminister Svend Auken. SF'eren Jørn Jespersen ønsker et stramt forbud i Danmark, EU-regler på højeste beskyttelsesniveau og dansk initiativ til en international miljøtraktat om de tre giftige tungmetaller. Det er der perspektiv i. Det er urealistisk at få stoffet væk i Danmark uden at få det væk fra hele EU's marked. Og det er umoralsk at lade stå til på verdensplan, hvor problemet jo er størst for de mennesker, der arbejder med smeltet cadmium, f. eks. i Indien.

KRAVENE er enkle nok. De svære spørgsmål ligger i Bermudatrekanten mellem markedet, moralen og reglerne. EU's ministre traf en moralsk set uangribelig beslutning den 25. januar 1988: Brugen af cadmium bør begrænses til de tilfælde, hvor der ikke findes egnede alternativer.

Men at omsætte den slags ideale fordringer til detaljerede regler, stof for stof, anvendelse for anvendelse, er et arbejde uden ende. Der vil altid være huller. Både fordi mennesker ikke kan forudse alt og fordi der hele tiden udvikles nye anvendelser.

Derfor går man i stigende grad over til miljøstyring med markedsinstrumenter, som f. eks. afgiften på blyholdig benzin. Det er fint nok i de lande, hvor det virker - og synd for befolkningen i de mange lande, hvor regeringerne ikke kan eller vil styre markedet. Det samme med cadmium: Det er netop billigt i de lande, der ikke styrer deres markeder, fordi det er en uønsket miljøgift i de lande, der gør det.

I tilfældet sølv har man altid vidst, at markedet skal styres. Ellers snyder folk på vægten. Det er derfor, begrebet sterlingsølv er opfundet. Kontrolstemplet garanterer, at der mindst er 92,5 procent sølv i legeringen.

I tilfældet cadmium kan man løse problemet ved at forbyde alle anvendelser, undtagen dem, der udtrykkeligt er opført på en liste. Så er retstilstanden klar. Resten er et spørgsmål om at få loven overholdt.

I alle andre tilfælde har vi et problem. Globaliseringen sørger for, at produkter finder hurtigt vej fra den billigste producent til den købedygtige kunde. Imens hober viden om miljøkonsekvenserne sig op i gigabytes og atter gigabytes. Men reguleringen halter uhjælpeligt bagud. Undtagen i de tilfælde, hvor det kan betale sig at være miljørigtig. Og på de områder, der er i mediernes og folks søgelys.

Og så naturligvis de områder, hvor samvittigheden har et solidt tag i både køber og sælger. es

Information

Torsdag 19. oktober 2000

www.information.dk

A/S Dagbladet Information,
St. Kongensgade 40C, Box 188 1006 Kbh. K
Telefon: 33 69 60 00
Administrationsfax: 33 69 60 79
Postgiro: 540 1623
Chefredaktion: Jacob Møllerup (ansv.) og Jørgen Steen Nielsen
Nyhedsredaktør: Torben Bille
Administrerende direktør: Henrik Bo Nielsen
Bestyrelsesformand: Torben Møger Pedersen
Tryk: Dagbladet/Ringsted

Abonnement: Man.-fre. 9-16.30 • telefon: 33 69 60 60 •
fax: 33 69 60 69 • abonnement@information.dk
Arkiv: Skriftlig henv.: fax: 33 69 61 59 • arkiv@information.dk
Annoncer: Man.-ons. 9-16.30, tors. 9-16, fre. 9-15 tlf: 33 69 60 00
• fax: 33 69 60 29 • annoncer@information.dk
Hvis avisen udebliver:
Postomdelte: Man.-fre. 9-16.30 telefon: 33 69 60 60
Morgenomdelte: Man.-lør. 7-10: telefon: 35 27 74 99
Forhandlerekspedition: Man.-fre. 9-14: telefon: 33 69 60 66
Lørdag: Bladkompagniet: telefon: 80 30 18 20

Cadmium-moral

SØLV er ikke billigt. Men det er cadmium. Meget billigt. Cadmium ligner forresten sølv til forveksling. Ingen kan se, om der er cadmium i et billigt sølvsmykke: En opskrift på let tjente penge.

Men cadmium er giftigt. Det kan ødelægge helbredet for de mennesker, der arbejder med det. Det hober sig op i miljøet - til fare for dyr og planter og fremtidens generationer. Derfor bør man selvfølgelig afholde sig fra at tjene de let tjente penge.

Punktum basta. Allerede for 30 år siden, da miljøbevægelserne startede, var der fokus på de tre giftige tungmetaller, bly, kviksølv og cadmium. Det gik op for folk, at vi må holde op med at sprede det giftige stads, der ikke nedbrydes, men hober sig op i naturen, optages i fødekæden, koncentrerer og ender i kroppen på os selv igen, før eller siden.

Senere kom dioxin og DDT til - og de andre giftige kemikalier, der også er tungt nedbrydelige, spredes over hele verden og hober sig op i fødekæden.

Mange ord er sagt, mange bøger skrevet, mange love og forordninger, bekendtgørelser og cirkulærer er udstedt.

UNDERLIGT er det ikke, hvis man går og luller sig ind i den tro, at der nok er nogenlunde tjek på det. Takket være kunstneren Jens Galschiøt ved vi nu, at det ikke er tilfældet. Han sendte to smykker til analyse og fik et hårrejsende svar: En fjerdedel af metallet i det billige indiske sølvsmykke var cadmium. I smykket af sterlingsølv, også fra Indien, var der syv procent cadmium.

Sølv-leverandørerne i Danmark siger, at der ikke er cadmium i deres råvarer. Jens Galschiøts indiske leverandør siger, at sådan gør alle. Det er nødvendigt for at blødgøre sølvet til de karakteristiske indiske slangekæder, tilføjer han.

Miljøstyrelsen nøjes indtil videre med at love at se på sagen og foretage en prioritering af sin indsats. Rådgivningsfirmaet COWI har kortlagt forbruget af cadmium i Danmark og konkluderer, at der bruges mellem 43 og 71 tons om året og ophobes et sted mellem 10 og 22 tons. Den største kilde er genopladelige batterier. Men dem er der regler for og indsamlinger og afgift. Cadmium i billige smykker er der ingen, der har tænkt på at forbyde. COWI anslår, at det drejer sig om op til 1,8 tons om året.

Socialdemokratiets miljøordfører, Martin Glerup, vil nu have en redegørelse fra miljøminister Svend Auken. SF'eren Jørn Jespersen ønsker et stramt forbud i Danmark, EU-regler på højeste beskyttelsesniveau og dansk initiativ til en international miljøtraktat om de tre giftige tungmetaller. Det er der perspektiv i. Det er urealistisk at få stoffet væk i Danmark uden at få det væk fra hele EU's marked. Og det er umoralsk at lade stå til på verdensplan, hvor problemet jo er størst for de mennesker, der arbejder med smeltet cadmium, f. eks. i Indien.

KRAVENE er enkle nok. De svære spørgsmål ligger i Bermudatrekanten mellem markedet, moralen og reglerne. EU's ministre traf en moralsk set uangribelig beslutning den 25. januar 1988: Brugen af cadmium bør begrænses til de tilfælde, hvor der ikke findes egnede alternativer.

Men at omsætte den slags ideale fordringer til detaljerede regler, stof for stof, anvendelse for anvendelse, er et arbejde uden ende. Der vil altid være huller. Både fordi mennesker ikke kan forudse alt og fordi der hele tiden udvikles nye anvendelser.

Derfor går man i stigende grad over til miljøstyring med markedsinstrumenter, som f. eks. afgiften på blyholdig benzin. Det er fint nok i de lande, hvor det virker - og synd for befolkningen i de mange lande, hvor regeringerne ikke kan eller vil styre markedet. Det samme med cadmium: Det er netop billigt i de lande, der ikke styrer deres markeder, fordi det er en uønsket miljøgift i de lande, der gør det.

I tilfældet sølv har man altid vidst, at markedet skal styres. Ellers snyder folk på vægten. Det er derfor, begrebet sterlingsølv er opfundet. Kontrolstemplet garanterer, at der mindst er 92,5 procent sølv i legeringen.

I tilfældet cadmium kan man løse problemet ved at forbyde alle anvendelser, undtagen dem, der udtrykkeligt er opført på en liste. Så er retstilstanden klar. Resten er et spørgsmål om at få loven overholdt.

I alle andre tilfælde har vi et problem. Globaliseringen sørger for, at produkter finder hurtigt vej fra den billigste producent til den købedygtige kunde. Imens hober viden om miljøkonsekvenserne sig op i gigabytes og atter gigabytes. Men reguleringen halter uhjælpeligt bagud. Undtagen i de tilfælde, hvor det kan betale sig at være miljørigtig. Og på de områder, der er i mediernes og folks søgelys.

Og så naturligvis de områder, hvor samvittigheden har et solidt tag i både køber og sælger. es

Information torsdag 19. oktober 2000

danmark

Giftige smykker i søgelyset

Å JOUR KLIP
Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 31 39 13 00

Udklip af:

ÅRHUS ONSDAG

25 OKT. 2000

En myretue af kunst for Tibet

1014
108 kunstnere fra hele landet har sat hinanden stævne i Ridehuset i dagene frem til lørdag 28. oktober, hvor de vil udstille 108 kunstværker, der alle er dybt inspireret af Tibets gamle kultur.

Det er Tibet Charity Jylland, der står bag Tibet Art Café, der har stablet udstillingen på benene for at vise støtte og sympati for den truede tibetanske kultur.

Blandt kunstnerne er Jens Galschöt, Marianne Tønnesen, Birthe Reinou og Jørn Rønnau.

Desuden vil tibetanske Lama Gyupa og en af hans elever bygge på en sandmandala, som destrueres 28. oktober som tegn på altings forgængelighed.

Udstillingen vil være åben klokken 12-18 på

Å JOUR KLIP
Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

25 OKT. 2000

NR. LYNDELSE 1014 Workshop med provoen Jens Galschöt

■ På mandag arrangerer Kunstforeningen Carl Nielsen af 1977 en aftenur ind til kunstneren Jens Galschöt og dennes workshop og værksted på Banevænget 22 i Odense.

Jens Galschöt er de seneste år blevet lands- og verdenskendt via sin flere meter høje skulptur Skamstøten, der har turneret verden rundt for at sætte focus på nød, undertrykkelse og udnyttelse af mennesker.

Der er kun plads til 50 besøgende, så derfor er tilmelding nødvendig til Torben Bach-Petersen på telefon 65 90 11 33 - epost tbp@aaarslev.dk - eller Arne Christophersen på telefon 65 90 19 89 - epost arnenrlynd@post.te-

Forbrugerråd og politikere vil have cadmium væk fra sølvsmykkerne. Branchen håber, det er en enkeltsag

AF EBBE SØNDERRIS

Forbruger- og miljøorganisationer er oprørte over fundet af cadmium i sølvsmykker. Socialdemokratiets ordfører vil kræve en redegørelse og SF vil have et forbud.

I Guldsmedebranchens Fællesråd siger leverandørforeningens direktør, Jens Møller, at han håber, der er tale om et enkeltstående tilfælde.

Som omtalt i Information tirsdag er der fundet store mængder af cadmium i sølvsmykker fra Indien.

Cadmium er, ligesom bly og kviksølv, en alvorlig miljøgift, der hober sig op i fødekæden. På mange områder er cadmium forbudt eller begrænset, men ikke i sølvsmykker.

Det skal væk

»Fy for den lede,« siger Jacob Hartmann fra miljøorganisationen Greenpeace. »Nu troede man lige, at der var taget hånd om problemerne med cadmium. Det her er endnu et eksempel på, at man skal holde helt op med at bruge den slags farlige stoffer. Ellers kan vi ikke kontrollere dem.«

I Forbrugerrådet siger farmaceut Heidi Søsted, at cadmium skal væk fra sølvsmykker.

»Vi forbyder det jo i legetøj. Men børn kan også sutte på et billigt sølvsmykke. Der er ingen grund til at tage den risiko. Det havner jo også i affaldsposerne og kommer ud i miljøet, fordi den slags sølv er så billigt, at man ikke kan få penge for det.«

»Jeg vil bede Svend Auken om en redegørelse,« siger den socialdemokratiske miljøordfører, Martin Gleerup. »Jeg ser helst, at vi får det stads helt ud af kredsløbet.«

SF har stillet en række spørgsmål, som Svend Auken skal besvare.

Internationalt forbud

»Vi er nødt til at ændre reglerne sådan, at både cadmium, bly og kviksølv - den beskidte trio - er klart og ty-

deligt forbudt - med undtagelse af de anvendelser, der er opført på en positivliste,« siger SF'eren Jørn Jespersen, der er formand for Folketingets miljøudvalg.

Auken skal blandt andet svare på, om cadmium er så billigt, at der kan være tale om en slags 'dumpning' af miljøgift i sølv. SF har også spurgt ham om FN eller EU har oplysninger om denne brug af cadmium - og sundhedsskaderne ved det.

I sidste uge opfordrede SF Svend Auken til at arbejde for en international traktat om de tre giftige tungmetaller. Han lovede et notat om det, men sagde, at det er svært at vinde gehør for.

Enkeltstående tilfælde

Danmark kan selv indføre et forbud med positivliste, siger Jørn Jespersen. Det vil også lægge pres på EU for at indføre nye, fælles regler.

»Vi er nødt til at få EU med, og vi ved af erfaring, at hvis et land har lagt pres på ved at gå foran, vil EU være tilbøjelig til at anvende det højeste beskyttelsesniveau. Og det er forudsætningen for at gå videre til det tredje og vigtigste: At få sagen rejst internationalt.«

Direktør Jens Møller i leverandørernes forening under Guldsmedebranchens Fællesråd, har kontakten sølvhandlerne i Danmark. Ifølge deres datablade er der ikke cadmium i noget af det sølv, de sælger i Danmark.

»Så jeg håber meget, at det er et enkeltstående tilfælde,« siger Jens Møller.

Smykker fra Indien og andre lande er underlagt kontrol, hvis de er lavet af rigtigt sølv, men ikke hvis det er billigt ustemplet sølv eller bijouteri.

En af leverandørerne, Lone Christensen, vil garantere, at der ikke er cadmium i sølvet. Det samme siger Birte Hansen fra firmaet Metalore.

»Vores moderselskab i Schweiz tester alt, før det tilsendes og det er dokumenteret på vore datablade,« siger hun.

Leder på bagsiden

FORBUD - Vi er nødt til at ændre reglerne sådan, at både cadmium, bly og kviksølv - den beskidte trio - er klart og tydeligt forbudt, siger SF'eren Jørn Jespersen. Foto: Arkivfoto

Et monument over en svunden tid

Foto: THOMAS C. K. PRISKORN

UDSMYKNING - Der er mange meninger om den nye skulptur "Adam-Kadmon" på Pustervig Torv.

Christian Lemmerz' kontroversielle skulptur, der netop er afsløret på Pustervig Torv, er et mindesmærke over en forældet politisk manipulationskultur, skriver Erik Meistrup.

Af Erik Meistrup, kultur- og kunstkritiker, Ryegade 33, Århus C

ÅRHUS KOMMUNE fejrede med festivitets indvielsen af Christian Lemmerz-installationen på Pustervig lørdag den 21. oktober, hvilket giver anledning til forskellige overvejelser.

Det er bemærkelsesværdigt, hvor svært Århus og især det politiske liv har det med kunstneriske manifestationer.

I midten af 1950'erne nedlagde den socialdemokratiske borgmester kunstforbud mod Svend Wiig Hansens skulptur Moder Jord og fik den smidt ud af byen, man havde ikke mod til at se kunstværket i øjnene.

I midten af 1990'erne lykkedes det en anelse mere elegant byrådet at få fjernet Jens Galschiotts skulpturgave Den indre Svinehund, man skulle ikke have svinet offentlige områder til med politiserende kunst, der ville tage en debat om forholdet til de etiske værdier - i stedet rykkede fremmedhadet med højrepolitiske kræfter frit frem også i Århus.

Så var der det med Store Torv og Hein Heinsen, hvor man prøvede at demonstrere handlekraft og kuppe sig til en godkendelse af, at man allerede havde foretaget millioninvesteringer i værkets placering (de er der endnu).

En stor del af borgerne ville ikke være med til så udemokratiske metoder, og sagen endte med at falde.

Mørkelagt sag

Det har man åbenbart lært af, for med Pustervig Torv blev sagen mørkelagt fra starten som var det en militær operation.

Særligt udvalgte embedsmænd fik lov til at bestemme efter deres egne interesser, spage pip blev overlegent fejlet til side, byrådet vedtog forslaget som en formssag og undskyldte sig på forhånd med at kunst jo ikke kan diskuteres.

Så det lod man klogeligt være med - ikke noget med

holdninger og argumenter for kunsten, det er for svært.

Valget af Lemmerz faldt helt tilfældigt i forlængelse af Kunstmuseets særlige interesser og man valgte en dyr kopi af en skulptur, der igennem dets placering skulle indgå i en særlig tilrettelagt "scenisk komposition", man forventede berigede Århus.

Man får et "lækkert" billede på en sygelig selvoptaget kultur, der ikke længe har etiske eller kunstneriske værdier, der er værd at udvikle.

Skamstøtte

Man har således valgt at opstille en moderne skamstøtte over sig selv.

En skamstøtte over de fortsatte uværdige demokratiske vilkår for kunstens placering i offentligheden.

En skamstøtte over den selvpogivende, selvnydende lidelseskultur, hvor det hele er ligegyldigt og derfor værdiløst.

Dette image af Århus har været synligt i kunsten i mange år.

Tilbage i 1967 skabte Jørgen Haugen Sørensen værket Århus-stykket, som for nylig kunne ses på en udstilling hos Silkeborg Bad. Det var en sort skinnende kunststofpude - en modstilling til datidens marokko-pude - der skulle fortælle om den dybe trang til gennem hygge at fjerne grundlaget for en åben diskussion som motoren i såvel demokratiet som kunstens udvikling.

I 1974 opstillede Per Neble sin skulptur Århus tur/retur.

Det var en halmballe udformet som en kuffert som et bittersødt billede af et Århus, der har svært ved at være andet end provins.

Ud fra værket var digteren Peter Laugesen inde på, at hvis der ikke er andet at gøre ved skiddet, så må man gøre latterligheden til kunst.

Det vælger man så nu at efterleve i fuld udstrækning.

Tillykke Århus med dette mindesmærke over en forældet politisk manipulationskultur, som rådmand Hans Schiøtt på såvel det kunstneriske område som med hensyn til byplanlægningen er en værdig repræsentant for.

Lad os derfor efterfølgende sørge for at ændre Pustervig Torv til Schiøtts Plads.

Så kan vi symbolsk forene ligegyldighed i politik med æstetisk nydelse af Lemmerz' særlige udgave af kønsløs s/m småborgerlighed.

Udklip af:

Jydske Vestkysten
Esbjerg

15 OKT. 2000

Personlig protest til Havel

Provo-kunstneren Jens Galschiøt, kendt for sit skamstøtte-monument, har bedt Vaclav Havel om at gå aktivt ind i sag om to fængslede sønderjyder i Prag.

AF KIM DAHL NIELSEN

Den tjekkiske præsident, Vaclav Havel, bliver nu trukket direkte ind i sagen om to fængslede sønderjyder i Prag.

Det sker, efter at provo-kunstneren Jens Galschiøt personligt har sendt et brev til Havel og den tjekkiske indenrigsminister, Stanislav Gross. Jens Galschiøt er især kendt for sin provokerende kunst og en skamstøtte bygget op over 50 smerteligt forvredne menneskekroppe, der symboliserer massakren på den Himmelske Freds Plads i Beijing.

I sit brev til Vaclav Havel protesterer han gennem foreningen Art In Defence Of Humanism mod behandlingen af Mads Trærup fra Sønderborg, Lasse Rasmussen fra Haderslev og andre unge. De er fængslet på 19. døgn, efter at de blev anholdt under demonstrationer i Prag.

Grusom behandling

- Vi er specielt forfærdede over at modtage oplysninger om, at de fængslede udsættes for umenneskelig og grusom behandling - eller for at sige det lige ud: Tortur. Påstande af en så alvorlig karakter bør ikke gå upåagtede hen - specielt ikke i et land, der søger optagelse i europæiske demokratiers familie, som er baseret på respekt for menneskerettighederne.

- Påstanden om tortur forekommer så meget mere forbavsende i et land, hvis præsident har verdensry for sine utrættelige bestræbelser for menneskerettighedssagen, skriver Jens Galschiøt til Vaclav Havel.

Jens Galschiøt var med ved demonstrationerne i Prag og har fulgt

Jens Galschiøt med en af sine skamstøtter, der er et monument over massakren på kinesiske studenter på den Himmelske Freds Plads i Beijing. Nu er han gået ind i sagen om to fængslede sønderjyder i Prag. Foto: Lars K. Mikkelsen

sagen nøje. Da han blev kontaktet af to unge fra Sønderjylland, der spurgte, om han ikke kunne hjælpe deres fængslede kammerater, gik

han i aktion. Han har foruden brevet til Havel skrevet en appel til den danske udenrigsminister, Niels Helveg Petersen (R). Endnu har han ikke

modtaget nogen reaktion fra dansk eller tjekkisk side.

Protest høres i flere byer

AF KIM DAHL NIELSEN

Hvis de to unge fængslede sønderjyder i Prag ikke er på fri fod torsdag 26. oktober - månedsdagen for deres anholdelse - vil der blive demonstreret i en række danske byer.

Det fortæller Rikke Holm fra Pragkomiteen i Århus. Pragkomiteen har netop afleveret knap 5000 protestunderskrifter til udenrigsminister Niels Helveg Petersen (R). Her beder man den danske politiker om at gå aktivt ind i sagen for at få løsladt Lasse Rasmussen fra Haderslev og Mads Trærup. De er fængslede på 19. døgn efter demonstrationerne mod Verdensbankens og Den Internationale Valutafonds årsmøde i den tjekkiske hovedstad.

Da Pragkomiteen endnu ikke har fået nogen reaktion på deres opfordring til udenrigsministeren, vil medlemmerne demonstrere videre.

- Da vi afleverede underskrifterne, nåede vi ikke længere end til receptionisten i Udenrigsministeriet. Men vi håber da, at de kommer videre, siger Rikke Holm.

Tirsdag demonstrerede et par hundred unge foran den tjekkiske ambassade i København. Det gentager de på tirsdag. Nogle af Mads Trærups gymnasiekammerater fra Sønderborg har allerede besluttet, at de endnu en gang tager til København. Har udenrigsministeren herefter ikke reageret, fortsættes protesterne 26. oktober. Rikke Holm forventer, at der demonstreres foran rådhusene i otte-ti byer.

- Det sker ud fra deisen, at når udenrigsministeren ikke vil lytte til os, vil han måske lytte til borgmestrene i de enkelte byer. Vi mener fortsat, at udenrigsministeren har en stor del af ansvaret for, at de stadig er fængslede i Prag, siger Rikke Holm.

Udklip af:

Information

17 OKT. 2000

Tungmetal i smykker

En fjerdedel af det såkaldte indiske sølv er i virkeligheden cadmium

AF EBBE SØNDERRIIS

Næsten to ton af det giftige tungmetal cadmium kommer hvert år ind i Danmark i form af billigt 'indisk sølv' og bijouteri fra Asien. Netop fordi det er billigt, havner meget af det som affald, der forgifter miljøet.

Cadmium er ellers forbudt eller begrænset på de fleste andre områder. Det 'indiske sølv' er ikke giftigt for dem, der bærer smykkerne, men for dem, der lodder og smelter 'sølvet' - og for miljøet.

Jens Galschiøt, der er sølvsmed og kunstner, fik i sidste uge lavet en analyse af to sølvarmbånd. Det ene var af såkaldt indisk sølv, det andet af sterlingsølv.

Analysen - der blev udført af FORCE Institutet, som normalt kontrollerer landets sølv- og guldsmede - viste, at 24 procent af det 'indiske sølv' var cadmium - og syv procent i sterlingsølvet.

Kraft og knogleskørhed

Cadmium giver ikke allergi, og det optages ikke gennem huden. Men hos mennesker, der får det ind med mæden eller i lungerne, kan cadmiumforbindelser fremkalde kræft. Og det giver nyreskader og knogleskørhed, hvis man får meget, oplyser over-

læge Jesper Bælum, Arbejds- og Miljømedicinsk klinik, Odense.

Den største kilde for mennesker er tobaksrøg, fordi tobaksplanten optager Cadmium fra jorden, fortæller miljømedicineren Phillippe Grandjean.

Cadmium er forbudt i loddemidler. Der er sat en overgrænse for fosfat-gødning, og det er forbudt at importere varer, der er farvet, overfladebehandlet eller stabiliseret med cadmium. Dog med en række undtagelser.

Der er snævre grænser for cadmium i legetøj. Batterier med cadmium skal mærkes og indsamles og er belagt med afgift.

Ikke forbudt

Men det er ikke forbudt at blande cadmium i sølv. Den kilde var man ikke opmærksom på, da EU i 1988 vedtog, at man skal »begrænse brugen til de tilfælde, hvor der ikke findes egnede alternativer.«

Lovgivningen er lavet sådan, at det, der ikke udtrykkelig er forbudt, er tilladt.

Det viser sig, at FORCE Institutet fandt op til 30 procent cadmium i smykker af 'indisk sølv' allerede i 1998.

»Det kommer ikke bag på os, men jeg tør ikke udtale mig om omfanget,« siger Niels Linde Olsen fra FORCE Institutet.

Miljøstyrelsen har i september offentliggjort en undersøgelse fra rådgivningsfirmaet COWI om udbredelsen af cadmium i Danmark. Her er anvendelsen i sølv-

smykker faktisk beskrevet og anslået til op mod 1,8 om året.

Vi undersøger sagen

»Vi skal nu i gang med at undersøge, hvordan de bundet i de indiske smykker siger Kim Petersen i miljøstyrelsen. Ud fra CO analysen skal indsatsen prioriteres. Analysen viser, at brugt ikke er faldt mærk op gennem 90'erne. Brug af nikkel-cadmium-batterier er steget, anvendelsen på tre områder faldet.

Phillippe Grandjean finder det især betænkeligt at sætte mennesker for lodder med cadmium. Ved omsnit slipper der også cadmiumdampe ud, fordi cadmium har et væsentligt lavere smeltepunkt end sølv. Derfor finder han det ikke rigtigt, at samfundet pålægger mange andre at mindske slippet, men lader sølv gå. Jens Galschiøts indiske verandør siger, at alle bliver så meget cadmium i sølv for at gøre det smidigt, så man kan flette de karakteristiske slangekæder.

COWI har en anden forring: Prisen er meget lav, og ingen vil have cadmium mere. Desuden er det god men altså sundhedsfarligt at lodde med.

»Jeg vil ikke have det mere, og jeg vil kræve, at forening, Guld- og Sølvstyrelsen Leverandørforening gør noget ved det,« siger Jens Galschiøt. »Det er jo urvendigt. Man kan bruge lober.«

Moralen mangler i Europa

I hele Europa, ikke kun Danmark, er den gal med medmenneskeligheden. Vi bygger en mur om EU, fordi vi er utrygge. Men det, vi vil befæste, er noget, vi alligevel har mistet, mener billedhuggeren Jens Galschiøt

Mandagssamtale

Af HENRIK BRUN

Nogen vil sige, at tiden er løbet fra *Den Indre Svinehund* - skulpturen, der forestiller en stor gris med mennesketøj på, og som blev opstillet i 20 europæiske byer på skift. I nattens mulm og mørke blev den fragtet rundt, så indbyggerne i en ny by kunne vågne op til *Svinehunden* - opstillet uden myndighedernes tilladelse og som symbol på den tiltagende racisme på kontinentet.

Det er faktisk også længe siden, at kunstneren og billedhuggeren Jens Galschiøt skabte *Svinehunden*. Og der er sket meget i Europa siden dengang i 1993.

Der er problemer. Problemer, som »alle de politisk korrekte,« der klappede i deres små hænder over *Svinehunden* ikke har taget alvorligt, siger nogle. Faktisk »skulle Galschiøt tage og stille sin svinehund op i den nordjyske asytlejr, hvor en asylansøger begik voldtægt mod en gammel kone på egnen«, som en læser skrev i *Information* i sidste uge.

Så nu er *Svinehunden* blevet politisk ukorrekt. Vi finder os nemlig i en tid, hvor det multikulturelle samfund

og dets problemer er rykket faretruende tæt på. Den sidste hvide plet på EU-landkortet - Danmark - er også ved at blive indhentet af udviklingen. Danskerne realiserer, hvad der er ved at ske, og vi står - som beskrevet i *Informations* artikelserie »Dem og os« - ved en skillevej, hvor valget står mellem vellykket integration og et splittet polariseret samfund.

Men at det blot skulle være danskerne, der er sig selv nok, afviser Galschiøt. Der er noget galt i hele dagens Europa.

Skred i karakteren

»Der er sket en forråelse overalt. Et skred i folkekarakteren i retning af noget, som ikke er særlig medmenneskeligt eller humant. Jeg kan godt forstå mange europæeres utryghed og frygt. Der er problemer, som skal løses. Men i vores desperation over udviklingen og hvor hurtigt det går, glemmer vi i reaktionen nogle grundlæggende humane og medmenneskelige værdier,« siger Galschiøt.

Vores frygt tiltvinger os at bygge højere og højere mure omkring vor særlige civilisation. Vi er os selv nok i Europa

Jens Galschiøt

»Selv om det er provokerende at sige det, så tror jeg vi skal igennem en halv-fascistisk periode, før vi indser, hvor slet det står til. Før værdier som frihed, lighed og broderskab fra den franske revolution vil vende tilbage.«

Ironisk nok er det netop de værdier, som dagens Europa er opbygget omkring, og som

i århundreder har præget befolkningernes og politikernes selvopfattelse.

»Nu er man imidlertid ved at opbygge en mur om Europa. I demokratiets og menneskerettighedernes navn forsøger vi at beskytte vores velfærdssystemer i den globaliserede verden. Vores frygt tiltvinger os at bygge højere og højere mure omkring vor særlige civilisation. Vi er os selv nok i Europa,« siger Jens Galschiøt.

Problemet er bare, at vi selv internt i vore egne samfund giver køb på vore egne værdier og igen skaber polariserede samfund, hvor nogle har muligheder og andre ikke. En ond cirkel bliver skabt, når de, der har det svært udpeger syndebugke, f.eks. udlændinge, som så får det endnu værre.

For Galschiøt er det uligheden - de himmelråbende forskelle i muligheder - der udgør det store problem. Kun hvis der igen fokuseres på uretfærdigheder vil stemningen ændres, og muligheden for en god cirkel skabes. Det gælder ikke blot i Danmark, og i de enkelte europæiske samfund. Men på verdensplan.

Moralsk oprustning

»I den forvirrede, globaliserede verden, hvor vi bombes med informationer, er det eneste vi kan overskue at befæste vores velstående position i forhold til andre dele af verden,« siger Galschiøt, der med skulpturen *Skamstøtten* har sat fokus på forbrydelser mod menneskeheden i både Hong Kong, Mexico og Brasilien.

Det samme gjorde han i Prag i september, hvor Verdensbanken og Den Internationale Valutafond (IMF) holdt topmøde. Her medbragte han både *Skamstøtten* og en ny skulptur - den fem meter høje bronzestatue *Budbringeren*, der med sit lysdisplay symboliserede, hvordan den rige del af verden trækker midler ud af de fattige.

Galschiøt mener, at en påpegnelse af den »ulige fordeling af klodens goder« - blandt andet på grund af de fattige landes gæld - er en måde at genskabe den »moralske forargelse« over noget inhumant. En moralsk forargelse, som stadig ligger latent i stort set alle europæiske borgere, og som er vigtigt at få tilbage i folk.

»Kun hvis det kan lykkes at

få medmenneskeligheden og solidaritetsfølelsen mellem mennesker genskabt, er det muligt at stille noget op i den globaliserede verden. Både i forhold til, hvilke konsekvenser den har på verdensplan, og i forhold til det, der sker i de enkelte lande,« siger Galschiøt.

Det er det, der er formålet med hans happening.

»Der er brug for en moralsk oprustning, der er bred. Derfor er det godt, at religiøse bevægelser arbejder sammen med andre græsrodder, for eksempel under demonstrationerne for gældslettelse i Prag. Det skal ikke være noget med politiske partier eller lignende. Så ville det falde helt sammen med det samme,« siger han.

»Der er brug for, at folk tænker grundlæggende og

stort på en gang. Vi må for eksempel være indstillede på at slække på vores velfærd i Danmark og i resten af Europa for den sags skyld. Det er en erkendelse, vi må komme til, hvor svær den end er. Hvis vi når til den erkendelse, at det må vi gøre - fordi vi er mennesker og vil hjælpe andre mennesker - så skifter vores karakter igen i retning af noget positivt. Så er der en chance,« siger Jens Galschiøt.

De bedste system

Fejlen i vores del af verden er, at vi igen og igen siger til os selv, at vi har det bedste system, og det må vi værne om, mener han.

»I vores egen selvtilfredshed mister vi interessen for andre. Samtidig oversvømmes vi af informationer om

elendighed andre steder - men kun i form af krig og konflikt. Men ikke noget med, hvorfor det ser sådan ud,« siger Jens Galschiøt.

Sådanne sammenhænge er imidlertid kedelige og uoverskuelige. Derfor prøver Jens Galschiøt på det praktiske plan, gennem direkte provokationer, at få folk til at tænke mere grundlæggende over, hvad der egentlig går og gør og mener.

»Jeg har ikke fundet de vises sten overhovedet. Det eneste jeg vil er at sætte nogle ting og refleksioner i gang i mennesker. Hvordan de så opfattes er op til det enkelte menneske,« siger Galschiøt, vel vidende at kunst tolkes af øjnene, der ser. Og tolkes forskelligt til forskellig tid.

Det var sådan, det gik med *Svinehunden*.

I AKTION - Billedhuggeren Jens Galschiøt giver instrukser under en demonstration for gældslettelse i Prag. Galschiøt aktionerer over hele verden i håb om at fremprovokere en reaktion og en moralsk forargelse hos det enkelte menneske over ting, der er umenneskelige

Foto: Jeroen Smit

Udklip af:
Morgenposten
Fyens Stiftstidende

- 3 NOV. 2000

"Jørgen Lund handler 1014 amoralisk og lovstridigt"

FILOSOFFEN: Amatører har ikke stemmeret, skriver Peter Tybjerg

Af Jørgen Aagaard

jaa@fyens.dk

- Jørgen Lund og kulturudvalgets anbefaling til byrådet om at ophæve kunstneres dispositionsret til Filosoffen, burde for længst være trukket tilbage. For det første er den måde at forvalte en gave på betænkeligt amoralisk og for det andet strider det imod flere paragraffer i vedtægter og skøde.

Sådan skriver keramikeren Peter Tybjerg i et oktoberbrev til billedkunstnere i Fyns Amt, hvor han også opfordrer kunstnere som "ønsker at få normaliseret og lovliggjort driften af Filosofgangen", som det hedder i brevet, til at melde sig.

Kunstneres ret til at disponere over udstillingsbygningen blev nemlig tinglyst på bygningen, da et flertal blandt kunstnerne i Fyns Amt i 1981 forærede den gamle udstillingsbygning med grund til Odense Kommune, argumenterer Tybjerg i brevet, som fortsætter:

- Nu er der planlagt et nyt udstillermøde på Filosoffen den 13. november kl. 19.00. Her er Odense Kommunes repræsentant i bestyrelsen, Jørgen Lund, igen ude på kanten af hvad vedtægter og skødebestemmelser fastsætter om stemmeret og valgbarhed. Han vil give de mange hundrede amatører, som har udstillet i bygningen stemmeret, selvom det kun er kunstnere og designere i Fyns Amt, der har stemmeret ifølge vedtægter og skødebestemmelser.

Peter Tybjerg var hele torsdagen i København, og det lykkedes ikke avisen at få forbindelse med ham.

"Private breve"

Men ifølge onsdagsavisen er det Billedkunstneres Forbund (BKF), der har sendt brevet ud til 100 medlemmer.

- Men det har vi intet med at gøre, siger Lone Vivian Petersen.

Hun er med i BKF's bestyrelse og ordfører for forenin-

- For det første er den måde at forvalte en gave på betænkeligt amoralisk, og for det andet strider det imod flere paragraffer i vedtægter og skøde, skriver keramikeren Peter Tybjerg til kunstnerne i Fyns Amt. ARKIVFOTO

BILLEDKUNSTNERENS FORBUND OM FILOSOFFEN:

● "Vi mener, at en stor del af debatten om kunstbygningen bunder i misforståelser og personlige uoverensstemmelser.

Vi støtter enhver bestræbelse på at styrke og udvikle kunstbygningen.

Vi ønsker, at bestyrelsen kan arrangere fire årlige kunstudstillinger med inviterede kunstnere og designere. Alle andre udstillinger skal være efter vedtægternes lejeprincip og som hidtil uden censur.

Vi ønsker en forbedret, udadvendt offentlig profilering af huset og de udstillede kunstnere.

Vi ønsker en forlængelse af udstillingsperioden til 3 uger.

Vi ønsker en styrkelse af husets økonomi, således at prisen for at leje bygningen kan nedsættes."

(Pressemeddelelse underskrevet af Jens Galschiøt og Lone Vivian Petersen).

gen, og siger rent ud:

- Vi er meget kedde af det, der har stået i avisen de sidste par dage. Derfor indkaldte vi bestyrelsen til hastemøde onsdag aften for at få afklaret tingene.

Det er først og fremmest Peter Tybjergs udmelding til avisen, om at BKF vil indhente flere juridiske vurderinger om stemmeret og valgbarhed, og at det skulle være en skrivelse fra BKF, der har fået Filosoffens bestyrelse til at aflyse et udstillermøde planlagt til den 13. november.

- På foreningens generalforsamling i april nedsatte vi et "Filosoffen-udvalg", der skulle kulegrave økonomien i Kunstbygningen. Simpelthen fordi vi gerne ser, det bliver billigere at leje sig ind i bygningen. Peter Tybjerg er med i dette tre-mands-udvalg.

- Men brevet, du refererer til, har vi intet med at gøre. Vi har hverken betalt for frimærker eller lagt papir og kverter til. Det er private breve

fra Peter Tybjerg, siger Lone Vivian Petersen, som heller ikke ved ret meget om den juridiske ekspertise, foreningen - stadig ifølge Tybjerg - skulle have investeret i.

- Vi har bedt forbundets jurist om at vurdere skødet på Kunstbygningen. Det har hun gjort og rådet os til at søge lokal bistand. Men hvis Peter Tybjerg har hyret en advokat, er det sket uden bestyrelsens vidende. Jeg kender i hvert fald ikke navnet på ham, siger ordføreren, som helst ser BKF i rollen som mægler.

- Vi er ikke interesseret i en retssag mod Odense Kommune, men derimod i at skabe ro, siger Lone Vivian Petersen.

- Og måske bunder hele miseren i manglende kommunikation mellem Peter Tybjerg og os i bestyrelsen. Det må vi så have rettet op på, siger hun.

KAMPEN MOD DEN NYE VERDENSORDEN

SEMINAR 26/11 2000 I UNGDOMSHUSET

JAGTVEJ 69
NØRREBRO

Kl. 11-12: Oplæg ved Torkild Lauesen

Kl. 12.15-17: Fri diskussion og
paneldebat med Lars Borking,
Jens Galcshjot, Tanja Rasmussen og Ron Ridenor

Kl. 18: FLAMINGO-FANTASI med Christian Sievert
og FOLKEKØKKEN

Arrangør: PRAG-INITIATIVET

Kommunen parat til en retssag om Filosofgangen

OPSIGELSE: Kultur-politikere indstillet på at stoppe gammel aftale med kunstnerne

Af **Bente Dalgaard**
bd@fyens.dk

Politikerne i Odense Kommunes kulturudvalg er enige om at gå hårdt og hurtigt til værks over kunstbygningen på Filosofgangen, der i halvandet år har været præget af interne stridigheder.

På et byrådsmøde om 14 dage foreslår de at fjerne det årlige tilskud til bygningen og at opsigelse en gammel aftale om, at kunstnerne har råderet over bygningen. Beslutningen om at fremskynde sanktionerne blev truffet i går, fordi det tirsdag kom frem, at dele af bestyrelsen har besluttet at opgive et planlagt udstillermøde, hvor der skulle vælges nye

medlemmer til bestyrelsen. Det er især faldet kulturrådmand Jørgen Lund (V) for brystet, at bestyrelsesformand Merete Bloch og de øvrige bestyrelsesmedlemmer, der står bag aflysningen, ikke har orienteret de øvrige i bestyrelsen om deres beslutning.

- Vi er i udvalget enige om, at nu må det være slut, og vi er parate til at tage en retssag, hvis det bliver aktuelt, siger Jørgen Lund.

Spørgsmål om råderet

Retssagen vil i givet fald handle om råderetten over bygningen ved Odense Å. Tidligere ejede de fynske kunstnere selv den gamle ud-

stillingsbygning. Men bygningen sank i den bløde mosejord og i 1982 overdrog de bygningen til Odense Kommune, som senere har revet

den gamle bygning ned og bygget den nuværende. Ifølge de gamle aftaler er kommunen forpligtet til at stille bygningen til rådighed for den selvejende institution Filosofgangen Fyns Udstillingsbygning for Billedkunst og Design, der er kunstnerstyret.

Men hverken skøde, vedtægter eller andre papirer giver noget bud på, hvordan eventuelle konflikter skal

løses. Ifølge rådmand Jørgen Lund mener kommunens juridiske afdeling, at kunstnerne kan siges op, hvis de ikke overholder vedtægterne for

huset. Men Billedkunstneres Forbund (BKF), der støtter bestyrelsesflertallets forsøg på at ændre vedtægterne, er af en anden opfattelse. Men det er endnu uvist, om forbundet vil rejse en sag mod kommunen.

Jørgen Lund har inviteret BKF's fynske lokalformand billedhugger Jens Galschiøt og den øvrige lokalbestyrelse til møde mandag, og han

håber, at det møde kan afklare flere punkter.

Keramiker Peter Tybjerg, der er ordfører for BKF og med i det "Filosofgangen-udvalg", som BKF har nedsat, udtalte i avisen i går, at BKF vil søge flere juridiske vurderinger, og det er blandt andet Civilretsdirektoratet, han tænker på, og ikke i første omgang en retssag.

- Hidtil har kommunen jo kun truet med at overtage bygningen, siger han.

Peter Tybjerg har i øvrigt været bragt i forslag som ny lønnet leder af kunstbygningen, der p.t. ikke har nogen daglig leder. Det er bestyrelsesflertallet med formand Merete Bloch, der på to be-

styrelsesmøder har foreslået Peter Tybjerg til stillingen, men hun fortæller, at den idé nu er droppet.

- Vi søger i stedet en midlertidig leder, indtil vi har fået afklaret husets fremtid, siger hun.

Det var en skrivelse fra BKF-udvalget, der fik et bestyrelsesflertal til at aflyse udstillermødet. Udvalget har foretaget en "rundsørg", hvor 25 fynske kunstnere og BKF-medlemmer har tilkendegivet, at de ikke ønsker, at amatører skal have stemmeret til bestyrelsen eller kunne vælges til bestyrelsen.

"Vi er i udvalget enige om, at nu må det være slut"

Jørgen Lund, kulturrådmand

Byrådet må tage over

Af **Lotte Blom**
keramikker, Lessøgade 168, Odense

FILOSOFGANGEN: "Det er lykkedes alle andre steder, så det skal også kunne lykkes her!" Disse vise ord blev udtalt af keramikker Peter Tybjerg efter sidste udstillermøde i juni.

Samme Peter Tybjerg har også fået organiseret et "Filosofgangvalg" under BKF, og har i øjeblikket travlt med at bombardere BKF's medlemmer med breve, der beder om støtte til bestyrelsens linje på Filosofgangen, med det helt klare formål at udelukke alle amatører og fritidskunstnere. Det vil sige, at kun medlemmer af BKF, Hollufgård, Grafisk Værksted og andre

organiserede kan få adgang til at udstille på Filosofgangen.

Filosoffens bestyrelse vedtog på sit seneste bestyrelsesmøde datoen for et nyt udstillermøde, nemlig den 13. november. Denne dato blev offentliggjort i en artikel i Stiftstidende i oktober, og så måtte man jo tro, at datoen ville stå til troende. Rådmand Jørgen Lund (medlem af bestyrelsen) udtalte i samme artikel, at hvis kunstnerne den dag ikke ville nå til enighed, ville kommunen tage over!

Nu ligger det bare sådan, at formanden, Merete Bloch, Tybjergs samlever, har udmeldt, at de ikke lige har lyst til at komme den dag, og nogen ny dato kan man ikke få oplyst. Den udmelding har de forresten også "glemt" at give Jørgen Lund og Poul Fischer, men det er jo deres sædvanlige fremgangsmåde, så det kan man ikke undres over.

Det er jo efterhånden en "offentlig hemmelighed", at Peter Tybjerg har intentioner om at overtage ledelsen af Filosofgangen, og det er mit indtryk, at han manipulerer

dygtigt og effektivt med sine marionetter!

Jeg spekulerer på, hvorfor han ikke blev på Grimmerhus? I Kerteminde? Eller på Hollufgård? Der var også tale om, at han ville tætte taget på sin rokklub og gøre det til et internationalt kunstcenter?

Nå, jeg kan da godt forstå, at det er betydeligt lettere at få en bygning, der er fiks og færdig, og som Odense Kommune oven i købet betaler alle udgifter til.

Se en overskrift for jer: "Bestyreren styrer bestyrelsen". Ømt ikke?

Nu sidder vi så her med spørgsmålet: Vil kulturudvalget også finde sig i at være hans marionetter og danse rundt efter hans snoretræk eller vil de slå i bordet nu, som de har meldt ud?

Personligt vil jeg mene, at tiden er inde nu, til at denne farce kommer videre til byrådet! Det er i mine øjne beskæmmende at være vidne til, at en håndfuld mennesker fra Assens konstant manipulerer med alle, inklusive kulturudvalget i Odense Kommune.

Å JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Ugeavisen Odense
Onsdag

- 8 NOV. 2000

"Ildsjæle" til frivillige

Multikunstneren Jens Galschiøt skal lave "Ildsjæle" i anledning af FN's internationale Frivillighedsår. "Ildsjælene" er dels et monument i bronze og dels nogle hæderspriser, der overrækkes til frivillige enkeltpersoner og organisationer, som har gjort en særlig indsats. Galschiøts kunstværk afsløres ved konferencen "Frivillighedens mange ansigter", som foregår i Odense Congress Center i forbindelse med Internationale Frivillighedsdag den 5. december. Vil du vide mere, kan du gå ind på hjemmesiden: www.2001.frivillighed.dk.

Å JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Information

13 NOV. 2000

Europæiske værdier truet

I vores desperation over udviklingen og hvor hurtigt det går, glemmer vi i reaktionen nogle grundlæggende humane og medmenneskelige værdier. Jeg tror, vi skal igennem en halfascistisk periode, før vi indser, hvor slet det står til. Før værdier som frihed, lighed og broderskab fra den franske revolution vil vende tilbage, siger billedhuggeren Jens Galschiøt mest kendt for Den Indre Svinehund

"Sæbeoperaen Filosofpen" bliver uden mig som nar!

Af Jørgen Lund
kulturrådmand, Odense

KUNSTNERSTRID: Den indre strid i Kunststillerbygningen på Filosofgangen har i en længere periode slidt alvorligt på de impliceredes tålmodighed.

For mit eget vedkommende er tålmodigheden nu opbrugt – og efter min vurdering vil vi i løbet af kort tid stå med en udstillingsbygning, der på moderne fynsk bedst kan betegnes som "unplugged" – dvs. ude af kontakt med den omgivende virkelighed, med kunstmiljøet på Fyn og med hovedtilskudsyderen Odense Kommune.

Undervejs i processen har mange undret sig over Odense Kommunes rolle. Jeg vil derfor kort skitsere rollefordelingen som baggrund for min vurdering.

Odense Kommune har stillet huset på Filosofgangen til rådighed for en selvejende institution med egen bestyrelse, der skal drive udstillingsvirksomheden i forhold til det sæt vedtægter, som begge parter har godkendt. Man kan sammenligne situationen med en lejer, der skal anvende sin lejebolig til bestemte formål. Hertil kommer, at kommunen yder et årligt driftstilskud som supplement til husets egne lejeindtægter.

Kultur- og socialudvalget har i august afgivet en indstilling til videre behandling i by-

rådet gående ud på, at det kommunale tilskud skulle op-høre pr. 1/1 2001, og at bygningen pr. samme dato ikke længere stilles til rådighed for den selvejende institution. Dette skridt er taget på baggrund af den indre uro, og usikkerheden om den selvejende institution kunne opfylde sine forpligtelser i henhold til aftalerne med kommunen.

Vi har imidlertid ikke sendt den endelige afgørelse til byrådet endnu. Netop for at give den selvejende institution lejlighed til selv at træffe de nødvendige beslutninger og opnå den fornødne enighed omkring den fremtidige drift.

Jeg mener imidlertid, at det nu må være på tide at byrådet får lejlighed til at stoppe det nuværende roderi.

Som kommunens repræsentant i bestyrelsen har jeg gang på gang oplevet at blive nedstemt, når et flertal har ønsket andre beslutninger end undertegnede. Sådanne afgørelser må jeg naturligvis respektere som en del af en demokratisk valgt bestyrelse. Indimellem har jeg dog protesteret kraftigt, når jeg vurderede, at de truffne beslutninger ikke var i overensstemmelse med institutionens egne vedtægter! Jeg vil dog understrege, at jeg som kommunal repræsentant har afholdt mig fra at tage standpunkter omkring billedkunstfaglige spørgsmål.

Dog har jeg peget på, at husets driftsøkonomi er stærkt på vej mod et underskud, og derfor er nye tiltag påkrævet. Situationen lige nu er dén, at huset står uden daglig leder – og intet tyder på, at bestyrelsen er i stand til at sikre en midlertidig eller permanent ledelse. Cafebestyreren op-

hører inden for et par uger, og den sidste ansatte i huset er opsagt.

Bestyrelsen har truffet beslutning om at dét udstillermøde, der blev suspenderet i juni, skulle afholdes den 13. november. Mødet skulle ledes af den advokat, som de bestemmende medlemmer af bestyrelsen selv har engageret, således at proceduren omkring de nødvendige nyvalg til bestyrelsen kunne ske på en juridisk forsvarlig måde.

Nu har bestyrelsens formand egenhændigt aflyst udstillermødet uden at orientere hele bestyrelsen om dette skridt og indkaldt til et ekstraordinært bestyrelsesmøde i stedet. Advokaten har ikke fået svar på de udkast til mødeindkaldelse som er tilsendt bestyrelsens formand, og meget tyder på, at bestyrelsen på denne måde vil stå uden juridisk bistand i sin videre færd.

Det er muligt at bestyrelsens nuværende flertal ønsker at fortsætte denne sæbeopera i fuld offentlighed et stykke tid endnu, men det bliver uden undertegnede deltagelse i rollen som nar!

Odense Kommune kan nu konstatere, at det spillerum vi har givet den selvejende institution til selv at nå til enighed om fremtidig udstillingspolitik, nyvalg til bestyrelse etc. ikke er udnyttet positivt – og huset synker tilsyneladende dybere og dybere ned i uføret.

Det vil være min indstilling, at kommunen nu opsiger aftalen med den selvejende institution og vurderer alternative driftsformer således at de mange aftaler med udstillere, der er indgået det næste år frem, kan sikres en professionel håndtering i huset.

Å JOUR KLIP
Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

- 9 NOV. 2000

Der er børnehænder over det hele

BØRN: 3000 Odense-børn har givet en hånd til børn fra hele verden

Af Knud Raasthøj
raast@fyens.dk

ODENSE: Det hele skal være klart til mandag formiddag, hvor der er fernisering på en ny Galschiøt mega-kunstinstallation på Flakhaven. En installation, som 3000 skolebørn i Odense bogstavelig talt har givet Jens Galschiøt en hånd med i fremstillingen af.

Lærere og elever på 28 skoler har været med i fremstillingen af de 3000 hænder. Samtidig har de haft mulighed for at sætte sig ind i andre børns vilkår ude omkring i verden.

De har diskuteret for eksempel sult, børnearbejde, militærtjeneste for børn og børne-prostituerede.

Det er den lokale afdeling af Amnesty International, der har taget initiativet til projektet. De kontaktede Jens Galschiøt i hvis hænder, ideen er vokset, så den på mandag vil fylde hele Flakhaven.

Drillerier

– Lige nu må jeg sige, at jeg har et anstrengt forhold til hænder, siger Jens Galschiøt fra sit værksted, hvor alt er ved at blive gjort klart ved hjælp af medhjælpere.

– Vi pukler løs i øjeblikket, og der er hænder overalt. Lige nu er der stadig masser af arbejde tilbage, fortæller Jens Galschiøt.

Nye problemer dukker også op. Ting og sager tænkt på forhånd viser sig ikke at holde stik i virkeligheden, og så må der hurtigt findes nye løsninger.

– Sådan kan det drille, men jeg har endnu aldrig misset et projekt, og det gør jeg heller ikke denne gang – men jeg føler mig 30 år ældre, siger Jens Galschiøt.

Fernisering

Børnene med de mange hæn-

"Hænder af sten" skal symbolisere mishandlede og misbrugte børnehænder fra hele verden, der strækker deres hænder op gennem jorden og ud mod os alle.

FOTO FRA JENS GALSCHJØT HJEMMESIDE WWW.AIDOH.DK

der vil gerne med til afsløringen af kunstinstallationen, så derfor har Amnesty International arrangeret hele to ferniseringer på mandag.

Første gang bliver kl. 10.30, hvor lokalafdelingen byder velkommen, og derefter taler Monica Ritterband, der er amnestys protektor. Til sidst er der underholdning for børnene af Peter Mygind.

Klokken 12 gentages programmet, men her får råd-

mand Ruth Larsen også mikrofontid.

Inden for på Rådhuset bliver der vist billeder af alverdens børn og deres livsvilkår.

Der er en lysbilledserie om tilblivelsen af kunstinstallationen ude på Flakhaven, og udstilling af tegninger, digte og andet om børns vilkår lavet af skolebørnene fra de deltagende skoler.

"Lige nu må jeg sige, at jeg har et anstrengt forhold til hænder."

Jens Galschiøt,
kunstner

14 NOV. 2000

Foto: CARSTEN ANDREASEN

HVOR ER MIN HÅND? - Medvirkende skolebørn leder efter netop deres hånd i Amnesty Internationals og Odense-kunstneren Jens Galschiøts projekt "Hænder og Sten", som i denne uge kan ses foran Odense Rådhus.

En skov af hænder

Den store plads Flakhaven foran Odense Rådhus er i denne uge fyldt med hænder af sten. Der er knyttede næver, strittende fingre og forsigtige hænder overalt, mens skolebørn, som har lagt hænder til, går rundt og leder efter netop deres egen hånd.

Det er Amnesty International og Odense-kunstneren Jens Galschiøt i samarbejde med skolebørn fra Odense, der står bag skoven af hænder på Flakhaven. Kunstværket, der er en afstøbning af 2.300 barnehænder i densitet, der er en speciel betontype, skal gøre opmærksom på de overgreb, som børn udsættes for overalt i verden.

I går var der efter et par måneders intenst arbejde på de mange deltagende skoler officiel åbning af udstillingen "Hænder af Sten - et udsagn om børns vilkår". Og de mange hænder bliver stående på plad-

sen indtil torsdag. Senere skal hænderne til København som led i en Amnesty-udstilling.

»Hele fidusen ved projektet er, at så mange børn har været involveret. De har talt om det indbyrdes, og de har talt om det hjemme. Det har sat noget i gang, og det er jo herligt. Lærerne og skolerne har været meget positive og engagerede i projektet,« siger en begejstret Jens Galschiøt midt i skoven af hænder.

Samme holdning har Odenses skolerådmand Ruth Larsen (S), der især hæfter sig ved, projekt "Hænder af Sten" har fået så mange forskellige børn til at være fælles om en opgave, der også har sat tanker i gang.

»Det er jo børnene, der skal være med til at påvirke verden,« siger Ruth Larsen.

niels.hoejland@jp.dk

Udklip af:

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

14 NOV. 2000

HÆNDER: FYN'S STØRSTE FERNISERING PÅ FLAKHAVEN

Der var et mylder til fyns absolut største fernisering i går. Langt de fleste af de mange hundrede børn fra 28 forskellige skoler, der har hjulpet Jens Galschiøt med kunstinstitutionen "Hænder af sten", var mødt frem til åbningen på Flakhaven. Der var så mange, at der blev holdt officiel indvielse med taier og underholdning hele to gange i rådhushallen. "Hænder af sten" er blevet til på initiativ af Amnesty Internationals lokalafdeling i håb om at sætte fokus på børns vilkår i verden. Amnesty har også leveret materiale om børnemishandling, prostitution, narkomisbrug og om børn som soldater til skolerne, og med det som baggrund har eleverne lavet en stor plancheudstilling i rådhushallen. Den kan ses, så længe hænderne står på Flakhaven, og det gør de til og med torsdag. Mens de mange fremstrakte hænder står opstillet på Flakhaven vil der døgnet rundt være vagter på for at forhindre hærværk. (raast)

FOTO: KIM RUNE

13 NOV. 2000

Nybo har visionerne

Af Stig Nordestgaard

Ingrids Allé 11, Rikkeminde

POLITIK: Morgenkrydderen slog to saltomortaler og landede på gulvet med syltetøjet nedad, da jeg læste Stiftstidendes mening om folketingskandidaternes mangel på gennemslagskraft.

Efter 20 år med adresse i Odense står tre personer for mig som lysende eksempler på personlighed, visioner og gennemslagskraft.

Nemlig Kristian Isager, Jens Galschiøt, Christoffer- sen og Benny Nybo. Isagers berømmede

Brandts Klædefabrik og Jens Galschiøts verdenskendte kunsthappenings kender de fleste til, men Benny Nybos enestående og utrættelige arbejde med H. C. Andersen er nok mindre kendt.

Nybo har i en årrække trodset stærke politiske kræfter fra det officielle Odense, og alligevel formået at skabe to meget flotte traditioner: H.C. Andersens Børnefødselsdag og de årlige uddelinger af HCA-priser.

Vi kan takke Benny Nybo for disse glade traditioner. Han var idemanden og initiativtageren.

"At beklikke Nybo for manglende gennemslagskraft er noget forvrøvlet sludder."

Hvis Odenses politikere og embedsværk ikke havde haft så travlt med at lægge hindringer i vejen for Nybos ideer og arbejde, kunne vi være nået meget længere med HCA-traditionerne.

At beklikke Nybo for manglende gennemslagskraft er noget forvrøvlet sludder. Det er byens træge politiske klister, som forhindrer Odense i at udvikle sig til en moderne og dynamisk by, krydret med flotte traditioner.

13 NOV. 2000

Hænder af sten rækker mod himlen

Tusindvis af stenhænder vil række mod himlen, når kunstneren Jens Galschiøt i dag præsenterer en omfattende kunstinstitution på Rådhuspladsen i Odense. Formålet er at sætte fokus på børns vilkår i verden og i Danmark. Mængden af hænder vil virke overvældende, og samtidig er hver hånd unik, idet 3.000 skolebørn har deltaget i projektet. Projektet er blevet til i samarbejde med Amnesty International, og tanken er, at udstillingen af hænderne skal gå videre til København og - som mange af Galschiøts øvrige projekter - også til udlandet. *Inf.*

Århus Stiftstidende

13 NOV. 2000

DET SKER

I Danmark

Børns Vilkår og Amnesty International holder fernisering på Jens Galschiøts skulptur "Hænder af sten" på Flakhaven i Odense. Skulpturen skal sætte fokus på børns vilkår verden over.

13 NOV. 2000

I Danmark

Børns Vilkår og Amnesty International holder fernisering på Jens Galschiøts skulptur "Hænder af sten" på Flakhaven i Odense. Skulpturen skal sætte fokus på børns vilkår verden over.

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

13 NOV. 2000

DER FLAGES...

...foran Odense Rådhus, fordi Amnesty Internationals udstilling "Hænder af sten" i dag åbner. På Flakhaven har Jens Galschiøt opstillet 3000 stenhænder, fremstillet i samarbejde med lærere og elever på 28 skoler, og i rådhushallen udstilles tegninger og digte, og der vises en lysbilledserie. Udstillingen åbnes to gange - klokken 10.30 af Monica Ritterband, Amnestys protektor, og klokken 12 af skolelederman Ruth Larsen (S).

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

13 NOV. 2000

DET SKER

DANMARK I DAG

Børns Vilkår og Amnesty International holder fernisering på Jens Galschiøts skulptur "Hænder af sten" på Flakhaven i Odense. Skulpturen skal sætte fokus på børns vilkår verden over.

Fiere mænd står ved retten i Odense, 10. afdeling, tiltalt for et millionkup mod en pengetransport fra Arbejdernes Landsbank i august. Chaufføren på pengetransporten er blandt de tiltalte.

Retten i Rødding behandler sag mod 28-årig mand, der er tiltalt for at have produceret og solgt ca. 60.000 cd'er med piratkopierede edb-programmer.

22 NOV. 2000

Håndsrækning på Flakhaven

Der skulle have været 3000, men det blev "kun" til ca. 2000 hænder, der blev plantet på Flakhaven i sidste uge, da Amnesty Internationals lokalforening i Odense markerede den internationale børnedag i samarbejde med multikunstneren Jens Galschiøt. Han havde foreslået at lade alle skolebørn i Odense lave en hånd hver. Nogle af dem gik i stykker og andre kom for sent i gang, men stort set alle skolebørn forsøgte sig med denne håndsrækning. - Det symboliserede verdens lidende børn og børnene i Odense, der rakte hænderne ud mod hinanden, forklarer Lill Ewald fra Amnesty International, der betegner arrangementet som en succes. - Det gik over al forventning, siger hun. (Foto: Hasse F)

Udklip af:
Arbejderen

21 NOV. 2000

Pris til antinazist

Socialpolitisk Forening tildelte i går tillidsmand Walter Marcussen Fernando-prisen for hans aktive kamp mod nazismen.

Prisen, der består af en bronzefigur af billedkunstneren Jens Galschiøt-Christoffersen, kalder Socialpolitisk Forening selv for »socialpolitikens Oscar«.

Walter Marcussen, der er tillidsmand for gartnerne på Vestre Kirkegård, får prisen fordi han er en af »dagligdagens anonyme helte«, hedder det i Socialpolitisk Forenings begrundelse for at tilkende ham prisen.

Walter Marcussen har blandt andet været med til at starte »krystalnatedemonstrationerne, og har også været med til at arrangere andre antinazistiske demonstrationer, blandt andet ved retssagerne mod nazileren Jonni Hansen.

Det har han også betalt prisen for oplyser Socialpolitisk Forening. Walter Marcussen har været udsat for nazistisk chikane, men fortsætter alligevel sit antinazistiske arbejde.

17 NOV. 2000

modvind

Af Jesper Jensen,
forfatter.

Gummistøvletid?

»Der er brug for en ny retorik på venstrefløjen«. Jeg husker ikke, hvor jeg har læst det, men det er formentlig kommet fra en velmenende opportunist, som ønsker venstrefløjen alt godt - når nu vedkommende selv er stået af.

Alt er - igennem alle konfrontationer og al globalisering - det samme: der er fattige og der er rige. Der er arbejdstvang for føden for nogle - og ikke for andre. Der er nogen, der ejer, og nogen, der skylder.

Det gælder privat, det gælder globalt. Det gælder enkeltmennesker, og det gælder stater. De herskende ejendomsforhold og de sejrende produktionsforhold skærper spændingerne overalt i verden - og lokalt.

Jeg er et teatermenneske; jeg har gjort vejen fra kældrenes tekniske nøjsomhed til store sceneres generøse virkemidler. Jeg er som sådan en lovlig forhenværende person og dertil - hvilket ikke kan have undgået dette blads læsers opmærksomhed: en alt for gammel mand.

Jeg hæver alligevel fornøjet min røst i ørkenen og mimrer: Når man bruger fornyelsen i kampen mod forståelsen, så er man i modens vold og dermed i kapitalens.

Holberg bliver hverken morsommere eller skarpere af at blive opført i badeværelsesscenografi, og Shakespeare bliver ikke mere forståelig af at blive spillet i gummistøvler.

Efter det sejrherrene så naivt betegner som »kommunismens fald« mener progressive opportuniste, at der brug for et nyt sprog på venstrefløjen.

Det er umoderne at tale om klassekamp. Det er umoderne at tale om forandring. Der er brug for en ny sprogbrug, der kan samle. Siger man - samtidig med, at man siger, at der ikke længere er nogen at samle.

Det der i gamle dage hed »solidaritet« er ikke bare umoderne, det er i markedsmechanismens hellige navn afskaffet! Vi er jo i samme båd, vi må alle sammen tage bestik af konkurrenceevnen. Så »vi« kan vinde; over hvem?

Naturligvis har de ret: verden, medierne og moden har ændret sig, og der altid brug for at bringe sproget a jour - for at kunne imødekomme det af medierne og moden stedse forringede forståelsesberedskab.

Men fattigdom og elendighed, voksende ulighed, globalisering (læs: imperialisme), fusioner (læs: monopolisering), fangehuller, tortur og korruption kan ikke snakkes væk med nye ord (Newspeak?).

Profitmaksimering kan heller ikke i dag efter »liberalisering« og »økonomiske reformer« reduceres til personlig grådighed. Nej, i Verdensbankens og Den Internationale Valutafonds sprogbrug er der tale om »fremskridt« og »forbedringer«.

Så det virker gammeldags at sige, at fattigdom, elendighed, ulighed og undertrykkelse vokser. Og moderne at kalde dem beklagelige parametre i den bro-lende udvikling, som fejres med stjernebesatte faner, unionsdannelse og oprustning.

Glem Karl Marx' forskning, glem Lenins analyser, glem Maos formaninger. Det kan alt sammen genopføres i badeværelser, iført moderigtige gummistøvler med Mickey Mouse og Anders And i hovedrollerne.

Men OK, ret skal være ret, og man skal ikke kaste med vrang, når man selv er et skrog. Gummistøvler er da hensigtsmæssige, når man vader i mudder. Man skal bare huske, at man får sure tæer.

PS:

Bemærk tendensen til at afskaffe værnepligten. Frygten for et bevæbnet folk imødegås ved hjælp af betalte lejesoldater.

(Af hensyn til Schengenaftalens registre og Europols overvågning skal jeg understrege, at denne demokratiske iagttagelse på ingen måde skal opfattes som en opfordring til vold eller selvtægt - endsige til aktiv modstand mod de af EU og US underkøbte diktaturer.)

Disse skribenter er faste bidragydere til Modvind:

Bente Hansen, Mikael Witte, Ulla Røder, Finn Sørensen, Christian Juhl, Preben Wilhelm, Jens Galschiøt, Jesper Jensen, Line Barfoed og Janne Hansen.

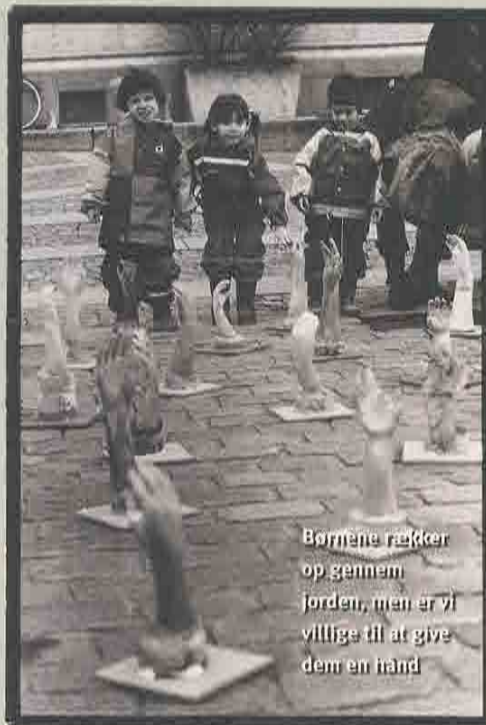

Udklip af:

FOLKESKOLEN

30 NOV. 2000

1014

Børnene rækker op gennem jorden, men er villige til at give dem en hånd

Hænder af sten

28 af Odenses skoler har i samarbejde med kunstneren Jens Galschiøt og Amnesty International lavet en installation på byens rådhusplads, Flakhaven. Den bestod af afstøbninger af 2.300 hænder opstillet med det formål at sætte fokus på børns vilkår i verden. De skulle vække til diskussion om, hvilke konsekvenser sult, børnearbejde, militærtjeneste og prostitution har på fremtidens voksne og fremtidens verden. Der måtte holdes fernisering i to omgange for at få plads til de mange fremmødte børn.

Udklip af:

OTTERUP AVIS

14 NOV. 2000

Tusindvis af stenhænder gør opmærksom på børns vilkår

Billedhugger Jens Galschiøt står nu bag endnu en kunstnerisk happening, denne gang midt i Odense.

I samarbejde med Amnesty International har kunstneren opstillet flere tusinde stenhænder på Rådhuspladsen i Odense. Hænderne skal symbolisere børn verden over, som rækker hænderne frem i et råb om hjælp.

Fomålet er at sætte focus på børns vilkår i verden, og sætte en diskussion igang om-

kring hvilke konsekvenser for eksempel sult, børnearbejde, militærtjeneste og prostitution har på fremtidens voksne og fremtidens verden.

- Vores hænder er en uundværlig del af vores kropssprog og råder over uendeligt mange udtryk. De er samtidig vores krops vigtigste værktøj til at mærke og bearbejde verden, siger Jens Galschiøt. - I denne kunstinstitution er disse muligheder sat

i stå, da hænderne fremstår som forstenede eller fastfrosne.

De mange tusinde stenhænder er lavet i samarbejde med 3000 skolebørn og deres lærere på 28 skoler i Odense. Disse skoler har også modtaget skriftligt materiale, der er brugt i undervisningen om børns rettigheder og vilkår verden over.

Udstillingen åbnede igår med to gange fernisering. De mange børn, som har været med i arbejdet, ønskede at deltage, og derfor var man nødt til at afholde ferniseringen to gange.

Udklip af:

Børsen

15 NOV. 2000

Børnehænder af sten

Amnesty International og billedhuggeren Jens Galschiøt står bag en omfattende kunstinstitution, hvor flere tusinde børnehænder af sten, er sat op på Flakhaven i Odense. De mange hænder vil for nogle virke overvældende og måske endda truende, forventer kunstneren.

Men værket skal også diskutere konsekvenserne af sult, børnearbejde, militærtjeneste og prostitution. Hænderne er lavet i samarbejde med 3000 skolebørn fra Odenses skoler, der også har taget temaet om børns vilkår i verden op i undervisningen.

Liwoni

Udklip af:

OMRÅDEAVISEN
NORDFYN

28 NOV. 2000

Hænderne op.

Fortællende hænder

»Der er hænder, som hvide liljer og hænder som roser i knop der er hænder med stærke viljer en hånd kan være så smuk«.

Flakhaven i Odense var en skov af hænder. Hænder der udtrykte afmagt, glæde, misbilligelse og foragt. Hænder der udtrykte frygt og svigt. Der var hænder, der slet ikke var der. Defekte hænder og smukke hænder.

Ængstelige og bekymrede hænder og stærke og frie hænder.

»Der er stærke vemodige hænder og hænder der aldrig gir' op der hænder, der kommer imøde og hænder, der vender sig bort«.

Elsa Siegfus sang om Hænderne i min barndoms Giro 413. Kunstneren Jens Galschiøt, Odense har sammen med odenseanske skoleelever »digtet« om hændernes tavse sprog.

En hånd kan være meget talende i sit udtryk.

FUVS Søndag 16. nov. 2002

For første gang i 30 år var rådhushallen i Odense fyldt af festklædte nyudklækkede svende til medalje- og legatfest.

FOTO: BIRGITTE CAROL HEIBERG

Håndværkernes store fest

GEN-FØDSEL:

En faglig tradition blev genoplivet i går på Odense Rådhus

Af Jens Færgemann
jfa@fyens.dk

For første gang i mere end 30 år var rådhushallen i Odense i går de fysiske rammer for en medalje- og legatfest.

Det var Haandværker- og Industriforeningen i Odense, der var vært ved festen, som indtil 1960'erne var en fast tradition. Hvert år samlede byen årets nyudlærte svende i rådhushallen, hvor de blev fejret på behørig vis.

Sidst i tresserne løb tiden imidlertid fra traditionerne,

og de unge svende gad ikke deltage i noget så kedeligt og konservativt. Men det vil de gerne i år 2000.

Rådhushallen var i går pyntet med faglige, røde faner og fyldt til sidste stol med festklædte nyudklækkede svende og deres ligeså flot klædte og pavestolte forældre.

Medaljer i lange baner

Til det nye årtusindes version af medalje- og legatfesten var det kun de svende, der har gjort det særligt godt, der var plads til. Omkring 90 var der

af dem fra de vidt forskellige uddannelser på Odense Tekniske Skole, Dalum Tekniske Skole, Gartnerskolen Søhus og Beklædningsfagskolen.

De fleste fik medaljer, nogle fik legater, og to personer havde gjort sig fortjent til både medalje og legat.

Udover svendene var der også en pris til Odense Kommunale Tandpleje, som fik Odense Tekniske Skoles jubilæumspris. Og så udnævnte Haandværker- og Industriforeningen for første gang en lokal æreshåndværker. Den

første der kan smykke sig med den titel blev Næsby-kunstneren Jens Galschiøt.

Middag med dresscode

Rådhusets del af festlighederne sluttede med en reception i husets egen festsal. Men festen fortsatte om aftenen og natten med gallafest på H.C. Andersen Hotel med en kuvertpris på 780 kroner og påkrævet mørkt tøj eller smoking.

■ Side 5

À JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14

2200 København N

Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

- 5 DEC. 2000

I modsætning til de spredte hænder på Flakhaven, står de på Amtscentret for undervisning helt samlede og giver derfor et mere bastant udtryk.

FOTO: JØRGEN HANSEN

Børnehænder på vandring

HÆNDER AF STEN: Fra Flakhaven er turen gået til Amtscentralen

Af **Knud Raasthøj**
raast@fyens.dk

ODENSE: De virker faktisk mere bombastiske, truende og bedende, selv om der kun er ca. halvt så mange børnehænder, som da de var udstillet på Flakhaven.

I dag er 1600 af Jens Galschiøts og Amnesty's børnehænder udstillet på Amtscentralen - eller Amtscentret for undervisning, som det rettelig hedder, på Ørbækvej. Her har personalet arrangeret hænderne helt tæt sammen i en stor cirkel, der skal symbolisere jorden. Gennem cirklen går en sti flankeret af levende lys for at vise, at der går en vej gennem elendigheden mod lyset.

Børns elendighed

Hænderne, som mange vil huske fra udstillingen på Flakhaven, er blevet til på

fordring af Amnesty Internationals fynske afdeling. Ideen er omformet til kraftfuldt kunstudtryk af kunstneren Jens Galschiøt, der fik fremstillet de mange børnehænder med hjælp fra 3000 børn fra 28 skoler i Odense.

Kunstværket "Hænder af sten" skal hjælpe os til ikke at glemme de millioner af børn verden over, der lever på gaden, tvinges til prostitution, bliver sendt i krig eller dør af sult.

Vandrende hænder

Det er meningen, at børnehænderne skal gøre indtryk på mange, så derfor er de fremstillet til at kunne pakkes ned og sendes rundt. Og første stop på vandringen er altså Amtscentret for undervisning, hvor de udstilles til efter jul.

- Men mine kunstværker er jo berejste, og der er flere båd

de i Danmark og udenfor, der har vist interesse for hænderne, siger Jens Galschiøt.

"Hænder af sten" skal blandt andet udstilles på Gammel Torv i København, og Århus har også vist interes-

se for at få udstillingen.

Dernæst går turen til udlandet, så bor man i Odense, og har man endnu ikke set udstillingen, er muligheden der altså frem til jul på Amtscentralen.

Jens Galschiøt er i øvrigt ved at lave et meddelelsesstem, så de 3000 Odensere og deres lærere hellere kan følge med i, hvor hænderne befinder sig. *dårligt tiker*

Udklip af:

Fyens Amts Avis

5 - DEC. 2000

● Kunstneren Jens Galschiøts og Amnesty's 1600 børnehænder i det imponerende kunstværk »Hænder af sten« er fra i dag frem til jul udstillet på Amtscentret for undervisning, Ørbækvej i Odense.

Udklip af Arbejderen 17 Dec. 2000

- Direktøren skal bruge 14 til 15 mand fordi han vil udvide produktionen. Det er også en af grundene til at vi holder fast i kravet om en overenskomst. Når de bliver så store skal der ordnede forhold til, siger Ejvind Hansen, formand for SiD i Nørre Rangstrup.

- Vi stopper alle og gør dem opmærksom på, at der er konflikt på virksomheden. Vi opfordrer ham til at køre forbi. Vi forklarer, at vi ikke kan få overenskomst med firmaet. Det er på diplomatisk vis og op til chaufføren, siger Jørgen Christensen, aktivitetskonsulent i SiD's 11. distrikt.

- Jeg oplever ikke, at vi har befolkningen imod os, siger Irene Høgh, næstformand i KAD Vojens.

Fotos: Engin Dogan

På blokadevagt i Strandelhjørn

ARBEJDSKAMP

Siden 29. oktober har der været blokade af International Bag Industry i Sønderjylland

Vi møder Irene, Jørgen og Ejvind i den lille landsby Strandelhjørn syd for Vojens. Strandelhjørn består af omkring 20 huse og de tre står foran en ældre bygning, der rummer et firma, der laver plastikposer med tryk på. International Bag Industry hedder firmaet.

Fagforeningerne KAD, SiD og HK har i flere år forsøgt at få en overenskomst med direktøren. Men han nægter. Derfor er der etableret blokade imod firmaet.

- Vi har stået her siden den 29. oktober i år. Vi samler folk fra de tre fagforeninger, forklarer Jørgen Christensen, aktivitetskonsulent i SiD's 11. distrikt, da vi er bænket i KAD's varevogn.

Det er en kassevogn, som bruges som varmetue og til spisepauser.

Blokadevagterne har for få timer siden igen fået deres grønne blokadeskilt af direktøren. Han havde taget skiltet, fordi det stod på hans grund. Men et telefonopkald fra politiet fik ham til at udlevere det igen.

Direktør Børge Nielsen er tydelig irriteret over blokaden. Han er ivrig fotograf og tager billeder af alle blokadevagter.

Positiv befolkning

Der imod er de fleste indbyggere i landsbyen positive over for blokadevagterne. Det havde Irene, Jørgen og Ejvind ikke ventet, da de for seks uger siden startede blokaden.

- Vi får en snak med folk, men vi har da ikke fået, hvad jeg vil kalde en kontakt. Vi gik ud fra at have byen imod os, fordi vi ikke kan komme ind på virksomheden. Men det er kun få her i byen der arbejder på Bag Industry, siger Jørgen.

Siden 29. oktober i år har der været blokade mod firmaet International Bag Industry i Strandelhjørn i Sønderjylland. Der er blokade fra klokken 7 morgen til efter 22 om aftenen. På billedet dagens blokadevagter, Irene, Jørgen og Ejvind

- Det er jeg helt enig i. Jeg oplever ikke, at vi har befolkningen imod os, tilføjer Irene Høgh, næstformand i KAD Vojens.

Fagforeningerne sender folk til blokade efter en turnusordning. Der er blokade fem dage om ugen fra morgen til aften. En dag om ugen står man på skift.

Bryder blokaden

Hver dag bryder de 17 ansatte på Bag Industry blokaden og går forbi blokadevagterne. Det samme gør mange vognmænd og organiserede chauffører.

Mens Dagbladet Arbejderen er på besøg kører en lastbil fra postvæsenet ned til virksomheden og læsser af.

- Vi stopper alle og gør dem opmærksom på, at der er konflikt på virksomheden. Vi opfordrer ham

til at køre forbi. Vi forklarer, at vi ikke kan få overenskomst med firmaet. Det er på diplomatisk vis og op til chaufføren, siger Jørgen.

Irene, Jørgen og Ejvind mener ikke, at tiden er til fysisk blokade, hvor man lægger sig foran bilen.

Posten er nu kommet på den sorte liste over vognmænd, der bryder blokaden. Det er faktisk ulovligt af chaufføren, fordi konflikten er lovligt varslet og LO har erklæret sympatikonflikt.

Det er mest vognmænd, der bryder blokaden. Det er et problem, fordi vognmanden både er medlem af arbejdsgiverforeningen og har organiserede chauffører, der er medlem hos SiD. Kun 20 til 30 procent af chaufførerne kører igen uden at læsse af.

Skrub af

Oprindeligt kom kravet om en overenskomst fra medlemmerne på virksomheden.

Da konflikten på Bag Industry startede for flere år siden ville fagforeningerne trække deres medlemmer ud. Men i stedet for at følge fagforeningen, bukkede de under for direktørens trusler. De blev på arbejdspladsen og meldte sig ud af fagforeningen.

I dag er blokadevagterne er ikke i dialog med de 17 arbejdere, der bryder blokaden mod virksomheden. Den eneste kommentar fra strejkebryderne er: »Skrub af, I har ikke noget at gøre her«.

- Det kan godt virke lidt frustrerende. Det har været vores medlemmer. Og vi tænker faktisk på deres ar-

bejdsforhold. Det er derfor vi står her, siger Irene Høgh.

Hun tror at hendes medlemmer har følt sig truet til at melde sig ud af fagforeningen for at blive på virksomheden, da fagforeningerne erklærede strejke. Der er ikke mange muligheder for at få andet arbejde i lokalområdet.

- Har de mulighed for at få deres job igen på International Bag Industry efter en strejke. Det er et stort spørgsmål. Enten støttede de en strejke og blev fyret, eller også blev de og sikrede deres job. Det var det valg, som direktøren gav dem, siger Irene.

Vil udvide

Det ser lige nu sort ud på grund af direktørens stejle holdning over for en overenskomst. Men de tre blokadevagter er optimister påpeger de.

- Direktøren skal bruge 14 til 15 mand fordi han vil udvide produktionen. Det er også en af grundene til at vi holder fast i kravet om en overenskomst. Når de bliver så store skal der ordnede forhold til, siger Ejvind Hansen, formand for SiD i Nørre Rangstrup.

Ejvind Hansen er overbevist om at fagforeningerne kan forhindre at direktør Børge Nielsen bygger større produktionshal.

- Absolut. Ellers kan vi lige så godt pakke sammen i dag, understreger han.

Der er sympatikonflikt inden for byggeområdet, transportområdet, El-området. Sympatikonflikten trådte i kraft på transportområdet den 12 september. På El-området den 19 september.

Tålmodige blokadevagter

Kravet om en overenskomst på International Bag Industry blev rejst helt tilbage i 1996. Det var dengang Grafiske Forbund, der startede konflikten.

Grafisk Forbund er nu opløst og medlemmerne er i dag spredt på flere forbund. I april 2000 genoptog fagforeningerne konflikten. Den 29. oktober i år starter blokaden.

- Jeg har det da ikke godt med, at det tager så lang tid. Men vi har hele tiden troet på, at vi vil få en overenskomst. Ellers blev vi ikke ved. Men nu skal der nok også flere initiativer til, siger Irene.

- Vi ville helst sidde ved forhandlingsbordet. Men vi ved at vi kan sikre ordnede forhold på virksomheden. Men på et tidspunkt er vores tålmodighed også brugt op, siger Jørgen.

De tre fagforeninger KAD, SiD og HK er enige om, at blokaden mod virksomheden nu skal trappes op. Den skal blandt andet være mere synlig og nogle større markeringer ved virksomheden bliver diskuteret. p.n.

Vognmænd der brød blokaden den 2. december

Contino A/S, Industrivej 32, 6330 Padborg

Åge Vestergård Larsen, Klostermarken 3, 9550 Mariager

M. Larsen Vognmandsforretning, Vibeholmsvej 5, 2605 Brøndby

Bent Matzen, Buen 8, 6541 Bevtøft (Storskald)

Wolfgang Eggert, Byggebjerg 4, 6534 Agerskov (Snedkerfirma)

ningen bestod af en lang række ansigter/hoveder der i en maskeform trænger sig gennem en mur.

Fascinationen af beklædningsgenstande førte til samarbejde med de nu afdøde modeskabere Erik Mortensen og Jean Voigt og i 1990 skabte Galschiøt 'Ringbærerens jakke' også kaldet 'Frodos jakke' til Dronning Margrethes 50 års fødselsdag. Gaven var bestilt af Beklædningsindustriens Brancheforening og er opstillet i Marselisborg Slotspark i Århus, hvor der er fri adgang, når regenten ikke opholder sig på slottet. Jakken er en tolkning af såvel det tekstile som af Tölkens hovedværk 'Ringenes Herre,' som dronningen tidligere har skabt illustrationer til.

Samarbejdet med modeskaberens Erik Mortensen (1926-98) førte til, at Mortensen udvalgte en kjole (fra sin tid hos modehuset Scherrer, Paris) fra sin lange karriere som Jens Galschiøt skulle omsætte til en skulptur, der i oktober 1999 blev opsat i på Brummersplads bag Beklædningsfagskolen i Odense. 'Blækspruttekjolen' fra kollektionen 1992/93 skulle gennem flere prøver og bearbejdningsindener inden den 90 kg tunge bronzeskulptur kunne godkendes af Galschiøt - Erik Mortensen nåede aldrig at opleve resultatet. Der skulle to støbninger samt ætsninger i overfladen til for at mønstringen i kjolen kunne træde frem som struktur i formen. For at forvandlingen fra elegant haute couture kjole til dynamisk og 'levende' skulptur skulle lykkedes var det nødvendigt at indtolke en levende person i kjolens rammer. Der blev derfor lavet en kopi af kjolen til en udvalgt model. Hendes kvindelige former blev der taget et aftryk af, og de blev igen yderligere forstærket og rundet så man kunne fornemme personens bevægelser gennem stoffets fald og folder i en let fremadskridende positur.

Den dybe forståelse og tolkning af forholdet mellem krop, beklædningsform, stoffets draperingsspil i tekstilets mønstring og struktur samt personens bevægelsesmåde har Galschiøt fælles med Erik Mortensen. Resultatet er blevet et slags fastholdt tøvende graciøsitet, der folder sig ud i det store udendørs rum, hvor skulpturen hele tiden vil ændre karakter med lysets og vejrets forandring. For at forstærke det bevægelige er skulpturen anbragt på en stor klippeblok, der gennem sin ujævnt stigende form transformere en stærk understrøm af rå energi fra underlaget op til bronzen, så den næsten opleves som en galionsfigur på et skib, der bruser frem gennem havet. Dette indtryk forstærkes ved, at stenblokken i forvejen står på en plads af stenfliser, der breder sig ud til siden og bagved skulpturen som en rolig vandoverflade. Den rå granitblok opleves desuden som en afbalancering af kjolens såvel kulturelle som kunstneriske formfuldendte skønhed.

Galschiøts arbejde med skønhedens udtryk er den anden side af hans dybe humanistiske livsholdning. Ingen skønhed uden gru, intet mørke uden lys. Vi har brug for at blive mindet om begge dele

for ikke at forstene som mennesker i åndløshed og forbrugerisme. Det er derfor godt, at der stadig findes levende kunstneriske dinosaurer som Jens Galschiøt, der tør sætte sig selv på spil og skabe synlige erfaringer af gru og skønhed.

"BLÆKSPRUTTEKJOLEN" EFTER ERIK MORTENSENS KJOLE FRA 1992/93 FRA Huset S'CHERRER, PARIS. OPSTILLET VED BEKLÆDNINGSFAGSKOLEN, ODENSE, 7/10-99.

Jens Galschiøt er bosat i Odense, hvor han arbejder på sit 2000 m² store atelier, der ud over bronzestøberi og værksted også indeholder et galleri og skulpturpark, hvor det er muligt at få et indblik i denne kunstners forunderlige univers.

Atelier åbent alle hverdage 8.00-16.00

Banevænget 22 - 5270 Odense N - Tlf.: 6618 4058 - Fax: 6618 4158 - E-mail: aidoh@aidoh.dk

Fotos og yderligere oplysninger på Internettet: www.aidoh.dk og www.haute-couture.dk

Af ERIK MEISTRUP

JENS GAL SCHIØT ET FYNSK KUNSTFÆNOMEN

JENS GAL SCHIØT

DEN ENLIGE DINOSAURUS I DANSK KUNST

Jens Galschiøt, Odense er et paradoks i den danske kunstverden. På den ene side anerkendes han ikke af de ledende kunstinstitutioner og førende aviser og er udsat for en reel undertrykkelse i form af, at man vender det blinde øje til hans værker og projekter. På den anden side er han en af de mest kendte og omtalte danske kunstnere i udlandet, hvor opmærksomheden om hans værker spænder fra Hong Kong til Brasilien, Mexico, Berlin, Spanien, USA m.fl. Ikke engang Per Kirkeby rækker så langt ud. Faktisk kan Jens Galschiøt betegnes som en af senmodernitetens (efter 1980) største internationale danske kunstner.

Jens Galschiøt spænder vidt i sin kunstneriske produktion fra smykker og små fine skulpturer til enorme politisk betonedede skulpturer. Der er ingen tvivl om, at det er de politiske skulpturer og hans tilhørende politisk-humanistiske arbejde, der har sat ham uden for det "fine selskab." Kunstnere der er så gammeldags, at de fastholder et overordnet socialt perspektiv på hovedlinjerne i kunstproduktionen er ikke særlig velsete. Når man skal være noget på kunstscenen og modtage de store offentlige tilskud (fra bl.a. Kunstfonden), skal man helst være bosiddende i København, være en del af slængt omkring Kunstakademiet samme sted og gøre sig som mediestjerne. Det sidste betyder bl.a., at man nok må lave ravage som at smadre biler og udstille dem på Kongens Nytorv, eller brænde en pølsevogn af i Århus og bruge slagord om forbrugersamfundet, men det skal ikke betyde noget andet end at være en del af en markedsføringsstrategi. Galschiøts konsekvente etisk-moralske stillingtagen i valget af projekter og skulpturer som har en konkret anledning er for meget for mange, der gerne vil nøjes med kunstverden som karrierevalgmulighed eller sofistikeret baggrundsunderholdning. Faktisk har

Galschiøt i mere end et 10-år arbejdet ud fra en tankegang om sammensmeltning af sociale-samfundsvilkår med kulturelle-kunstneriske udtryksmåder i en globaliseringsstrategi.

I tidsskriftet Kunst nr. 5, 2000 skriver Galschiøt bl.a., at "Man kan ikke være for eller imod globalisering. Der har altid været en globalisering af kulturen i gang.... Forskellen (fra tidligere) er måske den hastighed, som det foregår med." Han fortsætter med at diskutere hvad kvalitet i kunst er og hvem der bestemmer det. De (elitære) kunstkere har formået at bestemme således, at hvor i verden man end går på kunstudstilling, så ser man værker, der stort set holder sig inden for den samme ramme. "Det er som at gå på McDonalds restauranter jorden over...alt er genkendeligt og trygt og uendelig kødeligt." Denne kendsgerning siger Galschiøt, er "med til at smadre og marginalisere lokale kulturer (der) bliver til lavstatus." De reduceres til billige turistvarer, hvorved den bærende kultur reduceres til underholdning. Men det var fra disse mange lokale - og betegnet primitive - kulturer, at mange af modernismens højstatus kunstnere med Picasso i spidsen hentede ny inspiration, kreativitet og vitalitet i første halvdel af det 20. århundrede. På hjemmebanen var det Asger Jorn der arbejdede med at inkorporere 'primitive' og historiske kulturtegn i den abstrakte ekspressionisme, der var hans værker. For Galschiøt gælder det om at vende kultur- og kunstudviklingen fra McDonaldisering til anerkendelse af mangfoldigheden og "til at bevare menneskehedens kulturelle diversitet." Et udtryk for denne holdning er, at når Jens Galschiøt får sine skulpturer stillet op i udlandet, så er det altid i samarbejde med brede folkelige bevægelser eller lokale faglige organisationer, der arbejder for at forbedre almindelige menneskers vilkår. På mange måder er Galschiøts indstilling og arbejde i direkte forlængelse af den tyske kunstner Joseph

Beuys (1921-86) krav om et 'Gesamtkunstwerk'. Det betyder, at kunsten (værket) fungerer i et socialt rum, hvor publikum "bidrager med egne tanker." Man - altså både kunstner, publikum, institution og kritikere må tage del i en helhed, hvor "kunsten retter sig mod den energi der findes i følelserne og udvikler dem til en erkendelsesform."

MELLEM GRU OG SKØNHED DE POLITISKE SKULPTURER

Jens Galschiøt arbejder i den ene ende af sin produktion med skulpturelle udtryksformer, der er en stillingtagen til nogle af de største udfordringer til de grundlæggende levevilkår og menneske-retrigheder nemlig undertrykkelse, fornedrelse, mord, udslættelse, lovn, krig, udbytning og ødelæggelse. Man kommer til at mindes Berry

McGuire's gamle hit fra 1960'erne: (You don't believe that we are) On the Eve og Destruction, hvor det generelle perspektiv på den politiske situation forsøges fastholdt midt i forbrugerglæde og tryghedsnarkomani. Dybest set - filosofisk forstået - vil vi altid befinde os på randen af destruktion på grund af vores dødelighed og vores forsøg på at beherske naturen og andre mennesker gennem teknologien og/eller magt. Galschiøt tager den humanistiske arv fra det 20. århundrede (fra Verdenskrige til Menneskerettigheder) alvorligt og fastholder en linie i al sin produktion både den, der skildrer gru såvel som den, der skildrer skønhed.

Den ene hovedlinje spænder f.eks. fra projektet 'Min indre Svinehoved' fra 1993, hvor der blev stillet skulpturer op i 20 europæiske byer. Skulpturen skulle minde os om, at humanismen er en tynd skal over naturen i os selv, og at der altid skal kæmpes for at bevare og udbygge humanismens resultater. Det fulgtes op i 1995 med 'Den stille Død' ved FN's sociale topmøde i København, hvor der var ophængt børnelig og spredt værdikuponer

DETALJE FRA "SKAMSTØTTEN" LIDENDE MENNESKER

for at gøre opmærksom på den store børnedødelighed i verden.

I juni 1997 blev der så opstillet det første eksemplar af skulpturen "Skamstøtten" i Hong Kong for at sætte fokus på Kinas overtagelse af byen samtidig med Kinas fortsatte undertrykkelse af basale menneskerettigheder. Næste eksemplar blev i 1999 opstillet først i Mexico City og senere bragt til delstaten Chipas, hvor indianerne kæmper for at få rettigheder til jord og social goder tilbage.

Den tredje Skamstøtte blev opstillet i Brasilien i år 2000. Først den 17. april foran parlamentet i hovedstaden Brasilia for at mindes overgrebene mod landarbejderne og indianerne (hvor myndighederne ville af med den) og senere fragtet 4000 km til byen Belem, hvor organisationen af jordløse bønder fik den opstillet for at markere Eldorado-massakren. Fjerde udgave vil i 2002 blive opstillet i Berlin som et mindesmærke over ofrene for nazitidens statsterror med systematisk masseudryddelse som resultat. Skamstøtten er 8 m høj og består af 50 ansigter og forvredne menneskekroppe. Meningen med skulpturen er for Galschiøt "at fastholde erindringer om en skændselsergning som aldrig må gentage sig. Skamstøtten er en slags Overgrebenes Nobelpris." Et centralt element ved Skamstøtten i Berlin er det personlige samarbejde mellem kunstneren og overlevende efter holocaust, der betyder, at tidligere kz-fanger indgraverer 10 mill. symbolske streger i skulpturens fundament, så det bliver et mindesmærke over alle offergrupper: jøder, sigøjnere, tvangarbejdere, homoseksuelle, Jehovas vidner, politiske fanger, sorte etc. Skamstøtten er et af 1990'ernes væsentligste kunstværker og et af Galschiøts mesterværker (efter traditionel kunstkritisk målestok). Værket indføjer sig i kunstnerisk tradition, hvor især malerierne Jorns 'Stalingrad' og Svend Wiigs 'Menneskeridt' (1956) danner forbillede både kunstnerisk og humanistisk dvs. politisk. Samarbejdet med Mexico førte bl.a. med sig, at i januar 2001 arrangerede Galschiøt en udstilling i Odense med indianske børns malerier over hver deres livsopfattelse. I august samme år havde han sørget for at invitere den mexicanske marmaler Gustavo til landet i forbindelse med festivalen Images of the World, hvor denne skabte et 13 m værk om globalisering til både Odense og Århus.

I marts 2000 afleverede Galschiøt skulpturen "Budbringeren" til Jubilee 2000-kampagnen, der skulle skaffe opmærksomhed om de fattigste u-landes gældssituation, der hæmmer den sociale udvikling. Skulpturen startede sin danske rundrejse på Kgs. Nytorv i København og fortsatte derpå til en række andre byer herunder Odense, Århus og Aalborg. Skulpturen var senere i Genève, Schweiz som et midtpunkt for de folkelige bevægelser aktiviteter i forbindelse med det sociale topmøde. I september var "Budbringeren" i Prag for at være med i en demonstration for gældsseftergivelse ved IMF og Verdensbankens topmøde. I november samme år var det så opstillingen af "Hænder af Sten" på Rådhuspladsen i Odense. Her var opsat 2500 stenhænder lavet i samarbejde med Amnesty og tusindvis af skolebørn. Igen var det børns vilkår der var målet for aktionen under mottoet Børns Rettigheder er Voksnes Ansvar.

Det var karakteristisk at samtidig med, at "Budbringeren" var på banen var den mest omdiskuterede danske kunstbegivenhed den installation -

ODENSE NOVEMBER 2000, "HÆNDER OG STEN". BØRNS RETTIGHEDER ER VOKSNES ANSVAR. AFTRYK AF BØRNEHÆNDER PÅ TORVET MED S. WIIG HANSENS SKULPTUR, "LIGGENDE KVINDE".

raceløb. Sjældent har kontrasten mellem seriøs kunst og kitsch været mere synlig. Det er åbentbart således at fattigdom i udtryksform og indhold er vejen til kanonisering i kunstinstitutionernes himmel, mens engagement som i Beuys

sociale skulptur, gider man ikke beskæftige sig med i de finere kredse, det er ikke underholdende nok.

SKØNHEDENS SKULPTURER

Jens Galschiøt har også en anden side af sit liv og virksomhed - som vi alle har en lys og en mørk side i vores karakter. I sit arbejde med skønheden som form har han i mange år fokuseret på tøjet, vi bærer som en del af vores kropslighed og ydre identitet. Han er et stærkt sanseligt menneske, der registrerer selv små bevægelser og krøllet i det vi bærer. Han skaber ud fra denne sanselige erkendelse nogle utrolig smukke og nærmest meditative (eftertæksomme) skulpturer. Han ser nogle grundformer og bevægelser og omsætter det til skulpturens sprog, hvad enten det er en strikket bluse, en kjole i sving eller et par krøllet jeans. Det lykkes ham at transformere det levende tekstile udtryk over i bronzens faste form på en måde, der giver hans skulpturer den fornemmelse af liv og bevægelighed, der er afgørende. Det er måske her centralt at forstå, at Galschiøt selv står for hele processen fra den første indskydelse og tegning frem over modeller i voks til selve støbeprocessen. Her bliver intet sendt ud af huset for at blive bearbejdet af andre. Alle værker er gennemarbejdede på eget værksted fra begyndelse til levering. I denne proces indgår også Galschiøts sociale engagement, idet hans værksted samtidig har været et socialt eksperiment, hvor unge har kunnet arbejde med sig selv gennem arbejdet med at være med i såvel kunstprojekter som i sociale projekter med lokalt eller internationalt tilsnit. I 1992 deltog værkstedet således som officielt udvalgt til udsmykningen af det danske udstillingssted ved Expo 92 i Spanien. Udsmyk-

KERTEMINDE HØJSKOLE Seminarieret for kunst og håndværk

Atter i år har vi valgt ikke at udstikke et fælles tema til årsskriftet. Det viser sig at det fælles kommer helt af sig selv. Tiden er et vigtigt begreb i folks bevidsthed. I det begreb ligger overvejelser om hastighed og acceleration; om mængden af informationer og hvordan vi opfatter disse informationer og hvordan de bevidst/ubevist indgår i handling eller ikke handling. Der ligger overvejelser om håndværk, kunst, frie skoler og formidling i fortiden, nutiden og fremtiden. Om tiden til - og tiden det tager at udøve håndværk.

Gæsteskribenten er Erik Meistrup, kultur- og kunstkritiker, konsulent i kommunikation, teknologi og uddannelse. Han er kunstanmelder i Kunstavisen, tidsskriftet Kunst, Dansk Kunst (årbog) og var i år 2000 kunstanmelder for Fyns Stiftstidende. Erik Meistrup beskriver i sin artikel den fynske billedhugger Jens Galschiøt's arbejde gennem de senere år. Artiklen er skrevet med stor respekt for den måde Galschiøt udøver sin kunst og bruger sit håndværk på.

Holdninger er grundlæggende i skabelsen af en debat. Årsskriftet er fuld af holdninger til håndværk, kunst, frie skoler og formidling. Debatten er Jeres!

God fornøjelse

Redaktionen

KLIPPET FRA

15 DEC. 2000

1014

modvind

Af Ole Donbæk
Jensen

SiD Kastrup

Free Agents

Ved mange julefrokoster i år, vil snakken hen over bordet handle om, »Er du også blevet selvstændig. Eller tænker du på det?«

Hvor det tidligere var afgrænsede grupper som tandlæger, læger, automekanikere, revisorer m.m. der tjente deres penge i enkeltmandsvirksomheder, er der nu ved at ske et skifte.

I USA kaldes den nye type selvstændige for Free Agents, og det er en udvikling, som det er værd at forholde sig til, da den på overfladen ændrer en del grundlæggende mekanismer i forholdet mellem arbejdere og arbejdsgivere.

Nogle enkeltmandsvirksomheder opstår fordi arbejde udliciteres eller outsources.

Det kan være et vognmandsfirma, der i stedet for at have egne chauffører får arbejdet udført af de samme chauffører, der kører den lastbil, de tidligere kørte for vognmanden, men nu er de registrerede som selvstændige vognmænd.

For vognmandsfirmaet indebærer den løsning, at de i stedet for overenskomstforhandlinger med fagforeningen, nu forhandler individuelt med den enkelte »selvstændige vognmand«.

Chaufføren, der nu er selvstændig, mister til gengæld rettigheder som overtidbetaling, løn under sygdom pension og fast arbejdstid. Men mange gør det alligevel, fordi det reelt eller ej opleves som en forbedring, at man har sin egen bil og ikke kun er bundet til en arbejdsgiver.

Hvis man i sit almindelig arbejde ikke får brugt det man kan og er god til, er der også mange der starter sit eget lille firma, samtidig med at de har fuldtids lønarbejde. Det kan være socialpædagogen, der laver sit eget firma, der hjælper vanskelige unge, som kommunen har givet op over for.

En banalitet er det vel også, at udviklingen i IT gør det nemmere at arbejde selvstændigt eller ved siden af almindeligt lønarbejde. Man kan nemmere selv eje sine produktionsmidler, samtidig med at den væsentligste produktivkraft er den, der er mellem ørerne.

Men dette ejerskab af produktionsmidlerne medfører ikke, at man er fri for udbytningen og den almindelige kapitalisme, snarere tværtimod, nu er det markedet og kampen for kontrakter for den enkelte der presser ens arbejdskraft.

Hvor den almindelige lønarbejder kan identificere en modpart, vil man

som selvstændig netop stå alene i forholdet til markedet. På nogle områder vil man i vækstperioder kunne opnå indtægter langt udover hvad lønarbejdet kan give, og man kan opleve en frihed for irriterende og inkompetente chefer, men faldet er til gengæld også hårdere når ens projekt eller produkt ikke længere er efterspurgt.

Overudbygningen opstår også, når man går fra den ene projektansættelse til den næste projektansættelse, hvor man hele tiden skal arbejde 125 %. Det går måske fint når man er 25 år, nyuddannet og »sulten«, men efter 5-10 år opstår risikoen for udbrændthed for alvor. Samtidig vil man typisk arbejde langt mere end de 37 timer om ugen.

Den almindelige fagbevægelse organiserer lønarbejdere, der har en arbejdsgiver, man kan lave overenskomster med. Arbejdsgiverforeningerne organiserer dem, der har ansatte, men også selvstændige som f.eks. enkeltmandsvognmænd, selvom de ofte vil være i direkte modsætningsforhold til f.eks. de vognmandsfirmaer, der hyrer den enkelte selvstændige vognmand.

De nye typer selvstændige vil ofte enten være uorganiserede eller være medlem af den faglige organisation, der knytter sig til deres uddannelse, uden at den kan varetage deres interesser.

Så et bud kunne være, at bruge det princip, at fagforeninger organiserer ud fra arbejdets art og ikke ud fra ansættelsesforholdet. Det vil betyde, at SiD skulle organisere selvstændige vognmænd og indgå overenskomster for dem overfor de selv samme transportfirmaer, hvor man i dag organiserer lønarbejderne. Det vil ikke være uden problemer også i forholdet mellem de to grupper.

Men transportfagforeningen Teamsters i USA, er begyndt at organisere enkeltmandsvognmændene direkte, fordi der snart ikke er flere lønarbejderchauffører tilbage i de store transportkompagnier på USA's vestkyst.

Tilsvarende må andre fagforeninger overveje hvilke af deres arbejdsområder, der er ved at blive overtaget af »selvstændige« Free Agents og om ikke man skulle organisere dem i stedet for at ignorere dem.

Fordi selvom ens bevidsthed ofte hænger sammen med ens samfundsmæssige placering, forsvinder hverken markedskræfternes diktatur eller udbygningen fordi man bliver en Free Agent i stedet for almindelig lønslave.

Disse skribenter er faste bidragydere til Modvind:

Bente Hansen, Jesper Jensen, Mikael Witte, Ulla Røder, Finn Sørensen, Christian Juhl, Preben Wilhjelm, Jens Galschiøt, Line Barfoed og Janne Hansen.

-7 DEC. 2000

1014

modvind

Af Jørgen
Arbo-Bæhr,

arbejdsmarkeds-
sekretær i
Enhedslisten

Det går ufatteligt

Det danske velfærdssystem bliver ofte skamrost, ikke mindst af politikere og andre, der dominerer mediebildet. Langt ud på venstrefløj kan man støde ind i det. Men hvis man går lidt ned under overfladen og beskæftiger sig med virkeligheden, er der mere tale om system end om velfærd.

De sidste 10 år har været præget af solidt økonomisk opsving, men for tusinder af mennesker har det ikke betydet mere velfærd - tværtimod.

Man kan starte med at konstatere, at de fattige bliver fattigere, og de rige bliver rigere, som det fremgår af Social Årsrapport fra CASA og Socialpolitisk Forening. Men det er ikke engang det værste.

Det værste er, at udstødningen og nedslidningen på arbejdsmarkedet faktisk er steget, i lodret modsætning til alle de fine ord om det rummelige arbejdsmarked, »vi skal have de sidste med« osv. Antallet af kontanthjælpsmodtagere, og tvangsaktiverede er steget, og endnu flere end i 80'erne hænger fast i systemet.

Antallet af anmeldte nedslidningsskader er også steget, og det er endda kun toppen af isbjerget, fordi langt de fleste af den slags skader ikke anmeldes.

Der er titusinder af mennesker, som hver eneste dag mærker økonomiske, sociale og fysiske problemer på deres krop, og hvad stiller det berømte velfærdssystem op med det?

Vi kan tage et par eksempler

En ung kvinde i Ålborg indkaldes til samtale på Arbejdsformidlingen. To dage inden samtalen kommer hendes kæreste ud for en arbejdsulykke, som medfører skadestuebesøg og en operation 4 dage efter.

På grund af det (og at hun var gravid, og at de var midt i en husombygning) glemmer hun samtalen. Det bliver indberettet til hendes A-kasse, og så klapper fælden. Hun mister dagpengere retten, og hendes klager til DFA og derefter ankenævnet bliver pure afvist.

Følggevirkningerne er, at hun kun kan få bistandshjælp mod tilbagebetaling, at hun kun får bistandshjælp under barsel, og at hun mister retten til børnepasningsorlov. Alt sammen på grund af et par dages forståelig forvirring.

En anden ung kvinde er hummer-pakker på en fiskefabrik i Hanstholm. Ef-

ter 1 1/2 år med ensidigt gentaget arbejde og daglige løft på op til 18-20 tons er armene slidt ned. Hun er skadet for livet og kan i dag ikke skrælle en gryde kartofler.

Men den slags fører ikke til andet, end at hun får afslag på erstatning i såvel Arbejdsskadestyrelsen som i det sociale ankenævn. Familien må sælge huset, og i dag er fremtiden både økonomisk og socialt usikker.

Hvad rager den slags menneskeskæbner det danske velfærdssystem. Ikke ret meget - i hvert fald rager det dem, der skruer systemerne sammen, en høstblomst. For Folketingsflertallet, arbejdsgiverne og toppen i fagbevægelsen handler det om at få hjulene til at køre rundt og sikre det hellige classesamarbejde.

Derfra, hvor jeg sidder, og hvor tilsvarende eksempler kommer væltende ind på bordet, er det åbenlyst, at det parlamentariske arbejde ikke for alvor rykker ved dette system. Der skal andre boller på suppen.

Som når arbejderne på fjerkræslagteriet, Rose Poultry, med deres sikkerhedsrepræsentant og tillidsmand i spidsen, gør oprør mod deres nedslidende og umenneskelige arbejdsforhold. De blev fyret pga. deres aktion, hvilket blot understreger, at det er hårdt at slås mod systemet.

Eller når de tvangsaktiverede slår sig sammen i Landsorganisationen af Arbejdsledige med henblik på at aktionere mod de fuldstændigt urimelige forhold, de bliver underlagt. Også her står systemet i øvrigt klar med sanktioner over for de genstridige.

Modstanden mod systemet eksisterer altså. Men så længe den er spredt, har magthaverne alt for let spil. Det er på tide, at fagbevægelsen, og ikke mindst den progressive del, kommer på banen og støtter de spredte oprør, så de kan udvikle sig til en større bevægelse.

Vi kan jo starte i forbindelse med, at Arbejdsretten skal afsige dom i fyrringsagen på Rose Poultry, den 18. december. De fyrede har brug for støtte, og hvis Arbejdsretten fastholder fyringerne, er der brug for landsdækkende protester og aktioner.

Disse skribenter er faste bidragydere til Modvind:

Bente Hansen, Jesper Jensen, Mikael Witte, Ulla Røder, Finn Sørensen, Christian Juhl, Preben Wilhjelm, Jens Galschiøt, Jørgen Arbo-Bæhr, Line Barfoed og Janne Hansen.

Udklip af:

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

27 DEC. 2000

1014 Skamstøtten er udskudt

PROBLEMER:

Det har vist sig langt vanskeligere at organisere tidligere kz-fanger end først antaget

Af **Bente Dalgaard**

bd@fyens.dk

Det skulle have været i år, men den fynske kunstner Jens Galschiøt måtte på grund af travlhed udskyde opstillingen af en skamstøtte i den tyske hovedstad Berlin. Og han har nu besluttet at

vente til år 2002. Skamstøtten – en stor søjle i bronze, der er bygget af forvredne menneskekroppe og ansigter i smerte – kaldes også Overgrebenes Nobelpris.

I Berlin skal den stå som et monument over de millioner af mennesker, som nazisterne dræbte i kz-lejre.

Derfor skulle den have været rejst den 9. november på datoen for Krystalnatten i 1938, da nazister drog gennem gaderne og overfaldt tyske jøder.

Men det har vist sig at være et langt større arbejde for Galschiøt og hans medarbejdere at organisere de over 1000 tidligere fanger fra kz-lejrene, som skal deltage i Berlin-projektet.

Meningen er, at de på bronze-soklen skal ridse millioner

af streger ind, et for hvert af ofrene i kz-lejrene.

De overlevende skal samtidig indgravere deres fange-nummer, navnet på den kz-lejr, de var fanget i, samt det symbol, nazisterne tvang dem til at bære for at vise, om de f.eks. var jøder, homosek-

suelle eller sigøjnere.

I foråret var Jens Galschiøt i Brasilien, hvor der nu også står en skamstøtte til minde om Eldorado-massakren, hvor jordløse brasilianske bønder blev dræbt. Den står i millionbyen Belém.

Detalje af Skamstøtten, der skal rejses i Berlin – men først i år 2002.

Miljø Nyt

– NOV. 2000

1014
Årets solby er en Ø

Skønt det var varslet regn og blæst – så skinnede solen over Ærø, da øen blev udnævnt til Årets Sol Ø af Energistyrelsen. Mens det regnede i store dele af landet kunne ca. 150 Ærøboere, der var mødt op ved Ærøskøbing fjernvarme, modtage hæderen i strålende solskin. Dermed blev det åbenbart for de udenøse gæster, hvad Ærøboerne altid har sagt – Vi har mere solskin på Ærø.

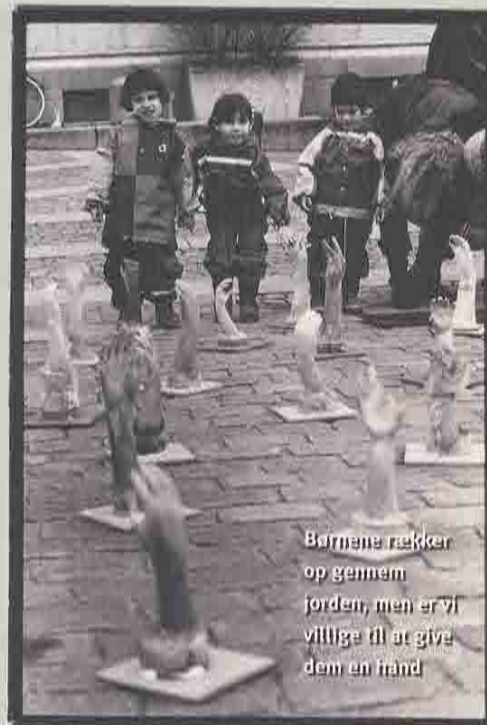
Konkurrencen Årets Solby er indstiftet af Energistyrelsen for at styrke brugen af solenergi, og i år blev Ærø udvalgt, fordi øen

har udnyttet solenergien i stor stil, og fordi viden om øens solvarmeanlæg er blevet spredt til hele verden.

Folketingsmedlem Dorit Myltoft fortalte om dommerkomiteens valg af Ærø: – Konkurrencen har været skarp, så dommerkomiteen med By- og Boligminister Lytte Andersen i spidsen har været på hårdt men spændende arbejde. Men Ærø har virkelig fortjent hæderen. Målsætningen er flot og ambitiøs: Mellem 80 og 100% af Øens energiforbrug skal med tiden komme fra vedvarende energi. Og man er godt på vej til at opfylde målet. I Marstal findes verdens største solvarmeanlæg på knap 10.000 m², som leverer knap 15% af årsforbruget. I Ærøskøbing har I etableret det første halmfyrede fjernvarmeværk med 4.900 m² solvarmeanlæg. I Rise er planerne meget langt fremme med solvarmeanlæg kombineret med træpillekedel og varmelager og i Søby arbejdes der med planer om et fjernvarmeprojekt med sol og flis. Solenergien spiller således en meget central rolle i bestræbelserne på at blive en ren vedvarende energi-Ø. Nu er der hele 2,2 m² pr. indbygger – og det overgås ikke af andre og inden længe vil det tal næsten være fordoblet. ... Vi kan vedtage

nok så meget på Christiansborg, men hvis ikke den vedvarende energi er forankret i et stærkt folkeligt fundament, når vi ikke så langt, som tilfældet er her på Ærø.

Udover æren fik Ærø en skulptur udført af Jens Galschiøt. Den er et urbillede på at bruge solen som energikilde.

Børnene rækker op gennem jorden, men er vi villige til at give dem en hånd

Hænder af sten

28 af Odenses skoler har i samarbejde med kunstneren Jens Galschiøt og Amnesty International lavet en installation på byens rådhusplads, Flakhaven. Den bestod af ailstøbninger af 2.300 hænder opstillet med det formål at sætte fokus på børns vilkår i verden. De skulle vække til diskussion om, hvilke konsekvenser sult, børnearbejde, militærtjeneste og prostitution har på fremtidens voksne og fremtidens verden. Der måtte holdes fernisering i to omgange for at få plads til de mange fremmødte børn.

Tvinger os til at

Billedhuggeren

tvinger os til at se

nærmere på vores

egen moral og

etiske grænser.

Vi konfronteres med

alt det, vi helst vil

glemme, og får et

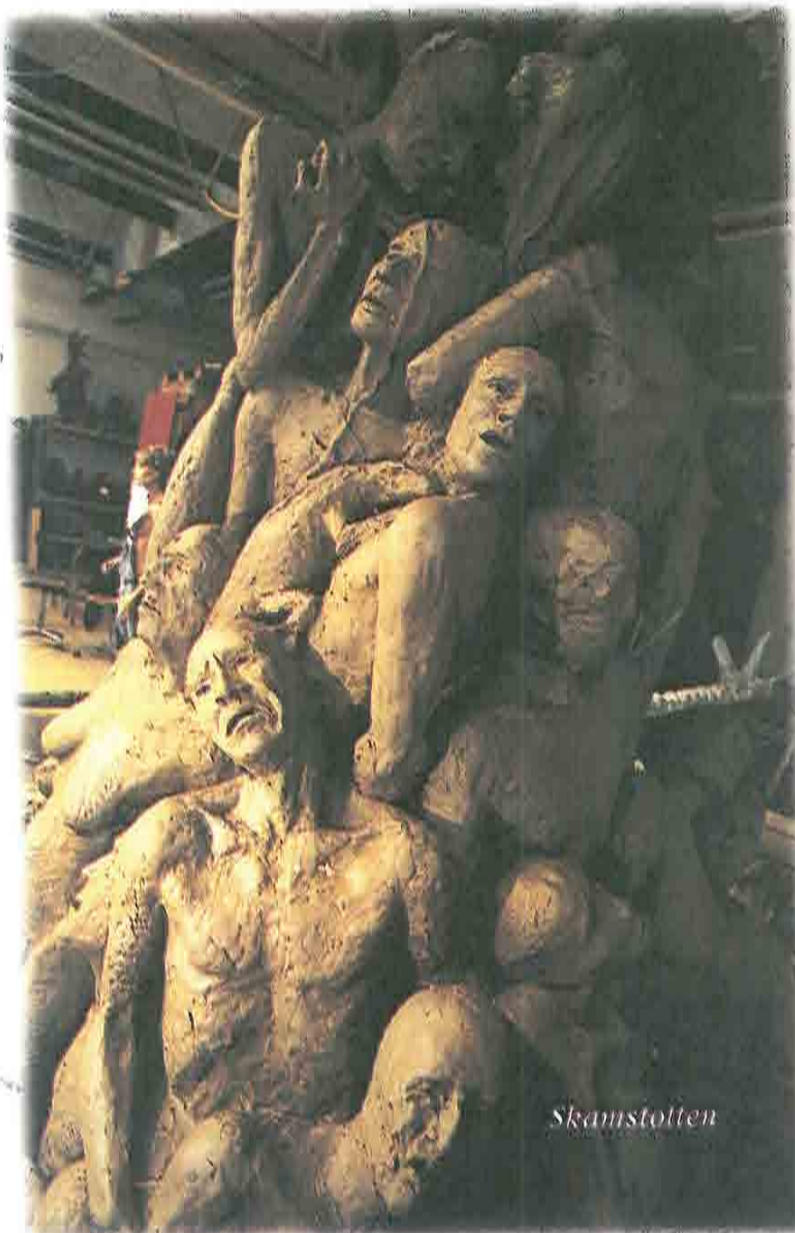
valg. Vil vi virkelig

flytte os den vej?

Af Sascha Amarasinha
Fotos: Nils Rosenvold

Plastikken rundt om den over seks meter høje skulptur, der er placeret midt i rummet, bliver nænsomt fjernet. Og under det beskyttende lag, der sikrer, at leret holder sig fugtigt og blødt, gemmer sig et forunderligt og forfærdende syn. Et syn, man aldrig glemmer igen. Forvredne, forpinte og fortabte menneskekroppe snor og strækker sig mod en himmel, som synes helt at have glemt dem.

Skamstøtten, som skulpturen hedder, er nu ikke en anklage mod Gud, men mod menneskeheden, der ikke længere vil tage ansvaret for de voldsom-

Skamstøtten

me overgreb, der sker rundt omkring.

- Skamstøtten skal ikke nødvendigvis skamme nogen bestemte personer ud, men snarere mane til eftertanke, skriver billedhuggeren Jens Galschiøt Christophersen i det informationsmateriale, som alle interesserede får. Planen er nemlig at producere og placere to Skamstøtter om året de næste ti år. Hver skulptur koster 2. mill. kr. Derfor bruger Jens Galschiøt Christophersen i øjeblikket det meste af sin tid på at skaffe penge til projektet.

- Det er svært at skaffe sponsorer

til den slags projekter. "Almindelig" kunst kan jeg godt få støtte til, men mine happenings er der næsten ingen, som vil give penge til. Derfor er jeg meget afhængig af frivillig arbejdskraft, når begivenhederne skal planlægges.

En mørk novembermorgen

Jens Galschiøt Christophersen har arbejdet som billedkunstner i mange år. Rigtig "kendt" i den almindelige befolkning blev han dog først for alvor i forbindelse med sin første happening i 1993. En mørk november-

morgen fik beboerne i en række europæiske byer sig noget af en overraskelse. Pludselig stod der et stort betonsvin i menneskeklæder midt på byens torv. Ingen vidste, hvor svinet kom fra, og hvem der havde lavet det. Og hvorfor hed statuen "Den indre Svinehund".

- Svinehunden var en antiracistisk happening. Ingen af byerne vidste noget på forhånd. Og sådan er det også med den indre svinehund. En dag så er den der bare, uden at man har lagt mærke til, at den har mast sig op fra underbevidstheden. Det var det, jeg ville gøre opmærksom på.

Jens Galschiøt Christophersen kalkulerer med en happening på to planer. Først er der budskabet - og så er der reaktionen.

- Når bystyret skal tage stilling til, om de vil fjerne Svinehunden eller ej, bliver de en del af det spil, som jeg har sat i gang. Tør de? På samme måde spiller pressen en rolle, hvad enten de vælger at fortie eller beskrive begivenhedernes gang, forklarer Jens Galschiøt Christophersen, der tænker meget i at få andre til at handle.

- Det er en dråbe i havet, det jeg gør. Men jeg tror på, at det er med til ganske langsomt at ændre bevidstheden.

Livløse dukker i springvand

Samme tankegang brugte han, da han under FN's sociale topmøde i København ville minde deltagerne, især repræsentanterne fra den vestlige verden, om situationens alvor. 750 kludedukker lå og hang slappe og livløse langs ruten til konferencens mødesteder. Som symbol på de mange tusinde børn, der hver dag mister livet, "fordi vi ikke vil dele!"

Da kommunens renholdningsselskab gik i gang med at fjerne dukkerne, fik happeningen den planlagte effekt. Den internationale presse blev på ubehagelig vis mindet om inddelingen af lig i storbyerne i u-landene.

De begyndte at skrive om provokatøren, og så havde Jens Galschiøt

at huske

Sammen med unge fra et beskæftigelsesprojekt i Kolding deltog Jens Galschiøt Christophersen i verdensudstillingen i Sevilla.

i en række toget af en over- d der et stort eklæder midt på ste, hvor svinet havde lavet statuen "Den

en antiracistisk byerne vidste sådan er det vinehund. En e, uden at man den har mast sig eden. Det var nærksom på. ristophersen ppening på to udskabet - og så

I tage stilling til, ehunden eller ej, t spil, som jeg ? På samme en rolle, hvad rtie eller beskri- gang, forklarer ophersen, der ndre til at handle. i havet, det jeg at det er med til ndre bevidsthe-

springvand ugte han, da Je topmøde i de deltagerne, ie fra den vest- tionens alvor. og hang slappe i til konferen- m symbol på de der hver dag ikke vil dele!" renholdningsse- at fjerne dukker- den planlagte onale presse blev ndet om indsam- erne i u-landene. ikrive om provo- Jens Galschiøt

Ved siden af sine bappnings bar billedbuggeren også "almindelige" opgaver: Fuglebjerg Kommune har bestilt en lege- skulptur bygget på eventyret om "Den lille prins"

Christophersen opnået det, han ville.

- Jeg kommer ikke med svarene, for jeg har dem ikke længere. Jeg kan ikke frelse verden og betragter mine happenings som en sofistikeret måde at brække mig på, når jeg simpelthen ikke kan rumme mere. Og hvis det samtidig kan give andre mulighed for at sige noget, jamen så er det godt nok for mig.

Filosofi på lokum

Jens Galschiøt Christophersen har ikke altid arbejdet som kunstner. Han er uddannet klejnsmed fra Lindøværftet og var i en periode talsmand for lærlingene. Dengang var han med i venstreorienterede intellektuelle kredse og "tog filosofibøger med på lokum".

Senere droppede han først det

faglige arbejde, fordi han ikke kunne komme videre i systemet, da han ikke var socialdemokrat.

Efter værftet uddannede han sig selv til smykkesmed og derfra var springet til billedhugger ikke langt.

Midt i firserne blev han som så mange andre i tvivl om den socialistiske model og holdt helt op med at tænke politisk.

- Så gik der ti år. Og en dag var jeg så frustreret over at tilhøre herrercen uden at kunne gøre noget ved det. Jeg ville ikke acceptere at være en svinehund. Så sagde jeg til mig selv: "Hvor formidler du ikke den følelse videre via din kunst".

Og som sagt, så gjort. Foreløbig er det blevet til svinehunde, klude- dukker og en kunstnerdatabase på Internet - aidoh.dk - Art in denfense of human rights.

Forude venter så det store arbejde med at rejse penge til, producere og placere den uforglemmelige Skam- støtte. Ti gange.

Efter planen skal den første skulp- tur foræres til Oklahoma City, hvor højreekstremister sprængte en rege- ringsbygning i luften. 150 mennesker mistede livet.

- Når først statuen står der, vil det være vanskeligt for bystyret at fjerne den igen, uden at det kommer til at se ud som om, at de er fuldstændig ligeglade med ofrenes familier.

Og så er spillet om at huske - og forstå - i gang igen.

Jens Galschiøt Christophersen har en lang række unge kunstnere til at hjælpe med de store projekter. Selv bruger han meget tid på at skaffe penge til kunstværkerne.

En hånd til verdens børn

BARNE-KUNST:

Børn i 28 Odense-skoler har lagt hænder til kunstværk

Af Jørgen Volmer

jvo@fyens.dk

CENTRUM: Et par tusinde skolebørn i Odense har givet en hånd med ved fremstillingen af et særpræget kunstværk, der frem til torsdag kan ses på Flakhaven midt i Odense.

Afstøbninger af barnehænder fylder Flakhaven for at minde os om, at børn har svære vilkår mange steder i verden.

Noget, vi måske glemmer herhjemme, hvor sultne gadebørn, børneprostitution og børnesoldater ikke ligger særlig langt fremme i vores bevidsthed.

Men det vil Amnesty International gerne minde os om med dette kunstværk, som er blevet til i samarbejde med kunstneren Jens Galschiøt og 3000 skolebørn i Odense.

Hænder af sten

Kunstværket hedder "Hænder af sten" med undertitlen "et udsagn om børns vilkår".

- Hvert år forsøger vi at lave noget for at markere FN's børnekonvention om børns rettigheder, fortæller den lokale formand for Amnesty, Lill Ewald.

I foråret gik hun på opfordring fra en anden kunstner til Jens Galschiøt, som lige skulle sove på det og så kom med ideen om børnehænder.

Hænder råder over mange udtryksformer, og samtidig er de vores vigtigste værktøj til at mærke og bearbejde verden.

Planen var at tage 3000 afstøbninger, men det er "kun" blevet til omkring et par tusinde. En del blev beskadiget under fremstillingen, og enkelte klasser nåede det ikke. Alligevel er det dog et imponerende syn på Flakhaven.

FOTO: NILS MOGENSEN SVALEBØG

At hænderne her fremstår som forstenede eller fastfrosne og rækker op fra jorden forstærker indtrykket af, at her er nogen, der har brug for hjælp.

Emneuge på skolerne

Amnesty var straks med på ideen, og så gik et større forarbejde i gang.

Alle skoler i Odense blev kontaktet for at høre, om børnene vil lægge hænder til.

Der var stor opbakning fra kommunens skolechef, Jørgen Schaldemose, og i sidste ende sagde i alt 28 skoler ja til at være med.

Elever fra børnehaveklaser til de store klasser har været med, og har efter instruktion selv lavet afstøbninger af deres hænder.

- Samtidig har der været emneuge i skolerne om børns vilkår andre steder i verden, og vi er meget tilfred-

se med hele forløbet, fortsætter Lill Ewald.

Sponsorer har det også været muligt at få fat i til at finansiere det store projekt, som alt i alt løber op i en halv million kroner.

Især materialet, hænderne er støbt af, er kostbart.

Der er tale om stoffet alginat, som tandlægerne bruger til afstøbninger.

En venlig sponsor leverede halvandet ton af stoffet til en værdi af godt en kvart million kroner.

Arbejdet i døgn drift

Hænderne er samlet hos Jens Galschiøt, som selv ledede opstillingen på Flakhaven i går.

- Vi har haft problemer med at få hænderne til at sidde ordentlig fast på de små plader og måtte faktisk hen og lime dem alle på igen. Vi har nærmest arbejdet i døgn drift

her til sidst for at blive færdige, fortalte Jens Galschiøt.

I dag bliver udstillingen officielt åbnet, og mange af skolebørnene, der i bogstaveligste forstand har givet en

hånd med, møder selv op.

De kan glæde sig til at blive underholdt af skuespilleren Peter Mygind, som stiller op uden honorar i den gode sags tjeneste.

Det er planen, at hænderne senere skal stilles op på et af små torve i København for at der at minde om, at mange børn ikke har det så godt, som de burde have.

Jens Galschiøt ledede selv opstillingen af de mange børnehænder på Flakhaven.

13 NOV. 2000

FOTO: NILS M. SVALEBØG

ODENSE En hjælpende hånd

Med et aftryk af deres hænder på Flakhaven i Odense støtter 3000 fynske skolebørn og kunstneren Jens Galschiøt den 3. verdens børn. Forsiden af Odense

19 NOV. 2000

3000 hænder på rådhuspladsen i Odense. Foto: Alex Tran

Kunstner gav den hele hånden

ODENSE - Rådhuspladsen var i den forløbne uge omdannet til en tæppe af hænder skabt af billedhuggeren Jens Galschiøt. Formålet var at sætte fokus på børns vilkår i verden. Odenseanske skolebørn havde lagt hænder til afstøbninger i alginat - et materiale, som tandlæger normalt bruger til afstøbning af tænder. Den særprægede frilufts-udstilling blev til i et samarbejde mellem Jens Galschiøt, Amnesty International og folkeskolerne i byen.

Anarki eller kaos i Prag

- Søndag 1. oktober 2000

Årsmødet mellem Verdensbanken og IMF endte i knuste butiksruder og voldsaktioner, som fremover gør det svært at finde værtsbyer.

Af Jeanette Ringkøbing

Hvad nu?

Spørgsmålet buldrede formentlig i baghovedet på de fleste delegerede fra Verdensbanken og Den Internationale Valutafond (IMF), da de her sidst på ugen vendte hjem fra de to pengetankes årsmøde i Tjekkiet hovedstad Prag.

Seancen blev et déjà-vu. Endnu en gang rasede demonstranter mod de internationale organisationers symbolske tegn på globalisering og endte i så voldsomme sammenstød mellem politi og aktivister, at Prags ældre indbyggere måtte huske tilbage til gadekampene i 1969 på étårsdagen for Sovjetunionens invasion.

Opgørelsen over de fysiske skader i Prags gamle gader er endnu ikke opgjort. Men hvad voldsbarometret angår, kunne ugens gadekampe med god grund måle sig med de sammenstød, der for snart et år siden satte den amerikanske vestkystby Seattle på landkortet. Ikke for sin kaffe og højteknologiske potens, men for sit renommé som byen, der under Verdenshandelsorganisationen WTOs topmøde i december i fjor var vært for nogle af de voldsomste demonstrationer i USA siden protesterne mod Vietnamkrigen.

Seattle-mødet blev startskuddet til en bølge af aktivistopgør i amerikanske og europæiske storbyer. Januar: World Economic Forum i Schweiz. April: Verdensbankens og IMF's forårsmøde i Washington D.C. Juni: World Petroleum Congress i Canada. August: Republikanernes og demokraternes konvent i henholdsvis Philadelphia og Los Angeles. Og nu senest Prag-mødet, hvor mindst 70 sårede efter vold mod både politi, delegerede og pressen var status, da den økonomiske elite drog hjem en dag før planlagt.

Selv om langt de fleste græsrodsorganisationer kun deltog i fredelige demonstrationer - og i øvrigt skarpt fordømte bøllemetoderne - kan postyret i Prag fremover gøre det uhyre svært for de internationale organisationer

at overtale medlemslandene til at stille op med værtsbyer til kommende møder.

Næste år skal WTO efter planen holde sit næste topmøde, men indtil videre har kun golfstaten Qatar meldt sig som værtsland. Det skaber bekymring blandt græsrodsorganisationer - og formentlig også regeringer - der frygter et logistisk kaos og en brutalitet fra den lokale ordensmagt, der helt forbyder demonstranter at ytre sig.

Men græsrodsorganisationerne er også bekymrede for det seneste års voldsinferno. Konflikterne har sørget for, at verdenspressen har fået øjnene op for møderne, der tidligere har virket lidt halvkedelige. Men samtidig er volden godt på vej til at splintre den forbedrede kontakt mellem græsrodsniveauet og de stærke internationale organisationer.

Ødelægges dialogen mellem de to parter, kan det forvolde alvorlig skade på både Verdensbankens, IMF's og WTO's igangværende selvransagelse og interne reformtiltag.

Mødet i Prag var således dedikeret til at diskutere en demokratisering og ny rollefordeling mellem Verdensbanken og IMF i arbejdet med udviklingslande. Siden Asienkrisens udbrud i 1997 er især IMF blevet skarpt kritiseret for at stille alt for barske økonomiske krav til de kriseramte, fattige lande. Og mange udviklingseksperter peger på, at begge organisationer blander sig for meget i de fattige landes udviklingsproces og giver lån til projekter med alvorlige sociale og miljømæssige konsekvenser.

Den kritik har organisationerne øjensynligt taget til sig. På Prag-mødet var de delegerede overvejende enige om, at reformer var nødvendige, så de to pengetanke i højere grad respekterer udviklingslandenes forskellighed. Samtidig blev man enige om at slække på kravene til de 20 af verdens fattigste lande, som de rige har lovet delvis gældslettelse inden årets udgang.

Om Prag-mødets reformdebat udmønter sig i konkrete tiltag rumler formentlig sig som et spørgsmål i de delegeredes tanker, når de genføres til IMF's og Verdensbankens forårsmøde i Washington år.

Her vil demonstranter næppe få chancen for en ny konfrontation. Især hvis Qatar udpeges som WTOs næste værtsby og det arabiske emirat Dubai planlægges næste årsmøde uden for Washington år.

Å JOUR KLIP
Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

Gustavo Chávez Pavón er del af en lang mexicansk tradition, hvor kunsten bruges til socialt og politisk. I banegårdscenret giver han sit barske bud på den globale udvikling.

À JOUR KLIP

Ravnsborggade 12-14
2200 København N
Tlf. 35 39 13 00

Udklip af:

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

23 AUG. 2000

Politisk mail fra Mexico

MURMALERI: Mexicansk kunstner maler kæmpeværk på banegården

Af **Bente Dalgaard**
Foto: **Kim Rune**

Tre nøgne mennesker er hængt op i armene og spærret inde af pigtråd.

De er symbolet på Den 3. Verden. Uden for afspærringen står to svin i menneskeklæder. Det er Verdensbanken og Den Internationale Valutafond.

– Jeg kunne da godt tænke mig at male blomster og lokalkolorit fra Mexico, men det ville ikke være rigtigt at bruge dette forum til sådan et postkort. Når jeg får mulighed for at kommunikere et budskab til danskerne, må jeg vise den frygtelig virkelighed, siger Gustavo Chávez Pavón.

Og han kan være sikker på, at rigtig mange mennesker ser det, han kalder et postkort med nødråb fra Den 3. Verden. For det er 12 meter langt, tre meter højt og står lige i det travle krydsfelt mellem biografen og perronen i Odense Banegårdcenter.

Gustavo Chávez Pavón er murler, og hjemme i Mexico har han i over 10 år rejst rundt og sat sine tydelige spor på mure, plakater og banere. For tiden er han i Danmark, og "The Wall of Global Images" (Væggen af globale billeder), som er ved at tage form på banegården, er

del af festivalen Images of the World.

Sammen med den fynske billedhugger Jens Galschiøt og en række frivillige hjælpere begyndte han mandag at fylde figurer og farver på de store plader i banegårdscenret, og de regner med at skule arbejde hele ugen på værket og på at snakke med forbi-passende om, hvad det er de laver.

Det barske budskab i Pavóns danske murler understreges også af barneansigter, som den mexicanske kunstner har med for at fortælle, at børn i Den 3. Verden er de sårbare ofre i en verden, hvor skellet mellem rig og fattig synes uoverstigelig.

Mexicansk tradition

Farverige murlerier med socialt og politisk engagement er kendt i store dele af Latinamerika, men det er i Mexico, at traditionen er stærkest. Efter 1910 – i tiden efter Den Mexicanske Revolution – blev murleriet brugt til at bringe oplysning ud i alle dele af samfundet, hvor mange ikke kunne læse og skrive. I dag er det kunstnere som Diego Rivera, José Clemente Orozco og David Alfo Siqueiros, der huskes i kunsthistorien, men tusindvis af billedkunstnere drog rundt

i landet for male deres billeder af landets historie, af den aktuelle politiske situation, og af drømme om, at verden kunne komme til at se anderledes ud.

– Politikken gik ud på at vise, at samfundet havde og ville ændre sig. Senere er murleriet blevet et barometer for landets demokrati, for ind imellem kan det være farligt at være murler, fortæller Gustavo Chavez Pavon, der selv har været fængslet et par gange.

Han er nemlig del af en gruppe, der især arbejder

med social og politisk kunst i fattigkvarterer og landsbyer.

– Vi tager jo ikke bare ud for at dekorere en mur. Vi har et mål, og det er i bedste tilfælde at være med til at bevidstgøre folk i de områder, hvor vi arbejder. For murlerier er en social proces, hvor vi inddrager beboere, og sommetider diskuterer vi så meget undervejs, at det er svært overhovedet at få tid til at male, fortæller Gustavo Chavez Pavon, der er kommet til Danmark via dansk solidaritetsarbejde.

– Vi oplever i Mexico man-

ge neoliberalistiske projekter med udenlandsk indflydelse. Vores eneste alternativ er at knytte kontakter til personer i internationalt solidaritetsarbejde, der har samme idealer som os, siger den mexicanske murler. Han har især arbejdet for indianernes rettigheder, og når han kommer tilbage til Mexico rejser han ned i det sydlige Mexico, til Chiapas-regionen, hvor der findes stærke indianske oprørsbevægelser.

Murleriet får ikke fast ophold på banegården. Når sidste strøg er lagt på, flyttes

det til Næsby, hvor Jens Galschiøt har værksted og galleri. Her skal det pryde en mur ud til en skulpturpark, som Galschiøt er i gang med at anlægge.

Der holdes fernisering i Banevænget næste onsdag, hvor det mexicanske band Bola Suriana underholder og Gustavo Chávez Pavón fortæller om sit arbejde i Mexico.

Arbejdet med "The Wall of Global Images" kan også følges på www.aidoh.dk.

"Vi tager jo ikke bare ud for at dekorere en mur. Vi har et mål."

Gustavo Chávez Pavón

29 AUG. 2000

Jens Galschiøts skulptur "Budbringeren" kan ses i passagen mellem Hestetorvet og Algade under festivalen Images of the World, der åbner i dag og løber frem til den 8. september.

Foto: Thomas Olsen

Verden kommer til Roskilde

Images of the World-festivalen starter i dag

Festivalen Images of the World vil i den kommende halvanden uge sætte sit præg på Roskilde med en blanding af koncerter, foredrag, udstillinger og workshops.

Et af de mere synlige tegn på festivalens tegn kan allerede ses nu på Hestetorvet, hvor multikunstneren Jens Galschiøts fem meter høje skulptur "Budbringeren" vil stå festivalperioden ud frem til fredag den 8. september.

Skulpturen er et symbol på misforholdet mellem de rige og de fattige lande, og tråden tages til del op i foto-udstillingen "Meanwhile", som i samme periode vises på Roskilde Bibliotek. Her vises der billeder fra seks danske pressefotografer, som er taget inden for de samme to uger i Latinamerika, Asien og Afrika.

Resten af festivalen byder dog på et noget mere lystigt indblik i det, der fra vestlig

side betegnes som "Den tredje Verden".

Onsdag den 30. august klokken 19 er der dialogmøde i Ungdomskulturhuset Gimle med titlen "Rejsen ind i andre kulturer", arrangeret af AFS-Interkultur i Roskilde.

Unge fortæller om deres egne erfaringer fra rejser i så forskellige lande som Frankrig, Guatemala, Canada, Paraguay, Japan og New Zealand, men modsat den traditionelle sightseeing handler aftenen lige så meget om at rejse ind i andre kulturer. Publikum opfordres til at bidrage med egne rejse-erfaringer.

Søndag den 3. september holder masterdancer Ekeme Same fra Cameroun åben workshop i afrikansk dans. Det sker på Roskilde Bibliotek fra klokken 13-17. I programmet for Images of the World står Kofi Abaka fra Ghana som underviser, men han afløses som nævnt af Ekeme Same, der er uddannet på de bedste danse- og dramaskoler i Afrika og var

leder af Det Nationale Danseskompagni i Cameroun, inden han kom til Danmark i forsommeren som flygtning.

Masser af musik

Images of the World domineres dog af musikken, som i Roskilde kommer til udtryk via en række koncerter, der hovedsageligt finder sted på Gimle.

Torsdag den 31. august lægges der ud med det finsk/senegalske orkester Galaxy, der dyrker den afrikanske mbalax-stil. Hvad det helt præcist er, kan opleves fra klokken 21.

Fredag den 1. september er som bekendt lig med Roskildenatten, som Images of the World kobler sig på. Det traditionelle Etnisk Marked på Hestetorvet indgår i festivalen med musik, madboder, kunsthåndværk og oplysningsboder fra alverdens lande.

Blandt de optrædende på Hestetorvet er den tyrkiske gruppe Bielefeldt-Fatih Mehter Takimi, afghanske Ra-

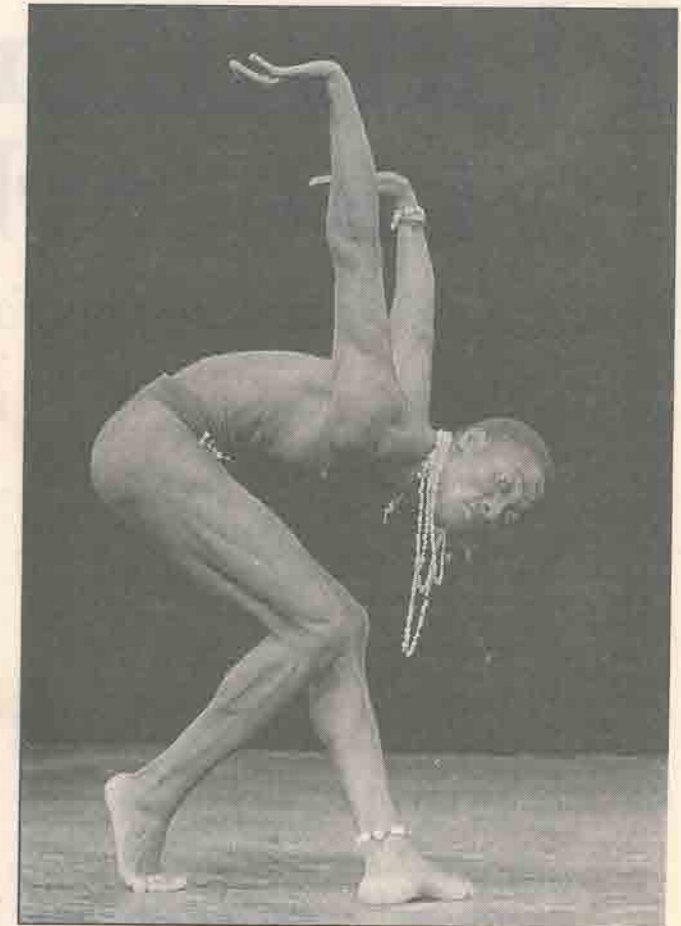
hmani, den kurdiske folkedansergruppe Koma Ronahi, Cubanito fra Cuba, førnævnte Ekeme Same, arabiske Sprano Band, Sesam fra Balkan og Companhia da musica e danca da Beiha fra Mozambique.

På Gråbrødre Skole sørger foreningen Aktung og Gimle for at forvandle skolegården til én stor latinfest med koncerter, salsaundervisning, brasiliansk kampdansopvisning m.m.

Der er dog også en festival efter Roskildenatten. Allerede dagen efter, lørdag den 2. september, går det løs igen på Gimle fra klokken 21, denne gang med den marokansk-britiske U'cef & DJ, der blander hip hop, funk, ambient og jungle med marokansk folkemusik.

Søndag aften er der koncert med Maniacs fra Schweiz og Sharkiat fra Egypten, som sørger for at sammensmelte hård punk med arabisk raï.

Images of the World siger farvel til Roskilde fredag den 8. september på Roskilde

Ekeme Same fra Cameroun leder en workshop i afrikansk dans på Roskilde Bibliotek på søndag. Desuden optræder han under Roskildenatten på Etnisk Marked på Hestetorvet.

Bibliotek, hvor den camou-ranske komponist og forfatter Francis Bebey optræder med sin blanding af musik, fortællinger, eventyr og dig-

te. Forestillingen varer fra klokken 19 til 20.30.

ahn

22 SEP. 2000

Sørge- march for døde børn

1014
GLOBALISERING

De rige landes
dobbelmoral udstilles af
dansk kunstner i Prag

Den danske kunstner Jens Galschiøt vil bidrage til demonstrationerne i Prag i næste uge, når Verdensbanken og Den Internationale Valutafond (IMF) holder deres årsmøde.

Syv millioner børn dør årligt som følge af de rige landes underminering af den sociale udvikling i de fattigste lande, fastslår organisationen Jubilee 2000, som arbejder sammen med Galschiøt.

Dette dystre faktum vil kunstneren synliggøre med 20 mørke kobbermasker på fire meter høje sortklædte stager, en fem meter høj kvindelig budbringer fra Syd og en skamstøtte af forvredne ansigter.

Denne »skulptur« vil blive opstillet i Prags Legna park ved Moldaus bred.

Jubilee 2000 laver kampagne for at få de rige lande – herunder de to økonomiske organisationer til at eftergive ulandene deres gæld.

– Under Asienkrisen rejste IMF og Verdensbanken mere end 150 milliarder dollars i løbet af få måneder. Nu påstår de, at de ikke har råd til at eftergive deres udeståender til de fattigste lande, selvom de kun er 25-40 milliarder dollars værd, siger Bo Tovby Jørgensen fra Jubilee 2000 i Danmark.

»Skulpturen« i Prag har også en levende del.

Tusinder af sortklædte korsbærere vil slutte sig til demonstrationerne i Prags gader både på søndag og på tirsdag i næste uge. se

Kig ind på: www.aidoh.dk

Dele af Galschiøts skulptur. I alt vil 20 af disse stå på bredden af Donau-floden i Prag fra på søndag.

Morgenposten
Fyens Stiftstidende

23 SEP. 2000

Jens Galschiøt foran en udgave af sin skulptur "Budbringeren", som i morgen deltager i en dødsprocession i Prag ved Verdensbankens årsmøde. FOTO: ANDERS BROHUS

Dødsmesse for banken

20 mørke kobbermasker på fire meter høje sortklædte stager, en fem meter høj kvindelig "Budbringer" og en skamstøtte af forvredne ansigter er nogle af ingredienserne i en døds-happening under Verdensbankens og Valutafondens årsmøder i Prag, der finder sted fra i morgen.

Dødshappeningen udføres af en række tilhængere af Jubilee 2000, en organisation, der vil have lettet u-landenes

gældskrise. Det er den fynske kunstner Jens Galschiøt, der står bag den kunstneriske udsmykning, der skal bruges ved happeningen.

Med demonstrationerne i Prag vil Jubilee 2000 sætte fokus på, at Den Internationale Valutafond og Verdensbanken "optræder som både dommer, nævning og anklager i spørgsmål om gælds-eftergivelse, som har betydning for mere end en milliard

fattige mennesker", skriver arrangørerne.

– WTO, Valutafonden og verdensbanken har global indflydelse, men varetager primært de rige landes interesser. Denne demokratiske ubalance må vi gøre alt for at ændre, mener Jens Galschiøt.

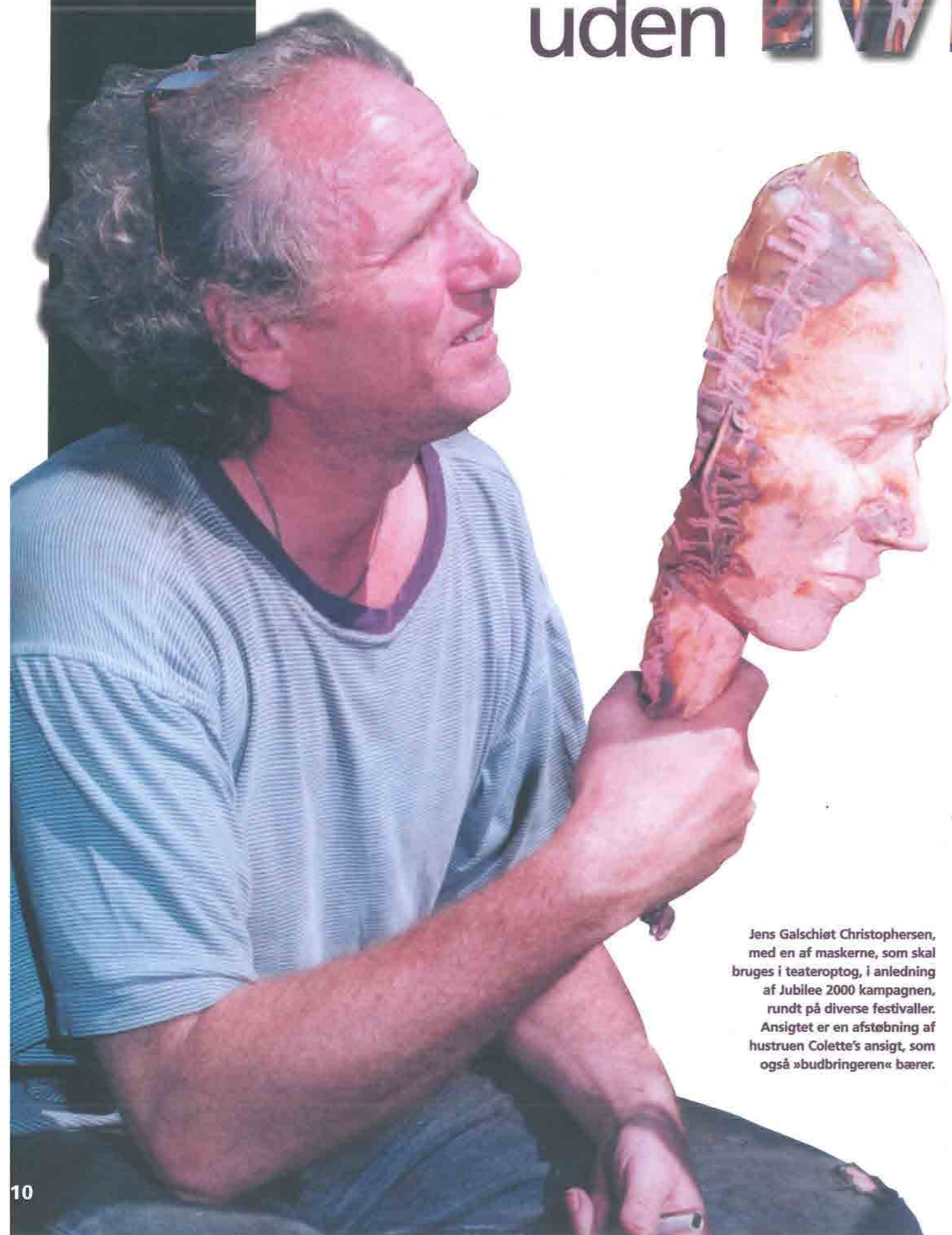
Jens Galschiøts skulptur vil efter demonstrationerne blive opstillet i Letna-parken ved bredden af Moldau.

Manden uden

Masker

Kunstneren og menneskerettighedsforkæmperen, Jens Galschiøt Christophersen engagerer sig hele tiden i nye projekter, til gavn for menneskeheden...

Jens Galschiøt Christophersen, med en af maskerne, som skal bruges i teateroptog, i anledning af Jubilee 2000 kampagnen, rundt på diverse festivaler. Ansigtet er en afstøbning af hustruen Colette's ansigt, som også »budbringeren« bærer.

Vi har sat os selv i stævne på Banevænget som viser sig at være en stille villavej i Næsby. Er vi mon kørt rigtigt? Det første der møder en på vejen er fire træfigurer der bevidner at man er på rette vej. Vi kører videre og straks er tvivlen sat på plads. En stor skamstøtte med de mange smertefuldt forvredne menneskekroppe tårner sig mod himmelen. Vi parkere bilen, stiger ud og bevæger os hen imod en stor hal. Solen stråler fra en skyfri himmel, da vi møder Jens Galschiøt Christophersen i hans 1.500 kvm store værksted.

Stedet sprudler af aktivitet. Udenfor står en af hans mange medhjælpere med et par brændende kobbermasker, som bliver lagt til afkøling.

Mødet med denne kontroversielle kunstner er varm og ligefrem. Jens Galschiøt er en mand med en stor carisma og som ikke er bange for at stå frem med sine meninger.

»Jeg finansiere det hele selv, så er man ikke i lommen på nogen, og har på den måde frihed til at gøre som man vil«.

Dette er »desværre« også en nødvendighed, for selvom han som kunstner nyder stor anerkendelse i brede kredse, har Statens Kunstfond og Kulturfond afvist økonomisk støtte til hans projekter. Begge med den begrundelse at hans værker er for politiske.

Jens Galschiøt arrangerer derfor udstillinger i hans galleri, hvor han bl.a. sælger sine værker og smykker til en overkommelig pris, netop for at finansiere hans mange kunsthappenings.

KUNSTPARK

Imens vi bevæger os længere ind i værkstedet, fortæller Galschiøt levende om arbejdsprocesserne. Vi bevæger os mellem store kar med kobbersulfater og voksafstøbninger i alverdens afskygninger, mens Galschiøt – med fægtende arme – forklarer hvordan hans værker får liv.

Vi kommer bl.a. hen og ser de ovne, hvor værkerne støbes. Det tager ca. en uge ved 700° C, for en form er færdigstøbt. »Vi bruger kun affaldskobber, – så på den led er vi så miljøbevidste som muligt«, fortæller Galschiøt.

Vi forsøger at holde trit med Galschiøt som venligt spørger, om vi har lyst til at se hans kommende kunstpark. Selvfølgelig har vi det.

Bag ved de store haller, viser der sig at lægge et stort grønt areal. »Vi har lige fået slået græs, og plantet træer og buske. Samtidig skal der stilles mere kunst ud. Det meste er vandkunst, men vi skal ha' sat vand på, for det er trods alt nemmere at sælge vandkunst, hvis man kan se vandet«, siger han med et smil på læben. Enhver kan se potentielt på dette store areal.

»På denne gavl skal der være et kæmpe maleri, som bliver malet af Gustavo Chavéz Pavón – en utrolig talentfuld indiansk kunstner fra mellemamerika – som kommer til Danmark nu her i juli. Det bliver spændende, at se hvad han kan få ud af det«, fortæller han videre og peger på den store hals endegavl.

Gustavo Chavéz Pavón er en som Jens Galschiøt har mødt, på en af de utallige udenlandsrejser, han har været på, i forbindelse med hans happenings.

Vi fortsætter rundvisningen igennem galleriet, hvor der i øjeblikket står en udstilling af en anden kunstner, og kommer videre ind i et lille 30 kvm. rum, hvor tømrene går og finpudser de sidste ting. Også her er der hektisk aktivitet. Det nyindrettede rum står i total kontrast til det produktive værksted. Man føler sig nærmest henstillet til en dyr butik på 5th Avenue i New York.

To store kunstværker er placeret i hvert sit hjørne, og rundt omkring er glasmontrere fyldt med smykker, glas og værker i alle størrelser.

»Man må jo være realistisk. Det koster jo desværre penge, at lave de verdensomspændende happenings. Så det er ved salg af disse, at jeg får penge til at finansiere det hele«, fortæller Galschiøt.

Enhver med lidt hang til skulpturer og smykker, vil da også få en umættelig trang til at få noget med hjem herfra. Og så er man sikker på, at ens penge går til noget godt. For det første får man et kunstværk, man kan nyde synet af resten af ens liv, og for det andet bliver ens penge brugt til at skabe debat om menneskers vilkår.

Kobbermaskerne støbes omkring voksmodeller og brændes...

1/2

Blækspruttekjolen
Jens Galschiøt's hyldest til modeskaberne Erik Mortensen. Blækspruttekjolen blev afsløret som skulptur, ved Beklædningsfagskolen i Odense, oktober 1999. Erik Mortensen havde selv valgt denne kjole for sin død i 1998. Den var fra hans tid hos modehuset Scherrer i Paris.

Manden uden Maske

»Jeg bruger ikke penge på at køre rundt i store biler og på store lønninger. De fleste medhjælpere er frivillige og unge i aktivering, fortæller Galschiøt videre.

JUBILEE 2000

En af de mest aktuelle happenings er i forbindelse med Jubilee 2000, hvor Jens Galschiøt har skulptureret »Budbringeren«, som skal til G8-landenes topmøde i Japan her i juli, hvor Jubilee 2000-kampagnen vil aflevere millioner af underskrifter fra de 132 lande hvor kampagnen er aktiv. Jubilee 2000 er en international kampagne, som arbejder for en éngangseftergivelse af u-landenes ubetalelige gæld.

»Sagt på dansk: Hver gang et uland låner 1 krone af verdensbanken, skal de betale 12 kroner tilbage. Det kan sgu' da ikke være rimeligt«, pointerer Galschiøt.

I et land som Zambia er mere end 18 procent af befolkningen smittet med hiv, og mere end ni procent af alle zambiske børn under 15 år, har mistet en eller begge forældre på grund af aids. Halvdelen af alle zambiere har ikke adgang til rent drikkevand.

En tredjedel af, hvad Zambia tjener på eksport, går direkte til at tilbagebetale gæld. Gældsbetalingen var i 1996 over det dobbelte af, hvad den zambiske regering sammenlagt brugte på sundheds- og uddannelsessystemet.

Gæld er uden tvivl et af de største problemer, Zambia har i dag. Sagt på anden vis, svarer gælden til, at hver zambisk borger skylder landets kreditorer over 4.500 kroner. Det er mere end den gennemsnitlige årsindtægt for en zambier. I Danmark ville det svare til 354.000 kroner.

Skulpturen kommer derfor på turné på bl.a. sommerens forskellige festivaler.

På sokkelen kan forbipasserende sætte sin underskrift, som protest mod det store misforhold mellem de fattige og de rige lande.

Jens Galschiøt – har i samarbejde med bl.a. Ole Funk fra Rampelyset og Gadesjakket – lavet masker som skal bruges til et teateroptog, som vil guide publikum hen til »Budbringeren«, for at sætte deres underskrift til samlingen. I Danmark for-

ventes der at blive samlet mindst 100.000 underskrifter til formålet. Dette vil bl.a. ske i forbindelse med Midtfnys Festivalen.

Jubilee 2000-kampagnen er en succes rundt om i verden, hvor en række kendte mennesker har stillet sig i spidsen for kampagnen f.eks.: Paven, Bill Clinton, Tony Blair, David Bowie samt Bono fra U2.

FOKUS PÅ BØRNS VILKÅR

Et andet af Galschiøts nuværende projekter, i samarbejde med Amnesty International, handler om børns vilkår og den kommende konsekvens af samme.

»Børn i Afrika bliver tvunget i krig, børn i Sydamerika sælger deres organer, børn i Asien sælger deres kroppe til rige svin, som har hang til den form for perversioner. Og historierne om børn der forsøger at overleve er talrige«, fortæller Jens Galschiøt med alvor i stemmen.

Til dette formål har han sat flere formgivningslærere og -elever, til at lave afstøbninger af børnehænder i forskellige formationer, som han så vil lave naturtro kopier af. Meningen er at få ca. 5.000 forskellige børnehænder, som skal opstilles rundt omkring i verden. Hvor og hvordan er endnu ikke afgjort, men ingen tvivl om at de vil skabe debat, hvor de end dukker op. På samme måde som hans »indre svinehund« og »skamstøtten« har gjort det.

Skamstøtten

Skamstøtten er en 8 meter, høj mørk skulptur bygget op af over 50 smerteligt forvredne menneskekroppe.

Skamstøtten blev første gang præsenteret for verdensoffentligheden i november 1996. Det skete på FAO's topmøde i Rom – hvor den fungerede som et symbol på konferencen for NGO'er (Non Government Organizations).

Skamstøtten repræsenterede en betragtelig sum penge – det eneste symbol der virkelig står globalt respekt omkring. Monumenter af denne kaliber ydes normalt kun til minde om heltegerninger. Men skamstøtten sættes ind for at fastholde erindringen om en skændselsgerning – som aldrig må gentage sig.

Der er bl.a. lavet små original modeller af Skamstøtten, der sælges til støtte af happenings.

T.h. ses Jens Galschiøt og skamstøtten i Mexico.

Jens Galschiøt Christophersen:

Født i 1954 i Frederikssund. Bopæl i Odense. Gift med Colette Marcus. 3 sønner. Uddannet kleinsmed på Lindøværftet. Selvlært sølvsmed og skulptør. Eget værksted siden 1985.

Workshopadresse: Banevænget 22, 5270 Odense N, tlf. 66 18 40 58
E-mail: aidoh@aidoh.dk - Homepage: www.aidoh.dk

»Fordybelsen«, Odense Universitet.

GALSCHIØT PRIVAT

Jens Galschiøt er gift med Colette Marcus, som arbejder som psyko-terapeut og holder kurser i teambuilding.

»Colette er da også en brugt model. Hun har bl.a. lagt ansigt til budbringeren«, smiler Galschiøt.

Sammen har de tre drenge på henholdsvis 12, 19, og 21 år. Ingen af dem er dog trådt i faderens fodspor... endnu. Den mindste har dog lagt hænder til et par aftryk, den mellemste har været med til at udvikle internet-siden og den ældste har været med »skamstøtten« i Hong-kong som fotograf.

Uanset hvad man mener om Jens Galschiøt's kunst og ikke mindst hans humanistiske happenings rundt omkring hele verden, må man ta' hatten af for hans store engagement, i forsøget på at gøre en forskel. Her er endelig én, som tør sige og gøre noget ved det, vi andre går og tænker...

– Jo, Jens Galschiøt er en verdensmand – i ordets bedste betydning. ■

Belinda og Budbringeren

Af Knud Raasthøj

CENTRUM: - Kunne du tænke dig at skrive under her, spørger Belinda alle, hun kommer i nærheden af.

Belinda Rasmussen er blot en af de mange frivillige, som man i den kommende tid kan møde på gågaden i Odense, hvor hun beder om en underskrift. Det, du eventuelt skriver under på, er at Danmark og resten af den rige verden skal eftergive gælden til verdens fattige lande, så de i stedet for renter og afdrag kan bruge pengene til uddannelse, sundhed og fødevarerproduktion.

Belinda er gået med i den internationale kampagne Jubilee 2000, fordi hun synes det er en god sag at støtte, og så har hun blandt andet været med til at lave Galschiøts skulptur Budbringeren på værkstedet i Næsby sammen med flere andre frivillige.

Skulpturen Budbringeren er blevet skabt, fordi den danske afdeling af den internationale kampagne henvendte sig til Odense-kunstneren Jens Galschiøt og spurgte, om han ikke ville støtte kampagnen, og det ville han meget gerne.

- Jubilee 2000 er en herlig

kampagne, der internationalt samler alle fra kirkelige foreninger til autonome. Den bliver støttet af så forskellige som Bonno fra U2, David Bowie og Paven, fortæller Galschiøt.

Kvindeskikkelsen

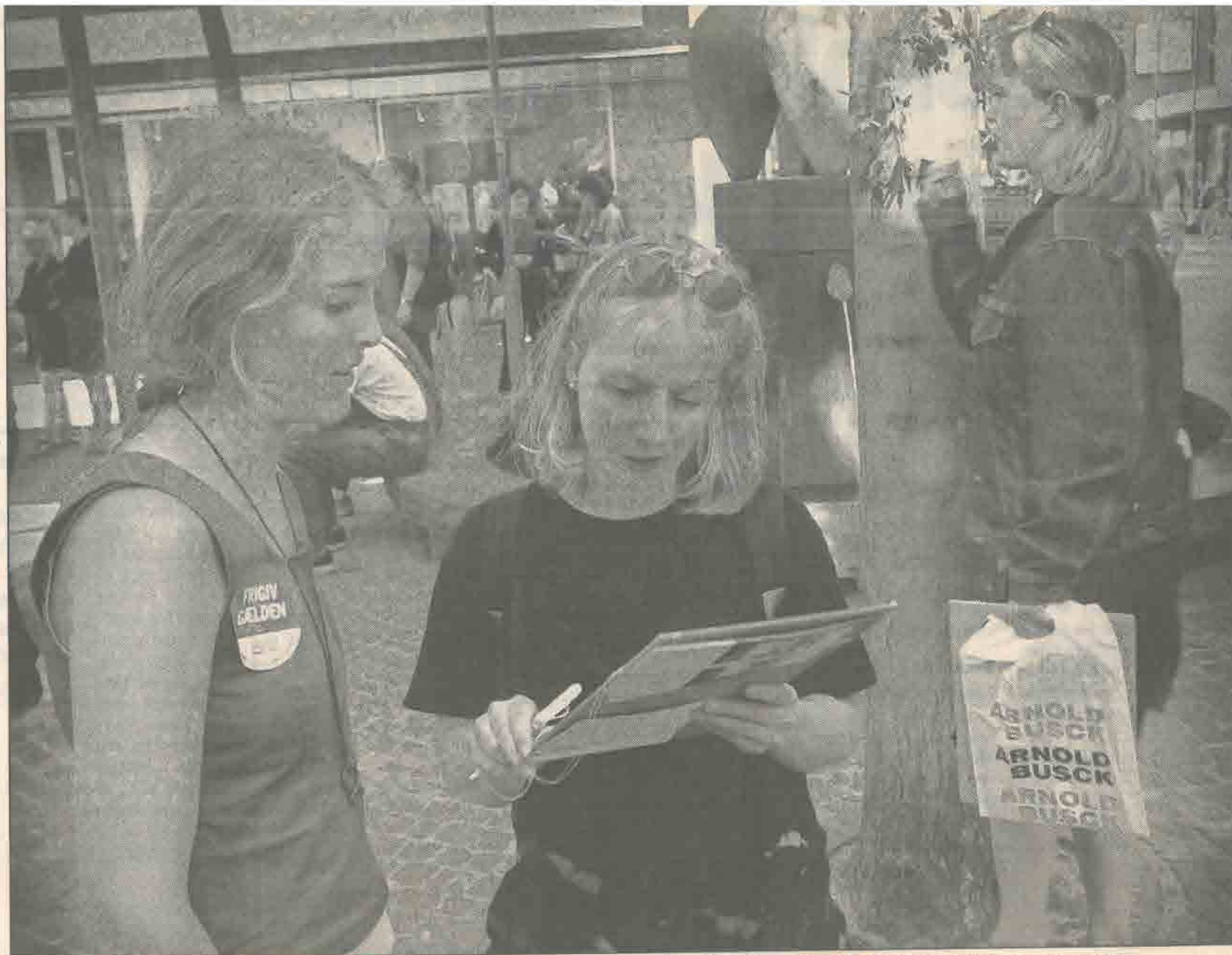
Nogen har sagt, at der næsten er noget religiøst over Budbringeren, andre at den ligner døden.

Sikkert er det, at den forestiller en kvinde.

- Det gør den, fordi det ofte er kvinder i den tredje verden der bærer de største byrder, siger Galschiøt.

Budbringeren bliver stående i gågaden lige i starten af Jernbanegade i endnu en uge som en del af De Fynske Kunst- og Kulturdage. Bagefter skal den på Danmarksturne til blandt andet Haderslev, Århus, Midtjydefestivalen og Roskilde Festivalen, for til sidst at blive transporteret til Japan i juli, hvor verdens rigeste og mest magtfulde lande - de såkaldte G8-lande - holder topmøde.

• Vil du vide mere om Jubilee 2000, kan du finde oplysninger på hjemmesiden www.jubilee2000.dk

Belinda Rasmussen (tv) er frivillig i Jubilee 2000-kampagnen, og hun har været med til at lave skulpturen Budbringeren. FOTO: ANDERS BROHUS.

Galschiøt i modvind

ILDSJÆL: Liv og død er krumtappen for Odense-kunstneren Jens Galschiøt

Af Knud Raasthøj
Foto: Anders Brohus

ODENSE: Racisme, undertrykkelse, forurening og skævvridningen mellem rige og fattige lande - eller som Jens Galschiøt udtrykker det: Svinehunden, Skamstøtten, 2500 trækors og Budbringeren. Alle udtryk der har bragt sindene i kog og debatten i gang

"Måske er det ikke så tosset at arbejde lidt, som kunstnere gjorde førhen, med ryggen mod muren"

Jens Galschiøt

både herhjemme og internationalt.

- Men det passer mig fint, for jeg fungerer bedst i modvind. Ellers ville mine skulpture jo bare blive rent Robert Jacobsen.

Den dag magtvernerne står og nyder min kunst, så er jeg blevet for fed, siger Jens Galschiøt, der med udgangspunkt i sit værksted på Banevænøet i Næsby

sætter gang i debatten kloden rundt.

Og krumtappen i alle de kendte skulpturer er liv og død. Gør vi ikke noget ved verdens store problemer, så går det galt.

- Det er jo også helt grotesk, at folk kan stå på det fine Trapholt Kunstmuseum og gyse over guldfisk i en blender, når det ude i verden flyder med lig.

Betaler selv

Men ind imellem bliver der også tid til andre kunstværker, der kan sælges for gode penge.

- Det er jeg jo nødt til. Jeg skal jo leve, og det koster formuer at lave de andre skulpture. Det er noget dyrt stads, jeg arbejder med, så man kan sige, at jeg sælger til de rige

for at få råd til de større projekter.

Galschiøt har tidligere søgt forskellige fonde og organisationer, men det kom der ikke meget ud af.

- Og det var for bittert med de mange afslag, så nu er jeg helt holdt op med at søge økonomisk støtte, og jeg betaler det hele selv.

Ryggen mod muren

- Men det giver også respekt, når folk hører, at jeg selv finansierer projekterne.

- Måske er det heller ikke så tosset at arbejde lidt, som kunstnere gjorde førhen, med ryggen mod muren, mener Jens Galschiøt.

Berlin næste stop

Galschiøt er lige landet i Odense igen efter en drøj

- Friqv gælden, er Budbringerens budskab.

men succesfuld tur med Skamstøtten i Brasilien. Hjemkomsten blev to uger forsinket på grund af besvær med falske politianmeldelser og bureaukratisk bøvl.

Næste stop for Skamstøtten er Berlin, hvor opsætningen er planlagt til Krystalnatten i november i år.

- Men det er et stort plan-

lægningsarbejde, så måske bliver jeg nødt til at udskyde det til maj næste år. Jeg ved det ikke helt endnu, siger Galschiøt.

- Og efter Berlin så holder jeg en pause med projekterne. Det er jeg nødt til blandt andet for at få genetableret min økonomi.

"Det er jo helt grotesk, at folk kan stå på det fine Trapholt Kunstmuseum og gyse over guldfisk i en blender, når det ude i verden flyder med lig."

Jens Galschiøt

HÅR-FJERNING
Bikininilj, ben, ryg, m.m.

50%
rabat i maj